ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO NIŽŠÍ STUPEŇ OSMILETÉHO GYMNÁZIA

Gymnázium, Trhové Sviny, Školní 995

1 Identifikační údaje 4
1.1 Název ŠVP 4
1.2 Údaje o škole 4
1.3 Zřizovatel 4
1.4 Platnost dokumentu 5
2 Charakteristika školy 6
2.1 Úplnost a velikost školy 6
2.2 Umístění školy 6
2.3 Charakteristika žáků 7
2.4 Podmínky a vybavení školy 7
2.5 Charakteristika pedagogického sboru 9
2.6 Projekty 9
2.7 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty 10
3 Charakteristika ŠVP 11
3.1 Zaměření školy 11
3.2 Profil absolventa 12
3.3 Organizace přijímacího řízení 12
3.4 Výchovné a vzdělávací strategie 13
3.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 16
3.6 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných 18
3.7 Začlenění průřezových témat 20
4 Učební plán 25
4.1 Celkové dotace - přehled 25
5 Učební osnovy 27
5.1 Český jazyk 27
5.2 Anglický jazyk 68
5.3 Německý jazyk 87
5.4 Matematika 101

5.5 Biologie 113
5.6 Fyzika 126
5.7 Chemie 146
5.8 Zeměpis 158
5.9 Dějepis 176
5.10 Občanská výchova 198
5.11 Informatika 219
5.12 Tělesná výchova 228
5.13 Estetická výchova hudební 240
5.14 Estetická výchova výtvarná 253
5.15 Volitelné předměty 266
5.15.1 Praktika z biologie 267
5.15.2 Společenskovědní seminář 271
5.15.3 Poznej svůj region 276
5.15.4 Praktika z fyziky 281
5.15.5 Anglická konverzace 285
5.15.6 Německá konverzace 295
6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků 303
6.1 Způsoby hodnocení 303
6.2 Kritéria hodnocení 304
7 Autoevaluace školy 306
7.1 Oblasti autoevaluace 306
7.2 Cíle a kritéria autoevaluace 307
7.3 Nástroje autoevaluace 307
7.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností 308

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro nižší stupeň osmiletého gymnázia
VZDĚLÁVACÍ PROGRAM: Osmiletý vzdělávací program, nižší stupeň – prima až kvarta
OBOR VZDĚLÁVÁNÍ: 79-41-K81 Gymnázium
FORMA VZDĚLÁVÁNÍ denní

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Gymnázium, Trhové Sviny, Školní 995
ADRESA ŠKOLY: Školní 995, Trhové Sviny, 37401
JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Andrea Lejsková
KONTAKT: e-mail: gts@gymtrhovesviny.cz, web: http://www.gymtrhovesviny.cz
IČ: 62534408
RED-IZO: 600008037

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Jihočeský kraj
ADRESA ZŘIZOVATELE: U Zimního stadionu 1952/2, 37076 České Budějovice, https://www.kraj-jihocesky.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 01. 09. 2026

.....
ředitel školy
Mgr. Andrea Lejsková

.....
Razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Gymnázium, Trhové Sviny je osmileté všeobecně zaměřené gymnázium poskytující vzdělávání v oboru 79-41-K/81 Gymnázium. V každém ročníku je jedna třída, celkem tedy škola vzdělává žáky v osmi třídách. Celková kapacita školy je 250 žáků, v současné době školu navštěvuje přibližně 230 žáků.

Škola poskytuje úplné osmileté gymnaziální vzdělávání od primy do oktávy, které je zakončeno maturitní zkouškou. Nižší stupeň gymnázia odpovídá druhému stupni základního vzdělávání, vyšší stupeň navazuje na vzdělávání nižšího stupně a směřuje k přípravě žáků k maturitní zkoušce a k dalšímu studiu na vyšších odborných a vysokých školách.

Jedna třída v každém ročníku vytváří podmínky pro osobnější prostředí školy, vzájemné poznávání žáků napříč ročníky a užší spolupráci pedagogů. Velikost školy umožňuje pružně reagovat na vzdělávací a výchovné potřeby jednotlivých žáků a podporovat jejich zapojení do společných školních, projektových, kulturních, sportovních a dalších aktivit.

Škola je otevřena žákům z Trhových Svinů i z okolních obcí a představuje přirozené centrum všeobecného gymnaziálního vzdělávání v regionu.

2.2 Umístění školy

Gymnázium Trhové Sviny se nachází v centru města Trhové Sviny v okrese České Budějovice. Škola je situována v klidné části města s dobrou dostupností z okolních obcí. Její poloha umožňuje využívat řadu možností, které město a jeho okolí nabízejí pro vzdělávací, kulturní, sportovní a společenské aktivity.

Škola je dobře dostupná pěšky i prostřednictvím autobusové dopravy. V bezprostředním okolí školy se nachází další vzdělávací instituce a sportovní a kulturní zařízení, se kterými může škola podle potřeby spolupracovat.

Škola je přirozeně propojena s místní komunitou a podle možností spolupracuje s městem, dalšími školami, kulturními a sportovními institucemi a dalšími organizacemi v regionu. Svým umístěním a charakterem plní významnou roli poskytovatele všeobecného gymnaziálního vzdělávání pro žáky z Trhových Svinů a okolních obcí

2.3 Charakteristika žáků

Žáci Gymnázia Trhové Sviny přicházejí především z Trhových Svinů a okolních obcí. Část žáků do školy dojíždí z širšího okolí, převážně veřejnou autobusovou dopravou.
Škola vytváří podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a podle jejich individuálních potřeb spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními a zákonnými zástupci. Na podpoře žáků se podílejí zejména výchovný poradce, metodik prevence, třídní učitelé a jednotliví vyučující. Pozornost je věnována také žákům nadaným a mimořádně nadaným, kteří mají možnost rozvíjet své schopnosti prostřednictvím účasti v předmětových olympiádách, soutěžích, projektech, exkurzích a dalších vzdělávacích aktivitách.
Žáci se podle svých zájmů a schopností zapojují do projektů, kulturních, sportovních a environmentálních aktivit školy. Významnou součástí jejich vzdělávání jsou také exkurze, zahraniční pobyty, adaptační a environmentální kurzy, sportovní dny a další celoškolní akce.
Škola podporuje aktivní zapojení žáků do života školy a vytváří prostor pro jejich iniciativu, spolupráci a vzájemnou komunikaci. Žáci se podílejí na organizaci a realizaci některých školních akcí a prostřednictvím svých podnětů mohou ovlivňovat dění ve škole.

2.4 Podmínky a vybavení školy

Materiální podmínky školy:
Gymnázium, Trhové Sviny je osmileté všeobecně zaměřené gymnázium s jednou třídou v každém ročníku. Škola sídlí ve dvou budovách a průběžně modernizuje své materiální a technické vybavení tak, aby vytvářela kvalitní podmínky pro vzdělávání a všestranný rozvoj žáků. V posledních letech došlo k obnově a modernizaci vybavení učeben a kabinetů, včetně pořízení nového nábytku. Průběžně je doplňováno také vybavení pro praktickou výuku jednotlivých vzdělávacích oblastí.
Důraz je kladen na vytváření bezpečného, příjemného a podnětného prostředí pro žáky i zaměstnance školy. Vstup do budov školy je zabezpečen prostřednictvím čipového systému. Bezpečnost školy podporuje také kamerový systém.

Prostorové podmínky školy:

Škola disponuje kmenovými a odbornými učebnami, které umožňují realizaci všeobecně zaměřené výuky. K dispozici jsou odborné učebny pro výuku přírodovědných předmětů, cizích jazyků, informatiky a dalších vzdělávacích oblastí. Pro výuku chemie a dalších přírodovědných předmětů slouží odborná učebna s chemickou laboratoří, která umožňuje realizaci praktických a laboratorních činností.

Součástí školy je také venkovní sportovní areál, který je využíván pro výuku tělesné výchovy, sportovní aktivity a další školní akce. Pro výuku tělesné výchovy škola využívá také městskou sportovní halu. Žákům je k dispozici studentská knihovna, která slouží jako prostor pro práci s literaturou a dalšími informačními zdroji i pro samostatné vzdělávání.

Škola nemá vlastní školní jídelnu. Stravování žáků a zaměstnanců je zajištěno ve školní jídelně sousední základní školy a ve školní jídelně střední odborné školy v docházkové vzdálenosti od gymnázia. Ve škole je k dispozici také automat s nápoji a drobným občerstvením.

Technické vybavení školy:

Škola systematicky modernizuje své technické a digitální vybavení a podporuje účelné využívání digitálních technologií ve výuce. Všechny učebny jsou vybaveny interaktivními panely nebo dataprojektory, které umožňují využívání audiovizuálních a digitálních vzdělávacích materiálů.

V každém kabinetu je k dispozici stolní počítač a každý pedagogický pracovník má vlastní pracovní notebook. Pro potřeby výuky jsou k dispozici také notebooky určené k zapůjčení žákům. Škola disponuje počítačovou učebnou s nově pořízenými počítači a také 3D tiskárnou, která může být využívána při výuce a projektových aktivitách.

Celá škola je pokryta bezdrátovým připojením k internetu. Wi-Fi síť byla v roce 2026 nově modernizována. Technické vybavení školy umožňuje žákům i pedagogům pracovat s digitálními vzdělávacími materiály, informačními zdroji a dalšími nástroji podporujícími moderní a aktivní formy vzdělávání.

Hygienické vybavení školy:

Škola zajišťuje odpovídající hygienické, bezpečné a provozní podmínky pro žáky i zaměstnance. Hygienické zázemí školy je průběžně udržováno a podle potřeby obnovováno. Škola dbá na čistotu, bezpečnost a estetickou úroveň všech prostor a vytváří podmínky pro příjemný a bezpečný pobyt žáků i zaměstnanců.

2.5 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor Gymnázia, Trhové Sviny tvoří přibližně 25 kvalifikovaných pedagogických pracovníků. Sbor je věkově i profesně různorodý a spojuje zkušenosti dlouholetých pedagogů s novými přístupy a podněty mladších učitelů. Tato různorodost vytváří prostor pro vzájemnou spolupráci, sdílení zkušeností a profesní rozvoj jednotlivých členů sboru.
Pedagogičtí pracovníci se průběžně vzdělávají v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a sledují aktuální trendy ve vzdělávání. Zaměřují se na využívání moderních metod a forem výuky, účelné zapojování digitálních technologií, práci s různými vzdělávacími potřebami žáků a podporu jejich samostatnosti a odpovědnosti za vlastní učení.
Součástí pedagogického sboru jsou také pracovníci vykonávající specializované činnosti a poskytující žákům poradenskou a metodickou podporu. Škola zajišťuje činnost výchovného poradce a metodika prevence a vytváří podmínky pro spolupráci pedagogů při řešení vzdělávacích, výchovných a osobnostních potřeb žáků.
Pedagogové spolupracují při plánování a realizaci vzdělávání, podílejí se na společných školních aktivitách a průběžně vyhodnocují výsledky a potřeby žáků. Důraz je kladen na otevřenou komunikaci, vzájemný respekt a spolupráci všech členů pedagogického sboru. Cílem je vytvářet stabilní a podporující prostředí, ve kterém mohou pedagogové uplatňovat své odborné znalosti a zkušenosti a současně se dále profesně rozvíjet.

2.6 Projekty

Projektová činnost je přirozenou součástí vzdělávání na Gymnáziu, Trhové Sviny. Projekty umožňují propojovat poznatky z různých vzdělávacích oblastí, rozvíjet samostatnost, tvořivost, spolupráci a komunikační dovednosti žáků a zároveň vytvářejí prostor pro jejich aktivní zapojení do života školy. Přehled aktuálně realizovaných projektů a dalších projektových aktivit je každoročně součástí výroční zprávy školy.
Mezi dlouhodobě realizované projekty školy patří hudebně-vzdělávací projekt Čtyři kroky do nového světa, projekt e-Twinning a projekt Pokusy pro ZŠ, v jehož rámci se naši žáci podílejí na přípravě a realizaci přírodovědných aktivit pro žáky základních škol. Studenti školy se zapojují také do mezinárodního projektu Newcastle of the World, který podporuje mezinárodní spolupráci a komunikaci mladých lidí.
Škola pořádá vzdělávací akce, tematické exkurze a další aktivity v České republice i v zahraničí. Významnou součástí nabídky jsou každoroční zahraniční pobyty, zpravidla v délce jednoho týdne. Jejich destinace se obměňují podle aktuální nabídky, poptávky a zájmu žáků. Zahraniční aktivity přispívají k rozvoji jazykových kompetencí žáků, poznávání odlišných kultur a získávání zkušeností z přímého kontaktu s prostředím mimo Českou republiku.

Součástí života školy jsou také celoškolní a pobytové akce, které podporují spolupráci, vzájemné poznávání a rozvoj sociálních dovedností žáků. Pravidelně jsou organizovány adaptační kurzy, environmentální pobyty, například na Horské Kvildě, lyžařské kurzy, sportovní dny a další tematicky zaměřené aktivity. Nabídka projektů, exkurzí, pobytů a dalších akcí je průběžně obměňována a rozšiřována podle vzdělávacích potřeb a zájmu žáků.

2.7 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků je založena na vzájemné komunikaci, informovanosti a spolupráci při vzdělávání a výchově žáků. Dvakrát ročně jsou organizována informační odpoledne, při kterých zákonní zástupci získávají informace o průběhu vzdělávání, výsledcích a docházce žáků a mají možnost konzultovat případné vzdělávací či výchovné obtíže. Aktuální informace o prospěchu, docházce a dalších záležitostech souvisejících se vzděláváním jsou zpřístupňovány prostřednictvím elektronického systému Bakaláři. Podle potřeby jsou možné také individuální konzultace s jednotlivými vyučujícími, třídními učiteli, výchovným poradcem, metodikem prevence nebo vedením školy.
Jednou ročně škola pořádá Den otevřených dveří, při kterém představuje svou činnost, vzdělávací nabídku, prostředí a možnosti studia žákům základních škol, jejich rodičům a široké veřejnosti. Tato akce zároveň vytváří prostor pro setkávání školy s rodiči budoucích žáků a s místní komunitou.
Škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou a dalšími odbornými pracovišti. Spolupráce se zaměřuje zejména na podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, prevenci rizikového chování, řešení vzdělávacích a výchovných obtíží a podporu žáků v náročných životních situacích. Podle potřeby škola spolupracuje také s dalšími odbornými a poradenskými institucemi.
Významným partnerem školy je město Trhové Sviny. Škola s městem spolupracuje při pořádání vzdělávacích, kulturních, sportovních a společenských akcí a při řešení otázek souvisejících s provozem a rozvojem školy. Škola zároveň spolupracuje s dalšími školami, kulturními a sportovními organizacemi, institucemi a organizacemi v regionu.
Důležitou součástí spolupráce je také propojení školy s dalšími subjekty, které přispívají k rozšíření vzdělávací nabídky a umožňují žákům získávat zkušenosti mimo běžnou výuku. Spolupráce probíhá formou odborných přednášek, workshopů, exkurzí, projektů, kulturních a sportovních aktivit a dalších vzdělávacích akcí.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Gymnázium Trhové Sviny poskytuje žákům nižšího stupně osmiletého gymnázia všeobecné vzdělávání, jehož cílem je vytvořit pevný základ pro další vzdělávání a současně rozvíjet osobnost žáka, jeho schopnost samostatně se učit, přemýšlet, spolupracovat a orientovat se v současném světě.

Vzdělávání je zaměřeno na všestranný rozvoj vědomostí, dovedností a schopností žáků v jednotlivých vzdělávacích oblastech. Důraz klademe na vzájemné propojení poznatků, mezipředmětové vztahy a jejich využití v praktickém životě. Vedeme žáky k tomu, aby dokázali získané informace vyhledávat, posuzovat jejich význam a využívat je při řešení problémů a v běžných životních situacích.

Významnou součástí vzdělávání je jazyková příprava. Rozvíjíme schopnost žáků srozumitelně a kultivovaně komunikovat v českém jazyce a současně vytváříme podmínky pro rozvoj komunikačních dovedností v cizím jazyce. Žáky vedeme k porozumění různým druhům textů, k vyjadřování vlastních myšlenek a k respektování názorů druhých.

Důraz věnujeme také přírodovědnému vzdělávání. Prostřednictvím biologie, chemie, fyziky a dalších přírodovědných předmětů rozvíjíme zájem žáků o poznávání přírody a zákonitostí okolního světa. Využíváme praktická pozorování, experimenty, laboratorní práce a další aktivizační metody, které umožňují žákům propojit teoretické poznatky s vlastní zkušeností.

Ve všech vzdělávacích oblastech podporujeme samostatné a kritické myšlení, schopnost řešit problémy, tvořivost a práci s informacemi. Žáky vedeme k odpovědnému a bezpečnému využívání digitálních technologií a k rozvoji digitální gramotnosti.

Nedílnou součástí vzdělávání je rozvoj sociálních a osobnostních dovedností. Vytváříme prostředí, ve kterém se žáci učí spolupracovat, respektovat odlišné názory, přijímat odpovědnost za své jednání a podílet se na společné práci. Podporujeme jejich aktivní zapojení do života školy, kulturních, sportovních, vzdělávacích a dalších aktivit.

Vzdělávání na nižším stupni gymnázia zároveň vytváří prostor pro objevování individuálních zájmů a předpokladů žáků. Podporujeme jejich účast v předmětových soutěžích, olympiádách, projektech a dalších aktivitách, které umožňují rozvíjet jejich nadání a motivaci k učení.

Škola tak usiluje o vytvoření bezpečného, podnětného a respektujícího prostředí, ve kterém žáci získávají kvalitní všeobecné vzdělání, učí se převzít odpovědnost za své vzdělávání a postupně si vytvářejí předpoklady pro další studium a celoživotní učení.

3.2 Profil absolventa

- má základní znalosti z oblasti přírodních, humanitních, společenských a uměleckých oborů a dokáže je propojovat a využívat v praktických situacích,
- samostatně vyhledává, třídí a posuzuje informace z různých zdrojů a dokáže kriticky pracovat s jejich obsahem**,**
- dokáže formulovat své myšlenky srozumitelně a kultivovaně, naslouchat druhým a respektovat odlišné názory,
- má odpovídající základy komunikace v cizím jazyce a dokáže je využít v běžných situacích,
- bezpečně, účelně a odpovědně využívá digitální technologie, včetně nástrojů umělé inteligence, a uvědomuje si rizika spojená s jejich používáním,
- dokáže samostatně řešit přiměřeně náročné úkoly a problémy, hledat různé možnosti řešení a své postupy zdůvodnit,
- umí plánovat a organizovat vlastní práci, dokáže přijmout odpovědnost za své učení a jednání a využívat zpětnou vazbu ke svému dalšímu rozvoji,
- dokáže spolupracovat s ostatními, respektuje pravidla společné práce a přispívá k vytváření bezpečného a respektujícího prostředí,
- orientuje se v základních otázkách fungování společnosti, respektuje demokratické principy, lidská práva a odlišnosti mezi lidmi,
- uvědomuje si význam péče o zdraví, bezpečného chování a ochrany životního prostředí a dokáže zohledňovat důsledky svého jednání,
- je otevřený novým poznatkům a zkušenostem, rozvíjí své zájmy a schopnosti a má vytvořeny předpoklady pro další vzdělávání a celoživotní učení.

3.3 Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení probíhá v termínu stanoveném MŠMT ČR. Podmínky přijetí ke vzdělávání na gymnáziu upravuje školský zákon a příslušné prováděcí předpisy. Při přijímacím řízení do 1. ročníku (tj. z 5. tříd základních škol) je uchazeč hodnocen podle výsledků písemné přijímací zkoušky a podle výsledků předchozího vzdělávání uvedených na vysvědčení. Písemná přijímací zkouška se skládá z testu z českého jazyka a z matematiky. od roku 2024 organizujeme přijímací řízení v systému DIPSY, který umožňuje zpracovávání elektronických přihlášek. Kritéria pro přijetí

stanovuje ředitelka školy vždy do 31. ledna příslušného roku. Informace o přijímacím řízení – tj. o jeho organizaci, kritériích a o dalších podrobnostech lze nalézt na webových stránkách školy http://www.gymtrhovesviny.cz v sekci Přijímací řízení.

3.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie představují společné postupy, metody a formy práce, které škola uplatňuje ve výuce i při dalších vzdělávacích a výchovných činnostech s cílem systematicky rozvíjet klíčové kompetence žáků.
Smyslem vzdělávání na Gymnáziu Trhové Sviny není pouze předávání znalostí, ale především rozvoj schopnosti žáků učit se, samostatně a kriticky přemýšlet, řešit problémy, komunikovat, spolupracovat, odpovědně se rozhodovat a využívat získané znalosti a dovednosti v praktickém životě. Škola podporuje všestranný rozvoj osobnosti žáka, jeho samostatnost, tvořivost, odpovědnost a aktivní přístup k vlastnímu vzdělávání.
Ve výuce využíváme různé metody a formy práce s ohledem na věk, schopnosti a individuální potřeby žáků. Podporujeme aktivní zapojení žáků do výuky, samostatnou i týmovou práci, řešení problémových úloh, projektové a badatelské činnosti, diskusi a prezentaci výsledků práce. Propojujeme teoretické poznatky s praktickými zkušenostmi a podporujeme mezioborové vztahy a hledání souvislostí mezi jednotlivými vzdělávacími oblastmi.
Vytváříme bezpečné a podnětné prostředí založené na vzájemném respektu, spolupráci a odpovědnosti. Poskytujeme žákům zpětnou vazbu, podporujeme jejich sebehodnocení a vedeme je k uvědomování si vlastního pokroku. Digitální technologie využíváme účelně jako prostředek vzdělávání, komunikace, spolupráce, tvorby a získávání informací a současně vedeme žáky k jejich bezpečnému, kritickému, etickému a odpovědnému používání.
Společné výchovné a vzdělávací strategie školy směřují k rozvoji následujících klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Motivujeme žáky k aktivnímu přístupu k učení a k uvědomování si významu vzdělávání pro osobní rozvoj, další studium a budoucí život.
- Učíme žáky vyhledávat, třídit, zpracovávat a propojovat informace z různých zdrojů a účelně je využívat při vlastním učení.
- Vedeme žáky k hledání souvislostí mezi získanými poznatky, jejich propojování napříč vzdělávacími oblastmi a využívání v praktickém životě.
- Rozvíjíme schopnost žáků plánovat a organizovat vlastní učení, volit vhodné postupy a samostatně pracovat.
- Vytváříme prostor pro sebehodnocení, přijímání zpětné vazby a uvědomování si vlastního pokroku i možností dalšího rozvoje.

- Podporujeme zvídavost, samostatnost, systematičnost a vytrvalost při učení a vytváříme pozitivní vztah k celoživotnímu vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- Zařazujeme problémové úlohy a situace, při nichž žáci rozpoznávají a analyzují problém a hledají vhodné způsoby jeho řešení.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost, logické a kritické myšlení při řešení problémů.
- Učíme žáky vyhledávat a využívat informace potřebné k řešení problémů a rozlišovat informace podstatné a nepodstatné.
- Podněcujeme žáky k hledání různých variant řešení, jejich porovnávání, ověřování a posuzování jejich vhodnosti.
- Vedeme žáky k využívání získaných znalostí a dovedností při řešení praktických situací a problémů každodenního života.
- Učíme žáky přijímat odpovědnost za zvolená řešení a vnímat chybu jako přirozenou součást procesu učení a příležitost k hledání vhodnějšího postupu.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjíme schopnost žáků vyjadřovat své myšlenky, názory a postoje srozumitelně, věcně a kultivovaně v ústní, písemné i digitální podobě.
- Učíme žáky vhodně argumentovat, zdůvodňovat vlastní názory a formulovat závěry na základě získaných informací.
- Vytváříme prostor pro diskusi, vzájemnou komunikaci a prezentaci výsledků individuální i skupinové práce.
- Vedeme žáky k aktivnímu naslouchání, respektování názorů druhých a vhodnému reagování na odlišné názory a argumenty.
- Rozvíjíme schopnost žáků porozumět různým druhům textových, obrazových, grafických, audiovizuálních a digitálních sdělení, pracovat s nimi a kriticky je posuzovat.
- Učíme žáky přizpůsobovat způsob komunikace konkrétní situaci, prostředí a adresátovi a dodržovat zásady kultivované a odpovědné komunikace.

Kompetence sociální a personální

- Podporujeme spolupráci žáků ve dvojicích a skupinách a učíme je podílet se na společném řešení úkolů.
- Vedeme žáky k respektování dohodnutých pravidel a k odpovědnosti za vlastní práci i za společný výsledek.

- Rozvíjíme vzájemnou pomoc, ohleduplnost, respekt a toleranci k názorům, schopnostem, potřebám a odlišnostem druhých.
- Učíme žáky přijímat a poskytovat věcnou zpětnou vazbu a využívat ji ke svému dalšímu rozvoji.
- Podporujeme zdravé sebevědomí, sebereflexi a schopnost realisticky posuzovat vlastní možnosti.
- Vytváříme bezpečné prostředí založené na vzájemném respektu, ve kterém se žáci mohou aktivně zapojovat, vyjadřovat vlastní názory, požádat o pomoc a pomoc druhým poskytovat.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k respektování demokratických principů, lidských práv, práv a povinností jednotlivce a pravidel společenského soužití.
- Podporujeme respekt k názorové, kulturní a národnostní rozmanitosti a odmítání projevů diskriminace, nesnášenlivosti, agrese a násilí.
- Rozvíjíme zájem žáků o dění ve škole, místní komunitě i společnosti a podporujeme jejich odpovědné zapojování přiměřené věku a možnostem.
- Posilujeme vztah žáků k místu, regionu, České republice a evropskému prostoru a vedeme je k respektování a ochraně přírodního, kulturního a historického dědictví.
- Vedeme žáky k odpovědnému vztahu k přírodě a životnímu prostředí a k uvědomování si důsledků lidské činnosti.
- Učíme žáky odpovědně se rozhodovat, respektovat zdraví a bezpečí své i ostatních a uvědomovat si důsledky vlastního jednání.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k odpovědnému přístupu k plnění povinností, dokončování započaté práce a dodržování dohodnutých pravidel a termínů.
- Učíme žáky plánovat a účelně organizovat vlastní práci, volit vhodné pracovní postupy a hodnotit výsledky své činnosti.
- Rozvíjíme samostatnost, pečlivost, přesnost, systematičnost a odpovědnost za kvalitu odvedené práce.
- Vedeme žáky k bezpečnému a účelnému používání pomůcek, materiálů, přístrojů a technologií a k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví.
- Podporujeme využívání získaných znalostí, dovedností a zkušeností v praktických situacích a běžném životě.
- Pomáháme žákům postupně poznávat vlastní schopnosti, zájmy a předpoklady důležité pro další vzdělávání a budoucí profesní směřování.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k účelnému, bezpečnému a odpovědnému využívání digitálních technologií při učení, komunikaci, spolupráci, tvorbě a řešení problémů.
- Učíme žáky vyhledávat, získávat, třídit, zpracovávat, ukládat, sdílet a prezentovat informace a digitální obsah s využitím vhodných digitálních nástrojů.
- Rozvíjíme schopnost žáků kriticky posuzovat informace z digitálních zdrojů, ověřovat jejich správnost a důvěryhodnost a rozpoznávat zavádějící či manipulativní obsah.
- Podporujeme tvorbu vlastního digitálního obsahu a volbu vhodných digitálních nástrojů s ohledem na účel a charakter činnosti.
- Učíme žáky chránit osobní údaje, soukromí, digitální zařízení a vlastní digitální identitu a bezpečně se pohybovat v digitálním prostředí.
- Vedeme žáky k respektování autorských práv, licenčních podmínek, pravidel citování a etických zásad při používání a sdílení digitálního obsahu.
- Rozvíjíme schopnost žáků vnímat přínosy i rizika digitálních technologií a posuzovat jejich dopad na jednotlivce, společnost a životní prostředí.

3.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Gymnázium Trhové Sviny vytváří podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) v souladu s jejich individuálními vzdělávacími potřebami a s doporučeními školského poradenského zařízení. Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními jsou vzděláváni v běžných třídách a škola usiluje o jejich plnohodnotné zapojení do vzdělávání a života školy.
Při vzdělávání žáků se SVP škola vychází z principu individuálního přístupu, respektování vzdělávacích potřeb žáka, podpory jeho silných stránek a vytváření podmínek pro jeho úspěšné vzdělávání. Podpůrná opatření jsou uplatňována v rozsahu a způsobem stanoveným platnými právními předpisy a doporučením školského poradenského zařízení.

Systém péče o žáky se SVP
Na zajištění podpory žáků se SVP se podílejí zejména:

- výchovný poradce, který koordinuje systém podpory žáků se SVP, spolupracuje se zákonnými zástupci, pedagogickými pracovníky a školskými poradenskými zařízeními a podílí se na plánování a vyhodnocování podpůrných opatření,

- třídní učitel, který sleduje vzdělávací a osobní situaci žáka, koordinuje spolupráci vyučujících v rámci třídy a je v pravidelném kontaktu se žákem a jeho zákonnými zástupci,
- učitelé jednotlivých vyučovacích předmětů, kteří při výuce zohledňují individuální potřeby žáka a realizují doporučená podpůrná opatření,
- metodik prevence, který se podle potřeby podílí na řešení situací souvisejících s prevencí rizikového chování, vztahy v třídním kolektivu a bezpečným prostředím školy,
- vedení školy, které vytváří organizační a personální podmínky pro poskytování podpory žákům se SVP.

Škola spolupracuje podle potřeby také se školskými poradenskými zařízeními, zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou a speciálně pedagogickým centrem, případně s dalšími odbornými pracovišti.

Podpora žáků v průběhu vzdělávání

Potřeba podpory je zjišťována zejména na základě:

- doporučení školského poradenského zařízení,
- pozorování a pedagogické diagnostiky učitelů,
- výsledků vzdělávání žáka,
- rozhovorů se žákem a jeho zákonnými zástupci,
- podnětů třídního učitele, výchovného poradce nebo dalších pedagogických pracovníků.

Při vzdělávání žáků se SVP škola podle jejich konkrétních potřeb využívá zejména úpravu metod a forem výuky, individuální přístup, diferenciaci úkolů, přiměřené pracovní tempo, poskytování dostatečného času na zpracování úkolů, názorné a kompenzační pomůcky, různé způsoby ověřování znalostí a dovedností a průběžnou zpětnou vazbu. Konkrétní podoba podpory vychází z potřeb žáka a z doporučení školského poradenského zařízení.

Pedagogové při práci se žákem zohledňují jeho individuální možnosti a předpoklady a zaměřují se nejen na oblasti, ve kterých potřebuje podporu, ale také na rozvoj jeho silných stránek, samostatnosti a motivace k učení.

Plán pedagogické podpory a individuální vzdělávací plán

Pokud je to v souladu s platnými právními předpisy a potřebami žáka, škola při poskytování podpory využívá plán pedagogické podpory (PLPP). na jeho tvorbě a realizaci se podílejí zejména třídní učitel, vyučující příslušných předmětů a výchovný poradce. Při nastavování podpory škola spolupracuje také se žákem a jeho zákonnými zástupci.

Je-li žákovi přiznáno vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP), škola postupuje v souladu s doporučením školského poradenského zařízení a platnými právními předpisy. na tvorbě, realizaci a vyhodnocování IVP spolupracuje výchovný poradce, třídní učitel, vyučující jednotlivých předmětů, žák a jeho zákonný zástupce; podle potřeby také příslušné školské poradenské zařízení.
Účinnost poskytovaných podpůrných opatření škola průběžně sleduje a vyhodnocuje. Pokud se ukáže, že nastavená podpora není dostatečná nebo je potřeba ji změnit, škola ve spolupráci se zákonnými zástupci a školským poradenským zařízením přijímá odpovídající opatření.

Spolupráce se zákonnými zástupci
Důležitou součástí podpory žáků se SVP je pravidelná komunikace se zákonnými zástupci. Škola s nimi projednává vzdělávací potřeby žáka, jeho pokroky i případné obtíže a společně hledá vhodné způsoby podpory.
Cílem školy je vytvářet takové podmínky, aby žák mohl v maximální možné míře rozvíjet své schopnosti, dosahovat odpovídajících vzdělávacích výsledků a současně se cítil bezpečně, respektovaně a jako plnohodnotný člen třídního kolektivu i celé školy.

3.6 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Gymnázium Trhové Sviny vytváří podmínky pro rozvoj nadání a mimořádného nadání žáků. Vychází přitom z individuálních vzdělávacích potřeb, schopností, zájmů a možností jednotlivých žáků. Cílem je umožnit žákům jejich nadání rozvíjet, podporovat jejich motivaci k učení a vytvářet příležitosti k uplatnění jejich schopností.
Nadaní a mimořádně nadaní žáci jsou podporováni především prostřednictvím diferenciace výuky, individuálního přístupu a obohacování vzdělávacího obsahu. Učitelé podle možností zařazují náročnější a rozšiřující úkoly, problémové a badatelské úlohy, samostatnou práci, projekty a další aktivity, které umožňují žákům pracovat na vyšší úrovni nebo ve větší hloubce.
Vyhledávání a podpora nadaných žáků
Nadání žáka může být rozpoznáno na základě průběžného pedagogického pozorování, výsledků vzdělávání, jeho zájmu a aktivity při výuce, výsledků v soutěžích a olympiádách, samostatné práce nebo na základě podnětu žáka, zákonných zástupců či školského poradenského zařízení.
Na podpoře nadaných a mimořádně nadaných žáků se podílejí zejména:

- výchovný poradce, který koordinuje péči o žáky a podle potřeby spolupracuje se zákonnými zástupci, pedagogickými pracovníky a školským poradenským zařízením,

- třídní učitel, který sleduje vzdělávací potřeby a rozvoj žáka a koordinuje spolupráci vyučujících,
- učitelé jednotlivých vyučovacích předmětů, kteří podle možností přizpůsobují vzdělávací nabídku schopnostem a zájmům žáka,
- vedení školy, které vytváří organizační podmínky pro rozvoj nadání.

Podle potřeby škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, dalšími školskými poradenskými zařízeními, odborníky, vzdělávacími institucemi a dalšími subjekty, které mohou přispět k rozvoji nadání žáka.

Formy podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků
Podle individuálních potřeb žáka škola využívá zejména:

- diferenciaci vzdělávacího obsahu a náročnosti úkolů,
- zadávání rozšiřujících a prohlubujících úkolů,
- obohacování učiva o další témata a souvislosti,
- samostatnou práci a individuální či skupinové projekty,
- badatelské, experimentální a problémově orientované úkoly,
- možnost individuálních konzultací s vyučujícími,
- podporu účasti v předmětových olympiádách, soutěžích, přehlídkách a dalších vzdělávacích aktivitách,
- využívání dostupných digitálních technologií a odborných informačních zdrojů,
- zapojování žáků do projektů a dalších aktivit školy,
- podle možností školy také účast na vzdělávacích aktivitách organizovaných jinými institucemi.

U žáků s výrazným nadáním může škola po dohodě se žákem a jeho zákonnými zástupci a v souladu s platnými právními předpisy přizpůsobit organizaci vzdělávání jejich individuálním potřebám.
U mimořádně nadaného žáka může být na základě doporučení školského poradenského zařízení zpracován individuální vzdělávací plán (IVP). Při jeho tvorbě, realizaci a vyhodnocování škola spolupracuje se žákem, jeho zákonným zástupcem, vyučujícími a školským poradenským zařízením.
Podpůrná opatření a další formy podpory jsou průběžně sledovány a vyhodnocovány. Škola podle potřeby upravuje jejich rozsah a způsob poskytování tak, aby odpovídaly aktuálním vzdělávacím potřebám žáka.

Důležitou součástí podpory je také respektování osobnostních a sociálních potřeb nadaných žáků. Škola dbá na to, aby zvýšené nároky odpovídaly jejich možnostem a aby měli příležitost rozvíjet nejen své odborné či intelektové schopnosti, ale také schopnost spolupracovat, komunikovat, přijímat zpětnou vazbu a vyrovnávat se s případným neúspěchem.

3.7 Začlenění průřezových témat

Zkratky předmětů:
Český jazyk a literatura – ČJL, Anglický jazyk – AJ, Německý jazyk – NJ, Matematika – MAT, Dějepis – DĚJ, Fyzika – FYZ, Chemie – CHE, Biologie- BIO, Zeměpis – ZEM, Informatika – INF, Občanská výchova – OV, Tělesná výchova – TV, Hudební výchova – HV, Výtvarná výchova – VV, Společensko-vědní seminář – SVS, Anglická konverzace – AKV, Německá konverzace – NKV, Poznej svůj region – PSR, Praktika z biologie – PB, Praktika z fyziky – PS

Osobnostní a sociální výchova				
Tematické okruhy	prima	sekunda	tercie	kvarta
Rozvoj schopností poznávání	MAT, FYZ, INF, VV	ČJL, NJ, FYZ, INF,TV, VV	ČJL, MAT, FYZ, OV,INF, VV	ČJL, MAT, FYZ, VV
Sebepoznání a sebepojetí	TV,VV	ČJL, TV, VV	ČJL, OV, TV, VV	ČJL, OV, TV, VV
Seberegulace a sebeorganizace			ČJL, AJ	ČJL, OV
Psychohygiena	OV, TV, VV	OV	ČJL, OV, VV	ČJL, OV, TV
Kreativita	MAT, VV	ČJL, MAT, VV, SVS	ČJL, MAT, HV, VV	ČJL, VV

Osobnostní a sociální výchova				
Poznávání lidí	OV, TV	SVS	ČJL, NJ	VV, ČJL
Mezilidské vztahy	AJ, OV	ČJL, OV, SVS	ČJL, OV	ČJL, DĚJ, OV
Komunikace	ČJL, AJ, OV, TV, VV	ČJL, AJ, NJ, OV, INF, TV, VV, SVS	ČJL, AJ, NJ, OV, TV, VV	ČJL, AJ, NJ, FYZ, VV
Kooperace a kompetice	FYZ, VV	FYZ, TV, SVS	FYZ, TV, ČJL	ČJL, FYZ, TV
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	MAT, FYZ, INF, HV	ČJL, MAT, FYZ, OV, INF, SVS	ČJL, MAT, FYZ, OV, INF	ČJL, AJ, MAT, FYZ, OV
Hodnoty, postoje, praktická etika	ČJL	ČJL, OV, SVS	ČJL, OV	ČJL, AJ, DĚJ, OV, VV

Výchova demokratického občana				
Tematické okruhy	prima	sekunda	tercie	kvarta
Občanská společnost a škola	OV, HV			
Občan, občanská společnost a stát	DĚJ, OV	ČJL, DĚJ, OV	ČJL, DĚJ, OV, PSR	ČJL, DĚJ, OV
Formy participace občanů v politickém životě			ČJL	ČJL
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	DĚJ	OV, HV	ČJL, ZEM, DĚJ	ČJL, DĚJ

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech				
Tematické okruhy	prima	sekunda	tercie	kvarta
Evropa a svět nás zajímá	DĚJ, VV	SVS	ČJL, ZEM	ČJL, NJ, DĚJ
Objevujeme Evropu a svět	AJ, ZEM	ČJL, AJ, NJ, ZEM, OV, VV, SVS	ČJL, AJ, NJ, ZEM	AJ, NJ, OV
Jsme Evropané	DĚJ	NJ, DĚJ	ČJL, ZEM, OV, VV	ČJL, DĚJ, VV

Multikulturní výchova				
Tematické okruhy	prima	sekunda	tercie	kvarta
Kulturní diferenciace	DĚJ, OV, VV	NJ, DĚJ, OV, SVS	ČJL, ZEM, DĚJ, VV, PSR	ČJL, AJ, DĚJ, VV
Lidské vztahy	AJ		DĚJ, VV	ČJL
Etnický původ		DĚJ	ČJL	ČJL, DĚJ
Multikulturalita			ČJL	ČJL, AJ, DĚJ
Princip sociálního smíru a solidarity		OV	ČJL, VV	ČJL, DĚJ

Enviromentální výchova				
Tematické okruhy	prima	sekunda	tercie	kvarta
Ekosystémy	BIO, ZEM	BIO	BIO, PSR	ČJL
Základní podmínky života	BIO	CHE	AJ	ČJL
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		VV	ČJL, ZEM, DĚJ, VV	ČJL, BIO, CHE
Vztah člověka k prostředí	DĚJ, OV, VV	BIO, CHE, OV, VV, PB	ČJL, FYZ, CHE, VV, PSR	ČJL, BIO, CHE, ZEM, OV

Mediální výchova				
Tematické okruhy	prima	sekunda	tercie	kvarta
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		ČJL, INF, VV, SVS	ČJL	ČJL, INF
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		SVS	ČJL, OV	ČJL, OV, INF
Stavba mediálních sdělení	ČJL	VV	ČJL	ČJL, INF, VV
Vnímání autora mediálních sdělení		SVS	ČJL	ČJL, INF
Fungování a vliv médií ve společnosti		OV	ČJL, AJ, INF	ČJL, DĚJ, INF, HV, VV
Tvorba mediálního sdělení	ČJL, VV	ČJL, INF, SVS	ČJL, INF, VV	ČJL, INF

Mediální výchova				
Práce v realizačním týmu		AJ	ČJL	ČJL, AJ, INF

4 Učební plán

4.1 Celkové dotace - přehled

Vzdělávací oblast	Předmět	2. stupeň				Dotace 2. stupeň
		prima	sekunda	tercie	kvarta	
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	3	3	3	3	12
	Český jazyk	5	4	4	4	17
	Německý jazyk		3	3	3	9
Matematika a její aplikace	Matematika	5	4	4	4	17
Informatika	Informační a výpočetní technika	1	1	1	1	4
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	8
Člověk a příroda	Biologie	2	2	2	2	8
	Fyzika	2	2	2	2	8
	Chemie		1	3	2	6
	Zeměpis	2	2	2	2	8
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	2	1	1	1	5
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Člověk a svět práce	Občanská výchova	1	1	1	2	5
Volitelné předměty	Volitelný předmět 1		1			1
	Volitelný předmět 2			1		1
	Volitelný předmět 3				1	1

Vzdělávací oblast	Předmět	2. stupeň				Dotace 2. stupeň
		prima	sekunda	tercie	kvarta	
Celkem hodin		28	30	32	32	122

Volitelné předměty ve 2. – 4. ročníku

Součástí učebního plánu jsou také volitelné předměty, které doplňují povinnou výuku a umožňují žákům rozvíjet jejich individuální zájmy, schopnosti a dovednosti.

Ve 2., 3. a 4. ročníku nižšího gymnázia si žáci volí jeden volitelný předmět z nabídky stanovené pro příslušný ročník. Volitelné předměty jsou zařazeny v rozsahu 1 hodiny týdně; podle charakteru předmětu může být výuka organizačně realizována jako dvouhodinový blok jednou za 14 dní.

Konkrétní nabídka volitelných předmětů pro jednotlivé ročníky je uvedena v následující tabulce. Podrobnější charakteristika, organizace a vzdělávací obsah jednotlivých volitelných předmětů jsou uvedeny v učebních osnovách.

sekunda	Praktika z biologie Společenskovědní seminář
tercie	Praktika z fyziky Poznej svůj region
kvarta	Konverzace z anglického jazyka Konverzace z německého jazyka

5 Učební osnovy

5.1 Český jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
prima	sekunda	tercie	kvarta	
5	4	4	4	17
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Charakteristika předmětu:

Předmět ČESKÝ JAZYK A LITERATURA patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, je utvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura a zahrnuje tři složky: a) jazykovou výchovu, b) komunikační a slohovou výchovu, c) literární výchovu.
Český jazyk a literatura se na naší škole vyučuje jako samostatný předmět v 1. ročníku (prima) – 5 hodin týdně a v 2.- 4. ročníku (sekunda-kvarta) - 4 hodiny týdně.
Vzdělávání ve vyučovacím předmětu ČESKÝ JAZYK A LITERATURA je zaměřeno na poznávání bohaté slovní zásoby českého jazyka a praktické používání základních pravidel českého pravopisu i stylistiky jak v mluveném, tak i psaném projevu, na práci s jazykovými příručkami a využívání jiných zdrojů informací důležitých pro získávání znalostí a dovedností k sebevzdělávání (internet, slovníky, encyklopedie). Dále na čtení s porozuměním a prožitkem, interpretaci textu, u vhodných literárních útvarů i na dramatizaci, orientaci v základních literárních žánrech, formách a pojmech, utváření čtenářského vkusu a zájmu o četbu textů nejen ze současnosti, ale i z minulosti, na získávání základního přehledu o vývoji české a světové literatury, což je realizováno v literárně tematických celcích.
Cílem jazykové a komunikační výuky je zejména i podpora rozvoje komunikačních kompetencí. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech složek předmětu ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.
Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách. Výuka je doplňována vhodnými představeními místního kina nebo hostujících divadel.

Předmět ČESKÝ JAZYK A LITERATURA je úzce spjat s vyučovacími předměty občanská výchova, dějepis, hudební výchova, výtvarná výchova, v některých tématech s předměty zeměpis, biologie, chemie, fyzika.
Vyučovacím předmětem ČESKÝ JAZYK A LITERATURA prolínají průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání, komunikace, poznávání lidí, mezilidské vztahy, psychohygiena, hodnoty, postoje, praktická etika, sebepoznání a seberegulace.
Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.
Multikulturní výchova – lidské vztahy, multikulturalita.
Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování.
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět.
Enviromentální výchova – vybrané tematické okruhy podle vzdělávacího obsahu jednotlivých ročníků.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výuka českého jazyka a literatury přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Vybíráme a využíváme pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánujeme, organizujeme a řídíme vlastní učení, podněcujeme žáky k zájmu o další studium a celoživotní učení.
- Vedeme žáky k vyhledávání informací, pomáháme s jejich tříděním a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace dáváme prostor pro jejich efektivní využívání v procesu učení a v tvůrčích činnostech.
- Motivujeme žáky k učení, snažíme se vytvářet pozitivní vztah k učení, hodnotíme žákovy výsledky a umožňujeme diskusi o nich.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k vnímání nejrůznějších problémových situací ve škole i mimo ni, k rozpoznání a pochopení problému, k promyšlenému způsobu řešení problémů dle vlastního úsudku a zkušeností.
- Podněcujeme žáky k vyhledvávání informací vhodných k řešení problému a k využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení, aniž by se nechali odradit případným nezdarem.

- Podporujeme kritické posuzování výsledků práce a hledání příčin případných chyb.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjíme schopnost žáků vyjadřovat se přesně, srozumitelně a věcně.
- Vytváříme prostor pro diskusi, formulování vlastních názorů a jejich zdůvodňování.
- Vedeme žáky k aktivnímu naslouchání a respektování názorů ostatních.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a třídění informací.
- Učíme žáky posoudit věrohodnost jednotlivých informačních zdrojů a kriticky s nimi pracovat.
- Podporujeme zapojování moderní technologie – žáci se učí pracovat s QR kódy a využívat online portály k procvičování učiva.

Kompetence občanské

- Rozvíjíme zájem žáků o tradice našeho národa, na základě úcty k vlastnímu národu a rase vychováváme k úctě k ostatním národům a rasám.
- Vedeme žáky k demokratickým postojům, respektu k právům jiných i ke svým právům.
- Pomáháme formulovat a vyjadřovat žákovy myšlenky a názory v logickém sledu, vedeme ho k výstižnému a kultivovanému vyjadřování v písemném i mluveném projevu.
- Učíme žáky porozumět různým typům textů a záznamů, dáváme prostor k přemýšlení o nich a k žákovým reakcím na ně.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky ke spolupráci při skupinové práci.
- Vedeme žáky k rozdělení úkolů, odpovědnosti za společný výsledek a vzájemné pomoci.
- Motivujeme žáky k aktivnímu zapojení do práce skupiny a k využívání vlastních schopností.
- Vedeme žáky k sebehodnocení, přijímání zpětné vazby a uvědomění si odpovědnosti za vlastní učení.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k samostatné i skupinové práci s textem v přiměřeném čase a s ohledem na zadaná kritéria.
- Učíme žáky pracovat se slovníky, jazykovými příručkami a dalšími zdroji (i elektronickými) přiměřenými jejich věku.
- Vedeme žáky k dodržování zásad správného citování a etického zacházení s převzatými informacemi.
- Vytváříme podmínky pro to, aby žáci dokázali zkontrolovat a opravit vlastní písemný projev.

Český jazyk		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova		
Žák: - využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	Jak se učíme Výpisky, výtah	
- dokáže výstižně vyjadřovat názory a pocity - dokáže odlišit a používat přímou a nepřímou řeč - umí sestavit osnovu - vhodně využívá spisovné a nespisovné jazykové prostředky	Vypravování	
- umí popsat budovu a místnosti - popíše postavu - popíše krajinu - seznámí se s popisem pracovního postupu	Popis	

Český jazyk		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- si osvojuje základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu	Dopis, e-mail	
- ovládá vyplnění jednoduchý tiskopisů	Vyplňování jednoduchých tiskopisů -poštovní poukázka, podací lístek	
- ovládá jednoduché komunikační žánry - napíše vzkaz, inzerát a SMS - umí napsat jednoduchou zprávu a oznámení	Jednoduché komunikační žánry -vzkaz, inzerát, objednávka, zpráva, oznámení, SMS	Mediální výchova – Tvorba mediálního sdělení Mediální výchova – Stavba mediálního sdělení
Literární výchova		
Žák: - rozliší kroniku, legendu a pověst - reprodukuje obsah textu - rozpozná rozdíl mezi historickou skutečností a literární fikcí - pracuje s textem jako se zdrojem informací - seznámí se s významem Národního divadla	Kroniky a počátky české literatury -Kosmas, Dalimilova kronika - české legendy a pověsti -svatí a patroni -nejvýznamnější básníci 19. století a Národní divadlo	
- vysvětlí pojem mýtus/báje - rozpozná základní motivy mýtů - porovná různé představy o vzniku světa - charakterizuje postavy bohů a hrdinů	Bible, mýty a příběhy bohů -Bible a biblické příběhy -mýtus -mýty o stvoření světa -řecké a další mýty -E. Petiška	Osobnostní a sociální výchova – Hodnoty, postoje, praktická etika

Český jazyk		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- rozpozná znaky fantasy a sci-fi - odliší reálný a fantastický svět - chápe princip alegorie - charakterizuje prostředí a postavy - porovná literární a filmové zpracování	Fantazie jiné světa a budoucnost -literární fantasy -alegorie -sci-fi, -antiutopie -pohádkové světy -J. R. R. Tolkien	
- rozpoznává různé prostředky humoru - pracuje s komiksem - rozpozná rozdíl mezi humorem a zesměšněním - interpretuje humor v literárním textu	Humor a komika v literatuře -humor, nadsázka, karikatura, ironie, satira, epigram (K. H. Borovský) -S. Čech J. Klapka J. -anglický humor -komiks jako literární žánr	
- rozpozná charakteristické znaky cestopisu - rozliší literární a faktografické informace - vyhledá informace v textu	Cestování a objevování světa -cestopisy a bedekry, -fantastická putování, -líčení cizích krajin -J. Swift, -A. Lindgrenová	
- charakterizuje zvířecí literární postavu - rozpozná symbolický význam zvířete - porovná realistické a fantastické zobrazení zvířete - vysvětlí, jak může zvíře zastupovat lidskou vlastnost	Zvířata v literatuře -symbolika zvířat v příbězích	

Český jazyk		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- rozpozná základní znaky strašidelného příběhu - rozpozná baladu a romaneto - charakterizuje atmosféru textu	Strach, tajemství a záhady -strach v literatuře, tajemná místa -strašidelné příběhy -městské legendy -balada -romaneto -K. J. Erben -J. K. Rowlingová	
- rozliší umělecký a odborně-popularizační text - diskutuje o přínosech a rizicích technologií	Člověk, věda a technika -putování za vědou a technikou	
- rozpozná hlavní téma textu - vyjadřuje vlastní názor na jednání postav - dokládá své názory textem - porovnává literární postavu se svou zkušeností	Dětství, dospívání a člověk jeho život -dětský pohled, dospívání, trápení, vztahy -dívčí román	
- rozpozná lyrický a epický text, - rozlišuje základní znaky lyriky a epiky - vyjadřuje vlastní čtenářský prožitek	Literární druhy - lyrika a epika	
Jazyková výchova		
Žák: - se seznámení s útvary jazyka	Obecné poučení o jazyce	Osobnostní a sociální výchova - Komunikace
- se učí pracovat s jazykovými příručkami	Jazykové příručky	
- odliší spisovný a nespisovný jazyk	Zvuková stránka jazyka (spisovná a nespisovná výslovnost)	

Český jazyk		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- rozpozná jednotlivé části slova	Stavba slova	
- ovládá pravopisné jevy lexikální, morfologické a slovotvorné	Pravopis (lexikální, morfologický, slovotvorný)	
- rozpoznává slovní druhy - rozpozná druhy podstatných jmen - ovládá jejich mluvnické kategorie - skloňuje podstatná jména podle vzorů, ovládá odchylky od pravidelného skloňování - stupňuje a skloňuje přídavná jména - rozpozná jmenné tvary přídavných jmen - ovládá druhy zájmen, umí je skloňovat - rozpozná druhy číslovek, ovládá jejich pravopis a umí je skloňovat - ovládá mluvnické kategorie sloves (osoba, číslo, čas, způsob)	Druhy slov	
- určuje základní větné členy	Základní větné členy (syntaktický pravopis)	
- seznamuje se s rozvíjejícími větnými členy	Rozvíjející větné členy	
- rozlišuje větu jednoduchou a souvětí - ovládá interpunkci v probíraných typech souvětí	Věta jednoduchá a souvětí	

Český jazyk		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova		

Český jazyk		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vytvoří výstižný a přehledně uspořádaný popis předmětu - vhodně využívá odborné i běžně užívané pojmenování.	Popis předmětu, jazykové prostředky popisu.	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání
- popíše umělecké dílo a vyjádří vlastní pozorování - uspořádá informace do logického celku	Popis obrazu, fotografie nebo jiného uměleckého díla.	
- sestaví návod nebo pracovní postup s využitím časové a logické posloupnosti	Popis pracovního postupu, návod, členění textu.	Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- vystihne podstatné vlastnosti osoby, rozlišuje přímou a nepřímou charakteristiku	Charakteristika přímá a nepřímá.	
- charakterizuje literární nebo skutečnou postavu a vhodně využívá hodnoticí jazykové prostředky	Charakteristika postavy, vnější a vnitřní vlastnosti.	Osobnostní a sociální výchova – Mezilidské vztahy
- vytvoří subjektivně zabarvený popis prostředí, přírody nebo situace - využívá vhodné jazykové prostředky k navození atmosféry	Líčení, obrazná pojmenování, vyjádření smyslových vjemů.	
- vyhledává klíčové informace v textu, uspořádá je a zachová jejich význam	Výtah, práce s odborným textem, hlavní a vedlejší informace.	Mediální výchova – Kritické čtení

Český jazyk		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
		a vnímání mediálních sdělení
- sestaví jednoduchou žádost v souladu s pravidly formální komunikace	Žádost, formální písemný styk, struktura žádosti.	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát
- vytvoří strukturovaný životopis a využívá vhodné jazykové prostředky administrativního stylu	Životopis, profesní a strukturovaný životopis.	Osobnostní a sociální výchova – Sebepoznání a sebepojetí
- vytvoří souvislé vypravování s jasnou dějovou linií, využívá přímou řeč a vhodné jazykové prostředky	Vypravování, dějová posloupnost, vypravěč, přímá řeč.	Osobnostní a sociální výchova – Kreativita
Literární výchova		
- vyhledává informace v literárních textech, rozlišuje základní historické a literární souvislosti, formuluje vlastní názory na přečtený text	Příběhy spojené s českou státností, státní symboly, české pověsti, historická próza, příběhy českých panovníků, boj za obnovení českého státu ve 20. století.	
- vnímá literaturu jako prostředek poznávání regionů a kulturní rozmanitosti - rozpoznává základní znaky uměleckého textu	Literární obraz domova a krajiny, Valašsko a Slovácko, Liberecko, literární jižní Čechy, regionální literatura.	
- rozlišuje literaturu faktu a beletrii, vyhledává hlavní myšlenky textu a propojuje literární díla s historickými poznatky	Historické náměty v literatuře, starověké civilizace, písma a jazyky, historie zachycená v uměleckých i věcných textech.	Výchova k myšlení v evropských a globálních

Český jazyk		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
		souvislostech – Objevujeme Evropu a svět
- interpretuje význam literárních příběhů a rozpoznává jejich kulturní a etické poselství	Biblické příběhy Starého a Nového zákona, jejich motivy a vliv na evropskou kulturu a literaturu.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět
- charakterizuje základní znaky antických mýtů a legend a vysvětluje jejich význam pro evropskou kulturu	Řecká mytologie, hrdinové antických příběhů, báje a mýty.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět
- vyjadřuje vlastní názory na text, porovnává jednání literárních postav a zamýšlí se nad morálními otázkami	Literární zpracování filozofických a etických témat, rozhodování, odpovědnost, lidské hodnoty.	Osobnostní a sociální výchova – Hodnoty, postoje a praktická etika
- interpretuje význam literární postavy, porovnává různé pohledy na člověka a jeho možnosti	Golem a robot v literatuře, proměny člověka, sci-fi a fantazijní literatura, vztah člověka a techniky.	

Český jazyk		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- charakterizuje vztahy mezi postavami a posuzuje jejich význam pro děj - vnímá propojení literatury s dalšími druhy umění	Přátelství v dětské i dospělé literatuře, přátelství v mezních situacích, umělecká přátelství, písňové texty Voskovce, Wericha a Ježka.	Osobnostní a sociální výchova – Mezilidské vztahy
- rozlišuje fakta od názorů, posuzuje věrohodnost sdělení a porovnává různá ztvárnění skutečnosti	Literatura a média, obraz novinářů v literatuře, publicistika, různé perspektivy vyprávění.	Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- rozpoznává charakteristické znaky literárního žánru a sleduje výstavbu děje	Detektivní literatura pro děti a mládež, klasická detektivka, současné podoby detektivního žánru.	Mediální výchova – Tvorba mediálního sdělení
- interpretuje dobrodružné a tajemné příběhy, porovnává literární motivy napříč díly	Poklady v literatuře, Atlantida, poklady v pověstech, dobrodružná literatura.	
Jazyková výchova		
- vysvětluje význam slov v textu, rozlišuje slova jednoznačná a mnohoznačná, vhodně využívá slova citově zabarvená a odborné názvy	Opakování učiva primy, nauka o významu slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, slovo a sousloví, slova citově zabarvená, odborné názvy.	
- rozpoznává způsoby obohacování slovní zásoby a tvoření slov, určuje slovotvorný základ a slovotvorné prostředky	Obohacování slovní zásoby, nauka o tvoření slov, odvozování, skládání, zkracování.	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání
- tvoří slova odvozováním, určuje způsob jejich vzniku a využívá znalosti slovotvorby při práci s jazykem	Odvozování podstatných jmen, odvozování přídavných jmen, tvoření přídavných jmen, odvozování sloves.	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání

Český jazyk		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- správně používá tvary ohebných slovních druhů v mluveném i písemném projevu	Skloňování zájmena jenž, slovesný rod.	Osobnostní a sociální výchova – Komunikace
- rozpoznává neohebné slovní druhy a vhodně je používá při tvorbě vlastních jazykových projevů	Příslovce, příslovečné spřežky, stupňování příslovcí, předložky, spojky, částice, citoslovce.	Osobnostní a sociální výchova – Komunikace
- rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího, určuje větné ekvivalenty a základní větné členy	Druhy vět podle postoje mluvčího, věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent, podmět, přísudek.	
- určuje rozvíjející větné členy a vysvětluje jejich funkci ve větě	Předmět, příslovečné určení.	
- rozlišuje další větné členy, určuje druhy vedlejších vět a využívá znalosti při větném rozboru	Přívlastek, doplněk, přístavek, druhy vedlejších vět.	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání
- rozlišuje druhy vedlejších vět a správně je určuje v souvětích	Vedlejší věta podmětná, předmětná, příslovečná, přívlastková.	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání
- analyzuje stavbu souvětí, určuje druhy vedlejších vět a aplikuje získané poznatky při práci s textem	Vedlejší věta doplňková, přísudková, shrnutí učiva o skladbě.	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání

Český jazyk		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova		
Žák:	Úvod k výuce slohu; co už umíme ze slohu – opakování slohových útvarů a postupů	OSV – Poznávání lidí OSV – Komunikace

Český jazyk		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- zopakuje slohové útvary probrané v předchozích ročnících a rozliší slohové postupy - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - rozpozná přímou a nepřímou charakteristiku literární postavy	Charakteristika literární postavy – přímá a nepřímá charakteristika, vnější a vnitřní rysy	
- vytvoří charakteristiku literární postavy na základě četby - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - porovná dva texty stejného útvaru i tématu	Charakteristika literární postavy – osnova, jazykové prostředky (přídavná jména, přirovnání, frazémy)	OSV – Poznávání lidí; Hodnoty, postoje, praktická etika (idoly a vzory) MV – Vnímání autora mediálních sdělení (mediální idoly)
- rozpozná znaky odborného stylu, výkladu a odborného popisu - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel a vytvoří koherentní odborný text - pracuje s návodem a odbornými názvy	Odborný text a jeho tvorba – odborný styl, výklad, odborné názvy (termíny) Práce s odborným textem a s návodem	OSV – Rozvoj schopností poznávání (učení, studijní čtení) OSV – Seberegulace a sebeorganizace
- rozliší líčení a popis a rozpozná subjektivně zabarvené jazykové prostředky - vytvoří líčení s využitím obrazných pojmenování	Líčení – rozdíl mezi popisem a líčením, jazykové prostředky (obrazná pojmenování, přirovnání, citově zabarvená slova)	OSV – Kreativita MKV – Etnický původ (vánoční tradice)

Český jazyk		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- dorozumívá se kultivovaně a výstižně		EV – Vztah člověka k prostředí (líčení přírody)
- vytvoří líčení podle osnovy - rozpozná úvahový slohový postup a znaky úvahy - odlišuje fakta od názorů a hodnocení	Líčení – dokončení Úvaha – znaky úvahy, úvahový postup, osnova	OSV – Kreativita OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
- zamýšlí se nad problémem, argumentuje a dospěje k závěru - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení - zapojuje se do diskuse a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Úvaha – struktura, argumentace, jazykové prostředky Rozhovor a diskuse nad tématem úvahy	VDO – Občan, občanská společnost a stát (zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů) OSV – Komunikace
- vytvoří úvahu na zvolené téma - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky, vytvoří výpisky a výtah - rozliší výpisky, osnovu, konspekt a výtah	Úvaha – dokončení Výtah – klíčová slova, výpisky, osnova, výtah z odborného textu	OSV – Sebepoznání a sebepojetí (Dnešní mládež) OSV – Mezilidské vztahy (vztahy v rodině, sourozenci, rodiče)
- vytvoří výtah z odborného nebo publicistického textu - samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Výtah – tvorba výtahu, zkracování textu, citace a parafráze Referát s oporou o výtah	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Český jazyk		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- ověřuje fakta porovnáváním s dostupnými informačními zdroji		MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (Děti a internet)
- identifikuje funkční styl, slohový postup a útvar v literárních i neliterárních ukázkách - rozpozná komunikační záměr autora a manipulativní prvky v textu - v mluveném a psaném projevu vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků	Souhrnné poučení o slohu – funkční styly, slohové postupy a útvary Různé slohové útvary v literárních ukázkách	MV – Stavba mediálních sdělení OSV – Komunikace
- rozpozná znaky reportáže a vytvoří krátkou reportáž (ČJL-9-1-10) - rozliší spisovný a nespisovný projev a jeho užití v různých útvarech (ČJL-9-1-05) - hodnotí vlastní tvůrčí činnost	Souhrnné poučení o slohu – dokončení	MV – Tvorba mediálního sdělení (reportáž) EGS – Objevujeme Evropu a svět (Cestujeme; památky UNESCO) EV – Vztah člověka k prostředí
Literární výchova		
- vysvětlí, v čem jsou témata starověkých textů (život a smrt, láska, moc, touha po nesmrtelnosti) aktuální i dnes - orientuje se v nejstarších literaturách Předního východu, Číny, Indie a antiky a uvede jejich klíčová díla	Mezopotámie, Izrael a Egypt Epos o Gilgamešovi (putování za nesmrtelností); starověká milostná lyrika (Setkání s milým, Jaká je láska); Příběh Sinuhetův; Kniha mrtvých (Rady zemřelému)	EGS – Jsme Evropané (antické kořeny evropské kultury) EGS – Evropa a svět nás zajímá

Český jazyk		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- rozliší epos, bajku, lyrickou báseň, tragédii a komedii a porovná jejich funkci - vysvětlí rozdíl mezi uměleckým a naučným (historickým, filozofickým) textem sdílí čtenářský zážitek a vlastními slovy interpretuje smysl ukázky	Čína a Indie Stará čínská poezie; staroindická literatura; starověké bajky Některé podoby antické literatury Antičtí básníci; antická tragédie a komedie; historie a filozofie Pojmy: mýtus, epos, bajka, lyrika, tragédie, komedie, chór, katarze, historiografie, filozofie	MKV – Kulturní diference VDO – Principy demokracie jako formy vlády (antická demokracie) OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
- charakterizuje středověkou literaturu a její žánry (hrdinský epos, rytířský román, legenda, kronika, cestopis) a uvede jejich představitele - porovná ideál rytíře a světce a hodnoty, které představují - vysvětlí přínos Jana Husa a Petra Chelčického a zaujme k jejich myšlenkám vlastní stanovisko - porovná literární a filmové zpracování artušovských příběhů nebo příběhu Tristana a Isoldy	Rytíři Král Artuš a rytíři Kruhového stolu; Tristan a Isolda; Píseň o Rolandovi Světci Legenda o svaté Kateřině; legenda o sv. Prokopovi; sv. František z Assisi – Píseň bratra Slunce; františkáni a klarisky Myslitelé, studenti, cestovatelé Jan Hus – listy z Kostnice; Petr Chelčický; satirická a žákovská (vagantská) poezie; Marco Polo – Milion	VDO – Občan, občanská společnost a stát (Hus, svoboda svědomí) EGS – Jsme Evropané (křesťanství jako společný kořen) MKV – Kulturní diference (setkání s Orientem – Marco Polo) OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (čest, věrnost, víra)

Český jazyk		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- vysvětlí znaky renesance a humanismu a uvede hlavní představitele světové a české renesanční literatury - rozpozná renesanční útvary (sonet, balada, novela, duchovní epos) a popíše jejich stavbu - interpretuje literární dílo jako komentář doby (parodie, satira) - porovná Shakespearovu hru s divadelním nebo filmovým zpracováním (ČJL-9-3-08) - zhodnotí význam Bible kralické pro český jazyk a kulturu	Renesanční literární útvary Duchovní epos (Dante Alighieri – Božská komedie); sonet (F. Petrarca) a villonská balada (F. Villon); kratochvilná vyprávění (G. Boccaccio – Dekameron) Literární díla jako komentář doby M. de Cervantes – Don Quijote; F. Rabelais – Gargantua a Pantagruel; W. Shakespeare – Romeo a Julie Česká renesance a humanismus Bible kralická; výrazné osobnosti českého kulturního života (např. J. Blahoslav, D. A. z Veleslavína, K. Harant z Polžic)	EGS – Objevujeme Evropu a svět MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (knihtisk) OSV – Mezilidské vztahy (láska a nenávist rodů) MKV – Multikulturalita
- charakterizuje baroko a klasicismus, jejich hodnoty a hlavní představitele - vysvětlí situaci české literatury doma a v pobělohorské emigraci a přínos J. A. Komenského - rozpozná typické prostředky barokního textu – kontrast, obraznost, patos - charakterizuje klasicistní komedii a bajku, vysvětlí pravidlo tří jednot (ČJL-9-3-06) - porovná Molièrovu komedii s jejím divadelním nebo filmovým zpracováním	Trápení a velikost barokní epochy Utrpení člověka 17. století; baroko – energie a nezdolnost; barokní knihovna (Klementinum); barokní divadlo (zámecké divadlo v Českém Krumlově) Česká literatura doma a v emigraci Bůh a člověk – duchovní poezie; pobělohorská emigrace; J. A. Komenský – slovo na rozloučenou s vlastí; pověst o Růžovém paloučku Klasicismus	VDO – Občan, občanská společnost a stát (náboženská nesvoboda, exulanti) MKV – Princip sociálního smíru a solidarity EGS – Jsme Evropané (Komenský)

Český jazyk		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Klasicistní drama – Molière (Lakomec); francouzský jazyk a kultura; klasická bajka (J. de La Fontaine)	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (ctnosti a neřesti)
- vysvětlí rozdíl mezi osvícenským důrazem na rozum a preromantickým důrazem na cit - interpretuje filozofický text a satirický román a doloží, jak kritizují dobu - popíše cíle a počátky národního obrození a význam lidové slovesnosti - posoudí spor o Rukopisy a rozliší fakta od domněnek - porovná zpracování téhož námětu v baladě různých autorů	Rozumem a poučením k svobodě Deklarace práv člověka a občana; Voltaire – Candide, Pojednání o snášenlivosti Svět se neřídí jen rozumem J. W. Goethe – Růžička (z Balad), Utrpení mladého Werthera; motiv mrtvého milence v baladě; ohlasy lidové poezie Počátky národního obrození V. Thám a V. M. Kramerius; Rukopisy královédvorský a zelenohorský; česká a moravská lidová slovesnost jako zdroj trvalých hodnot Preromantické a obrozenecké drama F. Schiller – Loupežníci; obrozenecké drama	VDO – Principy demokracie jako formy vlády (lidská práva, svoboda, rovnost) VDO – Občan, občanská společnost a stát MKV – Etnický původ (národ, jazyk, identita) MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (Krameriovy noviny) OSV – Sebepoznání a sebepojetí
- charakterizuje romantismus a romantického hrdinu a uvede představitele světového romantismu - rozliší romantickou lyriku, veršovaný román a historický román - rozpozná rysy individuálního stylu romantických básníků	Romantičtí hrdinové v romantických příbězích A. S. Puškin – Evžen Oněgin (povinnost a osobní vina, Taťánino vyznání); literatura a hudba – P. I. Čajkovskij a A. Dvořák Historie – učitelka života F. Schiller – Vilém Tell; A. Dumas – Hrabě Monte Cristo; F. Schiller – Óda na radost	OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Mezilidské vztahy (láska, vina, odpovědnost)

Český jazyk		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- porovná literární předlohu s jejím hudebním, operním nebo filmovým zpracováním - vytvoří vlastní text s romantickými prvky	Romantická lyrika W. Wordsworth – Já bloudil samotný jak mrak; Novalis – Tak teskno někdy bývá; G. G. Byron – Má duše temná je; S. Petőfi – Z jediné myšlenky mám strach…; W. Blake – Tygr	EGS – Evropa a svět nás zajímá (Óda na radost – hymna EU) MKV – Lidské vztahy EV – Vztah člověka k prostředí (příroda v romantické lyrice)
- uvede nejvýznamnější díla českého romantismu a jejich autory - interpretuje úryvek Máchova Máje a Erbenovu baladu, rozliší v nich lyrické a epické prvky - přednese zpaměti úryvek z Máje nebo baladu z Kytice - porovná Erbenovu Polednici s jejím divadelním a filmovým zpracováním - vysvětlí přínos obrozenských vědců a institucí pro český jazyk a kulturu	Významná díla českého romantismu K. H. Mácha – Máj (král české poezie); K. J. Erben – Polednice (i v podání divadla Semafor); B. Němcová – Babička (Viktorčino osudové setkání) Věda a její osobnosti České muzeum a Matice česká; obroda jazyka – J. Dobrovský, J. Jungmann, obohacování slovní zásoby, pravopisné spory; F. Palacký; J. E. Purkyně Společenský a každodenní život J. K. Tyl – Fidlovačka (Kde domov můj), Strakonický dudák; M. D. Rettigová – kuchařka; móda 1. poloviny 19. století	MKV – Etnický původ (národní identita) VDO – Občan, občanská společnost a stát (vlastenectví, spolky) EV – Vztah člověka k prostředí (příroda v Máji a Kytici, venkov v Babičce) OSV – Kreativita (přednes, vlastní balada)
-c harakterizuje literární skupiny 2. poloviny 19. století (májovci, ruchovci, lumírovci) a jejich program	Májovci J. Neruda – Povídky malostranské (U Tří lilií); K. Světlá – Hubička a její operní zpracování	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Český jazyk		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- interpretuje povídku a lyrickou báseň, rozpozná rysy stylu J. Nerudy - rozliší publicistické žánry (fejeton, epigram, satira) a posoudí komunikační záměr autora - porovná literární předlohu s operním zpracováním (Hubička) - napíše vlastní fejeton	Ruchovci a lumírovci S. Čech, E. Krásnohorská, J. V. Sládek, J. Vrchlický, J. Zeyer – výběr lyrické a epické poezie a prózy Slavní novináři 19. století K. Havlíček Borovský; J. Neruda – fejeton Společenský život Šibřinky, spolková činnost, Sokol, Americký klub dam; Národní divadlo – dvojí otevření; B. Smetana, A. Dvořák	MV – Vnímání autora mediálních sdělení MV – Tvorba mediálního sdělení (fejeton) MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (cenzura, svoboda tisku) VDO – Formy participace občanů v politickém životě
- vysvětlí znaky realismu a uvede představitele české a světové realistické literatury - charakterizuje postavy realistické prózy a dramatu a jejich motivace - porovná obraz života ve městě a na venkově a zhodnotí postavení ženy ve společnosti 19. století - porovná román nebo drama s jeho filmovým či divadelním zpracováním (Anna Karenina, Naši furianti) - rozliší hodnotnou a konzumní literaturu a svůj názor doloží argumenty - posoudí, jak historický román zobrazuje dějiny	Realistické obrazy života ve městě a na venkově H. de Balzac – Paříž; odvrácená tvář Paříže; L. Stroupežnický – Naši furianti Dramata ženských hrdinek Založení dívčího gymnázia Minerva (E. Krásnohorská); dcera a otec, žena a muž; touha vzepřít se osudu; L. N. Tolstoj – Anna Karenina „Historia magistra vitae“ Historický román – průvodce dějinami (např. A. Jirásek) Ozvěny realismu	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSV – Mezilidské vztahy; Hodnoty, postoje, praktická etika VDO – Občan, občanská společnost a stát (emancipace žen, vzdělání)

Český jazyk		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Ukázka z čítanky (Rozhoduje se o Vaškově budoucnosti)	MKV – Princip sociálního smíru a solidarity (chudoba, sociální rozdíly) EV – Lidské aktivity a problémy ŽP (město a průmysl × venkov)
- charakterizuje ruský realismus a uvede jeho představitele - rozpozná komiku, satiru a tragiku v próze a dramatu a rysy stylu autora - charakterizuje neobvyklé hrdiny a hodnoty, které představují - porovná pohled na svět a společnost v dílech autorek 19. století s dneškem - porovná literární dílo s jeho filmovou adaptací - shrne vývoj literatury od starověku po realismus a přiřadí autory ke směrům	Realismus v Rusku N. V. Gogol – Revizor (neodhalený budižkničemu); A. P. Čechov – humoresky a povídky Neobvyklí hrdinové Kdo/co dělá šlechtice šlechticem?; Učitel a žák; Obávaný loupežník; E. Brontëová – na Větrné hůrce Očima žen(y) J. Austenová – obraz života anglické šlechty (Pýcha a předsudek); H. Ibsen – Domeček pro panenky; ozvěny současnosti Shrnutí ročníku Literární vývoj od starověku po realismus – souhrnné opakování	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MV – Práce v realizačním týmu (projekt, prezentace) OSV – Poznávání lidí; Hodnoty, postoje, praktická etika MKV – Kulturní diference EGS – Evropa a svět nás zajímá
Jazyková výchova		

Český jazyk		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- zopakuje a aplikuje učivo 7. ročníku - čte s porozuměním, kultivovaně píše a mluví, rozhoduje se na základě přečteného a vnímaného textu - rozlišuje slovotvorné a neslovotvorné obohacování slovní zásoby a doloží jeho nejdůležitější způsoby - rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech, a identifikuje vztahy ve slovní zásobě (synonyma, homonyma)	Opakování učiva 7. ročníku 1. Obohacování slovní zásoby Nauka o tvoření slov – odvozování, skládání, zkratky Synonyma, homonyma; přenášení slovního významu; spojování slov v sousloví; věcný význam slov Přejímání slov z cizích jazyků	MKV – Etnický původ (vztah k mateřskému jazyku, vlastenectví – text o Milešovce, Chvála češtiny) OSV – Poznávání lidí; Mezilidské vztahy (texty o paralympiádě, ostrakismu) OSV – Psychohygiena (text o marihuaně a jejím nebezpečí)
- rozliší aktivní a pasivní slovní zásobu - správně píše a vyslovuje přejatá slova počeštělá i psaná původním pravopisem - vyhledává informace ve Slovníku cizích slov a ve Slovníku spisovné češtiny - správně skloňuje obecná jména přejatá a cizí vlastní jména osobní, rozpozná nesklonná cizí jména - účinně spolupracuje ve skupině a vytváří pravidla práce v týmu	1. Obohacování slovní zásoby (dokončení) Slova přejatá – výslovnost a pravopis; slova pravopisně počeštělá a psaná pravopisem původním Aktivní a pasivní slovní zásoba 2. Tvarosloví Skloňování jmen přejatých a cizích vlastních jmen; odchylky od skloňování slov domácích, nesklonná cizí jména, vzory pro skloňování Užití vlastních jmen v textu Práce se SSČ a SCS	EGS – Evropa a svět nás zajímá (přejímání slov z cizích jazyků) OSV – Kooperace a kompetice (pravidla práce v týmu) OSV – Mezilidské vztahy (leták o prevenci šikany)

Český jazyk		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- uvědomuje si podstatu slovesného vidu, určí a správně užívá slovesa dokonavá a nedokonavá, tvoří vidové dvojice - správně píše i/y v koncovkách podstatných a přídavných jmen podle vzorů a ve shodě přísudku s podmětem - respektuje a chrání naše kulturní a historické dědictví	2. Tvarosloví Slovesný vid – slovesa dokonavá a nedokonavá, vidové dvojice 3. Pravopis Psaní i/y v koncovkách podstatných a přídavných jmen podle vzorů; shoda přísudku s podmětem; mluvnické kategorie jmen	MKV – Kulturní diference (text o jinakosti) OSV – Rozvoj schopností poznávání (Umím se učit?) MKV – Etnický původ (ochrana kulturního a historického dědictví)
- správně píše předpony s-, z-, vz- a předložky s/se, z/ze a určí pády, se kterými se předložky pojí - správně píše skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně - využívá poznatků o jazyce ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu	3. Pravopis Psaní předpon s- (směr), z- (výsledek děje, změna stavu, ustálené případy), vz- (směr vzhůru) Psaní předložek s/se, z/ze a pády, se kterými se pojí Psaní skupin bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně	MKV – Etnický původ (tradice, Vánoce) OSV – Komunikace (mluvní cvičení – muzea) MKV – Kulturní diference (Náprstkovo muzeum)
- rozliší základní a rozvíjející větné členy, větu dvojčlennou, jednočlennou a větný ekvivalent - určí věty jednoduché a souvětí, spojovací výrazy a druhy vedlejších vět - rozliší souřadné spojení vět hlavních a určí poměr slučovací a odporovací	4. Skladba Opakování – základní a rozvíjející větné členy; věta dvojčlenná, jednočlenná, větný ekvivalent Věta jednoduchá a souvětí, spojovací výrazy v souvětí; jednotlivé druhy vedlejších vět	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – Rozvoj schopností poznávání

Český jazyk		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- správně píše čárku v souvětí souřadném, i bez spojovacích výrazů - rozumí různým typům textů a záznamů	Významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami; souvětí souřadné – poměr slučovací, odporovací Spojení vět v souřadném souvětí bez spojovacích výrazů	
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek v souvětí - určí poměr stupňovací a vylučovací a jeho spojovací výrazy - správně píše interpunkci v souřadném souvětí	4. Skladba Souřadné souvětí – poměr stupňovací, poměr vylučovací; spojovací výrazy jednotlivých poměrů	OSV – Komunikace (výstižné vyjadřování vztahů mezi myšlenkami)
- určí poměr příčinný a důsledkový a jeho spojovací výrazy - určí druhy a počet vět v souvětí a významové poměry mezi hlavními větami - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vlastního projevu	4. Skladba Souřadné souvětí – poměr příčinný, poměr důsledkový Práce s textem: Dnešní mládež (významové poměry mezi větami hlavními, druhy a počet vět)	OSV – Sebepoznání a sebepojetí (Dnešní mládež) VDO – Občan, občanská společnost a stát (text ústavy; začlenění do společnosti)
- rozpozná několikanásobné větné členy, jejich druhy a významové poměry mezi nimi a znázorní je graficky - rozliší souřadné spojení vedlejších vět a odliší souvětí souřadné a podřadné; sestaví graf souvětí - pracuje s informacemi v souladu se zákony - duševním vlastnictví a s odborným textem	4. Skladba Několikanásobné větné členy a jejich druhy, grafické znázornění, významové poměry mezi nimi Souřadné spojení vedlejších vět; souvětí souřadné a podřadné; graf souvětí	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (Děti a internet, počítačové pirátství) OSV – Hodnoty, postoje, praktická

Český jazyk		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- chápe základní principy společenských norem a ekologických souvislostí		etika (duševní vlastnictví, etický přístup k informacím) EV – Lidské aktivity a problémy ŽP (text o ochraně přírody); EGS – Evropa a svět nás zajímá (tsunami)
- rozliší spojovací výrazy (spojky, vztažná zájmena a příslovce) - správně píše interpunkci v souvětí, i před spojkami a, i, ani, nebo - orientuje se ve složitějším souvětí a sestaví jeho graf - uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a hodnotí výsledky své práce	4. Skladba (dokončení) Spojovací výrazy – spojky, vztažná zájmena, vztažná příslovce, jiná příslovce Interpunkce v souvětí – a, i, ani, nebo Jazykové rozbory, složitější souvětí, graf složitého souvětí	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (plánování způsobů řešení, poskytování pomoci) OSV – Seberegulace a sebeorganizace (hodnocení vlastní práce)
- zařadí češtinu mezi indoevropské a slovanské jazyky a chápe současnou podobu jazyka jako výsledek historického vývoje - rozlišuje spisovný jazyk, hovorová slova, obecnou češtinu, nářečí, slang a argot a zdůvodní jejich užití	5. Obecné výklady o českém jazyce Slovanské jazyky – indoevropské jazyky, praslovanština, rozdělení slovanských jazyků, staroslověnština	EGS – Jsme Evropané (indoevropské a slovanské jazyky) MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (reklamní

Český jazyk		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- odliší spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovnou češtinu vzhledem ke komunikačnímu záměru - poznává zásady jazykové kultury a vyhledá jazykové chyby ve vyjadřování a v textech médií - uvědomuje si manipulativní techniky užívané v jazykovém projevu (reklama)	Útvary českého jazyka – spisovná čeština, hovorová slova, nespisovná čeština (obecná čeština, nářečí, slang, argot) Jazyková kultura – úroveň jazykového vyjadřování; jazykovědci – historický vývoj, současní lingvisté; práce s chybou	texty, jazykové chyby v médiích) MKV – Kulturní diference (nářečí, útvary jazyka)

Český jazyk		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova		
- rozliší komunikační situace a zásady efektivní komunikace - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení a ověřuje fakta - rozpozná manipulativní komunikaci a zaujme k ní kritický postoj - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu - vytvoří výklad podle osnovy s vhodnými jazykovými prostředky	Úvod do učiva komunikace: komunikační situace v našem životě, zásady efektivní komunikace, manipulativní komunikace, jak sledovat svět, abychom získávali pravdivý obraz, fakta a názory Úvod do učiva slohu: nauka o slohu, cíl slohu Výklad – znaky, osnova, jazykové prostředky; uspořádání informací v textu s ohledem na jeho účel	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSV – Komunikace (asertivní komunikace, obrana proti manipulaci)
- vytvoří popis a popis pracovního postupu s odbornými názvy, stručně, jasně a přehledně	Popis, popis pracovního postupu – odborný text, odborné názvy, osnova, jazykové prostředky	OSV – Kreativita

Český jazyk		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- využívá čtení jako zdroj informací a metody práce s informacemi - popíše umělecké dílo (hlavní motiv, popředí, pozadí) s užitím vhodných spisovných prostředků	Popis uměleckého díla – hlavní motiv, popředí, pozadí, osnova Stylizační cvičení	MKV – Kulturní diference (umělecká díla různých kultur)
- výstižně, souvisle a kultivovaně se vyjadřuje - vytvoří subjektivně zabarvený popis (líčení) s promyšleně zvolenými jazykovými prostředky - uspořádá informace podle osnovy a vytvoří koherentní text	Dokončení popisu uměleckého díla Subjektivně zabarvený popis (líčení) – osnova líčení, jazykové prostředky, pozorovací a vyjadřovací schopnosti	OSV – Kreativita EV – Vztah člověka k prostředí (líčení přírody)
- vytvoří přímou i nepřímou charakteristiku osoby (povaha, schopnosti, zájmy) podle osnovy - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - pracuje se SSČ a slovníkem synonym	Charakteristika – povaha, schopnosti, zájmy; přímá a nepřímá charakteristika, osnova Práce se SSČ a slovníkem synonym	OSV – Kreativita OSV – Komunikace
- výstižně a srozumitelně staví výpovědi o různých skutečnostech a používá spisovný jazyk - vytvoří vypravování s postupnou dějovou linií, řečí postav a retrospektivou - reprodukuje děj a dodržuje pravidla mezivětného navazování	Vypravování – reprodukovaný děj, postupná dějová linie, řeč postav, retrospektiva Jazykové prostředky vypravování, osnova	VDO – Občan, občanská společnost a stát (zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů) OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika EV – Lidské aktivity a problémy ŽP (témata

Český jazyk		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
		úvah – udržitelný rozvoj)
- na základě získaných poznatků se zamýšlí nad problémem a dospěje k závěru - rozliší subjektivní a objektivní sdělení; porovná úvahu s výkladem - vytvoří úvahu podle osnovy v publicistickém nebo uměleckém stylu	Proslov – řečnický slohový útvar, funkce, osnova a součásti proslovu; působivost mluveného projevu, intonace, tempo řeči, společenské chování řečníka Diskuse – řízení diskuse, pravidla, ukázky	VDO – Formy participace občanů v politickém životě (veřejné vystoupení, argumentace) OSV – Komunikace; Kooperace a kompetice OSV – Mezilidské vztahy (respektování názorů druhých)
- připraví a přednese proslov s využitím verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - rozlišuje komunikační záměr partnera v hovoru	Dokončení diskuse – diskuse o sledovaném pořadu, stavba mediálních sdělení Publicistické útvary na aktuální téma Fejeton – historie vzniku, cíl fejetonu	MV – Stavba mediálních sdělení MV – Tvorba mediálního sdělení (fejeton) MV – Vnímání autora mediálních sdělení
- rozliší funkční styly (prostěsdělovací, odborný, administrativní, publicistický, umělecký, řečnický) a přiřadí k nim slohové útvary - vytvoří strukturovaný i souvislý životopis	Funkční styly – prostěsdělovací, odborný, administrativní, publicistický, umělecký, řečnický Slohové útvary dle výběru žáků – životopis (struktura, typy, modelovost), dopis	OSV – Seberegulace a sebeorganizace (příprava na budoucnost)

Český jazyk		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- vyhledá a zpracuje životopisné údaje	Práce s informacemi – vyhledávání životopisných údajů	OSV – Sebepoznání a sebepojetí (životopis) MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- vytvoří soukromý dopis a e-mail s ohledem na adresáta a komunikační situaci - vysvětlí cíl otevřeného dopisu a vytvoří jej - pracuje s jazykem médií a rozpozná funkční styly v denním tisku - hodnotí vlastní tvůrčí činnost (autoevaluace)	Dopis soukromý, milostný, e-mail Otevřený dopis – cíl otevřeného dopisu Jazyk médií – denní tisk (různé funkční styly)	VDO – Formy participace občanů v politickém životě (otevřený dopis) MV – Fungování a vliv médií ve společnosti OSV – Komunikace
Literární výchova		
- uvede hlavní moderní směry přelomu 19. a 20. století a avantgardy a jejich představitele - vysvětlí, proti čemu se moderní umělci vymezovali, a rozpozná experiment s formou (volný verš, pásmo, proud vědomí) - vytvoří vlastní text podle návodu avantgardních autorů (dadaistická báseň, kaligram) - charakterizuje klasická vyprávění a posoudí motivace jednání postav v náročných situacích	Moderní směry v opozici vůči společnosti a tradici Prokletí básníci – Ch. Baudelaire (Zdechlina, Dvojí komnata), A. Rimbaud (Večerní modlitba) Hledání nových forem R. M. Rilke – Desátá elegie; ukázky Blížící se loučení, Nářek Experiment s formou	EGS – Evropa a svět nás zajímá EGS – Jsme Evropané (evropské umělecké směry) OSV – Kreativita MKV – Kulturní diference

Český jazyk		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- rozliší zábavné žánry (detektivka, sci-fi, dobrodružná próza) a zhodnotí jejich funkci	W. Whitman – Vábím svou duši (volný verš); M. Proust – Hledání ztraceného času (Vzpomínky uložené v chuti čaje) Revoluce, včetně revoluce politické T. Tzara – Jak udělat dadaistickou báseň; J. Prévert – Jak namalovat ptáka; G. Apollinaire – Pásmo; další ukázky dle čítanky Klasická vyprávění Lidé v náročných situacích; motivace lidského chování; inspirace zábavnými žánry (ukázky dle čítanky)	
- charakterizuje českou literaturu 90. let 19. století (Česká moderna, symbolismus, dekadence) a uvede její představitele - vysvětlí spor o Rukopisy a roli T. G. Masaryka a posoudí, jak se ověřuje pravdivost informací - rozliší přírodní, milostnou a sociální lyriku generace buřičů a uvede její autory - interpretuje ukázku z Haškova Švejka, rozpozná humor, satiru a absurditu a porovná knihu s filmem	Boje a témata 90. let Manifest České moderny (snaha o lepší umění a politiku); J. S. Machar, A. Sova, O. Březina, K. Hlaváček (Hrál kdosi na hoboj, Mstivá kantiléna); rukopisné boje a Rukopisy jako zdroj umělecké inspirace Podoby literatury na začátku století Lyrika přírodní a milostná a básnictví obrácené ke společnosti (anarchističtí buřiči – F. Šrámek, F. Gellner, S. K. Neumann; P. Bezruč); experimentální próza a lyrické drama První světová válka	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (Rukopisy, ověřování pravosti) VDO – Občan, občanská společnost a stát (T. G. Masaryk) MKV – Etnický původ OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika

Český jazyk		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	J. Hašek – Osudy dobrého vojáka Švejka; další ukázky z válečné literatury; osobnost T. G. Masaryka	
- uvede velké osobnosti meziválečné poezie, prózy a dramatu a jejich díla - rozliší proletářskou poezii, poetismus a surrealismus a doloží je ukázkou - rozpozná rysy individuálního stylu autora (Nezval, Seifert, Halas, Vančura, Čapek) - rozliší typy meziválečné prózy (publicistická, historická, společenská, psychologická, baladická) - přednese zpaměti vybranou báseň meziválečné poezie - porovná divadelní hru s jejím filmovým či divadelním zpracováním	Velké osobnosti meziválečné poezie Výběr z tvorby J. Wolkera (Balada o snu), V. Nezvala (Edison), J. Seiferta, F. Halase, V. Holana, K. Biebla, J. Zahradníčka, F. Hrubína (ukázky dle čítanky) Velké osobnosti meziválečné prózy Próza s publicistickými prvky (K. Čapek), historická próza (V. Vančura), společenský román, próza hledající duchovní hodnoty, baladická próza, psychologická próza Velké osobnosti meziválečného dramatu K. Čapek, J. Voskovec a J. Werich (Kat a blázen), avantgardní divadlo; ukázky Kulička, nebo domeček?, Poslední syn, Setkání s andělem	OSV – Kreativita; Hodnoty, postoje, praktická etika VDO – Principy demokracie (první republika, Čapek a demokracie) EGS – Jsme Evropané EV – Vztah člověka k prostředí (příroda v lyrice)
- vysvětlí, jak světová literatura reagovala na obě světové války, revoluce a totalitní režimy - interpretuje ukázku válečné a lágrové literatury a posoudí jednání postav v mezních situacích - rozpozná absurditu, ironii a černý humor jako prostředky kritiky války	Válka a genocida Boje první a druhé světové války; J. Heller – Hlava XXII (Šikovně nemocný letec, Odhodlaný pilot); další ukázky (Jak skončit válku) Zajatecké tábory Deník Anne Frankové (Vzpomínky z úkrytu); lágrová literatura (Krátce o Osvětimi, Den	VDO – Principy demokracie jako formy vlády (demokracie × totalita) VDO – Občan, občanská společnost a stát (lidská práva)

Český jazyk		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- charakterizuje antiutopii (dystopii) a porovná ji se současností - porovná literární dílo s jeho filmovým zpracováním	zlomu, Nechtěné dědictví); Tvrdohlavý plukovník, Mouchy a snění Revoluce Ukázky: Krvavá noc, Pomsta v Lyonu, Revoluční plány, Jaké čekat přivítání Autoritářství a totalitarismus Antiutopie – např. R. Bradbury (451 stupňů Fahrenheita); ukázky Přípravy na stavbu, Co všechno se dá zakázat, Zápalka, Proteiny	EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – Princip sociálního smíru a solidarity (holokaust, genocida) MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (cenzura, propaganda)
- vysvětlí, jak česká literatura reagovala na ohrožení státu a národa a na okupaci - uvede autory válečné a poválečné prózy s tematikou války a holokaustu (Lustig, Fuks, Otčenášek, Pavel, Drda) - interpretuje ukázku, posoudí morální volby postav a vyjádří vlastní postoj - porovná literární předlohu s filmem (Spalovač mrtvol, Romeo, Julie a tma, Smrt krásných srnců)	Reakce na ohrožení státu a národa Dobové dokumenty o ohrožení Československa; poezie národního ohrožení – J. Seifert (Světlem oděná), F. Halas; ukázky Putování k pramenům, Moudrost starých Čechů, Přípitek české zemi Nová tvorba ve válečných letech K. Schulz – Kámen a bolest; nová generace autorů (ukázky Kachny na Vltavě, Černý obraz, Poslední dnové, Hubenost) Reakce na válku, Hirošimu a holokaust J. Drda – Vyšší princip (Němá barikáda); J. Otčenášek – Romeo, Julie a tma; L. Fuks – Spalovač mrtvol; A. Lustig – Modlitba pro Kateřinu Horowitzovou; O. Pavel – Smrt krásných srnců; téma atomové bomby	VDO – Občan, občanská společnost a stát (odboj, morální volba) EGS – Evropa a svět nás zajímá (Hirošima) MKV – Etnický původ; Princip sociálního smíru a solidarity (antisemitismus) OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika

Český jazyk		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- rozliší funkce literatury – poznávací, působící (výchovnou, varovnou, propagandistickou) a relaxační - rozliší umělecký text a text věcný (populárně naučný) a doloží rozdíly - interpretuje alegorický román a antiutopii a vysvětlí jejich varovné poselství - rozpozná manipulaci a propagandu v textu a zaujme k ní kritický postoj - porovná román s jeho filmovým zpracováním (Pán much, 1984)	Literatura jako nástroj poznání Populárně naučná a faktografická literatura (ukázky Hyde Park, Muž za patnáct miliard dolarů, Poslední dny a noci, Jak se rodí savci) Literatura jako nástroj působení W. Golding – Pán much; G. Orwell – 1984; angažovaná a budovatelská poezie a její protiklad; M. Holub – Dveře; ukázky Zastesknutí, Dopis, Chvilka, Prostopravdy, Zápalky Když literatura uklidňuje Oddechová a humoristická literatura (ukázky Jak jsem se stal učitelem, Cesta za lesní moudrostí, Poslední epos čili román pro služky)	VDO – Principy demokracie jako formy vlády (1984, moc a manipulace) MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Fungování a vliv médií ve společnosti EGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – Mezilidské vztahy (skupina a moc – Pán much) EV – Ekosystémy; Základní podmínky života (populárně naučné texty)
- charakterizuje literaturu 50. let (socialistický realismus, cenzura) a uvolnění 60. let - porovná Seifertovu Píseň o Viktorce s dobovou kritikou a posoudí roli literární kritiky - uvede významné autory prózy a poezie 60. let (Škvorecký, Hrabal, Kaplický, Holan, Hrubín)	50. léta v životě a literatuře Z deníků Jana Zábrany; Když řádí klukokracie Některé tváře poezie 50. let J. Seifert – Píseň o Viktorce a její kritika (I. Skála); Obrana skutečné poezie; J. Škvorecký – Zbabělci Próza 60. let	VDO – Principy demokracie (totalitní režim, politické procesy, pražské jaro) MV – Fungování a vliv médií ve společnosti

Český jazyk		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- rozpozná rysy individuálního stylu B. Hrabala a J. Škvoreckého - porovná literární dílo s filmem české nové vlny	B. Hrabal – Perlička na dně; V. Kaplický – Kladivo na čarodějnice; ukázky Andělské oči, Mládí v masce Poezie a konec „zlatých šedesátých“ Poezie 60. let (Infekce, Variace na renesanční téma, Prázdná židle, Únor, Kamarádi); F. Hrubín; IV. sjezd Svazu československých spisovatelů 1967	(cenzura, dobová kritika) OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika MKV – Lidské vztahy
- charakterizuje hlavní proudy světové literatury 2. poloviny 20. století (rozhněvaní mladí muži, beat generation, magický realismus, postmodernismus) - rozpozná znaky postmoderního textu (hra s formou, intertextualita, nelineární kompozice) - charakterizuje nové podoby dramatu a lyriky (absurdní drama) - posoudí pohled autorek na postavení ženy ve společnosti a rozliší hodnotnou a konzumní literaturu - porovná román s jeho filmovým zpracováním (Deník Bridget Jonesové)	Rozhněvaní mladí muži přicházejí K. Amis – Šťastný Jim; A. Ginsberg – Kvílení (beat generation) a ohlasy na něj Nástup nových směrů Magický realismus (G. García Márquez); postmodernismus a jeho manifest; M. Pavić – Chazarský slovník Drama a lyrika v novém kabátu Absurdní drama (S. Beckett, E. Ionesco); lyrika 2. poloviny 20. století Čas pro ženy Pod africkým sluncem; H. Fieldingová – Deník Bridget Jonesové	MKV – Kulturní diference; Multikulturalita (Latinská Amerika, Afrika, Balkán) EGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – Sebepoznání a sebepojetí MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- rozliší tři proudy české literatury za normalizace (oficiální, exilová, samizdatová) a uvede jejich představitele	Literatura 70. a 80. let doma a v emigraci B. Hrabal – Postřižiny (Příchod švagra Pepina do rodiny); exilová literatura (např. J. Škvorecký,	VDO – Formy participace občanů

Český jazyk		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- interpretuje ukázku z díla B. Hrabala a rozpozná rysy jeho stylu - vysvětlí význam samizdatu a exilových nakladatelství pro svobodu slova - charakterizuje literaturu 90. let a uvede její představitele - porovná literární předlohu s filmovým zpracováním (Postřižiny)	M. Kundera); ukázky Podivný svatební dar, Julián Sorel po severočesku, Proud života a politická pěna Literatura 70. a 80. let v samizdatu Edice Petlice (L. Vaculík); I. M. Jirous – Magorovy labutí písně; V. Havel – Dopisy Olze, O naději; další samizdatová tvorba Literatura 90. let Proměny literatury po roce 1989 (ukázky Pořád píšu, Jen čáry myšlenek, Čas poschovávaný v lesklých střepech, Zážitky z pohnutých chvil, Nabídka, která se neodmítá)	v politickém životě (Charta 77, disent) VDO – Principy demokracie (normalizace, rok 1989) MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (samizdat, svoboda tisku) OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
- orientuje se v současné české a světové literatuře a uvede její výrazné autory - rozliší různé podoby současné literatury (fantasy, komiks / grafický román, fan fiction, literatura faktu) - rozliší literaturu hodnotnou a konzumní a svůj názor doloží argumenty; napíše recenzi - vyhledá a ověří informace o současném autorovi a jeho díle - porovná literární dílo s jeho filmovým nebo seriálovým zpracováním (Zaklínač)	Nejčtenější současná literatura Bestsellery současnosti (ukázky Bez náklonnosti hvězd, Život v tichu, Jak začít s vytvářením vlastního rodokmenu, Úplně první telefonní seznam, Záhadné zmizení); E. Ferrante – fenomén anonymní autorky Různé podoby literatury Literatura faktu (Žít radioaktivně); A. Sapkowski – Zaklínač (fantasy); recenze z fanouškovské stránky (fan fiction); C. Thompson – Habibi (grafický román)	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Tvorba mediálního sdělení (recenze) MV – Práce v realizačním týmu (projekt) MKV – Multikulturalita (Blízký východ – Habibi)

Český jazyk		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- shrne vývoj literatury 20. století a přiřadí autory ke směrům	Výrazné tváře české literatury Současní čeští autoři (ukázky Fenomén sběračství, Sběr léčivých rostlin, Tajemné jezero, Záhadné zvyky) Shrnutí ročníku Literární vývoj 20. století – souhrnné opakován	EV – Lidské aktivity a problémy ŽP (Černobyl); Vztah člověka k prostředí (léčivé rostliny) EGS – Evropa a svět nás zajímá
Jazyková výchova		
- zopakuje a aplikuje učivo 8. ročníku (slovní zásoba, tvoření slov, tvarosloví, skladba) - uvědomuje si dorozumívací funkci jazyka a význam češtiny pro vlastní život - rozlišuje aktivní a pasivní slovní zásobu, slovo a sousloví, věcné významy slov - využívá aktivní slovní zásobu k výstižnému a kultivovanému vyjadřování čte s porozuměním a pracuje s textem	Úvod do učiva 9. ročníku, opakování učiva 8. ročníku 1. Slovní zásoba a význam slova Slovo a sousloví, věcné významy slov Rozvoj slovní zásoby, jádro slovní zásoby; způsoby obohacování slovní zásoby, aktivní a pasivní slovní zásoba	OSV – Komunikace (kultivovaný projev, vystupování na veřejnosti) OSV – Sebepoznání a sebepojetí (sebedůvěra při vystupování) MKV – Etnický původ (vztah k mateřskému jazyku)
- rozpozná významové vztahy mezi slovy (synonyma, antonyma, homonyma, slova nadřazená a podřazená) a přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech - rozliší vrstvy slovní zásoby, termíny a odborné názvy - spisovně vyslovuje a funkčně používá cizí slova	. Slovní zásoba a význam slova Významové vztahy mezi slovy; vrstvy ve slovní zásobě; cizí slova, termíny (odborné názvy) Druhy slovníků a jejich využití, SSČ 2. Nauka o tvoření slov	OSV – Rozvoj schopností poznávání EGS – Evropa a svět nás zajímá (přejímání slov z cizích jazyků)

Český jazyk		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- samostatně pracuje se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky - rozloží slovo na morfémy a určí slovotvorné způsoby a postupy	Stavba slova – morfémy a jejich funkce; tvoření nových slov – odvozování, skládání, zkracování, slovotvorné postupy	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (odborné a cizí výrazy v médiích)
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - správně třídí slovní druhy a vědomě je používá ve vhodné komunikační situaci - rozliší druhy podstatných jmen (obecná, vlastní, konkrétní, abstraktní) a určí jejich mluvnické kategorie	2. Nauka o tvoření slov Tvoření nových slov, souhrnná cvičení 3. Tvarosloví Slovní druhy – slova ohebná a neohebná Podstatná jména – druhy, mluvnické kategorie, skloňování	MKV – Etnický původ (text o češtině mladých – bohatství mateřského jazyka) OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- určí druhy přídavných jmen, stupňuje je a využívá je k upřesnění výpovědi - rozliší druhy zájmen a číslovek a správně je skloňuje - určí mluvnické významy sloves a tvoří spisovné slovesné tvary, včetně tvarů slovesa být - rozpozná přechodník přítomný a minulý a porozumí jeho užití v textu	3. Tvarosloví (pokračování) Přídavná jména – druhy, stupňování, mluvnické významy Zájmena a číslovky – druhy, skloňování Slovesa a jejich mluvnické významy, tvary slovesa být, přechodníky	MKV – Etnický původ; vlastenectví (text o architektu Santinim-Aichlovi, o elektrárně Dlouhé Stráně) OSV – Poznávání lidí (adjektiva v charakteristice)
- tvoří spisovné tvary sloves podle slovesných tříd a vzorů - určí druhy příslovcí, stupňuje je a rozpozná jejich skladební funkci	. Tvarosloví (dokončení) Slovesné třídy a vzory (výběrově, pro gymnázia), nebo opakování o slovese Příslovce; předložky a spojky; souhrnná cvičení	OSV – Komunikace (prostředky nejazykové komunikace)

Český jazyk		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- rozliší vlastní a nevlastní předložky, souřadicí a podřadicí spojky a jejich funkci v textu - rozliší větu, výpověď a souvětí, druhy vět podle postoje mluvčího - rozliší věty dvojčlenné, jednočlenné a větné ekvivalenty	4. Skladba Stavba věty a souvětí, věty podle postoje mluvčího; komunikační funkce výpovědi Věty dvojčlenné a jednočlenné (podmětové, bezpodmětové), větné ekvivalenty	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – Psychohygiena (projekt – preventivní program)
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - tvoří věty a souvětí, využívá základy valenční skladby - rozliší zápor slovní a mluvnický a porovná vyjadřování záporu v cizím jazyce - určí skladební dvojice a vztahy shody, řízenosti a přimykání - v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	4. Skladba (pokračování) Věta jednoduchá a souvětí; tvoření věty a souvětí Základy valenční skladby – valence sloves Mluvnický zápor Skladební dvojice – shoda, řízenost, přimykání	OSV – Komunikace (formulování složitějších myšlenek, porozumění složitějšímu sdělení) EGS – Evropa a svět nás zajímá (zápor v cizích jazycích)
- rozliší přívlastek těsný a volný, postupně rozvíjející, shodný a neshodný; doplněk - rozliší větu hlavní a vedlejší, řídící a závislou - určí druhy vedlejších vět a druhy významových poměrů mezi větami a větnými členy - správně píše čárku ve větě jednoduché i v souvětí	4. Skladba Přívlastek, doplněk Věta hlavní a vedlejší, řídící a závislá Souvětí a jeho druhy, druhy vedlejších vět a větných členů Druhy významových poměrů mezi větami a větnými členy	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (fakta a názory) OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Český jazyk		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- orientuje se ve složitých souvětích a provede jejich rozbor - rozliší řeč přímou a nepřímou a správně ji zapíše - rozpozná samostatný větný člen, oslovení, vsuvku a větu neúplnou - využívá zásady českého slovosledu, rozliší východisko a jádro výpovědi - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický	4. Skladba Složité souvětí; řeč přímá a nepřímá, uvozovací věta, uvozovky Samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná Pořádek slov v české větě (slovosled) – činitelé mluvnické a rytmické, východisko a jádro výpovědi 5. Pravopis Pravopis lexikální, tvaroslovný – aplikace zásad pravopisu při vlastní tvorbě Práce s textem: Pravda, polopravda, nebo lež	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (pravda × lež) OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (varianty řešení, odpovědnost za rozhodnutí) OSV – Seberegulace a sebeorganizace (příprava na budoucnost, profesní orientace)
- aplikuje obecné zásady psaní velkých písmen u vlastních jmen, názvů institucí a zkratek - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, SSČ a Internetovou jazykovou příručkou - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, dbá na větný přízvuk a větnou melodii - popíše soustavu českých hlásek a hláskové skupiny - vyhledá a opraví jazykové chyby ve vyjadřování a v textech médií	5. Pravopis Procvičování pravopisných dovedností; vlastní jména, velká písmena, zkratky 6. Zvuková stránka jazyka Hlásky a hláskové skupiny; soustava českých hlásek Větný přízvuk, větná melodie; hlavní zásady spisovné výslovnosti	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (jazykové chyby v médiích) MKV – Etnický původ (národní symboly – text o hoře Říp) OSV – Kreativita (recitace)

Český jazyk		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu, slang a argot a zdůvodní jejich užití - zařadí češtinu mezi indoevropské a slovanské jazyky a popíše základní etapy vývoje českého jazyka - orientuje se v jazykovědných disciplínách a přiřadí k nim základní jazykové jevy - uvědomuje si význam jazykové kultury a studia cizích jazyků - promyšleně vybírá spisovné a nespisovné prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru - rozpozná manipulativní komunikaci v textu (reklama) a zaujme k ní kritický postoj	7. Obecné výklady o jazyce Projev mluvený a psaný, řeč, jazyk; funkce řeči, národní jazyk, druhy jazyků, neverbální komunikace Slovanské jazyky (indoevropské jazyky, praslovanština, staroslověnština), vývoj jazyka, útvary českého jazyka Jazykověda a její disciplíny; jazykovědci – historický vývoj, současní lingvisté Jazyková kultura, kultura řeči; základní stratifikace češtiny	EGS – Jsme Evropané (slovanské a evropské jazyky, význam studia cizích jazyků) MKV – Kulturní diference MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (reklama, manipulace, informační bubliny)

5.2 Anglický jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
prima	sekunda	tercie	kvarta	
3	3	3	3	12
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Charakteristika předmětu:

V předmětu anglický jazyk je důraz kladen na komunikační schopnosti, čemuž je podřízena i výuka gramatiky. Hlavním cílem výuky je vytvářet, rozvíjet a upevňovat schopnost dorozumět se v běžných životních situacích. S tímto cílem rozvíjíme u žáků receptivní a produktivní řečové dovednosti na úlohách odpovídajících jejich jazykové úrovni (schopnost porozumět textu a projevu).
Nedílnou součástí výuky jsou reálie anglicky mluvících zemí. do výuky jsou integrována průřezová témata především Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova. Vzdělávací obsah výuky anglického jazyka na nižším stupni gymnázia směřuje k úrovni A2+ podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyk.
Předmět anglický jazyk je vyučován ve všech nižších ročnících osmiletého gymnázia. Předmět má časovou dotaci 3 hodin týdně. Výuka probíhá v kmenových učebnách nebo v jazykových učebnách. Při výuce používáme dataprojektor, počítače a interaktivní tabuli.
V závislosti na počtu žáků ve třídě je vytvořena jedna nebo dvě jazykové skupiny.
Obsahem předmětu anglický jazyk je nácvik receptivních, produktivních, interaktivních řečových dovedností, poslech s porozuměním, čtení s porozuměním a schopnost písemné i ústní komunikace. K rozvíjení těchto dovedností je využívána slovní zásoba daných tematických okruhů a komunikačních situací, které odpovídají schopnostem a dovednostem žáků, jejich zájmům, nadání a budoucím potřebám.
V jednotlivých ročnících vypracováváme projekty podle sylabu jednotlivých učebnic. od čtvrtého ročníku nižšího stupně gymnázia se mohou žáci zapsat do volitelného předmětu anglické konverzace s časovou dotací 1 hodina týdně ve čtvrtém ročníku. Výchovné a vzdělávací strategie jsou založeny na práci s učebnicí a pracovním sešitem, práci s časopisy (Bridge), práci s literárními texty, s online a dalšími výukovým materiály. Součástí výuky jsou i poznávací zájezdy, jazykové soutěže a divadelní představení v anglickém jazyce.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve výuce anglického jazyka jsou využívány moderní i tradiční metody výuky. Zahrnují především formy práce podporující rozvoj učení, řešení problémových situací, interakci, vnímání souvislostí a získávání správných pracovních a učebních návyků.

Kompetence k učení

- Procvičujeme se žáky novou gramatiku v kontextu čteného nebo slyšeného textu, vybízíme je k její analýze a hledání pravidel, a vedeme je tak k pochopení a uchopení nové látky.
- Seznamujeme žáky s různými strategiemi učení se anglickému jazyku a různými způsoby procvičování a rozvíjení jazykových dovedností.
- Opakujeme se žáky probranou látku prostřednictvím Revision na konci lekce, vedeme je tak pravidelné kontrole naučeného.
- Pravidelně sledujeme pokrok žáka zadáváním motivačních úkolů se zaměřením na probranou látku a přizpůsobíme následnou výuku případnému opakování potřebného učiva.
- Vyžadujeme od žáků vypracování cvičení z oddílu Progress check v pracovním sešitě na konci každé lekce, pravidelně je kontrolujeme, vedeme žáky k sebehodnocení prostřednictvím sekce Self-assessment.
- Zařazujeme do hodiny témata a slovní zásobu týkající se ostatních vyučovacích předmětů, aby žáci využili své znalosti z těchto předmětů a viděli vzájemné souvislosti mezi nimi.
- Posilujeme řečové dovednosti žáků a soustředění žáků na jednotlivé úkoly prostřednictvím testových stránek v závěru pracovního sešitu.
- Vedeme žáky k využívání informačních technologií k získávání informací a řešení úkolů, procvičování si jazykových prostředků a dovedností.

Kompetence k řešení problémů

- Umožňujeme žákům odhadovat pokračování čteného textu na základě nabízených obrázků a vytvářet tak vlastní hypotézy a předpoklady.
- Podněcujeme takové aktivity a zadává takové úlohy, při kterých jsou žáci nuceni vyhledat informace z různých zdrojů.

- Pravidelně po každé lekci zadáváme žákům úkoly pro vypracování projektů, při kterých žáci využívají informace z různých zdrojů a znalosti z jiných předmětů.
- Necháváme rozhodování mezi kvalitou a kvantitou obsahu projektu na žákovi.
- Seznamujeme žáky s postupy, jak diagnostikovat chyby a navrhnout nová jazyková řešení.
- Navozujeme problémové situace z reálného života, při nichž žáci řeší praktické problémy z každodenního života, a učí je tak v dané situaci vhodně reagovat.

Kompetence komunikativní

- Procvičujeme gramatické jevy a slovní zásobu se žáky dramatizací reálných situací, vedeme je tím k efektivnímu a logickému vyjadřování se.
- Předkládáme žákům slyšené či čtené texty, v nichž žáci rozpoznají hlavní téma, obsah a určí klíčová slova a informace.
- Zadáváme samostatné a projektové práce, při jejichž prezentaci žáci sdělují a srozumitelně formulují informace v logickém sledu a uspořádání.
- Poskytujeme žákům prostor k písemné i ústní prezentaci zadaných úkolů.
- Zadáváme úkoly, při kterých žáci sdělují vytříděné a uspořádané informace o sobě, svých blízkých, svém okolí a svých zájmech v písemné a ústní podobě.
- Pravidelně zařazujeme do hodin rozhovory a výměnu názorů či informací ve dvojicích či skupinách.
- Navozujeme takové komunikační situace, v nichž žáci rozlišují, zda mluví se svým vrstevníkem či s dospělým, se známým či neznámým člověkem, a tomu svůj projev přizpůsobí.
- Podporujeme žáky v dostatečně hlasitém a zřetelném projevu v anglickém jazyce, k posílení nácviku správné výslovnosti využívá sekci Pronunciation.

Kompetence sociální a personální

- Volíme různé formy práce (individuální, ve dvojicích, ve skupinách), aby umožnil žákům vzájemnou inspiraci a pomoc a motivoval je k dosahování osobního maxima.

- Zadáváme skupinové práce tak, aby se při činnosti sešla jiná skupina žáků, a tím si žáci zvykali na vzájemnou spolupráci a různý styl práce.
- Vedeme žáky ke společnému podílu na vytváření kritérií dobře odvedené práce.
- Povzbuzujeme žáky, aby v případě potřeby nabízeli svou pomoc či ochotně vyhověli při žádosti o pomoc.
- Vedeme žáky k dodržování termínů splnění úkolu.
- Vyžadujeme prezentaci projektových úkolů před spolužáky.
- Přizpůsobujeme výuku individuálním potřebám a schopnostem žáků.
- Zařazujeme do výuky odlehčující činnosti, například hry, soutěže, hádanky, kterými navozuje tvůrčí a přátelskou atmosféru ve třídě.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za vlastní učení zadáváním kontrolních testů v pracovním sešitě.
- Zadáváme žákům úkoly vztahující se k situacím každodenního života.
- Vyžadujeme od žáků zodpovědnost za svůj podíl na týmové práci; žáci se střídají při prezentaci skupinové či párové práce.
- Zařazujeme do výuky témata týkající se života v jiných zemích a vedeme je k respektování kultury jiných národů.
- Povzbuzujeme žáky, aby ke spolupráci přijímali ostatní žáky a nikoho neodmítali.
- Necháváme žáky pracovat vlastním tempem a necháváme je vyjadřovat se svým vlastním způsobem, ale vyžadujeme od nich zodpovědnost za vlastní činy a projevy.

Kompetence pracovní

- Vyžadujeme od žáků vypracování úkolů v předem stanovených termínech a důsledně dbáme na jejich dodržování, čímž vedeme žáky k zodpovědnosti za plnění daných úkolů.
- Zadáváme úlohy, při nichž žáci projeví svou iniciativu, znalosti, představivost a také schopnost spolupracovat s ostatními.
- Používáme různé techniky učení opakovaně a pravidelně, aby si žáci zvykli na různý druh práce a učení.
- Požadujeme po žácích, aby si vypracovali osnovu projektu a sumarizaci znalostí k tématu před jeho realizací.
- Vyžadujeme od žáků hodnocení vlastní práce a osobního pokroku v učení.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k využívání digitálních zařízení a aplikací při učení i při zapojení do života školy.
- Vedeme žáky k vyhledávání a sdílení informací a digitálního obsahu.
- Vedeme žáky, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky.
- Vyžadujeme od žáků vypracování projektových úkolů, přičemž žáci využívají digitální technologie a multimédia, vytváří digitální obsah, který prezentují spolužákům, a poté s nimi interagují.

Anglický jazyk		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním Žák: - rozumí tématu a obsahu jednoduchého a zřetelně pronášeného ústního projevu, vyprávění či rozhovoru, které se týkají osvojovaných témat, např. kalendářní rok, zvířata, prázdniny a cestování, stravovací návyky, geografické útvary, místa a názvy, počasí, TV programy a filmové žánry - v pomalu a zřetelně pronášeném ústním projevu, který se vztahuje k výše uvedeným osvojovaným tématům, zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy - porozumí obsahu jednoduché písně týkající se tématu lekce	Mluvnice - be - can - have got - přítomný čas prostý – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny - příslovce častosti děje - řadové číslovky - předložky času - přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny - přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový - předmětná zájmena	Osobnostní a sociální výchova – Mezilidské vztahy Osobnostní a sociální výchova - Komunikace Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech –

Anglický jazyk		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- porozumí obsahu jednoduché videonahrávky týkající se přípravy a práce na projektu, prezentaci nebo videonahrávce - rozumí obsahu a informacím v projektu, prezentaci nebo videonahrávce vrstevníka - porozumí obsahu jednoduché videonahrávky, zpětné vazby na projekt vrstevníka Mluvení Žák: - zeptá se na základní informace týkající se činností, míst, osob, času a jiných osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví - mluví o své rodině, kamarádech, zájmech a volnočasových aktivitách, aktuálních činnostech, škole, cestování, stravování, počasí, zemi, odkud pochází, a TV programech či filmových žánrech - jednoduše a v krátkých větách popíše osoby, zvířata, místa, věci každodenního života, kalendářní rok, svůj jídelníček a přípravu svého oblíbeného jídla, své prázdniny a zemi, odkud pochází - vypráví jednoduchý příběh související s výše uvedenými osvojovanými tématy - s textovou oporou představí svůj projekt, prezentaci nebo videonahrávku na osvojované téma	- sloveso *to be* v minulém čase – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny - minulý čas pravidelných sloves – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny - minulý čas nepravidelných sloves – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - some / any - How much / How many? - neurčitý člen *a / an*, určitý člen *the* - a little / a few - otázky s *How* + přídavné jméno - stupňování přídavných jmen - přirovnání *as ... as* - vyjádření budoucího děje pomocí *going to* – *kladná* a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny	Objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova – Lidské vztahy

Anglický jazyk		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Čtení s porozuměním Žák: - rozumí tématu a obsahu krátkých a jednoduchých textů z každodenního života, které se vztahují k osvojovaným tématům (např. kalendářní rok, zvířata, prázdniny a cestování, jídlo, geografické útvary, místa a názvy, počasí, TV programy a filmové žánry) - v textu, který se vztahuje k výše uvedeným osvojovaným tématům, vyhledá konkrétní informace číselné i nečíselné povahy - s vizuální oporou rozumí jednoduchému příběhu a v textu vyhledá konkrétní informace - rozumí obsahu projektu nebo snímků prezentace, které se týkají osvojovaných témat Psaní Žák: - vyplní ve formuláři základní údaje - zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se osvojovaných témat - napíše krátký jednoduchý popis osob, míst, kalendářního roku, volnočasových aktivit, přípravy jídla apod.	- přídavná jména a příslovce - *have to – kladná* a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny - návrhy Tematické okruhy - domov, volný čas, škola, kalendářní rok - aktuální činnosti, zvířata, každodenní činnosti - cestování - stravovací návyky - počasí - příroda a město - kultura - moderní technologie a média reálie anglicky mluvících zemí	

Anglický jazyk		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- reaguje na jednoduché písemné sdělení týkající se osvojovaných témat - napíše zprávu či e-mail vrstevníkovi z prázdnin - napíše začátek či konec příběhu s textovou oporou napíše věty nebo jednoduchý text pro svůj projekt, prezentaci nebo videonahrávku		

Anglický jazyk		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním Žák: - rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně pronášené promluvy, vyprávění či rozhovoru, které se týkají osvojovaných témat, např. rodiny, domova, bydliště, volby povolání, města a přírody, volného času, společnosti a jejích problémů, péče o zdraví a reálií anglicky mluvících zemí - v pomalu a zřetelně pronášeném projevu, který se vztahuje k výše uvedeným osvojovaným tématům, zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy - porozumí obsahu jednoduché videonahrávky týkající se přípravy projektu, infografiky, plakátu, letáku apod. - rozumí obsahu projektu, např. infografiky, plakátu, letáku, vrstevníka	Mluvnice - přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny - přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny - přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový - sloveso to be v minulém čase – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny - minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves – kladná a záporná	Osobnostní a sociální výchova - Komunikace Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět Mediální výchova – Práce v realizačním týmu

Anglický jazyk		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- porozumí obsahu jednoduché videonahrávky, zpětné vazby na projekt vrstevníka - rozumí obsahu jednoduché písně Mluvení Žák: - popíše situace a místa na fotografiích - zeptá se na základní informace týkající se činností, míst, osob, času a jiných osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví - mluví o své rodině, kamarádech, volnočasových aktivitách a prostředí, ve kterém se pohybuje, a dalších osvojovaných tématech - adekvátně reaguje v každodenních situacích - pomocí slovních spojení a jednoduchých vět se zapojí do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých sdělí, co bude dělat, kam půjde, co se mu líbí či nelíbí, co chce či nechce, co musí či nemusí apod. - vyjádří pozvání nebo na pozvání adekvátně reaguje - vyjádří návrh nebo na návrh adekvátně reaguje - s textovou a/nebo vizuální oporou vypráví jednoduchý příběh související s osvojovanými tématy	oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny - minulý čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny - minulý čas průběhový vs minulý čas prostý - budoucí čas will – vyjádření rozhodnutí a nabídky – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny - vyjádření budoucího děje pomocí going to – vyjádření předpovědi do budoucna – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny - neurčitý člen a / an, určitý člen the s názvy míst - neurčitá zájmena every- / some- / any- / no- + -body / -thing - přítomný čas průběhový – vyjádření blízké budoucnosti, - návrhy Shall ...?, What about ...? - předpřítomný čas prostý – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi,	

Anglický jazyk		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- s textovou oporou představí svůj projekt, infografiku, plakát nebo leták Čtení s porozuměním Žák: - rozumí popisu osob, míst a událostí - rozumí jednoduchému kreslenému příběhu na pokračování a v textu vyhledá konkrétní informace - rozumí jednoduchému příběhu vrstevníků na pokračování a v textu vyhledá konkrétní informace - rozumí obsahu krátkých a jednoduchých textů z každodenního života, které se vztahují k osvojovaným tématům - v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, vyhledá konkrétní informace číselné i nečíselné povahy - rozumí popisu cesty z A do B - rozumí běžným nápisům ve městě Psaní Žák: - zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se osvojovaných témat	otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny, ever, never, just - should / shouldn't / must / mustn't / don't have to - příslovce - zájmena - spojky - prostředky textové návaznosti Tematické okruhy - rodina, volný čas, sport, každodenní činnosti - volba povolání - bydlení, domov - příroda a město - společnost a její problémy - péče o zdraví, pocity a nálady - škola - moderní technologie a média - reálie anglicky mluvících zemí	

Anglický jazyk		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- napíše krátký jednoduchý popis osob a míst - napíše jednoduchý popis cesty z A do B - s textovou a/nebo vizuální oporou napíše jednoduchý popis události - napíše jednoduchý text na osvojované téma, přičemž používá adekvátní prostředky textové návaznosti		

Anglický jazyk		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním Žák: - rozumí obsahu jednoduchého a zřetelně vyslovovaného ústního projevu, který se týká osvojovaných témat, např. volný čas, každodenní činnosti, společnost a její problémy, volba povolání, nákupy a móda, škola, kultura, pocity a nálady, péče o zdraví, stravovací návyky, sport, příroda a město, počasí, domov, rodina či reálie anglicky mluvících zemí - v pomalu a zřetelně vyslovovaném ústním projevu, jenž se vztahuje k výše uvedeným tématům, zachytí konkrétní informace - rozumí obsahu jednoduché videonahrávky týkající se osvojovaných témat a v textu zachytí konkrétní informace	Mluvnice - přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny - přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny - přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový - budoucí čas will – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny - vyjádření budoucího děje pomocí going to – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny	Osobnostní a sociální výchova – Seberegulace a sebeorganizace Osobnostní a sociální výchova - Komunikace Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět

Anglický jazyk		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- porozumí obsahu jednoduché videonahrávky týkající se přípravy projektu - rozumí popisu projektu, např. infografiky nebo letáku, vrstevníka - rozumí popisu hrdinů a děje digitální knihy vrstevníka - rozumí jednoduché videonahrávce vrstevníka o problémech životního prostředí - porozumí obsahu jednoduché videonahrávky, zpětné vazby na projekt vrstevníka - rozumí obsahu jednoduché písničky týkající se osvojovaných témat Mluvení Žák: - zeptá se na základní informace týkající se činností, osob, míst, času a výše uvedených osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví - mluví o své rodině, přátelích, zájmech, aktivitách, škole, prostředí, ve kterém se pohybuje, o svých zvycích, zážitcích a plánech do budoucna, o svých problémech, životním stylu a stravovacích návycích, zdraví a dalších osvojovaných tématech	- minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny - minulý čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny - minulý čas průběhový vs minulý čas prostý - too, enough - could / couldn’t, had to / didn’t have to - předpřítomný čas prostý – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny, for, since, been, gone - předpřítomný čas prostý vs minulý čas prostý - tázací dovětky - vztažná zájmena who, which, that, vztažné věty vedlejší - should / shouldn’t, might / might not - So do I / Neither do I - sloveso + -ing / infinitiv - trpný rod v přítomném čase prostém, minulém čase prostém, předpřítomném čase prostém a v budoucím čase	Environmentální výchova – Základní podmínky života Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti

Anglický jazyk		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích a pomocí vhodných slovních spojení a vět se zapojí do rozhovorů, v nichž např. vyjádří své plány do budoucna, poradí v situacích, jež se vztahují k osvojovaným tématům, formuluje pozvání nebo na pozvání reaguje, vyjádří souhlas či nesouhlas, obavy či požádá o laskavost - s textovou oporou vypráví jednoduchý příběh související s osvojovanými tématy, události uvádí v logicky správném časovém sledu a používá adekvátní prostředky textové návaznosti - popíše místa, situace a činnosti nebo pocity osob na fotografii - s textovou oporou představí svůj projekt, např. infografiku nebo leták, hrdiny a děj své digitální knihy nebo videonahrávku o problému životního prostředí Čtení s porozuměním Žák: - rozumí krátkým a jednoduchým textům z každodenního života, které se vztahují k osvojovaným tématům, např. volný čas, každodenní činnosti, společnost a její problémy, volba povolání,	- první kondicionál - časové věty vedlejší - vyjádření účelu – to - spojky a prostředky textové návaznosti Tematické okruhy - volný čas - společnost a její problémy - volba povolání - nákupy a móda - škola - kultura - pocity a nálady - péče o zdraví - stravovací návyky - sport - příroda a město - počasí - domov, rodina - reálie anglicky mluvících zemí	

Anglický jazyk		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
nákupy a móda, škola, kultura, pocity a nálady, péče o zdraví, stravovací návyky, sport, příroda a město, počasí, domov, rodina či reálie anglicky mluvících zemí - v jednoduchém textu (např. příběhu, příspěvku na internetovém fóru apod.) vyhledá konkrétní informace - rozumí popisu osob, míst či událostí - rozumí radám, varování, časovým údajům, běžným označením a nápisům na veřejných místech - odvodí z kontextu význam neznámých slov, porozumí jednoduchým definicím slov nebo výrazů - rozumí zjednodušeným ukázkám z literatury, např. bajce, povídce - rozumí obsahu jednoduché infografiky nebo letáku vrstevníka Psaní Žák: - zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojovaných témat - zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají čtených či slyšených textů - odpoví písemně na otázky týkající se osvojovaných témat		

Anglický jazyk		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- napíše krátký jednoduchý text, např. popis osob, míst, prostředí, ve kterém se pohybuje - popíše události a používá adekvátní prostředky textové návaznosti - napíše věty nebo jednoduchý text týkající se jeho projektu, např. infografiky nebo letáku, hrdinů a děje digitální knihy - napíše jednoduchý příspěvek na internetové fórum, kde se svěří se svým problémem a požádá o radu, nebo jednoduchým způsobem reaguje na problém vrstevníka		

Anglický jazyk		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním Žák: - rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy, vyprávění, popisu či rozhovoru, které se týkají osvojovaných témat, např. volný čas, sport, kultura, volba povolání, příroda a město, moderní technologie a média, společnost a její problémy, cestování, nákupy, společnost a její problémy či reálie anglicky mluvících zemí	Mluvnice - přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny - přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový - stavová slovesa - minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny	Osobnostní a sociální výchova – Komunikace Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Anglický jazyk		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- v pomalu a zřetelně vyslovovaném projevu, jenž se vztahuje k výše uvedeným tématům, vyhledá konkrétní informace - porozumí obsahu jednoduché videonahrávky o využití multimédií v prezentaci - porozumí obsahu jednoduché videonahrávky týkající se přípravy skupinové prezentace nebo organizace prezentace - porozumí obsahu jednoduché videonahrávky týkající se přípravy prezentace, letáku, podcastu nebo zprávy - rozumí obsahu prezentace vrstevníka, ve které autor uvádí výhody a nevýhody - porozumí obsahu jednoduché videonahrávky, zpětné vazby na projekt, prezentaci, podcast nebo leták vrstevníka Mluvení Žák: - zeptá se na základní informace týkající se činností, osob, míst, času, událostí a jiných výše uvedených osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví - mluví o své rodině, přátelích, zájmech, aktivitách, škole, prostředí, ve kterém se pohybuje, o svých	- minulý čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny - minulý čas průběhový vs minulý čas prostý - předpřítomný čas prostý – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny - předpřítomný čas prostý vs minulý čas prostý - členy - budoucí čas will – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny - vyjádření budoucího děje pomocí going to – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny - vyjádření budoucího děje pomocí přítomného času prostého - první kondicionál - would, druhý kondicionál - so ... that - zvratná zájmena - otázky, tvoření otázek - gerundium	Osobnostní a sociální výchova – Hodnoty, postoje, praktická etika Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova – Kulturní diferenciace Multikulturní výchova - Multikulturalita Mediální výchova – Práce v realizačním týmu

Anglický jazyk		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
zvycích, zážitcích a plánech do budoucna, o svých problémech, životním stylu a dalších osvojovaných tématech - adekvátně reaguje v každodenních formálních i neformálních situacích a pomocí vhodných slovních spojení a vět se zapojí do rozhovorů, v nichž např. vyjádří své plány do budoucna, poradí nebo vyjádří varování v situacích, jež se vztahují k osvojovaným tématům, formuluje návrh a vhodnou reakci na návrh apod. - vypráví příběh související s osvojovanými tématy, události uvádí v logicky správném časovém sledu, věty vhodně propojuje spojkami a jinými prostředky textové návaznosti - popíše místa, osoby, předměty, činnosti a situace na obrázku - s textovou oporou představí svou prezentaci, leták, podcast nebo zprávu Čtení s porozuměním Žák: - rozumí jednoduchým textům z každodenního života, které se vztahují k osvojovaným tématům, např. volný čas, sport, kultura, volba povolání, příroda a město,	- frázová slovesa - trpný rod v přítomném čase prostém, minulém čase prostém, předpřítomném čase prostém a v budoucím čase - trpný rod způsobových sloves - nepřímá řeč - say x tell - nepřímá otázka - předložky - spojky a prostředky textové návaznosti Tematické okruhy - volný čas - sport - kultura - volba povolání - škola - příroda a město - moderní technologie a média - společnost a její problémy - cestování - nákupy - reálie anglicky mluvících zemí	

Anglický jazyk		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
moderní technologie a média, společnost a její problémy, cestování, nákupy, společnost a její problémy či reálie anglicky mluvících zemí - v jednoduchém textu vyhledá konkrétní informace - rozumí popisu osoby, místa, předmětu, situace či události - rozumí návrhům, radám, varování, časovým údajům, běžným označením a nápisům na veřejných místech - odvodí význam neznámých slov z kontextu - porozumí definicím slov nebo výrazů - rozumí zjednodušeným ukázkám z literatury (např. divadelní hře nebo povídce) - rozumí obsahu snímků prezentace vrstevníka, identifikuje téma prezentace a vyhledá fráze vyjadřující výhody a nevýhody - rozumí letáku vrstevníka Psaní Žák: - zapíše informace týkající se slyšených a čtených textů - zapíše informace týkající se osvojovaných témat - odpoví písemně na otázky týkající se osvojovaných témat		

Anglický jazyk		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- napíše krátký jednoduchý text, např. popis osob, míst, předmětů, událostí, prostředí, ve kterém se pohybuje, který souvisí s osvojovanými tématy - popíše událost za použití vhodně propojených vět, používá adekvátní prostředky textové návaznosti - sestaví jednoduchý text, prezentaci, ve které uvede výhody a nevýhody online světa - napíše jednoduchý text, leták sportovního centra - ve spolupráci s vrstevníkem připraví text podcastu nebo zprávy		

5.3 Německý jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
prima	sekunda	tercie	kvarta	
0	3	3	3	9
	Povinný	Povinný	Povinný	

Charakteristika předmětu:

Předmět Německý jazyk patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a je vyučován jako další cizí jazyk.
Poskytuje žákovi živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Vzdělávání v Německém jazyce směřuje k dosažení komunikační úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (SERRJ).
Předmět je realizován v 2. – 4. ročníku osmiletého studia (sekundě až kvartě) formou vyučovacích hodin. Časová dotace je 3 hodiny týdně. V tomto období je kladen důraz na rozvoj ústní komunikace a na osvojení základních fonetických, lexikálních, gramatických a syntaktických prostředků potřebných pro další rozvoj jazykových kompetencí. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům.
Výuka probíhá v kmenových učebnách, popř. v jazykových učebnách.
Důraz je kladen na komunikační schopnosti, čemuž je podřízena i výuka gramatiky. Hlavním cílem výuky je vytvářet, rozvíjet a upevňovat schopnost dorozumět se v běžných životních situacích. S tímto cílem rozvíjíme u žáků receptivní, produktivní a interakční jazykové dovednosti, a to prostřednictvím úloh odpovídajících věku a dosažené jazykové úrovni žáků.
Součástí výuky mohou být krátkodobé projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity zaměřené na poznávání reálií a kultury německy mluvících zemí, zejména Rakouska. Tyto aktivity mohou být realizovány také ve spolupráci s dalšími vyučovacími předměty a napříč ročníky.
Doplňkovou součástí předmětu je četba doporučených titulů a filmová představení s tematikou, jež se váže k předmětu Německý jazyk.
Výuka využívá rozmanité formy a metody práce, zejména frontální, skupinovou, párovou a individuální práci, dialogy, situační a komunikační aktivity, jazykové hry, projektovou výuku, práci s autentickými texty a audiovizuálními materiály, poslechová a řečová cvičení, práci se slovníkem a vyhledávání a zpracování informací.

Cílem předmětu je rozvíjet pozitivní vztah žáků k osvojování cizího jazyka a motivovat je k jeho aktivnímu používání v běžných komunikačních situacích, a to od úplného počátku vyučování cizího jazyka. Žáci pracují i s písničkami, jazykovými hrami, tvoří projekty.
Pozornost je věnována moderním informačním technologiím. Jsou využívány k vyhledávání, zpracování a ověřování informací, práci s online slovníky a jazykovými nástroji, poslechu a sledování autentických materiálů, tvorbě digitálních výstupů a komunikaci v cizím jazyce. Žáci jsou vedeni k jejich bezpečnému, kritickému a odpovědnému používání. Žáci se seznamují také s možnostmi a limity nástrojů založených na umělé inteligenci při osvojování cizího jazyka a jsou vedeni k ověřování správnosti a důvěryhodnosti jejich výstupů.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výuka německého jazyka přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Motivujeme žáky k uvědomění si smyslu učení se cizímu jazyku pro vlastní soukromý a budoucí profesní život a k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a řídit vlastní učení, hodnotit vlastní studijní výkony, dovednosti a schopnosti a posuzovat je s ohledem na reálné možnosti.
- Rozvíjíme schopnost žáků vyhledávat a třídit informace.
- Podporujeme žáky při zpracování a prezentaci vlastních prací a projektů obsahujících klíčové informace použitelné pro další studium a život.
- Vytváříme žákům optimální podmínky, situace a prostředí, které přispívají k jejich dobrému pocitu z učení.

Kompetence k řešení problémů

- Vytvářením problémových úkolů a situací učíme žáky řešit problémy v praxi a nebát se jich.
- Podporujeme tvořivost a samostatnost při řešení problémů.
- Rozvíjíme u žáků logické myšlení a schopnost formulovat a obhájit jednoduchý vlastní názor v cizím jazyce.
- Učíme žáky samostatně vyhledávat problémy a objevovat různé varianty a způsoby jejich řešení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Motivujeme žáky k využívání moderní techniky při řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky formulovat své myšlenky a vyjadřovat se v ústním i písemném projevu.
- Rozvíjíme u žáků schopnost pracovat s různými typy textů, orientovat se v nich a vybírat podstatné informace.
- Podporujeme rozvoj komunikačních schopností žáků v rámci kolektivu.
- Učíme žáky naslouchat názorům jiných, vyjadřovat a vhodně obhajovat svůj názor a logicky argumentovat.
- Dbáme na kulturní úroveň komunikace žáků.

Kompetence sociální a personální

- Rozvíjíme komunikační schopnosti žáků v rámci kolektivu, s jednotlivými spolužáky, s učiteli i ostatními lidmi ve škole i mimo školu a podporujeme vytváření příjemné atmosféry založené na ohleduplnosti a úctě.
- Učíme žáky týmové práci a jejímu využívání při řešení problémových úkolů.
- Podporujeme respektování a dodržování stanovených pravidel.
- Učíme žáky naslouchat názorům jiných, obhajovat vlastní názor vhodnou formou a logicky argumentovat.
- Rozvíjíme schopnost žáků požádat o pomoc a také ji poskytnout.
- Pomáháme žákům nahlížet na svou osobu a začlenit se do společnosti.
- Umožňujeme žákům vyzkoušet si různé sociální role.
- Podporujeme uvědomování si vlastní jedinečnosti a zároveň respektování ostatních.

Kompetence občanské

- Seznamujeme žáky s tradicemi, historickým a kulturním dědictvím zemí, v nichž se mluví německým jazykem.
- Rozvíjíme u žáků chápání demokratických principů a uvědomování si vlastních práv a povinností.
- Učíme žáky chápat jazyk jako prostředek historického a kulturního vývoje národa a důležitý sjednocující činitel národního společenství.
- Podporujeme pozitivní vztah žáků k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.

Kompetence pracovní

- Podporujeme žáky v objektivním sebehodnocení a posuzování vlastních reálných možností.
- Motivujeme žáky k využívání znalosti cizího jazyka při plánování dalšího vzdělávání a budoucího pracovního uplatnění.
- Ukazujeme žákům na konkrétních příkladech, například na nabídkách zaměstnání a inzerátech, lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládání cizího jazyka.
- Učíme žáky dodržovat pracovní povinnosti.

Kompetence digitální

- Učíme žáky vyhledávat informace v různých digitálních zdrojích.
- Podporujeme schopnost žáků ověřovat si v online slovnících správný pravopis a v případě potřeby zjišťovat význam neznámého slova a vyhledávat synonyma.
- Rozvíjíme u žáků schopnost ověřovat informace z hlediska důvěryhodnosti elektronického zdroje.
- Učíme žáky ověřovat na internetu pravdivost tvrzení uvedených v komunikaci na sociálních sítích.
- Rozvíjíme schopnost žáků odlišovat emotivní texty od faktů a identifikovat argumentační fauly a argumentační klamy.
- Učíme žáky volit funkční jazykové prostředky vzhledem k webovému komunikačnímu prostředí či platformě.
- Seznamujeme žáky s možností využití digitálních šablon, například pro životopis nebo dotazník.
- Rozvíjíme dovednost žáků psát e-maily oficiálního charakteru.
- Učíme žáky volit vhodné jazykové prostředky vzhledem ke komunikační situaci, komunikačnímu prostředí či platformě a vzhledem k adresátovi.
- Motivujeme žáky k vytváření vlastní profesní digitální identity.
- Podporujeme uvědomování si možných důsledků každého komentáře na sociální síti jako součásti digitální stopy.
- Učíme žáky odkazovat na zdroje informací, citovat v souladu s citační normou a při vkládání obrázků do dokumentu uvádět licence obrázků.

Německý jazyk		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Řečové dovednosti: – žák se umí pozdravit, představit se, rozloučit se, zeptat se na jméno, na zemi původu a pojmenovat vlastní i jiné cizí jazyky Písemné dovednosti: – žák dokáže vyplnit jednoduchý formulář Gramatika: – žák získá poznatky o členu, osobních zájmenech a slovesech - žák umí napočítat do 20 Reálie: – zvládá rozdílnost pozdravů v jednotlivých německy mluvících zemích	Představování a první kontakty – německá abeceda, výslovnost, hláskování, pravopis – rod podstatných jmen – členy určité a neurčité – pozdravy, názvy jazyků, zemí – základy časování sloves – číslovky do 20 – osobní zájmena, – časování slovesa „sein“ – časování pravidelných sloves – tykání x vykání – věta oznamovací – slovosled – tázací zájmena a příslovce (wie, wer, wo atd.)	Osobnostní a sociální výchova - Komunikace
ŘD: – na základě získané slovní zásoby krátký popis osob – umí názvy různých zemí PD: – dokáže popsat písemně osobu jednoduchou formou	Osobní charakteristika – lidé z celého světa – časování pravidelných sloves v přítomném čase – časování nepravidelných sloves v přítomném čase – nepřímý slovosled ve větě oznamovací – číslovky 21-2000	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané

Německý jazyk		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
GR: – umí napočítat od 21 do 2000 - ovládá časování sloves v přítomném čase	– tázací zájmena a příslovce (was, woher atd.)	Multikulturní výchova – Kulturní diferenciace
ŘD: – na základě získané slovní zásoby pojmenuje rodinné příslušníky a představí je – umí určit rodinný stav a věk – blíže popíše své bydliště (země, město, ulice) PD: – dokáže napsat jednoduchou pohlednici s pozdravem a e-mail GR: – naučí se používat zájmena - ovládá skloňování ve 4. pádě RE: – získá základní informace o německy mluvících zemích	Rodina a přátelé – přivlastňovací zájmena – časování pravidelných sloves – časování nepravidelných sloves – nepřímý slovosled ve větě oznamovací – časování slovesa „haben“ – 1. a 4. pád členu neurčitého - zápor - vazba „es gibt“	Osobnostní a sociální výchova – Komunikace Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět
ŘD: – žák dokáže popsat školu a školní aktivity	Škola – slovní zásoba daného tématu – školní pomůcky	Osobnostní a sociální výchova - Komunikace

Německý jazyk		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
PD: – umí vytvořit rozvrh a stručně popsat svůj školní den GR: – vyzná se v používání příslovcí místa – zvládá používat modální slovesa – upevňuje negaci a použití nepravidelných sloves – zvládá záporné otázky a odpovědi – zná používání plurálu	– rozvrh hodin – barvy – školní výlet – množné číslo podstatných jmen – modální slovesa – člen určitý a neurčitý	
ŘD: – žák pojmenuje potraviny, určí jejich množství a cenu – vede jednoduchý rozhovor při nakupování a o jídle PD: – dokáže vytvořit jednoduchý recept na vaření – umí zapsat ceny v eurech GR: – zvládá záporné otázky a odpovědi – zná používání nulového členu a plurálu RE: – rozlišuje rozdíly v pojmenování některých potravin v německy mluvících zemích	Stravování, zdravý způsob života – slovní zásoba daného tématu – číslovky – přítomný čas nepravidelných sloves – rozkazovací způsob – složená slova – podmět „man“ – vyjadřování cen – zápor „nicht“ a „kein“ – nulový člen – plurál vybraných podstatných jmen – časování dalších sloves - tvary „möcht-„ - přídavná jména odvozená od vlastních jmen	

Německý jazyk		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	zeměpisných	

Německý jazyk		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Řečové dovednosti: – žák se seznámí se základními časovými údaji – umí vyjádřit své každodenní aktivity a popsat činnosti o víkendu Písemné dovednosti: – dokáže v písemné formě zaznamenat daný časový údaj – naplánuje program dne v písemné podobě Gramatika: – osvojí si používání předložek ve spojení s časovými údaji – seznámí se s odlučitelnými předponami	Režim dne – čas, dny v týdnu a s tím související činnosti osob – denní rozvrh – předložky v časových údajích: um, am, in, von-bis – odlučitelné a neodlučitelné předpony – slovosled ve větách – domluva schůzky/setkání – předložky se 4. pádem – osobní zájmena	Osobnostní a sociální výchova - Komunikace
ŘD: – žák umí popsat a vyprávět o svých kamarádech a členech své rodiny, jejich volnočasových aktivitách, zájmech GR:	Vzhled a charakter člověka – slovní zásoba z oblasti vzhledu a charakteru člověka, mezilidských vztahů, volnočasových aktivit – plánování oslavy	Osobnostní a sociální výchova – Poznávání lidí

Německý jazyk		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- ovládá skloňování podstatných jmen, přivlastňovacích, osobních zájmen ve 3. pádě - je schopen formulovat své plány do budoucna - dále si upevňuje tvoření otázek **PD**: – umí písemně formulovat informaci o svých zálibách - je schopen popisu a charakteristiky osob	– skloňování podstatných jmen ve 3. pádě po členu určitém a neurčitém, přivlastňovacích zájmen – časování dalších nepravidelných sloves v přítomném čase – 2. pád jmen vlastních – 3. pád osobních zájmen	
ŘD - žák umí vyprávět o nakupování v jeho rodném místě - umí popsat trávení volného času **GR**: - ovládá předložky se 3. pádem - ovládá předložky „in“ a „auf“ - zná řadové číslovky a umí je použít PD: - umí písemně formulovat nákupní seznam	Nakupování – slovní zásoba daného tématu – názvy obchodů, zboží, institucí ve spojení s předložkami „in“, „auf“ – trávení volného času – orientace v obchodním domě – zboží a jeho balení – předložky s 3. pádem – předložky se 3. a 4. p. „in“ a „auf“ – určení času – řadové číslovky	

Německý jazyk		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ŘD: - žák umí vyprávět o svém bydlení, umí popsat svůj byt, svůj pokoj a oblíbené místo, umí popsat cestu PD: - umí popsat písemně svůj byt a pokoj, své oblíbené místo GR: – dovede se o svých aktivitách vyjádřit také v písemné formě - vyzná se v bytových inzerátech - je schopen pojmenovat vybavení bytu - umí použít předložky s 3 a 4. pádem při popisu obrázku	Bydlení a popis bytu – slovní zásoba daného tématu – inzeráty – předložky s 3. a 4. pádem – předložky pro popis cesty/místa – časování nepravidelných sloves	
ŘD: - žák se naučí vyprávět o školním výletu, prázdninách, vyjádřit se k nabídce volnočasových aktivit, vést rozhovory na téma dovolená a cestování, o zimních a letních aktivitách - je schopen pohovořit o cestování a dovolené v minulém čase	Prázdniny a dovolená, Rakousko – základní informace o Rakousku – Vídeň – příslovečné určení času – préteritum a perfektum pravidelných a nepravidelných sloves – příslovečné určení času	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět

Německý jazyk		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
PD: - napíše pozdravy z dovolené - napíše dopis s vyprávěním o prázdninových zážitcích GR: - umí použít slovesa „haben“ und „sein“ v minulém čase (préteritum) - umí použít perfektum pravidelných a některých nepravidelných sloves Reálie: - seznámí se s nabídkou volnočasových aktivit v německy mluvících zemích - seznámí se s reáliemi Rakouska a hlavního města Vídně		

Německý jazyk		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Řečové dovednosti: – žák umí pojmenovat různé kulturní akce ve městě – umí se domluvit na návštěvě nějaké akce (festivalu,	Kulturní akce, cestování, veřejná doprava, služby – slovní zásoba týkající se dopravních prostředků – jízdní řády a dopravní prostředky	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech –

Německý jazyk		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
sportovních akcí apod.) a zajistit si vstupenku na tuto akci – naučí se orientovat v jízdním řádu a dopravních prostředcích - zvládá rezervování cesty a ubytování Písemné dovednosti: – dokáže podrobně popsat místo - dokáže reagovat na nabídku ubytování, ubytování zajistit Gramatika: – ovládá časové předložky se 3. a 4. pádem – ovládá minulé časy – ovládá tvorbu vedlejších vět se spojkami dass a weil – vazby sloves Reálie: – orientuje se v jízdních řádech v německy mluvících zemích - orientuje se v nabídce ubytování a kulturních akcí v německy mluvících zemích	– zajištění ubytování a komunikace v hotelu – minulý čas (perfektum nepravidelných sloves) – časové předložky – spojky „dass“ a „weil“ – préteritum způsobových sloves	Objevujeme Evropu a svět Osobnostní a sociální výchova - Komunikace

Německý jazyk		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ŘD: – žák rozumí a dokáže interpretovat hlášení o dopravní situaci – dokáže se zorientovat ve městě, rozumí navigaci a dopravnímu značení při cestách autem – dokáže se doptat na konkrétní místo, popř. podat informaci, jak se k němu dostane PD: – umí napsat dle předlohy informace o vlastním městě GR: – osvojí si stupňování a srovnávání - umí používat předložky se zeměpisnými názvy - umí používat zvratná slovesa – vazby sloves RE: – seznámí se s reáliemi a získá informace o Německu a hlavním městě Berlínu	Německo, cestování – základní informace o Německu – základní informace o Berlíně – navigace – hlášení o dopravní situaci – zeměpisné názvy – předložky se zeměpisnými názvy – zvratná slovesa – stupňování příd. jmen – srovnávání věcí na základě stupňování	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
ŘD: – žák umí pojmenovat různé druhy oblečení, vyjádřit libost a nelibost	Oblékání, móda a životní styl, nakupování oblečení a služby, počasí	Osobnostní a sociální výchova - Komunikace

Německý jazyk		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
– naučí se orientovat a jedna v obchodním domě, vyjádřit prosbu o pomoc a radu - je schopen mluvit o počasí v souvislosti s oblečením PD: – naučí se popisovat osobu v určitém oblečení GR: – ovládne časování slovesa „werden“ - ovládne skloňování přídavných jmen - ovládne používání tázacích zájmen „was für ein“ a „welcher“ – vazby sloves RE: – rozlišuje oblékání k různým příležitostem	- slovní zásoba týkající se oblečení, módy a stylu, počasí - názvy oblečení a módních doplňků - nákupy v obchodním domě - popis osob - skloňování přídavných jmen - sloveso „werden“ - tázací zájmena „was für ein“ a „welcher“	

5.4 Matematika

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
prima	sekunda	tercie	kvarta	
5	4	4	4	17
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace a svým obsahem odpovídá vzdělávacímu oboru Matematika a její aplikace.

Výuka matematiky vede žáky k osvojování základních matematických pojmů, postupů a vztahů a k jejich využívání při řešení matematických i praktických úloh. Žáci získávají a rozvíjejí dovednosti při práci s celými a desetinnými čísly, zlomky, výrazy, rovnicemi a nerovnicemi a jednoduchými grafy. Učí se pracovat s matematickými symboly, přesně formulovat své postupy a výsledky a využívat matematický jazyk.

V oblasti geometrie žáci provádějí základní geometrické konstrukce, využívají vlastnosti jednotlivých geometrických útvarů a učí se konstrukční postupy stručně a přehledně zapisovat pomocí matematických symbolů. Výuka přispívá k rozvoji prostorové představivosti, logického a abstraktního myšlení.

Důraz je kladen na porozumění matematickým vztahům a souvislostem, rozvoj logického uvažování, přesnosti a schopnosti řešit problémy. Žáci jsou vedeni k volbě vhodných postupů řešení, ověřování správnosti výsledků a k využívání získaných matematických znalostí a dovedností v praktických situacích.

Předmět je vyučován v primě až kvartě osmiletého gymnázia. Časová dotace činí v primě 5 hodin týdně, v sekundě, tercii a v kvartě 4 hodiny týdně.

Výuka probíhá zpravidla v kmenových učebnách. Při výuce jsou podle charakteru učiva využívány vhodné názorné pomůcky a digitální technologie.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výuka matematiky přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Vytváříme příležitosti k sebehodnocení a k uvědomování si vlastního pokroku v učení.
- Podporujeme samostatné pozorování, experimentování a vyvozování závěrů z výsledků práce.
- Učíme žáky pracovat s matematickými značkami, vzorci, tabulkami a grafy.
- Předkládáme žákům úlohy, ve kterých vyhledávají a třídí podstatné informace.
- Zařazujeme příklady, při jejichž řešení žáci hledají vhodné postupy a využívají již získané znalosti a dovednosti.
- Motivujeme žáky k využívání poznatků z běžného života a k aplikaci získaných matematických poznatků v praktických situacích.
- Rozvíjíme schopnost žáků hledat souvislosti mezi jednotlivými matematickými poznatky a propojovat nové poznatky s již osvojenými.
- Podporujeme samostatnost, systematičnost a vytrvalost při učení.

Kompetence k řešení problémů

- Podporujeme žáky při navrhování různých způsobů řešení problémů.
- Učíme žáky ověřovat správnost svých řešení a posuzovat reálnost získaných výsledků.
- Umožňujeme žákům vyhledávat potřebné informace i v jiných zdrojích než v učebnici.
- Vedeme žáky k účelné organizaci práce při řešení matematických úloh.
- Rozvíjíme schopnost žáků analyzovat problém, rozpoznat podstatné informace a zvolit vhodný postup řešení.
- Podporujeme hledání více možných postupů řešení a jejich vzájemné porovnávání.
- Zařazujeme problémové úlohy, při nichž žáci využívají logické myšlení, úsudek a matematické znalosti.

Kompetence komunikativní

- Motivujeme žáky k přesné a srozumitelné formulaci myšlenek, postupů a odpovědí.
- Zařazujeme aktivity, při kterých žáci navrhují a zdůvodňují způsoby řešení problémů.
- Předkládáme žákům úlohy, ve kterých sestavují a interpretují jednoduché grafy.
- Učíme žáky přehledně zapisovat provedené výpočty i postupy geometrických konstrukcí pomocí matematických značek a symbolů.
- Vedeme žáky k naslouchání názorům druhých, i když s nimi nesouhlasí, a k přemýšlení o jejich argumentech.
- Podporujeme žáky, aby se nebáli vyslovit vlastní hypotézu i s rizikem, že nebude správná.
- Rozvíjíme schopnost žáků používat matematický jazyk a vhodnou matematickou terminologii.
- Učíme žáky vhodně argumentovat a srozumitelně vysvětlovat a obhajovat zvolený postup řešení.

Kompetence sociální a personální

- Podporujeme žáky, aby při řešení problémů diskutovali své návrhy se spolužáky.
- Učíme žáky obhajovat v diskusi vlastní názor a zároveň přijmout jiné řešení, pokud se ukáže jako vhodnější.
- Zařazujeme činnosti umožňující spolupráci ve dvojicích a skupinách.
- Podporujeme vzájemnou pomoc a respektování různých způsobů řešení.
- Rozvíjíme schopnost žáků přijímat odpovědnost za vlastní práci i za výsledek společné práce.
- Vytváříme prostor pro sebehodnocení a přiměřené hodnocení práce ostatních.

Kompetence občanské

- Hledáme se žáky propojení matematiky s ostatními vzdělávacími obory.
- Seznamujeme žáky s významem a potřebností matematiky v každodenním životě.
- Vyžadujeme dodržování stanovených pravidel spolupráce.
- Podporujeme respektování názorů a postupů ostatních při společném řešení úloh.
- Ukazujeme žákům možnosti využití matematických poznatků při orientaci v běžných životních situacích a při odpovědném rozhodování.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k dokončování započaté práce a k odpovědnosti za její výsledek.
- Rozvíjíme u žáků smysl pro přesnou, pečlivou a systematickou práci.
- Podporujeme zručnost žáků při používání rýsovacích potřeb a dalších pomůcek.
- Učíme žáky účelně organizovat svou práci a dodržovat stanovené pracovní postupy.
- Podporujeme vytrvalost a soustředění při řešení náročnějších úloh.
- Motivujeme žáky k využívání matematických znalostí a dovedností v praktickém životě a při úvahách o dalším studiu a profesním zaměření.

Kompetence digitální

- Podporujeme žáky ve využívání základních digitálních zařízení a technologií při výuce matematiky.
- Učíme žáky používat vhodné digitální nástroje při zpracování většího množství dat.
- Využíváme digitální technologie při komunikaci se žáky tam, kde je to účelné.
- Učíme žáky využívat vhodné digitální nástroje při matematických výpočtech, práci s tabulkami, grafy a geometrickými útvary.
- Rozvíjíme schopnost žáků získávat, zaznamenávat, zpracovávat a interpretovat data s využitím digitálních technologií.
- Podporujeme žáky v ověřování výsledků matematických úloh pomocí vhodných digitálních nástrojů a v kritickém posuzování získaných výsledků.

Matematika		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - zvládne základní početní operace s přirozenými čísly (sčítání, odčítání, násobení, dělení se zbytkem) - vypočte obsahy a obvody čtverce, obdélníka a obrazců z nich složených	Opakování a prohloubení učiva ze základní školy	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání

Matematika		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k operacím s přirozenými čísly		
- sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla převádí jednotky pomocí násobení a dělení mocninami deseti -zaokrouhlí číslo na zadané místo a odhadne výsledek výpočtu - porovná odhad s výpočteným výsledkem a posoudí jeho přiměřenost	Desetinná čísla Zaokrouhlování a odhady	
- sčítá a odčítá kladná a záporná čísla násobí a dělí kladná a záporná čísla	Celá čísla	
- změří úhel pomocí úhloměru - narýsuje úhel dané velikosti pomocí úhloměru - graficky sčítá a odčítá úhly - narýsuje základní úhly bez použití úhloměru (60°,45°,120° ap.)	Úhly, sčítání a odčítání úhlů	
- používá znaky dělitelnosti - odliší prvočíslo a číslo složené - rozloží číslo na součin prvočísel - najde nejmenší společný násobek a největší společný dělitel -využije výpočet nejmenšího spol.násobku a největšího spol.dělitele ve slovních úlohách	Dělitelnost přirozených čísel	Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- vypočte objem krychle, kvádru	Objem těles	

Matematika		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- převádí jednotky objemu		
- upraví zlomek na smíšené číslo a naopak - určí zlomek z celku - rozšiřuje a krátí zlomky - sčítá a odčítá zlomky	Racionální čísla I.	
- zobrazí vzor ve středové a osové souměrnosti - najde osu souměrnosti - najde střed souměrnosti	Středová a osová souměrnost	
- násobí a dělí zlomky - upraví složený zlomek	Násobení a dělení racionálních čísel	
- sestrojí trojúhelník ze zadaných stran nebo úhlů - zapíše postup - rozliší základní druhy trojúhelníků a využije jejich vlastnosti při řešení úloh	Trojúhelníky	
- sestrojí kosočtverec, kosodélník, vypočte jeho obvod a obsah - sestrojí lichoběžník, najde jeho výšku, střední příčku, vypočte obvod a obsah - vypočte povrch a objem hranolu narýsuje síť hranolu	Rovnoběžníky, hranoly	Osobnostní a sociální výchova - Kreativita

Matematika		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - narýsuje obraz v osové a středové souměrnosti	Shodnost, shodná zobrazení	Osobnostní a sociální výchova - Kreativita

Matematika		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- najde osu souměrnosti ze znalosti vzoru a obrazu - najde střed souměrnosti ze znalosti vzoru a obrazu - zobrazí vzor v posunutí daném orientovanou úsečkou - zdůvodní shodnost trojúhelníků s využitím odpovídající věty o shodnosti	Věty o shodnosti trojúhelníků	
- orientuje se v soustavě souřadnic - určí zpaměti jednoduchý počet procent - určí procentovou část, počet procent a základ - používá výpočtu procent ve slovních úlohách	Procenta, úrokování	Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- sčítá a odčítá výrazy se stejným základem - odstraní závorky v součtu a rozdílu výrazů - násobí výrazy - roznásobí závorky - dělí výraz číslem nebo jednoduchým výrazem (beze zbytku)	Výraz a jeho úpravy	
- upraví lineární rovnici, najde její kořen, provede zkoušku - vyřeší rovnici v případě, že má nekonečně mnoho nebo nemá řešení - využívá řešení rovnic ve slovních úlohách	Lineární rovnice	Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- počítá příklady s využitím mocnin celých čísel - umocňuje a odmocňuje desetinná čísla	Druhá mocnina a odmocnina	

Matematika		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- používá pravidla pro počítání s mocninami		
- používá Pythagorovu větu pro výpočty stran v pravoúhlém trojúhelníku ----------"----------ve slovních úlohách - určí pomocí Pythagorovy věty pravoúhlý trojúhelník	Pythagorova věta	
- zmenší nebo zvětší číslo v daném poměru - rozdělí číslo v daném poměru - zvětší nebo zmenší úsečku graficky - používá poměr ve slovních úlohách a při výpočtu na mapě - odliší přímou a nepřímou úměrnost - sestaví tabulku hodnot a graf přímé a nepřímé úměrnosti - používá trojčlenku	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost	Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- rozliší kruh a kružnici - vypočítá délku kružnice a obsah kruhu - vypočítá obsah mezikruží - diskutuje vzájemnou polohu přímky a kružnice - diskutuje vzájemnou polohu dvou kružnic - vypočítá délku kruhového oblouku - vypočítá obsah kruhové výseče - popíše válec a vypočítá jeho povrch a objem - využívá výpočty ve slovních úlohách	Kruh a kružnice Válec	

Matematika		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - využívá v konstrukčních úlohách vlastnosti kružnice, osy úsečky, osy pásu, kolmice, osy úhlu, rovnoběžek, Thaletovy kružnice - diskutuje počet řešení úlohy - sestrojí tečnu ke kružnici	Konstrukční úlohy, využití množin bodů daných vlastností	Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- sčítá a odčítá mocniny se stejným základem - násobí a dělí mocniny - umocňuje mocniny	Mocniny	
- používá vzorce $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, $(a+b)*(a-b)$ - pomocí vzorce nebo vytýkání upraví výraz na součin	Vzorce pro rozklad mnohočlenů	
- zvětšuje a zmenšuje útvary v daném poměru (výpočtem i graficky) - zjistí, zda jsou dané útvary podobné, určí poměr podobnosti - používá věty o podobnosti trojúhelníků	Podobnost	Osobnostní a sociální výchova – Kreativita
- rozšiřuje a krátí lomené výrazy - určí podmínky existence výrazů	Úpravy lomených výrazů	
- řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli - vyjádří neznámou ze vzorce - řeší soustavu dvou rovnic o dvou neznámých dosazovací i sčítací metodou - řeší slovní úlohy na pohyb, společnou práci a směsi	Lineární rovnice, slovní úlohy	Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- zapíše intervaly	Funkce	

Matematika		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- odliší interval od množiny čísel - určí definiční obor a obor hodnot funkce - pomocí tabulky hodnot sestaví graf funkce		
- sestrojí graf lineární funkce - napíše předpis lineární funkce podle grafu - najde průsečíky grafu lineární funkce s osami souřadnic - graficky řeší soustavu lineárních rovnic	Lineární funkce	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání
- najde pro daný úhel hodnotu funkce sin, cos, tg, cotg (pomocí kalkulačky) - pracuje s kalkulačkou - používá goniometrické funkce pro výpočet strany a úhlu v pravoúhlém trojúhelníku - narýsuje úhel ze znalosti hodnot jeho goniometrických funkcí	Goniometrické funkce	

Matematika		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - najde společný násobek lomených výrazů sčítá, odčítá, násobí, dělí lomené výrazy - řeší rovnice s lomenými výrazy	Lomený výraz	
- řeší kvadratickou rovnici pomocí vytýkání na součin a odmocňování	Kvadratické rovnice	Osobnostní a sociální výchova – Řešení

Matematika		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- řeší kv. rovnici pomocí vzorce s diskriminantem - diskutuje počet řešení rovnice podle diskriminantu		problémů a rozhodovací dovednosti
- určí definiční obor a obor hodnot kvadratické funkce - načrtne graf pomocí tabulky hodnot - najde průsečíky grafu s osami souřadnic - najde souřadnice vrcholu grafu - určí kde je fce rostoucí a kde klesající	Kvadratické funkce	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání
- vypočte povrch a objem jehlanu, kužele, koule - vypočte rozměr jehlanu (kužele, koule) ze známého povrchu nebo objemu	Jehlan, kužel, koule	
- převádí velikost úhlu ze stupňů na radiány a naopak - upraví velikost úhlu na základní tvar - používá jednotkovou kružnici k určení znaménka gon. fce daného úhlu a k určení základních hodnot gon. funkcí	Úhly v obloukové míře, převody, vztahy	
- načrtne graf goniometrické funkce - pomocí grafu určí znaménko gon. fce daného úhlu - používá vztah sin2x + cos2x = 1	Grafy goniometrických funkcí	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání
- řeší lineární nerovnice, řešení naznačí na číselné ose a zapíše pomocí intervalu - řeší soustavu lineárních nerovnic, řešení znázorní a zapíše pomocí intervalu - řeší nerovnice ve tvaru součinu a podílu	Nerovnice	

Matematika		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- vypočte objem, povrch komolého kužele a komolého jehlanu - využije výpočtů ve slovních úlohách	Komolý kužel, jehlan	
- používá Euklidovy věty k výpočtu stran a výšek v trojúhelníku - používá Euklidovy věty ke konstrukci úsečky o délce dané odmocninou - používá Euklidovy věty k výpočtům vzdáleností v příkladech o tečnách ke kružnici	Euklidovy věty	
- získá a uspořádá jednoduchý soubor dat - vyjádří četnosti pomocí tabulky a diagramu - určí aritmetický průměr, medián a modus - porovná dva soubory dat a popíše zjištěné rozdíly	Statistika	Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- využije logickou úvahu při řešení nestandardní úlohy a porovná různé postupy - systematicky vyhledá možnosti splňující podmínky zadání - načrtne jednoduché těleso a využije náčrt při řešení prostorové úlohy	Nestandardní aplikační úlohy Prostorová představivost	

5.5 Biologie

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
prima	sekunda	tercie	kvarta	
2	2	2	2	8
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Biologie vychází ze vzdělávacího oboru Přírodopis, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Svým obsahem úzce souvisí zejména s chemií, fyzikou, zeměpisem a matematikou. Vzdělávání směřuje k poznávání rozmanitosti přírody, základních biologických zákonitostí, stavby a funkcí organismů a k pochopení významu přírody pro člověka a společnost.
Biologie rozvíjí schopnost žáků pozorovat, porovnávat, třídit, experimentovat a vyvozovat závěry. Důraz je kladen na propojení teoretických poznatků s praktickým poznáváním přírody, na osvojování biologické terminologie a na rozvoj odpovědného vztahu k přírodě, zdraví člověka a životnímu prostředí.
Obsah učiva tvoří zejména obecná biologie a genetika, biologie rostlin, biologie hub, biologie živočichů, biologie člověka, ekologie a základy ochrany životního prostředí. na nižším stupni osmiletého gymnázia si žáci postupně osvojují základní poznatky o živých organismech, jejich stavbě, funkcích, způsobu života a vztazích s prostředím. Výuka rozvíjí jejich schopnost chápat souvislosti mezi stavbou a funkcí organismů, mezi organismy navzájem a mezi živou a neživou přírodou.
Biologie je vyučována jako povinný vyučovací předmět na nižším stupni osmiletého gymnázia. V primě, sekundě, tercii i kvartě je vyučován v rozsahu 2 hodin týdně. Celková časová dotace předmětu na nižším stupni gymnázia činí 8 hodin týdně.
Organizace výuky biologie vychází ze školního učebního plánu. Výuka biologie probíhá v kmenových učebnách a podle charakteru učiva také v laboratoři a v terénu. Praktická cvičení probíhají s využitím přírodnin, modelů, mikroskopů a dalších pomůcek, kde žáci prakticky ověřují teoretické poznatky, rozvíjejí pozorovací a badatelské dovednosti a učí se odpovědnému zacházení s přírodninami a pomůckami.
Při praktických cvičeních se třída podle charakteru činnosti může dělit na menší skupiny, aby byly zajištěny vhodné podmínky pro samostatnou práci žáků, bezpečnost práce a efektivní využití pomůcek a vybavení.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výuka biologie přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Seznamujeme žáky s různými způsoby získávání, třídění a zpracování informací o živých organismech, jejich stavbě, funkcích a životních procesech.
- Rozvíjíme schopnost žáků propojovat nové poznatky s předchozími znalostmi a zkušenostmi z biologie i dalších přírodovědných předmětů.
- Objasňujeme základní biologické pojmy, vztahy a zákonitosti a ukazujeme jejich význam pro pochopení přírody a života člověka.
- Zařazujeme pozorování, pokusy, laboratorní práce a práci s přírodninami, při nichž žáci získávají nové poznatky vlastní zkušeností.
- Podněcujeme žáky k hledání souvislostí mezi stavbou a funkcí organismů a mezi organismy a jejich prostředím.
- Vytváříme příležitosti k samostatnému získávání informací, sebehodnocení a uvědomování si vlastního pokroku v učení.

Kompetence k řešení problémů

- Předkládáme žákům problémové úlohy a situace vycházející z biologického učiva a běžného života.
- Podněcujeme žáky k formulování otázek, vytváření předpokladů a hledání možných vysvětlení biologických jevů.
- Zařazujeme pozorování, pokusy a jednoduchá badatelská zadání, při nichž žáci ověřují své předpoklady a vyvozují závěry.
- Rozvíjíme schopnost žáků porovnávat různé biologické jevy, hledat jejich příčiny a posuzovat jejich vzájemné souvislosti.
- Vedeme žáky k vyhledávání chyb a nepřesností při řešení úloh a k jejich využívání při dalším učení.
- Podporujeme kritické posuzování získaných informací a schopnost zdůvodnit vlastní řešení nebo závěr.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjíme schopnost žáků vyjadřovat se přesně, srozumitelně a věcně s využitím správné biologické terminologie.
- Seznamujeme žáky s odbornými texty, obrázky, schématy, tabulkami, grafy a dalšími způsoby prezentace biologických informací.
- Vytváříme prostor pro diskusi, formulování vlastních názorů a jejich zdůvodňování na základě biologických poznatků.
- Podporujeme prezentaci výsledků samostatné, skupinové, laboratorní a projektové práce.

- Vedeme žáky k aktivnímu naslouchání, respektování názorů ostatních a věcné argumentaci.
- Umožňujeme žákům využívat různé formy komunikace při zpracování a prezentaci biologických témat.

Kompetence sociální a personální

- Zařazujeme skupinovou práci, laboratorní činnosti, pozorování a projekty, při nichž žáci spolupracují a přebírají odpovědnost za společný výsledek.
- Vedeme žáky k ohleduplnosti, vzájemnému respektu a účinné spolupráci.
- Vytváříme podmínky pro rozdělování úkolů podle schopností a možností jednotlivých členů skupiny.
- Podporujeme vzájemnou pomoc, sdílení zkušeností a společné hledání řešení.
- Rozvíjíme schopnost žáků přijímat zpětnou vazbu a využívat ji ke zlepšení vlastní práce.
- Dbáme na odpovědné chování při práci s přírodninami, laboratorními pomůckami a při pobytu v přírodě.

Kompetence občanské

- Objasňujeme význam biologie pro člověka, společnost, zdraví a ochranu životního prostředí.
- Upozorňujeme na vliv lidské činnosti na organismy, ekosystémy a přírodní zdroje.
- Vedeme žáky k odpovědnému vztahu k přírodě a k respektování pravidel její ochrany.
- Podněcujeme zájem žáků o otázky ochrany biodiverzity, péče o životní prostředí a udržitelného využívání přírodních zdrojů.
- Vytváříme příležitosti k posuzování aktuálních biologických a environmentálních problémů a k formulování vlastních stanovisek.
- Rozvíjíme odpovědnost žáků za vlastní jednání a jeho možné důsledky pro zdraví člověka, ostatní organismy a životní prostředí.

Kompetence pracovní

- Seznamujeme žáky se zásadami bezpečné práce v biologické učebně, laboratoři a při terénních pozorováních.
- Učíme žáky správně používat mikroskopy, laboratorní pomůcky, měřicí přístroje a další vybavení.
- Dbáme na dodržování pravidel bezpečnosti, hygieny a ochrany zdraví při praktických činnostech.
- Rozvíjíme přesnost, pečlivost, systematičnost a odpovědnost při pozorování, měření a laboratorní práci.

- Vytváříme příležitosti k samostatnému provádění jednoduchých biologických pozorování, pokusů a laboratorních postupů a k vyhodnocování jejich výsledků.
- Vedeme žáky k šetrnému zacházení s biologickým materiálem, pomůckami a vybavením a k odpovědnému přístupu k živým organismům.

Kompetence digitální

- Seznamujeme žáky s možnostmi využití digitálních technologií při získávání a zpracování biologických informací.
- Vedeme žáky k vyhledávání, porovnávání a ověřování informací z různých digitálních zdrojů.
- Rozvíjíme schopnost posuzovat důvěryhodnost a relevanci biologických informací získaných prostřednictvím internetu.
- Využíváme digitální nástroje při zpracování výsledků pozorování a měření, tvorbě tabulek, grafů, prezentací a schémat.
- Umožňujeme žákům využívat digitální mikroskopy, obrazové materiály, modely, animace a další digitální nástroje při poznávání biologických struktur a procesů.
- Dbáme na bezpečné, odpovědné a etické používání digitálních technologií při učení, komunikaci a spolupráci.

Biologie		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - uvede některé teorie o vzniku Země a o vzniku života na Zemi - rozliší základní projevy a podmínky života - orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Planeta Země a vznik života na Zemi Podmínky a projevy života	Enviromentální výchova – Základní podmínky života
- popíše a pojmenuje potravní vztahy - dokáže vysvětlit pojem potravní řetězec a pyramida - sestaví potravní řetězec - charakterizuje základní metody zkoumání přírody	Vztahy mezi organismy Metody zkoumání přírody	

Biologie		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- aplikuje praktické metody poznávání přírody		
- popíše stavbu buňky a vysvětlí funkce organel - popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, hub a živočichů - charakterizuje principy fungování jednobuněčných a mnohobuněčných organismů - zařadí organismy do systému - vyjmenuje základní systematické kategorie a jednotky	Základní struktura života - buňka Jednobuněčné a mnohobuněčné organismy Soustava organismů	
- popíše stavbu virů - uvede příklady virového a bakteriálního onemocnění - popíše způsoby ochrany před virovým a bakteriálním onemocněním - objasní rozdíl mezi virem a bakterií - popíše bakteriální buňku - popíše stavbu a význam sinic	Viry Bakterie Sinice	
- popíše stavbu hub -zhodnotí význam hub v přírodě a pro člověka - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby - vysvětlí princip soužití mezi houbou a řasou v lišejnících, pozná nejběžnější zástupce	Houby a lišejníky	
- zařadí řasy do systému - rozlišuje základní zástupce	Řasy	

Biologie		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- zařadí prvoky do systému - objasní význam prvoků	Prvoci	
- popíše tělní stavbu a způsoby rozmnožování - určí a zařadí vybrané zástupce, uvede jejich výskyt a význam	Úvod do zoologie Žahavci	
- popíše tělní stavbu ploštěnců - uvede příklady volně žijících zástupců i vnitřních cizopasníků - uvede rozdíly ve způsobu výživy a rozmnožování - uvede nejvýznamnější zástupce - rozliší pojmy vnitřní a vnější cizopasník, doloží konkrétní zástupce	Ploštěnci Hlísti	
- popíše stavbu těla měkkýšů a kroužkovců - rozezná běžné zástupce	Měkkýši Kroužkovci	
- uvede základní členění těla členovců - rozlišuje hlavní skupiny členovců - porovná vnější a vnitřní stavbu těla členovců - zhodnotí význam členovců v ekosystému	Členovci	
- popíše vnitřní a vnější stavbu těla - rozlišuje hlavní skupiny a uvede jejich zástupce - charakterizuje vliv některých roztočů na zdraví člověka	Pavoukovci	
-popíše vnitřní a vnější stavbu těla - uvede význam a základní zástupce	Korýši	

Biologie		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- uvede základní taxonomické skupiny - popíše stavbu hmyzu - charakterizuje význam hmyzu pro člověka i přírodu - objasní rozdíl mezi proměnou dokonalou a nedokonalou - charakterizuje vybrané řády hmyzu a určí základní zástupce	Vzdušnicovci Hmyz	
- vysvětlí základní znaky tělní stavby - rozlišuje základní skupiny ostnokožců	Ostnokožci	
- osvojí si základní ekologické pojmy - rozliší a charakterizuje základní typy ekosystémů - uvede vliv člověka na přírodu a uvědomuje si nutnost ochrany přírody	Společenstvo organismů, ekosystém Člověk a příroda Ochrana přírody	Enviromentální výchova - Ekosystémy

Biologie		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozliší znaky bezobratlých a obratlovců - vysvětlí rozdíl mezi strunatci a obratlovci - vysvětlí společné znaky strunatců - uvede významné zástupce	Strunatci -pláštěnci - bezlebeční -obratlovci	
- popíše základní znaky kruhoústých a paryb - uvede významné zástupce	Kruhoústí Paryby	
- vysvětlí přizpůsobení ryb vodnímu prostředí	Ryby	

Biologie		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- popíše stavbu těla a způsob rozmnožování - dokáže určit významné zástupce ryb - vysvětlí význam rybolovu a chovu ryb		
- objasní přechod živočichů na souš - charakterizuje skupiny a jejich nejvýznamnější zástupce - určí nejznámější zástupce	Obojživelníci Plazi	
- zhodnotí vnější a vnitřní stavbu těla ptáků v souvislosti s adaptací k letu - vysvětlí souvislosti s tělesnými znaky, biotopem a životními projevy - rozpozná nejznámější zástupce skupin ptáků - vysvětlí vývojové souvislosti mezi ptáky a plazy	Ptáci	
- uvede základní společné znaky vyšších rostlin - dokáže zařadit zástupce rostlin do botanického systému - vysvětlí přechod rostlin souš a přizpůsobení rostlin životu na souši	Botanika Přehled systému rostlin	
- popíše stavbu těla a životní cyklus mechorostů a kapraďorostů - určí naše nejběžnější druhy - vysvětlí význam mechorostů a kapraďorostů v přírodě	Výtrusné rostliny Mechorosty, plavuně, přesličky, kapradiny	

Biologie		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- vysvětlí význam kapraďorostů při vzniku fosilních paliv		
- popíše stavbu a funkci rostlinných orgánů - objasní proces fotosyntézy - zhodnotí význam jednotlivých rostlinných orgánů - vysvětlí rozdíl mezi opylením a oplozením - dokáže popsat vznik semene a plodu - rozliší základní typy plodů	Semenné rostliny Základní orgány semenných rostlin	
- objasní rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním rostlin - definuje podmínky růstu a vývoje rostlin	Rozmnožování rostlin Růst a vývin rostlin	
- uvede rozdíly mezi nahosemennými a krytosemennými rostlinami - popíše stavbu nahosemenných rostlin - určuje zástupce jehličnanů a zná jejich hospodářský význam	Nahosemenné rostliny	
- rozliší podle základních znaků jednoděložné a dvouděložné rostliny - rozezná a správně pojmenuje významné zástupce - uvede využití některých hospodářsky významných druhů - určí vybrané rostliny pomocí atlasu nebo jednoduchého určovacího klíče -uvede příklady cizokrajných rostlin a jejich význam	Krytosemenné rostliny Významné čeledi krytosemenných rostlin Určování rostlin pomocí klíčů a atlasů	

Biologie		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- charakterizuje ekosystémy a společenstva - uvede vliv člověka na ekosystémy a společenstva	Společenstva	Enviromentální výchova – Ekosystémy Enviromentální výchova – Vztah člověka k prostředí

Biologie		Tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - objasní vývoj savců - uvede základní znaky savců a popíše stavbu těla - uvede příklady savců žijících v různém životním prostředí	Savci -vývoj - stavba těla	
- uvede hlavní znaky a zástupce skupin savců - vysvětlí rozdíl mezi placentály a vačnatci - určí vybrané druhy placentálů a zařazuje je do řádů	Hlavní skupiny savců	
- vysvětlí pojem etologie - uvede příklady přizpůsobení prostředí	Etologie Ekologie	Enviromentální výchova – Ekosystémy
- zařadí člověka do živočišného systému - charakterizuje původ a vývoj člověka - rozlišuje lidská plemena a dokáže obhájit jejich rovnost	Biologie člověka Původ a vývoj člověka	

Biologie		Tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- určí polohu, objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	Biologie člověka -soustava kosterní a svalová -soustava oběhová a mízní -soustava dýchací -soustava trávicí - soustava vylučovací a kožní - soustava nervová a smyslové orgány - hormonální soustava	

Biologie		Kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- popíše stavbu a funkci pohlavní soustavy člověka - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - zná rizika pohlavně přenosných chorob - zná metody antikoncepce	Biologie člověka - soustava pohlavní	
- charakterizuje etapy nitroděložního vývoje -uvede jednotlivá období života po narození	Ontogeneze člověka	
- objasní základní genetické pojmy - uvede příklady dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě - uvede příklady dědičných chorob	Genetika	
- vysvětlí pojem geologie a její význam - rozlišuje základní geologické vědy.	Geologie Geologické vědy	

Biologie		Kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- uvede základní metody výzkumu v geologii		
- definuje minerály a horniny - charakterizuje fyzikální a chemické vlastnosti nerostů a minerálů - třídí minerály do skupin podle chemického složení - rozpozná vybrané minerály a horniny - charakterizuje základní skupiny hornin - zná využití vybraných nerostů	Minerály Horniny	
- uvede příklady vnitřních a vnějších geologických dějů -objasní zvětrávání hornin -uvede názory na vznik uhlí -popíše pohyb kontinentů -objasní sopečnou činnost, zemětřesení -popíše vliv vody, větru, ledovce na zemský povrch	Geologické děje	
-vysvětlí vznik půdy - popíše vlastnosti půd -rozliší půdní typy a půdní druhy	Půda	
- rozliší obnovitelné a neobnovitelné přírodní zdroje - porovná možnosti jejich využití, uvede příklady	Energetické zdroje - fosilní paliva - obnovitelné zdroje	Enviromentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Biologie		Kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
		Enviromentální výchova – Vztah člověk a k prostředí
- uvede základní vývojové teorie -vysvětlí Darwinovu evoluční teorii -charakterizuje jednotlivé geologické éry -charakterizuje hlavní předchůdce člověka	Historie Země - vývoj života, evoluce - geologický vývoj	
- vysvětlí na příkladech vliv teploty a dostupnosti vody na organismy a ekosystémy - charakterizuje mimořádné přírodní události a jejich dopady na přírodu a člověka - navrhne bezpečné jednání při povodní, silném větru nebo jiné vybrané přírodní události	Podnebí a počasí Mimořádné přírodní události a ochrana člověka	Enviromentální výchova -Základní podmínky života Enviromentální výchova – Vztah člověka k prostředí

5.6 Fyzika

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
prima	sekunda	tercie	kvarta	
2	2	2	2	8
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Fyzika vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Výuka fyziky vede žáky k poznávání a pochopení přírodních jevů a zákonitostí a jejich souvislostí s každodenním životem. Žáci získávají základní znalosti o fungování věcí a jevů kolem sebe, učí se pozorovat své okolí, provádět jednoduchá měření a experimenty, formulovat závěry a vysvětlovat a předpovídat jednoduché fyzikální jevy zejména z oblasti mechaniky, optiky, elektřiny a magnetismu. Výuka podporuje samostatné zkoumání okolního světa, logické uvažování a pochopení základních přírodních zákonitostí.

Předmět je vyučován v primě až kvartě osmiletého gymnázia s časovou dotací 2 hodiny týdně v každém ročníku. Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách. Součástí výuky jsou jednoduchá laboratorní cvičení, při nichž žáci rozvíjejí dovednosti spojené s pozorováním, měřením, experimentováním, zpracováním výsledků a vyvozováním závěrů. Praktické využití fyzikálních poznatků mohou žáci poznávat také prostřednictvím odborných exkurzí.

Fyzika je úzce propojena s ostatními přírodovědnými předměty, zejména s chemií, biologií a zeměpisem, a dále s matematikou a informatikou. Žáci se učí vyhledávat, zpracovávat a vyhodnocovat informace z různých zdrojů. Digitální technologie využívají zejména při zpracování a prezentaci výsledků měření, práci s daty, zobrazování fyzikálních jevů a při práci s modely, simulacemi a dalšími vhodnými digitálními nástroji.

Pro rozšíření a zpestření výuky mohou být využívány přednášky a besedy s odborníky z praxe, odborné exkurze a další aktivity propojující teoretické poznatky s jejich praktickým využitím.

V tercii mají žáci možnost zvolit si volitelný předmět **Praktika z fyziky**, který navazuje na učivo fyziky a zaměřuje se především na praktické aplikace získaných poznatků, experimentování a měření.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Předmět fyzika přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Učíme žáky pracovat s fyzikálními značkami, vzorci, tabulkami a grafy.
- Vedeme žáky k hledání vysvětlení pozorovaných fyzikálních dějů a jevů.
- Umožňujeme žákům navrhovat, sestavovat a provádět experimenty dokazující fyzikální zákonitosti nebo využívající poznávané fyzikální jevy.
- Podporujeme využívání poznatků a zkušeností z běžného života při osvojování nového učiva.
- Motivujeme žáky k aplikování získaných fyzikálních poznatků v praktickém životě.
- Rozvíjíme schopnost žáků pozorovat, měřit, zaznamenávat výsledky a vyvozovat z nich závěry.
- Podporujeme hledání souvislostí mezi jednotlivými fyzikálními poznatky a jejich propojování s poznatky z dalších přírodovědných předmětů a matematiky.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k hledání vysvětlení pozorovaných fyzikálních dějů a jevů.
- Učíme žáky hledat vhodné způsoby, jak ověřovat fyzikální zákonitosti.
- Podporujeme žáky při navrhování hypotéz a jejich ověřování pomocí experimentu, měření nebo výpočtu.
- Motivujeme žáky k vyhledávání potřebných informací i v jiných zdrojích než v učebnici.
- Rozvíjíme schopnost žáků účelně organizovat práci při řešení problémů a provádění experimentů.

- Učíme žáky analyzovat problém, rozpoznat podstatné informace a zvolit vhodný postup jeho řešení.
- Podporujeme ověřování správnosti výsledků a posuzování jejich reálnosti.

Kompetence komunikativní

- Motivujeme žáky k přesné formulaci myšlenek a k navrhování a zdůvodňování hypotéz.
- Zařazujeme aktivity, při kterých žáci prezentují výsledky své práce, stručně a výstižně popisují průběh a výsledky experimentů a diskutují o řešených problémech.
- Učíme žáky obhajovat vlastní názor, naslouchat názorům ostatních a přijmout jiné řešení, pokud se ukáže jako vhodnější.
- Podporujeme žáky, aby se nebáli vyslovit hypotézu i s rizikem, že nebude správná, a aby vlastní i cizí omyly vnímali jako přirozenou součást poznávání a vědecké práce.
- Vedeme žáky k přehlednému zaznamenávání průběhu a výsledků experimentů včetně využívání fyzikálních značek, grafů a tabulek.
- Rozvíjíme schopnost žáků používat správnou fyzikální terminologii a srozumitelně formulovat závěry své práce.

Kompetence sociální a personální

- Motivujeme žáky k diskusi při řešení problémů, obhajování vlastních názorů a ochotě přijmout jiný názor, pokud se ukáže jako vhodnější.
- Umožňujeme žákům pracovat ve skupinách, přijímat odpovědnost za společnou práci a podílet se i na méně atraktivních částech společného úkolu.
- Podporujeme vzájemnou spolupráci a pomoc při provádění experimentů a řešení problémových úloh.
- Učíme žáky respektovat rozdělení rolí a stanovená pravidla při skupinové práci.
- Rozvíjíme schopnost žáků hodnotit vlastní přínos i výsledky společné práce.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k porozumění vývoji fyziky v širším historickém kontextu, významu vědeckých objevů a vynálezů a možnostem využití i zneužití získaných poznatků.
- Vyžadujeme dodržování pravidel bezpečnosti práce a stanovených pravidel spolupráce.

- Pomáháme žákům pochopit principy přírodních katastrof, příčiny znečištění životního prostředí a ekologické aspekty vědecko-technického rozvoje.
- Podporujeme odpovědný přístup žáků k ochraně vlastního zdraví i zdraví ostatních.
- Ukazujeme na konkrétních příkladech význam a potřebu mezinárodní spolupráce při vědeckém poznávání a řešení společných problémů.
- Rozvíjíme odpovědný vztah žáků k životnímu prostředí a k využívání přírodních a energetických zdrojů.

Kompetence pracovní

- Zařazováním žákovských experimentů rozvíjíme praktické dovednosti a zručnost žáků.
- Motivujeme žáky k dokončování započaté práce a odpovědnosti za její výsledek.
- Učíme žáky dbát při práci na vlastní bezpečnost i bezpečnost ostatních.
- Vedeme žáky k pochopení fyzikálních principů jednoduchých strojů.
- Podporujeme schopnost žáků využívat získané fyzikální poznatky v běžném životě.
- Rozvíjíme u žáků smysl pro přesnou, pečlivou a systematickou práci a uvědomování si důsledků nepřesnosti a nedbalosti.
- Nabízíme žákům aktivity, při kterých mohou zažít pocit uspokojení z dobře vykonané práce.
- Učíme žáky správně a bezpečně používat pomůcky, měřicí přístroje a další vybavení při praktických činnostech.

Kompetence digitální

- Ukazujeme žákům možnosti využití digitálních technologií při získávání, zaznamenávání a zpracování naměřených dat.
- Motivujeme žáky k vyhledávání informací v digitálních zdrojích.
- Učíme žáky kriticky posuzovat informace získané z digitálních zdrojů a upozorňujeme na rizika jejich nekritického přijímání.
- Podporujeme využívání vhodných digitálních nástrojů při zpracování výsledků měření, tvorbě tabulek a grafů a prezentaci výsledků práce.
- Využíváme vhodné digitální modely, simulace a další nástroje k názornému zobrazení a zkoumání fyzikálních jevů.
- Rozvíjíme schopnost žáků využívat digitální technologie k ověřování výsledků a porovnávání experimentálních a teoretických údajů.

Fyzika		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozliší pojem těleso a látka - popíše vlastnosti látek pevných, kapalných a plynných - porovnává vlastnosti různých těles - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že látky jsou tvořeny neustále se pohybujícími a vzájemně na sebe působícími částicemi, provede experiment, který to dokazuje	Těleso a látka Vlastnosti látek různých skupenství	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání
- vyjádří hodnotu veličiny číselnou hodnotou a jednotkou - zná běžně používané jednotky, umí je vhodně použít a vzájemně převádět - změří délku předmětu vhodně zvoleným měřidlem - změří hmotnost tělesa - změří čas pomocí stopek - zná principy zpřesňování měření (opakované měření, měření násobků hledaných veličin ap.), při práci je používá - hledá příčiny nepřesnosti měření, navrhuje způsoby, jak je odstranit	Měření fyzikálních veličin I. Měření délky, hmotnosti a času	Osobticenostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Osobnostní a sociální výchova – Kooperace a kompetice
- popíše gravitační sílu jako sílu, která tělesa přitahuje k Zemi	Síly a silová pole Gravitační síla	

Fyzika		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- změří velikost gravitační síly, jíž Země působí na těleso - správně používá siloměr a jednotku síly - určí pomocí olovnice svislý směr a pomocí vodováhy směr vodorovný		
- zelektrizuje těleso - ověří existenci elektrického náboje, určí jeho polaritu - popíše, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat - vysvětlí zelektrování z hlediska stavby atomu	Elektrostatická síla	
- vysvětlí, která tělesa jsou přitahována magnetem - určí vzájemné působení dvou magnetů - popíše magnet - ověří existenci magnetického pole v daném místě pomocí magnetky - určí druh pólu u konkrétního magnetu - znázorní graficky tvar indukčních čar daného magnetu - popíše magnetické pole Země, vysvětlí princip kompasu a umí ho použít	Magnety	
- změří teplotu tělesa - změří objem tělesa odměrným válcem	Měření fyzikálních veličin II Měření teploty, objemu a hustoty	

Fyzika		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně teploty a využije toho při řešení problémů a úloh, uvede příklady z praxe - zná smysl pojmu hustota - vyhledá hustotu v tabulkách - používá s porozuměním vztah r = m : V pro hustotu látky k jejímu měření a pro řešení problémů a úloh		
- podle schématu sestaví jednoduchý elektrický obvod - zakreslí schéma zapojení předloženého obvodu - ověří, zda je těleso elektrický izolant nebo vodič - sestaví obvod s paralelním a sériovým zapojením žárovek - prokáže magnetické pole v okolí vodiče s proudem, vysvětlí jeho využití - vysvětlí princip pojistky - vysvětlí princip zvonku a elektromagnetu (podle obrázku) - zná a dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce při práci s elektrickým proudem	Elektrický obvod: Vodiče a izolanty Paralelní a sériové zapojení Magnetické účinky elektrického proudu	

Fyzika		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozhodne, zda dané těleso je v klidu či pohybu vzhledem k jinému tělesu - určí měřením, zda se jedná o pohyb rovnoměrný či nerovnoměrný - porovná velikosti rychlosti zadané v jednotkách km/h a m/s - určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem a odpovídající doby - využívá s porozuměním vztah v = s : t pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení problémů a úloh - znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase, určí z něho k danému času dráhu a rychlost a naopak - určí z grafu způsob pohybu tělesa	Pohyb tělesa: Rovnoměrný přímočarý pohyb Rychlost, čas a dráha Grafické znázornění pohybu	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání
- chápe gravitační sílu jako sílu, která působí v celém vesmíru - užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa Fg = m* g při řešení problémů a úloh	Síla a její účinky: Gravitační síla	Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- znázorní orientovanou úsečkou působící sílu o dané velikosti, směru a působišti - určí v konkrétní situaci síly působící na těleso	Skládání a rozklad sil	

Fyzika		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- určí graficky i výpočtem velikost a směr výslednice dvou sil stejných, opačných i různých směrů působících v jednom bodě - posoudí, kdy nastane rovnováha sil		
- určí pokusně těžiště tělesa a využívá pro objasňování či předvídání praktických situací fakt, že těžiště tělesa závisí na rozložení látky v tělese	Těžiště	Osobnostní a sociální výchova – Kooperace a kompetice
- využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení daných sil	Pohybové zákony	
- experimentálně ověří rovnováhu na páce - určí rameno síly a použije vztah momentu síly při řešení problémů - objasní funkci páky a kladky na příkladech v běžném životě - rozpozná pevnou a volnou kladku - vysvětlí princip kladkostroje a kola na hřídeli	Páka, kladka	Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- určí tlak vyvolaný tlakovou silou, používá s porozuměním vztah p = F : S - chápe rozdíl mezi tlakem a tlakovou silou - rozhodne, kdy se tlak na podložku zmenší a kdy zvětší	Tlak	
- užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle, závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoli na jejich obsahu	Tření	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopnosti poznávání

Fyzika		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- rozliší, kdy je tření užitečné a kdy nikoli - navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly		
- užívá Pascalův zákon k objasnění funkce hydraulických zařízení, řeší jednoduché příklady - vysvětlí princip vzniku hydrostatického tlaku, v jednoduchých příkladech vysvětlí jeho vliv na chování těles - používá s porozuměním vztah $p = h \rho g$ pro hydrostatický tlak při řešení problémů a úloh - objasní (kvalitativně) vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci, používá s porozuměním vztah $Fvz = V \rho k\ g$ - předpoví porovnáním velikostí vztlakové a gravitační síly působící na těleso, zda se bude těleso v tekutině potápět, vznášet či plovat - vysvětlí princip vzniku atmosférického tlaku - vysvětlí souvislost atmosférického tlaku a nadmořské výšky - použije Archimédův zákon pro plyny - popíše princip barometru a manometru - pomocí kapalinového manometru určí, zda je v uzavřené nádobě podtlak nebo přetlak	Mechanika kapalin a plynů: Pascalův zákon Hydrostatický tlak Vztlaková síla Atmosférický tlak	

Fyzika		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - určí v jednoduchých případech velikost práce podle vztahu W = Fs, rozliší případy, kdy těleso práci nekoná - porovná velikost vykonané práce při zvedání těles jednoduchými stroji - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - posoudí, jak dané zařízení pracuje hospodárně, určí účinnost zařízení - objasní souvislost mezi konáním práce a pohybovou resp. polohovou energií - porovnává velikost pohybové energie těles na základě znalosti jejich rychlostí či hmotností - vypočítá velikost polohové a pohybové energie - popíše vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie na konkrétních příkladech v běžném životě	Mechanická energie: Mechanická práce Polohová energie Pohybová energie Výkon, účinnost	Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho částic, chápe souvislost vnitřní energie a teploty - předpoví změnu vnitřní energie ze změny teploty tělesa - charakterizuje teplo jako energii, kterou těleso přijímá nebo odevzdává při tepelné výměně	Vnitřní energie Teplo a jeho jednotka Tepelná výměna	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání Osobnostní a sociální výchova – Kooperace a kompetice

Fyzika		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- popíše na příkladech z běžného života tepelnou výměnu vedením, prouděním a zářením - rozliší tepelný vodič a izolant a navrhne jejich praktické využití - určí velikost tepla přijatého či odevzdaného při tepelné výměně - provede jednoduchý experiment pomocí kalorimetru	Tepelné vodiče a izolanty	
- uvede základní podmínky skupenské přeměny látek (tání, tuhnutí, vypařování, var, kapalnění, sublimace a desublimace) - určí teplo potřebné ke skupenským změnám, vyhledá v tabulkách měrné skup.teplo při skupenských změnách - pracuje s grafem závislosti teploty na dodaném teple - objasní jevy v přírodě, které souvisí se změnou skupenství (anomálie vody, rosa, mlha, jinovatka, námraza na oknech) - objasní závislost teploty varu na okolním tlaku a uvede příklad využití v běžném životě - vyhledá v tabulkách teplotu tání a teplotu varu - rozhodne, v jakém skupenství se látka nachází při dané teplotě a řeší konkrétní problémy a úlohy z praxe	Skupenské změny Teplo potřebné ke skupenským změnám	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání

Fyzika		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- zelektrizuje dvě tělesa vzájemným třením, předá náboj jinému tělesu - experimentálně ověří, zda je těleso nabité kladně nebo záporně - rozliší experimentálně elektrický vodič a izolant - vysvětlí a experimentálně předvede pokusy s vodičem a izolantem v elektrickém poli - nakreslí siločáry elektrického pole bodových nábojů	Elektrické vlastnosti látek Vodiče a izolanty Chování vodičů a izolantů v elektrickém poli	Osobnostní a sociální výchova – Kooperace a kompetice
- sestaví jednoduchý i rozvětvený elektrický obvod podle schématu a určí, kdy daným obvodem prochází proud - zapojí do obvodu ampérmetr a voltmetr a změří elektrický proud a napětí - objasní podstatu Ohmova zákona a využívá ho při řešení úloh z praxe - kvalitativně vysvětlí závislost odporu vodiče na jeho vlastnostech - určí z velikosti měrného elektrického odporu materiály, které mají malý elektrický odpor a naopak a uvede jejich praktické využití - určí výsledné napětí, proud a elektrický odpor spotřebičů spojených sériově a paralelně - objasní podstatu reostatu a na příkladech ukáže jeho použití (regulace proudu a dělič napětí)	Elektrický proud: Elektrický obvod Elektrický proud jako veličina Napětí, odpor Spojování spotřebičů	Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Fyzika		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- vysvětlí význam údaje o příkonu na elektrickém štítku spotřebiče z hlediska spotřeby elektrické energie v domácnosti - zjistí průměrnou denní spotřebu elektrické energie ve vlastní domácnosti a navrhne možnosti úspory energie - ověří existenci magnetického pole v okolí magnetu a vodiče s elektrickým proudem - porovná magnetické pole tyčového magnetu, Země a cívky s proudem - určí póly elektromagnetu podle směru proudu a naopak - vysvětlí použití elektromagnetu ve zvonku a jističi - zkoumá působení magnetického pole na cívku s proudem a objasní její využití v měřících přístrojích a stejnosměrných elektromotorech. - objasní princip elektromagnetické indukce a prokáže ji vhodným experimentem - vysvětlí vznik střídavého proudu a napětí, popíše časový průběh střídavého proudu - změří efektivní hodnotu střídavého proudu a napětí a objasní význam této hodnoty - popíše funkci transformátoru	Elektrický výkon, příkon, energie Magnetické pole cívky Elektromagnet Elektromagnetická indukce Střídavý proud a napětí Transformátor	Enviromentální výchova – Vztah člověka k prostředí Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání

Fyzika		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- navrhne velikost cívek transformátoru při řešení úloh z běžného života - popíše rozvodnou elektrickou síť		
- experimentálně ověří vedení elektrického proudu v kapalinách - vymezí podmínky vedení elektrického proudu v plynech - dodržuje zásady ochrany člověka a jeho majetku před bleskem - pracuje bezpečně se zařízeními pod elektrickým proudem, zná zásady bezpečnosti práce a první pomoci při zásahu elektrickým proudem - popíše vlastnosti polovodiče typu Pa N - zapojí polovodičovou diodu do propustného a závěrného směru - vysvětlí použití diody v usměrňovači	Elektrický proud v kapalinách a plynech Elektrický proud v polovodičích	

Fyzika		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - zná základní jednotky soustavy SI, jejich díly a násobky - vyvodí odvozené jednotky pomocí definičních vztahů - rozezná skalární a vektorovou veličinu	Soustava jednotek SI Skalární a vektorové veličiny	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání

Fyzika		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- složí dvě a více vektorových veličin ve stejném, opačném i různém směru	Skládání vektorů	
- rozezná a vysvětlí klid a pohyb tělesa vůči ostatním tělesům - vysvětlí relativnost klidu a pohybu - popíše trajektorii tělesa - řeší úlohy na rovnoměrný přímočarý pohyb - rozliší rovnoměrný přímočarý a rovnoměrně zrychlený pohyb - chápe pojem zrychlení - řeší příklady na rovnoměrně zrychlený pohyb - sestrojí a rozebere graf s(t) a v(t) pro oba druhy pohybů - popíše a vysvětlí základní veličiny popisující rovnoměrný pohyb po kružnici - řeší příklady na pohyb po kružnici - uvede pro všechny pohyby příklady z praxe	Kinematika: Rovnoměrný přímočarý pohyb Rovnoměrně zrychlený pohyb Pohyb po kružnici	Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- v zadaných případech určí síly, působící na těleso - ze zadaných sil určí, jak se bude těleso chovat - chápe souvislost působící síly a zrychlení tělesa v daných případech pozná síly akce a reakce - řeší příklady s využitím zákona zachování hybnosti - spočítá velikost třecí síly	Dynamika: Vzájemné působení těles Newtonovy pohybové zákony Hybnost tělesa Zákon zachování hybnosti Smykové tření a valivý odpor Dostředivá síla	Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Fyzika		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- uvede příklady tření z praxe, uvede způsob zvětšení (zmenšení) třecí síly a její důsledky - určí původce a velikost dostředivé síly - rozezná inerciální a neinerciální vztažnou soustavu - určí velikost a směr setrvačné síly v neinerciální soustavě	Inerciální a neinerciální vztažné soustavy Setrvačné síly Otáčející se vztažné soustavy	
- vypočte práci, kterou vykoná konst. síla interpretuje pracovní diagram - odliší případy, kdy síla koná práci, od případů, kdy síla působí, ale vykonaná práce je nulová - vysvětlí souvislost mechanické práce a potenciální a kinetické energie - řeší problémy s využitím zákona zachování mechanické energie - kvalitativně řeší problémy s využitím zákona zachování energie - určí výkon z práce a času - určí okamžitý výkon - řeší problémy s využitím účinnosti stroje	Mechanická práce Kinetická energie Potenciální energie Mechanická energie Výkon Účinnost	
- určí velikost gravitační síly působící mezi dvěma tělesy - vysvětlí odlišnosti grav. síly od ostatních sil (elektrostatické, magnetické ap.) - uvede příklady vzájemnosti grav. působení	Newtonův gravitační zákon	

Fyzika		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- určí velikost a interpretuje smysl intenzity grav. pole - vysvětlí rozdíl mezi gravitačním a tíhovým zrychlením - vysvětlí rozdíl mezi centrálním a homogenním grav. polem, nakreslí siločáry, uvede příklady - určí základní parametry (výšku, délku, rychlost dopadu) pro vrh svislý vzhůru, vrh vodorovný, vrh šikmý vzhůru - popíše souvislost rychlosti pohybu tělesa v blízkosti Země a jeho trajektorie, vysvětlí pojmy kruhová a úniková rychlost - interpretuje Keplerovy zákony, řeší problémy s využitím 2.a 3. Keplerova zákona - najde základní informace a zajímavosti o planetách, popř. jiných tělesech Sluneční soustavy a formou referátu s nimi seznámí ostatní	Intenzita gravitačního pole Gravitační a tíhové zrychlení Pohyby těles v homogenním tíhovém poli Země Pohyby těles v centrálním gravitačním poli Země Pohyby těles v gravitačním poli Slunce Sluneční soustava	Osobnostní a sociální výchova - Komunikace
- odliší základní druhy silového působení (deformační, pohybové), provede v konkrétních příkladech vhodné zjednodušení - popíše posuvný, otáčivý a složený pohyb tělesa - chápe a vysvětlí smysl momentu síly vzhledem k ose otáčení - složí graficky i výpočtem dvě síly působící ne těleso, určí velikost jejich výslednice a její působiště - rozloží sílu na složky do libovolných směrů	Účinky síly na těleso Definice tuhého tělesa Pohyb tuhého tělesa Moment síly Skládání a rozklad sil působících na těleso	Osobnostní a sociální výchova – Kooperace a kompetice

Fyzika		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- najde výpočtem i pokusem těžiště tuhého tělesa popíše možnosti využití polohy těžiště pro stabilitu tělesa - odliší vratkou, volnou a stabilní rovnovážnou polohu tělesa - určí výpočtem celkovou kinetickou energii tuhého tělesa - interpretuje moment setrvačnosti tělesa vzhledem k ose otáčení - popíše využití setrvačníků	Těžiště tuhého tělesa Rovnovážná poloha tuhého tělesa kinetická energie tuhého tělesa	
- uvede základní shodné a odlišné vlastnosti kapalin a plynů - rozliší tlak způsobený vnější silou a vlastní tíhou tekutiny - vysvětlí princip hydraulického zařízení - řeší problémy s využitím Pascalova zákona - popíše princip manometru - chápe pojmy přetlak - podtlak a aplikuje je na konkrétní případy - vysvětlí souvislost atmosférického tlaku a zeměpisných podmínek - vysvětlí souvislost atm. tlaku a počasí	Vlastnosti kapalin a plynů Tlak v kapalinách a plynech	

Fyzika		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- řeší problémy týkající se hydrostatického tlaku - vysvětlí vznik a směr vztlakové síly řeší příklady na využití Archimédova zákona - rozhodne o chování tělesa v kapalině - aplikuje Archimédův zákon na plyny, vysvětlí využití - vysvětlí pojmy proudnice, objemový průtok - odliší reálnou a ideální kapalinu, uvede rozdíly - řeší problémy s využitím rovnice kontinuity a Bernoulliho rovnice - uvede příklady využití Ber. rovnice - porovná odporovou sílu prostředí na pohybující se těleso podle tvaru tělesa - pro konkrétní případ určí velikost odporové síly - vysvětlí základní princip létání	Vztlaková síla v kapalinách a plynech Proudění kapalin a plynů Obtékání těles reálnou tekutinou	

5.7 Chemie

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
prima	sekunda	tercie	kvarta	
0	1	3	2	6
	Povinný	Povinný	Povinný	

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Chemie vychází ze vzdělávacího oboru Chemie, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Svým obsahem úzce souvisí zejména s biologií, fyzikou, matematikou a zeměpisem. Vzdělávání směřuje k poznávání základních chemických zákonitostí, vlastností látek a chemických dějů a k pochopení významu chemie pro člověka, společnost a životní prostředí.
Chemie rozvíjí schopnost žáků pozorovat, experimentovat, vyvozovat závěry a využívat odborné poznatky při řešení teoretických i praktických problémů. Důraz je kladen na propojení teorie s praxí, na osvojování chemické terminologie, symboliky a názvosloví a na bezpečné zacházení s chemickými látkami.
Obsah učiva tvoří zejména obecná chemie, anorganická chemie, organická chemie a biochemie. na nižším stupni osmiletého gymnázia si žáci osvojují základní poznatky o látkách, jejich vlastnostech a přeměnách a získávají první zkušenosti s chemickým experimentem. Výuka postupně rozvíjí jejich schopnost chápat souvislosti mezi strukturou látek, jejich vlastnostmi a využitím v běžném životě.
Chemie je vyučována jako povinný vyučovací předmět na nižším stupni osmiletého gymnázia. V sekundě je vyučována v rozsahu 1 hodiny týdně, v tercii 3 hodin týdně a v kvartě 2 hodin týdně. Celková časová dotace předmětu na nižším stupni gymnázia činí 6 hodin týdně.
Organizace výuky chemie vychází ze školního rámcového učebního plánu. Výuka chemie probíhá v kmenových učebnách. Laboratorní práce probíhají v chemické laboratoři, kde žáci prakticky ověřují teoretické poznatky, osvojují si základní laboratorní dovednosti a učí se bezpečně zacházet s chemickými látkami a laboratorními pomůckami.
Při laboratorních pracích se třída dělí na dvě poloviny, aby byly zajištěny vhodné podmínky pro samostatnou práci žáků, bezpečnost práce a efektivní využití laboratorního vybavení.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výuka chemie přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Seznamujeme žáky s různými způsoby získávání, třídění a zpracování informací o chemických látkách a dějích.
- Rozvíjíme schopnost žáků propojovat nové poznatky s předchozími znalostmi a zkušenostmi.
- Individuálním přístupem k žákům podporujeme jejich motivaci a vytváříme podmínky k dosažení úspěchu.
- Podněcujeme žáky k hledání souvislostí mezi chemickými poznatky a jevy v přírodě a běžném životě.
- Zařazujeme pozorování a jednoduché experimenty, při nichž žáci samostatně formulují závěry a ověřují své předpoklady.
- Vytváříme příležitosti k sebehodnocení a k uvědomování si vlastního pokroku v učení
- Podporujeme samostatné pozorování, experimentování a vyvozování závěrů z výsledků práce.

Kompetence k řešení problémů

- Pomáháme žákům formulovat problémy, na které narazí při studiu chemie a hledat, navrhovat a používat různé metody a informace, které mohou k řešení daného problému přispět.
- Žákům předkládáme dostatek námětů k samostatnému uvažování a řešení problémů.
- Předkládáme žákům problémové úlohy a situace vycházející z učiva i z praktického života.
- Podněcujeme žáky k formulování otázek, vytváření předpokladů a hledání vhodných postupů řešení.
- Zařazujeme experimentální činnosti, při nichž žáci ověřují své předpoklady a na základě pozorování formulují závěry.
- Vedeme žáky k plánování a provádění jednoduchých pokusů, k ověřování hypotéz a k vyvozování závěrů.
- Podporujeme hledání různých postupů při řešení chemických úloh a problémových situací.
- Motivujeme žáky k využívání chemických poznatků při řešení praktických problémů, například při posuzování vlastností látek nebo jejich vlivu na životní prostředí.
- Podporujeme kritické posuzování výsledků práce a hledání příčin případných chyb.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjíme schopnost žáků vyjadřovat se přesně, srozumitelně a věcně s využitím správné chemické terminologie.
- Vedeme žáky k přesnému a srozumitelnému formulování myšlenek, otázek a závěrů.
- Vytváříme prostor pro diskusi, formulování vlastních názorů a jejich zdůvodňování.
- Podporujeme prezentaci výsledků samostatné, skupinové a laboratorní práce.
- Vedeme žáky k aktivnímu naslouchání a respektování názorů ostatních.
- Rozvíjíme schopnost vzájemné komunikace a spolupráce.
- Podporujeme schopnost žáků formulovat vlastní názory a obhajovat je na základě věcných argumentů.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky spolupracovat při skupinové práci a laboratorních cvičeních.
- Vedeme žáky k rozdělování úkolů, odpovědnosti za společný výsledek a vzájemné pomoci.
- Motivujeme žáky k aktivnímu zapojení do práce skupiny a k využívání vlastních schopností.
- Vedeme žáky k sebehodnocení, přijímání zpětné vazby a uvědomování si odpovědnosti za vlastní učení.
- Podporujeme odpovědný vztah žáků k vlastnímu zdraví a zdraví ostatních při práci s chemickými látkami.
- Vedeme žáky k ohleduplnosti, vzájemnému respektu a účinné spolupráci.
- Podporujeme vzájemnou pomoc a sdílení zkušeností při řešení úkolů.
- Rozvíjíme schopnost žáků přijímat zpětnou vazbu a využívat ji ke zlepšení vlastní práce.

Kompetence občanská

- Učíme žáky chápat význam chemie pro zdraví člověka, společnost a životní prostředí.
- Vedeme žáky k odpovědnému zacházení s chemickými látkami a k dodržování zásad bezpečnosti práce.
- Podporujeme uvědomování si důsledků chemických procesů pro člověka a přírodu.
- Motivujeme žáky k hledání způsobů, jak omezovat negativní vlivy chemických látek a činností na životní prostředí.
- Podporujeme respektování pravidel společného soužití a odpovědnost za vlastní jednání
- Rozvíjíme odpovědnost žáků za vlastní jednání a jeho možné důsledky pro ostatní i životní prostředí.

- Vedeme žáky k odpovědnému rozhodování v běžných životních situacích na základě chemických poznatků.

Kompetence pracovní

- Učíme žáky správně používat chemické pomůcky, laboratorní techniku a ochranné prostředky.
- Vedeme žáky k dodržování laboratorního řádu, bezpečnostních pravidel a zásad ochrany zdraví.
- Podporujeme pečlivost, přesnost, systematičnost a odpovědnost při laboratorní práci.
- Motivujeme žáky k samostatnému provádění jednoduchých pracovních postupů a k hospodárnému využívání materiálu.
- Vedeme žáky k odpovědnému zacházení s chemickými látkami a k uvědomování si rizik spojených s jejich používáním.
- Podporujeme rozvoj praktických dovedností využitelných v běžném životě i v dalším vzdělávání.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a schopnosti posoudit důvěryhodnost informačního zdroje.
- Vedeme žáky k posuzování věrohodnosti a relevance informací z internetu a k rozlišování odborných a neověřených zdrojů.
- Podporujeme využívání digitálních technologií při pozorování, zpracování výsledků měření a prezentaci chemických poznatků.
- Učíme žáky pracovat s digitálními tabulkami, grafy, schématy a jednoduchými modely chemických dějů.
- Vedeme žáky k bezpečnému, odpovědnému a etickému používání digitálních technologií při učení a spolupráci.
- Podporujeme využívání digitálních nástrojů k samostatnému učení, ověřování informací a rozšiřování znalostí.

Chemie		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - uvede, čím se zabývá chemie, příklady chem. děje - rozliší fyzikální tělesa a látky, chemický a fyzikální děj	Chemie jako přírodní věda Látky a tělesa Chemické děje	Enviromentální výchova – Vztah člověka k prostředí

Chemie		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- rozpozná základní chem. nádobí a vybavení chem. laboratoře - uvede zásady bezpečné práce v chem. laboratoři - uvede příklady nebezpečných chem. látek a jejich označení -odvodí ze značení látky základní rizika a zvolí odpovídající bezpečné zacházení - poskytne první pomoc při úrazu	Chemická laboratoř a bezpečnost práce Výstražné symboly, H,P věty	
- uvede fyzikální a chem. vlastnosti látek, příklady chem. děje - rozpozná skupenství látek a jejich změny - navrhne a provede jednoduché chem. pokusy a zaznamená jejich výsledek	Vlastnosti látek Fyzikální vlastnosti Chemické vlastnosti Změny skupenství	
- rozliší druhy směsí a uvede jejich příklady - aplikuje poznatky o vlivu teploty, tlaku a míchání na rychlost rozpouštění - vypočítá složení roztoku - připraví roztok o požadovaném složení - vysvětlí princip oddělování složek směsí, navrhne postupy a prakticky provede - uvede příklady oddělování složek směsí z běžného života a chem. výroby	Směsi: Dělení směsí Složky směsí Složení roztoků Hmotnostní zlomek Oddělování složek směsí	

Chemie		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- uvede základní vlastnosti vody - rozliší druhy vod a uvede příklady jejich výskytu a využití - zhodnotí význam vody pro život na Zemi - uvede princip čištění odpadních vod a výroby pitné vody ve vodárnách - charakterizuje složení vzduchu a uvede význam jednotlivých složek pro život na Zemi i využití v průmyslu - zjistí a uvede příklady znečišťování vzduchu a vody - navrhne, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vzduchu a vody	Voda a vzduch: Druhy vod Výroba pitné vody Čistota vody Složení a vlastnosti vzduchu Čistota ovzduší	Environmentální výchova - Základní podmínky života
- popíše složení atomu a vznik iontů - používá pojmy atom, molekula iont ve správných souvislostech	Částicové složení látek: Atomy, molekuly Atomové jádro, protony, neutrony Elektronový obal, elektrony, valenční elektrony, Ionty Molekuly	
- používá značky a názvy vybraných chem. prvků - vysvětlí, co udává protonové číslo - vyhledá v tabulkách prvky ke známým (daným) protonovým číslům - používá pojmy chem. látka, chem. prvek, chem. sloučenina a chem. vazba ve správných souvislostech	Chemické prvky a sloučeniny: Chemické prvky Vybrané názvy a značky prvků Protonové číslo Chemická vazba, Sloučeniny	

Chemie		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- odvodí složení chem látky ze vzorce (a z modelu molekuly) chem. sloučeniny		

Chemie		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozliší kovy a nekovy, uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných nekovů, kovů a jejich slitin - zhodnotí vliv činnosti člověka na změny obsahu kyslíku a ozonu v plynném obalu Země - rozliší periody a skupiny v periodické soustavě prvků a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi	Periodická soustava prvků: Alkalické kovy, prvky 13. – 15. skupiny Chalkogeny, halogeny, vzácné plyny Prvky 3. – 12. skupiny, lanthanoidy, aktinoidy	Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí
- určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech, sulfidech a halogenidech - zapíše z názvů prvků vzorce vybraných dvouprvkových sloučenin a naopak ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti o použití vybraných oxidů, sulfidů a halogenidů, jejich význam v průmyslu a dalších oborech a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí	Dvouprvkové sloučeniny: Oxidy: názvosloví, oxidační číslo Významné oxidy Skleníkový efekt Sulfidy: názvosloví ,významné sulfidy Halogenidy: názvosloví významné halogenidy Halogenovodíky: názvosloví, vlastnosti, využití vybraných halogenvodíků	Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí

Chemie		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- popíše vlastnosti a použití amoniaku a vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpouštění a první pomoc při poleptání - zapíše z názvů hydroxidů vzorce a naopak - posoudí vliv vybraných hydroxidů v odpadech na životní prostředí	Hydroxidy: Názvosloví Významné hydroxidy	Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí
- popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při poleptání -zapíše z názvů kyselin vzorce a naopak - vysvětlí vznik kyselých dešťů, zhodnotí jejich vliv na životní prostředí a uvede příklady opatření, kterými jim lze předcházet - posoudí vliv vybraných kyselin na životní prostředí - rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem	Kyseliny, pH: Názvosloví kyselin Významné kyseliny Kyselé deště Určování pH, indikátory	Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí
- provede neutralizaci velmi zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, a chem. děj zapíše chem. rovnicí - zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami a hydroxidy - připraví jednoduchým postupem určenou sůl - zapíše vzorce vybraných solí a naopak	Neutralizace, soli: Podstata neutralizace Vznik solí Názvosloví vybraných solí: Vlastnosti a využití vybraných solí (průmyslová hnojiva, stavební pojiva, keramika)	

Chemie		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- uvede příklady uplatnění solí v praxi (průmyslová hnojiva, stavební pojiva, keramika)		
- rozliší reaktanty a produkty - provede jednoduché chemické reakce ve školní laboratoři - využije zákon zachování hmotnosti při řešení úloh - přečte zápis chem. rovnice a zapíše chemickými rovnicemi vybrané chem. reakce - odhadne výsledky a vypočítá úlohy s užitím veličin: n, M, m, V, ρ a chem. rovnic	Chemické reakce a výpočty: Reaktanty a produkty Chemický děj	
- vysvětlí pojmy oxidace a redukce - určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce - popíše princip výroby železa a oceli a zhodnotí jejich význam pro národní hospodářství -vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňující její rychlost, uvede příklady ochrany před korozí a ověří chem. pokusem - rozliší podstatu galvanických článků a elektrolýzy a uvede příklady jejich praktického využití	Redoxní reakce: Oxidace a redukce Výroba železa a oceli Galvanický článek Elektrolýza Koroze	

Chemie		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		

Chemie		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- uvede složení organických látek - rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a endotermické - uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti zhodnotí význam jejich v užívání - rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu - rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami	Organické látky a jejich zdroje Složení organických sloučenin Exotermické a endotermické reakce Obnovitelné a neobnovitelné zdroje Fosilní paliva Průmyslově vyráběná paliva	
- rozliší anorganické a organické sloučeniny - charakterizuje významné uhlovodíky, uvede jejich vzorce, a využití a zásady bezpečné manipulace s nimi	Uhlovodíky Charakteristika organických látek Významné alkany, alkeny, alkyny, areny – jejich charakteristika, využití a názvosloví	Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí
- rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků - rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční skupinu na příkladech známých derivátů - rozliší a zapíše vzorce vybraných derivátů, uvede jejich vlastnosti, použití a bezpečného použití - uvede reaktanty a produkty oxidace a redukce kyslíkatých derivátů a esterifikace	Deriváty uhlovodíků Halogenderiváty Dusíkaté deriváty Kyslíkaté deriváty Karboxylové kyseliny a jejich deriváty	
- se orientuje v reaktantech a produktech dýchání a fotosyntézy	Přírodní látky Sacharidy	

Chemie		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi - rozliší sacharidy, lipidy, proteiny, nukleové kyseliny, vitamíny a hormony - uvede příklady zdrojů přírodních látek pro člověka, posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy	Lipidy Aminokyseliny, bílkoviny Nukleové kyseliny Vitamíny, hormony Metabolismus – fotosyntéza, dýchání	
- rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady plastů, jejich vlastnosti a využití - posoudí vliv používání plastů na životní prostředí - rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání	Plasty a syntetická vlákna Charakteristika Významní zástupci	
- doloží na příkladech význam chemických výrob pro národní hospodářství a pro člověka - uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby a zhodnotí je z hlediska udržitelného rozvoje - zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů - vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady - zjistí, kde a jak v okolí dochází ke znečišťování životního prostředí a uvede jak tomu předcházet	Chemie a společnost Chemické výroby Biotechnologie Enzymy Léčiva, drogy Detergenty. Pesticidy Toxické látky, výbušniny, zásady chování při chemických haváriích	Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Chemie		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument - zachází bezpečně s detergenty používanými v domácnosti - rozpozná označení nebezpečných látek a uvede zásady bezpečné práce s nimi - uvede a zdůvodní nejúčelnější jednání v případě havárie s únikem nebezpečných látek - uvede jak postupovat při požáru, při chem. haváriích a poskytne první pomoc		

5.8 Zeměpis

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
prima	sekunda	tercie	kvarta	
2	2	2	2	8
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Charakteristika předmětu:

Předmět ZEMĚPIS patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda a je utvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru zeměpis.
Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem, dává jim tím i potřebný základ pro lepší porozumění a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě. Učí se poznávat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své poznání ve prospěch ochrany životního prostředí. Žák se postupně seznamuje se souvislostmi přírodních podmínek a života lidí v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.
Předmět je realizován v 1.- 4. ročníku osmiletého studia formou vyučovacích hodin. Časová dotace je 2 hodiny týdně v každém ročníku. Výuka probíhá v učebnách, v případě vhodnosti daného tématu i v terénu. Součástí předmětu jsou i krátké video-
příspěvky týkající se především probíraných států a regionů, plánované jsou i exkurze, podmíněné dostatečným počtem žáků.
Vzdělávací obor zeměpis kooperuje se vzdělávacími oblastmi Člověk a společnost, Člověk a zdraví, Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výuka zeměpisu přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k osvojování základních geografických pojmů a jejich správnému používání v procesu vzdělávání.
- Rozvíjíme schopnost žáků vyhledávat, třídit, porovnávat a propojovat informace z různých zdrojů.
- Podporujeme způsob myšlení založený na ověřování vyslovovaných domněnek a formulování závěrů.
- Učíme žáky pracovat s mapami, atlasy, grafy, tabulkami a dalšími geografickými zdroji informací.
- Motivujeme žáky k hledání souvislostí mezi přírodními, společenskými, hospodářskými a environmentálními jevy.
- Podporujeme využívání geografických poznatků při poznávání místního regionu, České republiky i světa.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky zkoumat přírodní a společenské jevy a jejich vzájemné souvislosti s využitím různých metod poznávání.
- Vedeme žáky k porozumění souvislostem mezi činností člověka a stavem životního a přírodního prostředí.
- Rozvíjíme schopnost žáků posuzovat důležitost, spolehlivost a správnost získaných dat a využívat je k potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz a závěrů.
- Zařazujeme problémové úlohy zaměřené na aktuální geografická, společenská a environmentální témata.
- Podporujeme hledání příčin a důsledků geografických jevů a procesů.
- Učíme žáky navrhovat možná řešení problémů a posuzovat jejich důsledky z různých hledisek.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky formulovat a srozumitelně vyjadřovat vlastní názory a postoje k probíraným tématům.
- Rozvíjíme schopnost žáků používat správnou geografickou terminologii.
- Podporujeme diskusi nad geografickými, společenskými a environmentálními tématy a učíme žáky své názory vhodně argumentovat.
- Vedeme žáky k naslouchání názorům ostatních a k respektování odlišných stanovisek.
- Učíme žáky prezentovat získané informace a výsledky své práce s využitím map, grafů, tabulek a dalších vhodných prostředků.
- Podporujeme zapojování žáků do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí.

Kompetence sociální a personální

- Podporujeme toleranci k názorům ostatních a schopnost spolupracovat s druhými žáky.

- Vedeme žáky k uvědomování si vlastní identity v rámci České republiky a evropského prostoru.
- Zařazujeme skupinovou práci, při které se žáci učí spolupracovat, rozdělovat si úkoly a přijímat odpovědnost za společný výsledek.
- Rozvíjíme respekt k odlišnostem mezi lidmi, kulturami a způsoby života v různých částech světa.
- Podporujeme vzájemnou pomoc a respektování dohodnutých pravidel při společné práci.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k respektování národnostní, kulturní a etnické rozmanitosti a k odmítání rasismu, xenofobie a dalších forem nesnášenlivosti.
- Seznamujeme žáky s různými politickými a společenskými podmínkami života lidí v jednotlivých částech světa, včetně problematiky nedemokratických režimů.
- Rozvíjíme dovednosti žáků vhodně reagovat v situacích ohrožujících život, zdraví, majetek nebo životní prostředí.
- Podporujeme odpovědný vztah k přírodě, krajině a životnímu prostředí.
- Vedeme žáky k pochopení vzájemné propojenosti současného světa a odpovědnosti člověka za své jednání.
- Motivujeme žáky k zájmu o dění v místním regionu, České republice, Evropě i ve světě.

Kompetence pracovní

- Učíme žáky bezpečně a účelně používat geografické pomůcky a digitální technologie.
- Vedeme žáky k samostatnému a pečlivému plnění zadaných úkolů v dohodnutém termínu.
- Podporujeme využívání získaných geografických poznatků při orientaci v krajině a v běžném životě.
- Rozvíjíme schopnost žáků plánovat a organizovat vlastní práci.
- Učíme žáky pracovat s mapou a dalšími geografickými pomůckami při praktických činnostech a práci v terénu.
- Motivujeme žáky k využívání geografických znalostí při rozhodování v praktických životních situacích.

Kompetence digitální

- Učíme žáky využívat geografické informační systémy a digitální mapové aplikace, například Mapy.cz a Google Earth, k poznávání a analýze území a sledování změn krajiny v čase.
- Vedeme žáky k vyhledávání, interpretaci a využívání satelitních a leteckých snímků.

- Rozvíjíme schopnost žáků vyhledávat, zpracovávat a analyzovat statistická data, například z Českého statistického úřadu nebo Eurostatu.
- Podporujeme využívání digitálních map, grafů, tabulek a databází při získávání a prezentaci geografických informací.
- Učíme žáky porovnávat informace z různých digitálních zdrojů a posuzovat jejich aktuálnost a důvěryhodnost.
- Rozvíjíme schopnost žáků vytvářet a prezentovat vlastní digitální výstupy s geografickým obsahem.

Zeměpis		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - prokáže na konkrétních příkladech tvar Země - vysvětlí tvar a pohyby Země, důsledky pohybů Země na život lidí - popíše střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma pásmový čas, datovou hranici, smluvený čas	I. Přírodní obraz Země 1/ Země jako vesmírné těleso	
- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace, data z dostupných kartografických elaborátů, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - používá s porozuměním základní geografickou a kartografickou terminologii	I. Přírodní obraz Země 2/ Globus a mapa	

Zeměpis		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- dokáže vysvětlit určování zeměpisné polohy, poledníky a rovnoběžky - vysvětlí výškopis a polohopis na mapách - pracuje s turistickou mapou - využije měřítko mapy při určení vzdálenosti		
- porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a přírodní prostředí - zná stavbu Země, popíše dno oceánu - zná příčinu sopečné činnosti a zemětřesení, vzniku pohoří - vysvětlí příčinu zvětrávání a činnosti větru, působení tekoucí vody	II. Krajinná sféra a její základní části 1/ Litosféra	
- vysvětlí základní pojmy pro určování počasí a podnebí - odvozuje správně délku dne a noci na Zemi - vysvětlí teplotní pásy, celkový oběh vzduchu v atmosféře	II. Krajinná sféra a její základní části 2/ Atmosféra	
- zná základní pojmy pro oceány a moře - vysvětlí pohyby mořské vody - vyjmenuje nejznámější vodní toky, jezera a umělé vodní nádrže, zná základní dělení a charakteristiku - pochopí rozdíl mezi pevninským a horským ledovcem a jejich projevy	II. Krajinná sféra a její základní části 3/ Hydrosféra	

Zeměpis		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - rozlišuje typy půd - zná základní půdní činitele a strukturu půdy - chápe nebezpečí, která půdu ohrožují	II. Krajinná sféra a její základní části 4/ Pedosféra	
- přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině - zná základní charakteristiku tropických lesů, savan, pouští, subtropického rostlinstva,stepí, lesů mírného podnebného pásu, tundry, polárních oblastí – základní zem. plodiny, rostliny a živočichy - vysvětlí problematiku vztahu člověka k životnímu prostředí, dokáže charakterizovat jevy a procesy, které ohrožují základní podmínky pro život - zná ekologické problémy Amazonského pralesa, Arktidy, Aralského jezera, vysvětlí pojmy Greenpeace, Den Země	II. Krajinná sféra a její základní části 5/ Biosféra	Enviromentální výchova- Ekosystémy
- vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních	III. Zeměpis světadílů a oceánů 1/ Afrika	Výchova k myšlení v evropských

Zeměpis		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů a jevů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu - zná polohu, rozlohu, povrch Afriky - zná a umí zakreslit do slepé mapy africké vodstvo a povrch - ovládá přírodní zdroje, obyvatelstvo Afriky - umí základní geografickou charakteristiku všech 3 oblastí Afriky - poznává Afriku jako komplexní systém měnící se v čase, chápe politický vývoj – apartheid, Rok Afriky, neokolonialismus a hledá v historii i v současné době okamžiky vzájemného ovlivňování kultur Afriky a Evropy		a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět

Zeměpis		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - porovnává a hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, politické, kulturní a hospodářské poměry s důrazem na vazby a souvislosti, dokáže předvídat hospodářský rozvoj - u vybraných států dokáže nalézt podobnosti hospodářského i politického vývoje,	I. Zeměpis světadílů a oceánů Severní Amerika a Střední Amerika	

Zeměpis		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- zná polohu, rozlohu, přírodní poměry Severní Ameriky a Střední Ameriky - umí zakreslit do slepé mapy vodstvo a povrch Severní Ameriky - zná základní geografickou charakteristiku Kanady a USA, zaměřuje se na nerostné suroviny a průmysl, zemědělství a obyvatelstvo - dokáže charakterizovat hranice mezi Severní a Střední Amerikou, vyjmenovat všechny státy Střední Ameriky – základní geografické údaje /podnebí, přírodní podmínky, zemědělství a průmysl, obyvatelstvo, hospodářská vyspělost/ - zná hospodářsky nejvyspělejší stát Střední Ameriky – Mexiko, umí charakterizovat jeho hospodářství - dokáže hovořit o historických souvislostech – objevování Ameriky, říše Aztéků a Mayů, boj Indiánů proti bělochům		
- posoudí postavení rozvojových zemí, snaží se nalézt příčiny chudoby a možná řešení - zná polohu, rozlohu, přírodní podmínky Jižní Ameriky - dokáže do slepé mapy Jižní Ameriky zakreslit vodstvo a povrch - rozlišuje státy Jižní Ameriky do několika regionů	Jižní Amerika	

Zeměpis		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- zná hospodářsky nejvýznamnější stát Jižní Ameriky – Brazílii, její geografickou charakteristiku se zaměřením na problematiku Amazonského pralesa - umí charakterizovat politický i ekonomický vývoj oblasti – vojenské převraty, narkomafie, totalitní režimy		
- vymezuje na základě přírodních a společenských atributů regiony světa - podle zvolených kritérií srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - prokáže základní orientaci v problémech současného světa - zná rozlohu, polohu a přírodní podmínky Asie - dokáže do slepé mapy Asie zakreslit vodstvo a přírodní poměry - rozlišuje státy Asie do několika regionů - u každého regionu – jihozápadní, jižní, jihovýchodní, východní Asie – zná přírodní podmínky, podnebí, vodstvo, - u každého regionu umí vyjmenovat příslušné státy – u každého státu hlavní město a základní geografickou charakteristiku s důrazem na nerostné suroviny, průmysl, zemědělství, obyvatelstvo a náboženství, zeměpisné zajímavosti	Asie	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět

Zeměpis		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- u hospodářsky významnějších států – Indie, Čína, Indonésie, Jižní Korea, Japonsko se zaměřuje na charakteristiku průmyslu a zachycení širších souvislostí v rámci celého světa - dokáže vysvětlit příčiny růstu počtu obyvatel světa, problematiku omezování porodnosti v Číně a Indii - žák objevuje Ameriku a Asii, chápe souvislosti ve vývoji a vzájemné ovlivňování a propojení kulturního i politického vývoje oblastí, dokáže z vlastních zkušeností charakterizovat odlišnosti		
- lokalizuje Austrálii, Oceánii a Antarktidu na mapě - porovná jejich přírodní podmínky, osídlení a hospodářské využití - vysvětlí specifické postavení Antarktidy a význam její ochrany - charakterizuje vybrané problémy ostrovních oblastí a oceánů	Austrálie a Oceánie Antarktida	

Zeměpis		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - dokáže rozdělit Evropu na významné regiony, u každého regionu vyjmenuje příslušné státy, jejich	Environmentální výchova 1./ Evropa	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Zeměpis		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
hlavní města, základní geografickou charakteristiku a pohovoří o jejich úloze v rámci Evropy - je obeznámen o problematice Evropské unie, historii jejího vzniku, dokáže vyjmenovat hlavní orgány a popsat pohyb osob v rámci EU, vysvětlí funkci ČR v rámci středoevropského prostoru, - zná rozlohu, polohu, přírodní podmínky Evropy - dokáže zakreslit vodstvo a povrch do slepé mapy Evropy - rozděluje státy Evropy do jednotlivých regionů – každý region je schopen geograficky charakterizovat /povrch, podnebí, vodstvo/ - u každého regionu vyjmenuje příslušné státy – u nich zná hlavní město a základní geografickou charakteristiku s důrazem na zemědělství, nerostné suroviny a průmysl obyvatelstvo, kulturní a přírodní zajímavosti/ - zná historii vzniku Evropské unie, členské státy, hlavní orgány a hlavní principy fungování, chápe důležitou úlohu ČR v rámci středoevropského prostoru - seznamuje se s našimi sousedními státy, dává důraz na vlastní zkušenosti		- Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět - Jsme Evropané

Zeměpis		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- žák objevuje Evropu, seznamuje se s našimi sousedy,poznává kulturu jiných částí Evropy, uvědomuje se kořeny a zdroje evropské civilizace, co Evropu spojuje a Rozděluje		
- dokáže charakterizovat na přiměřeně úrovni rozložení světové populace, její strukturu, růst, pohyby a vše zhodnotí na vybraných příkladech - vysvětlí, jak přírodní podmínky mohou ovlivnit hustotu osídlení,poukáže na vhodných příkladech - vyjmenuje základní náboženství světa, jejich charakteristiku, příklady států a hledat v náboženství i příčiny současné nesnášenlivosti - zná problematiku federativních států, správních oblastí, rozeznává rozdíl mezi aglomerací, konurbací a megalopolí - ovládá rozmístění obyvatelstva na Zemi, počet a prognozy růstu, územní pohyb, lidské rasy a národy, náboženství - chápe rozdíl mezi městským a venkovským sídlem,dokáže vysvětlit proces urbanizace - ovládá územní strukturu měst, funkci sídel a vznik města s jeho zázemím	II. Základy společenského, hospodářského a politického zeměpisu, lidé a příroda – životní prostředí 1./ Obyvatelstvo a sídla	Multikulturní výchova – Kulturní diferenciace

Zeměpis		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- posoudí souvislost mezi zaměstnaností obyvatel ve 3 výrobních sférách a hospodářskou vyspělostí státu - zná nejvýznamnější lokality těžby nerostných surovin na světě, zhodnotí strukturu, složky a funkce světového hospodářství - dokáže vysvětlit lokalizační faktory pro rozmístění průmyslových center - porovnává státy světa na základě hospodářské vyspělosti a surovinové základně - zná jádrové a periferní oblasti světa a dokáže zdůvodnit příčinu jejich vzniku - dokáže rozdělit zemědělské plodiny do skupin, u každé plodiny zná přírodní podmínky vhodné k pěstování, zemědělské využití a hlavní světové producenty - zná oblasti chovu zemědělských zvířat a jejich využití pro člověka, dokáže odvodit vhodnost přírodních podmínek pro chov, vysvětlí úskalí chovu zvířat z hlediska náboženství - ovládá naleziště nejvýznamnějších nerostných surovin na světě - dokáže rozdělit průmysl na jednotlivá odvětví,u každého zná základní charakteristiku, výrobky, významné světové producenty	II. Základy společenského, hospodářského a politického zeměpisu, lidé a příroda – životní prostředí 2./ Hospodářství	

Zeměpis		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- zná základní druhy dopravy, dělení, rozšíření - určí hlavní oblasti cestovního ruchu na světě, vysvětlí důvody, vyjmenuje nejnavštěvovanější státy světa a Evropy – použije vlastní zkušenosti - vyjmenuje hlavní hospodářské organizace světa, zná základní charakteristiku		
- chápe rozdíly mezi demokratickými a totalitními systémy - chápe negativní dopady koloniálního panství evropských velmocí v minulosti a dokáže je odlišit od současného období neokolonialismu - orientuje se v hlavních světových konfliktech - dokáže charakterizovat mapu současného světa, největší a nejlidnatější státy - rozlišuje rozdíly v poloze, rozloze a lidnatosti různých států světa a hledá shodné znaky - chápe problematiku státních hranic, zná nejvýznamnější české hraniční přechody - ovládá státní zřízení a správní členění států, způsoby vlády - rozděluje státy podle stupně rozvoje - zná mezinárodní politické organizace a ohniska neklidu v současném světě	II. Základy společenského, hospodářského a politického zeměpisu, lidé a příroda – životní prostředí 3./ Svět dnes	Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Zeměpis		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- porovnává různé krajiny jako součást krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - zná pojmy přírodní krajina, kulturní krajina, životní prostředí	III. Lidé a příroda 1./ Krajina, příroda a životní prostředí	
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - chápe vliv lidí na životní prostředí, význam lesa a vodstva pro životní prostředí - rozpozná škodlivé působení těžby nerostných surovin na životní prostředí - chápe nezbytnost zachování půdy pro člověka	III. Lidé a příroda 2./ Vliv člověka na krajinu a životní prostředí	
- dokáže posoudit vliv životního prostředí na člověka, na naše zdraví - zná hlavní ekologické problémy světa	III. Lidé a příroda 3./ Působení životního prostředí na člověka	
- zabývá se moderní ochranou životního prostředí, zná ekologické způsoby výroby - dokáže vyjmenovat možnosti, čím každý z nás může přispět k ochraně přírody - žák chápe vliv průmyslu, zemědělství a dopravy na životní prostředí, dokáže hovořit o dlouhodobých programech zaměřených k růstu ekologického vědomí	III. Lidé a příroda 4./ Úsilí o ochranu a rozvoj životního prostředí	Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Zeměpis		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
veřejnosti, o ekologickém zemědělstvích a o prognozách ve vývoji životního prostředí člověka		

Zeměpis		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - zhodnotí polohu, rozlohu, přírodní poměry a zdroje České republiky v evropském a světovém kontextu - umí charakterizovat základní typy dopravy a jejich užití v České republice, v návaznosti na transevropské dopravní koridory - uvádí příklady účastí a působnosti České republiky ve světových mezinárodních institucích, organizacích a integracích států - uvědomuje si vlastní kořeny, dokáže charakterizovat jednotlivé regiony České republiky, chápe návaznosti a provázanost našeho regionu s ostatními oblastmi, vychází z vlastních zkušeností - objasní vliv historického vývoje na utváření hranic a postavení ČR v Evropě - popíše geologickou stavbu ČR a charakterizuje hlavní krajinné a reliéfní typy	I. Zeměpis naší vlasti 1./ Obecná část - historický vývoj našeho území - geologie České republiky, typy krajin - klimatické poměry - obyvatelstvo – základní charakteristiky, města a vesnice - zemědělství – půdy, zemědělské plodiny, potravinářský průmysl - nerostné suroviny, průmysl - doprava – typy, příklady, využití - služby, vzdělání, cestování	Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí

Zeměpis		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- zhodnotí klimatické faktory a jejich vliv na hydrologické a bioklimatické poměry na území státu - analyzuje demografickou situaci, sídelní strukturu a rozdíly mezi městským a venkovským prostorem - posoudí předpoklady pro zemědělskou produkci a návaznost zpracovatelského průmyslu - lokalizuje na mapě hlavní naleziště nerostných surovin a významná centra průmyslu - zhodnotí dopravní síť ČR z hlediska jejího významu, vytížení a tranzitní polohy - charakterizuje význam služeb, školství a předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu		
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - vymezí a lokalizuje místní oblast podle bydliště, zná jeho geografickou charakteristiku - lokalizuje jednotlivé kraje ČR a jejich správní centra na obecně zeměpisné i slepé mapě - charakterizuje a navzájem porovná přírodní i socioekonomický potenciál jednotlivých krajů - zhodnotí specifika hospodářství, klíčová průmyslová a zemědělská odvětví v kontextu místních podmínek	I. Zeměpis naší vlasti 2./ Regionální část - územní členění České republiky - Praha a středočeský kraj - Jihočeský kraj - Západočeský kraj - Karlovarský kraj - Ústecký a Liberecký kraj - Královéhradecký a Pardubický kraj - Vysočina - kraje Moravy	

Zeměpis		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- posoudí význam kulturního a přírodního dědictví pro rozvoj cestovního ruchu v jednotlivých regionech - identifikuje hlavní regionální rozdíly /hospodářské, sociální, ekologické/ a navrhne příčiny jejich vzniku		
- vymezí místní region a zhodnotí jeho přírodní, hospodářské a kulturní charakteristiky - při terénním pozorování zaznamená vybrané jevy a porovná s mapovým podkladem - vytvoří jednoduchý náčrt pozorovaného území - uplatní zásady bezpečného pohybu v krajině - navrhne postup při modelové situaci přírodního ohrožení	Místní region Terénní geografická výuka Orientace a bezpečnost v krajině	Enviromentální výchova – Vztah člověka k prostředí

5.9 Dějepis

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
prima	sekunda	tercie	kvarta	
2	2	2	2	8
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Dějepis vychází ze vzdělávacího oboru Dějepis, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Svým obsahem úzce souvisí zejména s občanskou výchovou, zeměpisem, českým jazykem a literaturou, výtvarnou a hudební výchovou.
Dějepis poskytuje žákům základní orientaci v historickém vývoji lidské společnosti od nejstarších období až po moderní dějiny. Vede je k pochopení historických souvislostí, příčin a důsledků významných událostí a procesů a k poznávání politického, hospodářského, sociálního a kulturního vývoje společnosti. Důraz je kladen na české a evropské dějiny v širších světových souvislostech a na poznávání regionálních dějin. Výuka přispívá k utváření historického vědomí žáků, k pochopení kontinuity lidského vývoje a k vytváření vztahu ke kulturnímu a historickému dědictví. Historické poznatky jsou využívány také k lepšímu porozumění současnému společenskému dění. Žáci jsou vedeni k respektování kulturní a názorové rozmanitosti a k uvědomování si významu demokratických hodnot, lidských práv a občanské odpovědnosti.
Důležitou součástí výuky je práce s různými druhy historických pramenů, mapami, obrazovým materiálem, odbornými i populárně-naučnými texty a dalšími informačními zdroji. Žáci se učí informace vyhledávat, porovnávat, kriticky posuzovat a zasazovat do historických souvislostí. Pozornost je věnována také rozlišování mezi historickou skutečností, její interpretací a názorem a ověřování věrohodnosti informačních zdrojů.
Předmět je vyučován v primě až kvartě osmiletého gymnázia v časové dotaci 2 vyučovací hodiny týdně v každém ročníku**.**
Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách, podle charakteru učiva může být realizována také mimo školu. Využívány jsou různé formy a metody práce, zejména výklad, řízený rozhovor, samostatná a skupinová práce, práce s historickými prameny, mapami a obrazovým materiálem, prezentace, diskuse a projektová výuka. Součástí vzdělávání mohou být historicky zaměřené exkurze, návštěvy muzeí, výstav, kulturních a historických památek a další aktivity podle aktuálních možností a nabídky.

Ve výuce jsou využívány digitální technologie, zejména interaktivní panely, internetové informační zdroje, obrazové a audiovizuální materiály a další vhodné vzdělávací aplikace. Žáci jsou vedeni k účelnému a bezpečnému využívání digitálních zdrojů, k ověřování jejich důvěryhodnosti a ke kritickému hodnocení získaných informací.
Do výuky dějepisu jsou podle charakteru učiva začleňována průřezová témata, která podporují porozumění historickým, společenským a kulturním souvislostem a propojují získané poznatky se současným světem.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výuka dějepisu přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Učíme žáky pracovat s historickými prameny a literaturou, vyhledávat, třídit a kriticky posuzovat informace z písemných, hmotných, obrazových i digitálních pramenů.
- Rozvíjíme schopnost žáků osvojovat si historický jazyk a chronologii, správně používat odborné dějepisné pojmy a orientovat se na časové ose a v historických mapách.
- Vedeme žáky k chápání dějinných souvislostí, propojování poznatků z minulosti s poznatky z geografie, občanské výchovy či literatury a k vytváření uceleného pohledu na vývoj lidské společnosti.
- Podporujeme žáky v reflexi procesu poznávání minulosti a v pochopení, že historické poznání se vyvíjí a skládá z různých informací a jejich interpretací.

Kompetence k řešení problémů

- Rozvíjíme u žáků schopnost analyticky přemýšlet o minulosti, zkoumat příčiny, průběh a následky klíčových historických událostí a procesů.
- Učíme žáky kriticky hodnotit historické jevy a rozlišovat mezi faktem, interpretací, mýtem a propagandou v historických pramenech i moderních médiích.
- Podněcujeme žáky k hledání historických paralel, porovnávání minulosti se současností, rozpoznávání opakujících se vzorců lidského chování a využívání historické zkušenosti k pochopení dnešního světa.
- Učíme žáky nahlížet na historické konflikty a události z různých perspektiv a vnímat je očima různých aktérů dané doby.

Kompetence komunikativní

- Podporujeme kultivovanou diskusi o historii, formulování vlastních názorů na historické události, věcnou argumentaci a obhajování postojů na základě zjištěných faktů.
- Učíme žáky interpretovat různé druhy historických záznamů, číst s porozuměním historické texty a analyzovat dobové karikatury, mapy, dokumentární i hrané filmy a umělecká díla.
- Rozvíjíme schopnost žáků prezentovat výsledky vlastní práce a jasně, souvisle a strukturovaně představovat historická témata a výsledky projektů v ústní, písemné i digitální podobě.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k uvědomování si vlastní identity a k vytváření vztahu k místnímu regionu, národní minulosti a evropskému kulturnímu prostoru.
- Podporujeme respektování rozmanitosti názorů, kultur a náboženství v minulosti i přítomnosti a rozvíjíme schopnost žáků efektivně spolupracovat v týmu při řešení historických úkolů a projektů.
- Rozvíjíme u žáků etické hodnoty a na základě historických zkušeností, například s totalitními režimy, válkami a útlakem, podporujeme utváření osobního hodnotového žebříčku založeného na lidskosti, empatii a spravedlnosti.

Kompetence občanské

- Podporujeme poznávání, respektování a ochranu kulturního a historického dědictví, pochopení významu památek, archivů a muzeí a aktivní zájem o jejich zachování.
- Učíme žáky chápat vývoj demokratických hodnot a historické kořeny demokracie, lidských práv, zákonů a společenských norem.
- Vedeme žáky k odmítání bezpráví, agrese, extremismu a nesnášenlivosti na základě poznávání historických událostí spojených s holocaustem, rasismem, totalitním terorem a dalšími formami útlaku.

Kompetence pracovní

- Učíme žáky efektivně organizovat vlastní práci a dodržovat stanovené postupy při zpracování historických projektů, referátů a rešerší.
- Vedeme žáky k bezpečné a odpovědné práci s materiály a technikou při terénní výuce, exkurzích, práci s odbornou literaturou i replikami historických předmětů a k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví.

Kompetence digitální

- Učíme žáky kriticky vyhledávat a ověřovat historické informace, využívat internet, digitální archivy a databáze a posuzovat věrohodnost získaných informací.
- Podporujeme tvořivé využívání digitálních technologií při zpracování prezentací, časových os, digitálních map a multimediálního obsahu ve výuce dějepisu.
- Rozvíjíme odpovědný přístup žáků k práci v digitálním prostředí, správnému citování použitých zdrojů a respektování autorských práv při práci s digitálním obsahem.

Dějepis		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vyjmenuje druhy historických pramenů - uvede příklady některých způsobů datování - vysvětlí, k čemu jsou archivy, muzea a knihovny - zařadí jednotlivé epochy do chronologického sledu	Prameny a datování	
- vyjmenuje jednotlivé fáze pravěku - objasní současnou vývojovou linii člověka - vysvětlí význam vzniku zemědělství pro člověka - uvede příklady pravěkého umění - vyjmenuje některé archeologické kultury na našem území - charakterizuje život člověka v pravěku a jeho materiální a duchovní kulturu	Pravěk	Enviromentální výchova – Vztah člověka k prostředí
- vysvětlí vztah mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních civilizací	STAROVĚK Vznik civilizace v Mezopotámii	

Dějepis		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- vyjmenuje nejznámější říše a panovníky Mezopotámie - uvede příklady vysokého rozvoje kultury a umění v Mezopotámii - vysvětlí termíny zikkurat a Babylónská věž - na mapě najde všechny oblasti starověkých civilizací		
- vyjmenuje egyptské říše a významné faraony - uvede příklady významných egyptských památek - vysvětlí funkci pyramid a mumifikace - orientuje se na mapě starověkého Egypta - vysvětlí význam F.Champolliona pro poznání dějin Egypta	Starověký Egypt	
- vysvětlí význam Chetitů, Foiníkie a Palestiny - vysvětlí přínos B.Hrozného - vysvětlí význam foinického hláskového písma - vyjmenuje hlavní části Starého zákona	Ostatní starověké státy na Předním východě	
- vysvětlí význam harappské kultury - objasní kastovní systém - vyjmenuje významné indické literární památky - vysvětlí podstatu buddhismu a hinduismu	Starověká Indie	Multikulturní výchova – Kulturní diferenciace
- vysvětlí přínos dynastie Čchin - objasní význam Velké čínské zdi a Hedvábné cesty - vyjmenuje čínské vynálezy	Starověká Čína	

Dějepis		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- vyjmenuje významné předkolumbovské civilizace - vysvětlí kulturní přínos amerických civilizací	Amerika	Multikulturní výchova – Kulturní diferenciace
- vyjmenuje centra mínojské a mykénské civilizace a vysvětlí jejich kulturní přínos - převypráví obsah Homérových eposů a objasní přínos H.Schliemanna pro poznání nejstarších řeckých dějin - objasní příčiny a průběh velké řecké kolonizace - porovná rozdíly v politickém zřízení Sparty a Athén, vysvětlí přínos Periklův a podstatu athénské demokracie - popíše řecko-perské války a peloponéskou válku - vysvětlí kulturní přínos Athén, a to zejména v oblasti umění, literatury, architektury a vzdělanosti; vyjmenuje významné řecké umělce a jejich díla - popíše všední den řeckého občana - popíše výpravu Alexandra Velikého a uvede příklady helénistické kultury - zorientuje se na mapě řeckého světa	Antické Řecko	Výchova demokratického občana - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - Jsme Evropané
- popíše mýtické počátky Říma a objasní význam Etrusků - vysvětlí podstatu sporů mezi patriciji a plebeji a vývoj těchto rozporů - popíše boj Říma za ovládnutí Středomoří	Antický Řím	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát

Dějepis		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- objasní podstatu krize římské republiky - popíše Spartakovo povstání a objasní jeho význam - popíše Caesarovy války a vysvětlí jeho význam - vysvětlí rozdíl mezi republikou a císařstvím - vyjmenuje některé významné císaře a jejich činy - popíše všední život římského občana - objasní vznik křesťanství a jeho souvislost s judaismem - vyjmenuje významné umělecké a architektonické památky římské kultury - popíše střet Říma s barbary, a to zejména ve střední Evropě - popíše organizaci římské armády - vysvětlí příčiny zániku Říma - zorientuje se na mapě římského světa		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané

Dějepis		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vyjmenuje významné etnické skupiny, které se podílely na tomto etnickém pohybu, a jejich význam - popíše tento pohyb na mapě	STŘEDOVĚK Doba stěhování národů	Multikulturní výchova – Etnický původ
- vyjmenuje franské dynastie a významné panovníky - zorientuje se na mapě franského světa	Franská říše	Výchova k myšlení v evropských

Dějepis		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- vysvětlí význam Karla Velikého a popíše jeho činy - na příkladech vysvětlí přínos franské kultury		a globálních souvislostech – Jsme Evropané
- popíše vznik islámu a význam proroka Mohameda - na mapě popíše arabské výboje - vysvětlí podstatu islámu a význam Koránu	Arabská říše a počátky islámu	Multikulturní výchova – Kulturní diferenciace
- popíše konflikt mezi Avary a Slovany - objasní význam Sámovy říše	Avaři a Sámova říše	
- vyjmenuje významná velkomoravská knížata - objasní význam Konstantina a Metoděje pro středoevropskou kulturu - vyjmenuje významná velkomoravská hradiště a najde je na mapě - popíše složení velkomoravské společnosti	Velkomoravská říše	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
- na mapě ukáže oblasti byzantského vlivu - vysvětlí obrazoborecké hnutí - vyjmenuje některé památky byzantské kultury	Byzantská říše	
- vyjmenuje významná ruská knížata a objasní vztah Rurikovců a Normanů - na mapě ukáže významná centra Kyjevské Rusi - vyjmenuje některé památky z doby Kyjevské Rusi	Kyjevská Rus	
- popíše činy a význam Vikingů - na mapě vysvětlí výboje severských kmenů a jejich vpád do Anglie	Anglie a Normané	

Dějepis		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- vysvětlí vznik lenního systému - popíše a na mapě ukáže důsledky verdunské smlouvy z roku 843 - objasní počátky zrodu Francie a význam Kapetovců	Západofranská říše	
- vysvětlí příčiny vzniku Svaté říše římské	Východofranská říše	
- popíše sjednocovací proces v českém prostoru a vyjmenuje první přemyslovská knížata - popíše život a význam sv.Václava - objasní sjednocovací proces v Polsku a v Uhrách, vyjmenuje první polské a uherské panovníky	Počátky středoevropských států	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
- popíše střety o nástupnictví a první pokusy o zisk královské koruny - objasní náš vztah k římské říši a vysvětlí některé její problémy, zejména clunyjské hnutí a boj o investituru - vyjmenuje významná česká knížata	Český stát v době knížecí a jeho vztahy ke středověké římské říši	
- popíše pokrok v zemědělské technice - vysvětlí význam řemesel a obchodu - vyjmenuje druhy našich prvních mincí	Hospodářství raně středověkého českého státu	
- vysvětlí rozvoj lenního systému v Čechách - vyjmenuje některé významné kulturní památky z doby raně středověkého českého státu - charakterizuje románský sloh a vyjmenuje některé významné památky	Společnost a kultura raně středověkého českého státu	

Dějepis		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- na mapě popíše střet křesťanského a muslimského světa na Pyrenejském poloostrově - objasní příčiny, průběh a důsledky křížových výprav do Svaté země - vysvětlí důsledky křížových výprav pro Byzantskou říši - zorientuje se na mapě tehdejšího Blízkého východu	Boje křesťanů s muslimy	Multikulturní výchova – Kulturní diferenciace
- s pomocí mapy vysvětlí příčiny anglo-francouzského soupeření - objasní význam Velké listiny svobod a popíše okolnosti vzniku anglického parlamentu	Západní Evropa ve 12. a 13. století	
- vysvětlí okolnosti vzniku a význam Zlaté buly sicilské - s pomocí mapy popíše rozšiřování přemyslovského státu - vyjmenuje přemyslovské krále - popíše důsledky bitvy na Moravském poli - s pomocí mapy popíše rozsah přemyslovského království a význam posledních přemyslovských panovníků	Český stát pod vládou přemyslovských králů	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
- s pomocí mapy vysvětlí příčiny a průběh Stoleté války - popíše působení a zhodnotí význam Jany z Arku - vyjmenuje významné sociální otřesy v Anglii a Francii po skončení Stoleté války	Anglie a Francie v pozdním středověku	

Dějepis		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- vysvětlí význam a důsledky Války růží pro další vývoj Anglie		
- objasní okolnosti nástupu Lucemburků na český trůn - popíše život a činy Jana Lucemburského - popíše život a činy Karla IV. a zhodnotí jeho význam a přínos - na mapě popíše rozsah českého království za Karla IV. - vysvětlí příčiny neúspěšné vlády Václava IV.	Český stát a střední Evropa za vlády Lucemburků	
- vysvětlí podstatu venkovské kolonizace - popíše vznik měst, jejich rozdělení a vysvětlí některá jejich práva	Hospodářské poměry českého státu v době vrcholného středověku	
- charakterizuje vztah panovníka a šlechty - popíše znaky gotického slohu a vyjmenuje některé významné památky - popíše důsledky morových nákaz - vyjmenuje první kritiky církve	Společnost a kultura českého státu vrcholného středověku	
- charakterizuje činnost a význam Jana Husa a okolnosti jeho smrti v Kostnici - popíše průběh husitských válek - vysvětlí význam Jana Žižky a vojenskou taktiku husitů - popíše důsledky bitvy u Lipan - objasní význam husitské tradice pro další vývoj českých zemí	Husitská reformace a revoluce	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát

Dějepis		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- vysvětlí vývoj v Čechách po husitských válkách - popíše dobu vlády Ladislava Pohrobka a Jiříka z Poděbrad - objasní příčiny křížové výpravy Matyáše Korvína	Počátky stavovského státu za vlády Jiřího z Poděbrad	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát
- popíše boj ruských knížectví se Zlatou hordou a vznik moskevského státu - s pomocí mapy popíše stát německých rytířů, litevskou říši a polsko-litevskou unii	Východní Evropa ve vrcholném a pozdním středověku	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
- charakterizuje dobu vlády Vladislava Jagellonského - objasní příčiny sporů mezi šlechtou a městy - vyjmenuje významné památky české pozdní gotiky	Jagellonci na českém a uherském trůně	
- vysvětlí pojem renesance a charakterizuj renesanční umění - popíše počátky renesance ve Florencii - vyjmenuje významné renesanční památky a umělce - vysvětli význam J.Gutenberga pro rozvoj evropské vzdělanosti	Italská renesance	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané

Dějepis		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- s pomocí mapy popíše nejvýznamnější objevné plavby, vyjmenuje nejznámější mořeplavce a dobyvatele a popíše jejich činy - objasní hospodářské důsledky těchto plaveb pro evropské hospodářství	NOVOVĚK Objevné plavby a jejich důsledky pro hospodářství 16.století	Multikulturní výchova - Lidské vztahy
- popíše činnost a názory M. Luthera a důsledky jeho vystoupení - s pomocí mapy popíše rozšíření reformace v Evropě - objasní protireformační politiku katolické církve a význam jezuitů - vysvětlí příčiny a důsledky boje Nizozemí za nezávislost - popíše reformaci v Anglii a její důsledky a objasní příčiny a průběh náboženského konfliktu ve Francii - s pomocí mapy vysvětlí důležité změny ve východní Evropě 16.století	Evropská reformace	Multikulturní výchova – Kulturní diferenciace
- vysvětlí příčiny a důsledky nástupu Habsburků na český trůn - charakterizuje projevy renesance v českých zemích a vyjmenuje některé významné české renesanční památky - charakterizuje dobu vlády Rudolfa II. a její kulturní přínos	Český stát v habsburské monarchii	

Dějepis		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- objasní příčiny a důsledky českého stavovského povstání pro české země i ostatní Evropu - popíše průběh, hlavní bitvy a postavy třicetileté války - s pomocí mapy popíše důsledky třicetiletí války	Třicetiletá válka 1618-1648	
- vysvětlí změny v anglickém hospodářství na přelomu 16. a 17.století - objasní příčiny a popíše průběh občanské války, zhodnotí význam O. Cromwella - vysvětlí důsledky anglické revoluce a charakterizuje konstituční monarchii	Anglická revoluce	Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- charakterizuje dobu vlády Leopolda I. - popíše činnost A.Koniáše, náboženský útlak a jeho důsledky - popíše příčiny a důsledky posledního velkého čarodějnického procesu u nás - charakterizuje barokní kulturu, její znaky, významné tvůrce a památky - porovná barokní sloh s předchozími uměleckými styly	Habsburská monarchie a české země po třicetileté válce	
- vyjmenuje významné vědecké objevy - charakterizuje průmyslovou revoluci v Anglii a její důsledky pro modernizaci Evropy	Rozvoj vědy a průmyslová revoluce na přelomu 17. a 18. století	Enviromentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Dějepis		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- vysvětlí pojem absolutistická monarchie - charakterizuje dobu vlády Ludvíka XIV. ve Francii - význam a důsledky vlády Petra Velikého a Kateřiny II. v Rusku - na mapě vysvětlí dělení Polska a rozšiřování ruského státu	Vrchol panovnického absolutismu ve Francii a Rusku	
- charakterizuje dobu vlády a význam Marie Terezie - vysvětlí pojem osvícenský absolutismus - popíše osvícenské reformy Marie Terezie a Josefa II. - s pomocí mapy vysvětlí rozložení sil v Evropě v polovině 18.století - vysvětlí termíny rokoko a klasicismus a popíše kulturní dění v Čechách ve 2.polovině 18.století	Habsburská monarchie v 18.století	
- s pomocí mapy popíše koloniální panství evropských zemí v 18.století - vysvětlí příčiny rozporů mezi severoamerickými osadami a Velkou Británií - s pomocí mapy popíše americkou válku za nezávislost a zhodnotí význam G.Washingtona - vyjmenuje hlavní myšlenky Prohlášení nezávislosti vysvětlí význam americké ústavy	Vznik Spojených států amerických	Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- vysvětlí příčiny, průběh a důsledky francouzské revoluce	Velká francouzská revoluce	Výchova demokratického občana – Občan,

Dějepis		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- vyjmenuje důležité historické postavy francouzské revoluce - vyjmenuje některé myšlenky z Deklarace práv člověka a občana - zaujme postoj k jakobínskému revolučnímu teroru		občanská společnost a stát
- popíše Napoleonovu cestu k moci a s pomocí mapy také jeho výbojné války zhodnotí význam Napoleona Bonaparta pro Francii	Napoleonská doba	
- s pomocí mapy popíše důsledky Vídeňského kongresu	Evropa po napoleonských válkách	
- charakterizuje dobu metternichovského absolutismu - vysvětlí vznik, průběh a důsledky českého národního obrození - vyjmenuje klíčové osobnosti českého národního obrození a jejich přínos - popíše průběh průmyslové revoluce v Čechách - charakterizuje nové sociálně orientované ideologie	Habsburská monarchie po Vídeňském kongresu	
- objasní termíny empír, biedermeier a romantismus - vyjmenuje některá významná kulturní díla a jejich tvůrce	Kultura první poloviny 19.století	
- vysvětlí příčiny a popíše průběh revolucí v evropských zemích - objasní emancipační požadavky jednotlivých národů	Revoluční rok 1848	Výchova demokratického občana – Občan,

Dějepis		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- popíše revoluční dění v habsburské monarchii, jeho cíle a příčiny porážky - důsledky revoluční vlny a její význam pro rozvoj občanské společnosti		občanská společnost a stát
- popíše změny ve viktoriánské Anglii a rozvoj anglického parlamentarismu - vysvětlí termíny kolonialismus, konzervatismus, liberalismus, socialismus a nacionalismus - vysvětlí význam národně osvobozeneckých hnutí na Balkáně - s pomocí mapy vysvětlí územní rozmach Ruské říše a objasní příčiny zpožděného vývoje proti ostatní Evropě - popíše příčiny a důsledky občanské války v USA - popíše sjednocení Itálie a s pomocí mapy i sjednocení Německa	Politické a společenské změny počátku 2. poloviny 19.století	Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- charakterizuje dobu bachovského absolutismu - objasní příčiny přechodu k ústavnímu režimu - vysvětlí příčiny vzniku Rakousko-uherské monarchie a s pomocí mapy popíše její územní rozsah	Habsburská monarchie na počátku 2. poloviny 19.století	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát
- popíše nové kulturní proudy a vyjmenuje významné osobnosti a jejich díla	Kultura ve 2.polovině 19.století	

Dějepis		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - s pomocí mapy charakterizuje svět v poslední třetině 19.století - vysvětlí příčiny mocenských rozporů a vznik mocenských bloků - vyjmenuje důležité technické vynálezy a jejich tvůrce - charakterizuje kulturní atmosféru přelomu 19. a 20. století	Vývoj ve světě na přelomu 19. a 20.století	
- vysvětlí příčiny postupného rozchodu Čechů s habsburskou monarchií - charakterizuje politický vývoj a vznik nových politických stran	České země v Rakousko-uherské monarchii na přelomu 19. a 20. století	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát
- popíše cestu ke světové válce z hlediska předválečných krizí - rozliší příčiny a záminku k válce - popíše průběh války, klíčové události a významné historické postavy - zaujme postoj k této válce z pohledu lidských ztrát a utrpení - objasní důsledky této války	První světová válka	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
- objasní ruskou politiku v předvečer první světové války a příčiny slabosti ruské monarchie	Bolševická revoluce v Rusku	Výchova demokratického občana – Principy

Dějepis		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- popíše situaci v Rusku v roce 1917 a průběh a hlavní protagonisty bolševického převratu - charakterizuje důsledky bolševické revoluce pro Rusko		demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- charakterizuje situaci v českých zemích za 1.světové války - popíše odbojovou činnost T.G.Masaryka a činnost a význam čs. legií - objasní průběh a důsledky převratu z 28.října 1918 a významné osobnosti, které se na něm podílely	Vznik ČSR v roce 1918	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát
- s pomocí mapy popíše uspořádání světa po 1.světové válce - objasní průběh a závěry Pařížské mírové konference - vyjmenuje příklady technologické modernizace ve 20. letech - popíše snahy po zachování míru v meziválečném období - vysvětlí příčiny, průběh a důsledky světové hospodářské krize - na příkladech objasní nelidskost stalinské diktatury v Rusku - objasní příčiny vzniku fašistických režimů v Itálii a Německu a vysvětlí jejich totalitní podstatu - vyjmenuje ohniska války ve 30.letech	Svět mezi válkami	Výchova demokratického občana - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Dějepis		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- popíše politické uspořádání ČSR a systém parlamentní demokracie - vyjmenuje hlavní politické strany a jejich ideologické rozdíly - vyjmenuje důležité osobnosti čs. republiky a zhodnotí jejich význam - objasní sílu čs. hospodářství - objasní čs. snahy o zajištění vlastní bezpečnosti - popíše důsledky světové hospodářské krize v ČSR - popíše tlak nacistického Německa na ČSR a průběh a důsledky Mnichova - má přehled o kulturním vývoji v meziválečném období, vyjmenuje významné vědce, umělce a jejich tvorbu	Československá republika mezi válkami	Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát
- objasní příčiny a okolnosti vzniku druhé světové války - popíše průběh války, významné bitvy a důležité osobnosti - zaujme postoj k holocaustu a k nacistickým zločinům, k antisemitismu a rasismu - objasní na příkladech zneužití technologického pokroku - popíše okupaci zbytku Československa a její důsledky pro české země	Druhá světová válka	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Jsme Evropané Multikulturní výchova - Etnický původ

Dějepis		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- objasní situaci v českých zemích během okupace, vysvětlí příčiny a důsledky atentátu mna Heydricha - popíše zahraniční a domácí čs. Odboj - s pomocí mapy vysvětlí uspořádání světa po druhé světové válce		
- vysvětlí geopolitické důsledky konce 2.sv. války a popíše příčiny a vznik mocensko-politických bloků a také politické rozdíly mezi nimi - objasní roli a význam OSN v poválečném světě - popíše průběh, krize a konflikty „studené války“ - s pomocí mapy popíše průběh Karibské krize - popíše politický a hospodářských vývoj západních států a některých zemí východního bloku - zaujme postoj k potlačování práv a svobod ve východním bloku - vysvětlí příčiny rozpadu východního bloku - popíše s pomocí mapy proces dekolonizace po 2.svět. válce a zaujme postoj k situaci v rozvojových zemích - vyjmenuje příklady technologického pokroku a modernizace ve 2.pol.20.století - vyjmenuje významné postavy kultury a sportu objasní problémy, které dnes ohrožují lidstvo	Svět ve 2.polovině 20.století	Osobnostní a sociální výchova - Mezilidské vztahy Multikulturní výchova - Multikulturalita Multikulturní výchova - Princip sociálního smíru a solidarity Mediální výchova - Fungování a vliv médií ve společnosti

Dějepis		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
s pomocí mapy popíše a vysvětlí geopolitické změny na přelomu 20. a 21.století		
- popíše změny v politickém uspořádání Československa po skončení války - zaujme postoj k odsunu Němců a popíše jeho příčiny a průběh - popíše průběh a důsledky komunistického převratu v roce 1948 - uvede příklady komunistického teroru a zaujme k němu morální postoj - objasní příčiny a popíše průběh a důsledky událostí roku 1968 - charakterizuje projevy totalitního systému v době normalizace - popíše projevy odporu vůči totalitnímu režimu, zejména Chartu 77 - objasní příčiny a popíše zhroucení komunistického systému v roce 1989 - charakterizuje vývoj a problémy po roce 1989 a také příčiny vzniku České republiky v roce 1993	Československo ve 2.polovině 20.století	Osobnostní a sociální výchova - Hodnoty, postoje, praktická etika Multikulturní výchova - Kulturní diference

5.10 Občanská výchova

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
prima	sekunda	tercie	kvarta	
1	1	1	2	5
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Občanská výchova vychází z obsahu vzdělávacího oboru Výchova k občanství, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Předmět zahrnuje také integrovanou vzdělávací oblast Svět práce ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.
Předmět integruje poznatky z řady společenskovědních disciplín jako je sociologie, psychologie, politologie, právo, ekonomie, etika a filozofie. Zaměřuje se především na rozvoj kritického myšlení**,** formování demokratických hodnot a principy aktivního občanství. Podporuje formování postojů žáka založených na lidských právech, rovnosti a respektu k rozmanitosti, jeho rozvoj kritické a zodpovědné práce s informačními médii a sociálními sítěmi, jeho přípravu na budoucí povolání a orientaci ve světě financí s důrazem na rozumné hospodaření. Rozvíjí žákovo povědomí o právním systému našeho státu, jeho občanských právech a povinnostech a smyslu pro bezpečný pohyb ve společnosti. Podporuje jeho iniciativu v diskuzích o společenských tématech a při zapojování se do prosazování pozitivních změn v rámci občanské participace, kdy žák posiluje vědomí osobní zodpovědnosti a současně vnímá i globální rozměr lidské činnosti.
Občanská výchova je vyučována jako povinný vyučovací předmět na nižším stupni osmiletého gymnázia. V primě, v sekundě a v tercii je vyučována v rozsahu 1 hodiny týdně, v kvartě v počtu 2 hodin týdně. Celková časová dotace předmětu na nižším stupni gymnázia činí 5 hodin týdně.
Organizace výuky Občanská výchova vychází ze školního rámcového učebního plánu. Výuka předmětu probíhá v kmenových učebnách.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výuka Občanské výchovy přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Učíme žáky vyhledávat a třídit informace a prakticky je využívat.
- Rozvíjíme schopnost žáků nahlížet na různé společenské jevy v širších souvislostech.
- Podporujeme žáky v hodnocení vlastních studijních výkonů, dovedností a schopností a v jejich posuzování s ohledem na reálné možnosti.
- Motivujeme žáky k propojování získaných poznatků s vlastními zkušenostmi a situacemi z každodenního života.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky vnímat problémové situace, rozpoznávat problémy a volit vhodné způsoby jejich řešení.
- Podporujeme samostatné vyhledávání informací a rozpoznávání shodných, podobných a odlišných znaků.
- Rozvíjíme kritické myšlení a schopnost žáků činit uvážlivá rozhodnutí a vhodně je obhájit.
- Vedeme žáky k uvědomování si odpovědnosti za vlastní rozhodnutí a jejich důsledky.
- Zařazujeme situace a úlohy, při kterých žáci hledají možná řešení společenských a každodenních problémů a posuzují jejich důsledky.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky srozumitelně se vyjadřovat a formulovat své myšlenky a názory v logickém sledu.
- Rozvíjíme schopnost žáků porozumět různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů a dalších informačních a komunikačních prostředků, přemýšlet o nich a vhodně na ně reagovat.
- Podporujeme využívání získaných informací pro osobní rozvoj a orientaci ve společnosti.
- Vedeme žáky k porozumění základním společenským normám a k jejich uplatňování při komunikaci a vytváření kvalitních mezilidských vztahů.
- Rozvíjíme schopnost žáků naslouchat názorům druhých, věcně diskutovat, argumentovat a respektovat odlišná stanoviska.

Kompetence sociální a personální

- Podporujeme týmovou spolupráci a zapojování žáků do vytváření a dodržování pravidel společné práce.
- Vedeme žáky k respektování školního řádu a pravidel slušného a společenského chování a k upevňování dobrých mezilidských vztahů.
- Učíme žáky rozpoznávat protiprávní jednání, uvědomovat si jeho důsledky a vlastní odpovědnost.
- Podporujeme vytváření pozitivního hodnotového systému, zdravého sebevědomí, sebeúcty a schopnosti realisticky hodnotit vlastní jednání.
- Rozvíjíme schopnost žáků respektovat druhé, spolupracovat s nimi a přispívat k vytváření příznivých vztahů v kolektivu.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k pochopení podstaty, principů a významu demokracie.
- Učíme žáky znát a chápat svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu.
- Podporujeme respekt k různým politickým názorům, náboženským přesvědčením a hodnotovým postojům druhých.
- Vedeme žáky k odmítání všech forem agrese, násilí, diskriminace a nesnášenlivosti.
- Rozvíjíme odpovědný přístup žáků k ochraně vlastního zdraví i zdraví ostatních a schopnost podle svých možností poskytnout účinnou pomoc v krizových situacích ohrožujících život a zdraví.
- Učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti, environmentální problémy a význam udržitelného rozvoje společnosti.
- Podporujeme zájem žáků o veřejné dění a odpovědné zapojování do života školy, obce a společnosti.

Kompetence pracovní

- Podporujeme využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech pro vlastní rozvoj a přípravu na budoucnost.
- Umožňujeme žákům postupně získávat přehled o možnostech dalšího studia a uvažovat o své budoucí profesní orientaci.
- Seznamujeme žáky se základními aktivitami potřebnými k uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci.
- Učíme žáky chápat podstatu, cíle a rizika podnikání.
- Podporujeme odpovědný přístup k plnění povinností, organizaci vlastní práce a dokončování zadaných úkolů.

Kompetence digitální

- Učíme žáky chápat význam digitálních technologií pro jednotlivce i společnost.
- Podporujeme odpovědné zapojování žáků do společnosti a občanského života prostřednictvím digitálních technologií.
- Rozvíjíme schopnost žáků získávat, vyhledávat a kriticky posuzovat informace a digitální obsah.
- Podporujeme tvorbu vlastních digitálních dokumentů na vybraná témata a jejich prezentaci.
- Rozvíjíme právní a etické povědomí žáků pro situace v digitálním prostředí a podporujeme odpovědné chování a jednání v digitálním světě.
- Vedeme žáky k uvědomování si vlivu digitálních technologií na fyzické a psychické zdraví, sociální vztahy a životní prostředí.
- Učíme žáky chránit své soukromí a osobní údaje a respektovat soukromí a práva ostatních při komunikaci v digitálním prostředí.

Občanská výchova		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák - porovná cyklické a lineární vnímání času a definuje základní biorytmy člověka - vysvětlí význam kalendáře a objasní původ jednotlivých svátků a původ tradic - vysvětlí postavení a funkce rodiny ve společnosti a rozeznává konkrétní příbuzenské vztahy	**Člověk v rytmu času** – Měření času. Kalendář. **Rodinný život** – Rodina. Rodinné a příbuzenské vztahy.	Osobnostní a sociální výchova – Mezilidské vztahy
- objasní instituci manželství - uvede příklady práv a povinností členů rodiny a popíše význam zázemí domova pro zdravý vývoj dítěte - diskutuje o sociálních rolích muže a ženy v rodině	**Rodinný život** - Manželství a děti. Rodina jako ostrov bezpečí. **Život v rodině a mimo ni** – Postavení a role ženy a muže. Vliv rodiny na rozvoj osobnosti dítěte.	Osobnostní a sociální výchova – Mezilidské vztahy

Občanská výchova		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- rozlišuje jednotlivé formy společenských vztahů - uplatňuje zásady spolupráce a vhodné komunikace v mezilidských vztazích - popíše fungování školní komunity, objasní práva a povinnosti žáků - chápe význam povinností a volného času	**Život v rodině a mimo ni** – Komunikace. Kamarádství, přátelství, láska. **Život ve škole** – Škola základ života. Školní pravidla. Učení a odpočinek	Osobnostní a sociální výchova – Mezilidské vztahy - Poznávání lidí - Komunikace Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola
- vysvětlí původ Vánoc a popíše tradice, které se k nim vážou - porovná naše tradice s tradicemi v jiných společnostech světa a uvědomuje si společenský rozměr těchto svátků v rámci evropské civilizace	**Kalendář** – Zvyky a obyčeje během roku. Vánoce doma a ve světě. (Advent, Vánoční svátky, Slunovrat)	Multikulturní výchova – Kulturní diferenciace
- si uvědomuje a dokáže vyjádřit subjektivní význam domova - se orientuje v místě svého bydliště, popíše základní úkoly obecního úřadu a navrhne možnosti, jak se může zapojit do rozvoje obce - shrne význam životního prostředí na jeho život	**Domov** – Co je to domov. Obec a obecní zřízení. Životní prostředí.	Enviromentální výchova – Vztah člověka k prostředí Výchova demokratického občana – Občan,

Občanská výchova		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
		občanská společnost a stát
- identifikuje na mapě jednotlivé regiony České republiky, popíše místní specifika, typické regionální tradice, památky a významné rodáky - u**vědomuje si** roli mateřského jazyka jako základu národní kultury a identity - porovná jednotlivá nářečí - vysvětlí principy demokratického státu - objasní původ a význam našich státních symbolů - shrne poznatky o původu a tradicích Masopustu	**Má vlast** – Život v regionech. Čeština a znalost jazyků. Státní symboly. Demokratický právní stát. **Kalendář** – Zvyky a obyčeje během roku. (Masopust)	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát
- orientuje se v hlavních epochách národních dějin a jmenuje jejich významné osobnosti - uvede naše prezidenty a vybaví si základní poznatky o jejich činnosti v úřadu	**Z naší historie** - Počátky českých dějin. Významné osobnosti našich dějin. Naši prezidenti.	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát
- objasní historický význam hlavního města Prahy - identifikuje a popíše nejvýznamnější pražské památky - vysvětlí původ a význam Velikonoc a popíše velikonoční zvyky	**Z naší historie** – Praha a její památky. **Kalendář** – Zvyky a obyčeje během roku. (Velikonoce)	
- definuje základní lidská práva a práva dítěte - chápe vedle práv i význam povinností a diskutuje nad oběma kategoriemi	**Lidská práva** – Rozdíly mezi lidmi. Cesta k lidským právům. Práva a povinnosti. **Osobní bezpečí** – Chování v krizových situacích	Osobnostní a sociální výchova - Psychohygiena

Občanská výchova		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- rozlišuje situace, které mohou ohrozit jeho bezpečí a shrne vhodné způsoby prevence - objasní, jak se chovat v případě ohrožení života svého i druhých		
- vybaví si zásady první pomoci a předvede jejich aplikaci - vyhledá a popíše svátky spjaté s obdobím léta	**První pomoc** – Zásady první pomoci. **Kalendář** – Zvyky a obyčeje během roku. (Lidové svátky léta, Slunovrat)	Osobnostní a sociální výchova - Psychohygiena

Občanská výchova		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák - vysvětlí význam sociální komunikace a vliv společnosti na jedince - je si vědom významu vzorů v rodině na osobnostní vývoj dítěte - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	**Život mezi lidmi –** Patříme k lidem. Vliv rodiny. ve škole a mezi vrstevníky. Komunikace. Média.	Osobnostní a sociální výchova - Mezilidské vztahy - Komunikace Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoj k menšinám	**Člověk a kultura** – Kultura. Umění. Víra a náboženství. Zásady slušného chování. Kulturní zařízení	Multikulturní výchova – Kulturní diferenciace Osobnostní a sociální výchova – Hodnoty,

Občanská výchova		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají		postoje, praktická etika
- vnímá rozdíly jednotlivých architektonických stylů, shrne jejich základní znaky a nalézá je ve svém okolí - si uvědomuje národní i světový význam kulturních památek - objasní společenský přínos ochrany přírodního bohatství a označí na mapě národní parky a chráněné krajinné oblasti a vybaví si jejich specifika - vyjmenuje nejvýznamnější národní památky, určí jejich polohu a význam	**Přírodní a kulturní bohatství** – Architektonické styly. Ochrana přírodního a kulturního bohatství.	Enviromentální výchova – Vztah člověka k prostředí
- vnímá odlišnosti mezi potřebami jedinců - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	**Majetek v našem životě** – Lidské potřeby. Majetek a vlastnictví.	
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	**Řízení společnosti** – Stát. Demokracie. Volby	Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	**Řízení společnosti** – Stát. Demokracie. Volby.	Výchova demokratického

Občanská výchova		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů		občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- objasní smysl mezinárodní spolupráce a příčiny vzniku EU - charakterizuje základní vztahy mezi ČR a EU a uvědomuje si svůj status euroobčana - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extrémistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti¨ - zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu.	**Svět kolem nás** – Spolupráce mezi zeměmi Evropy. Tolerance k národnostním menšinám. Nadnárodní společenství. Ochrana obyvatel za mimořádných událostí.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova – Princip sociálního smíru a solidarity
- charakterizuje základní lidská práva a svobody obsažené v Ústavě ČR a Listině základních práv a svobod - uvádí konkrétní příklady porušování lidských práv ve světě i ve svém bezprostředním okolí - objasní role jednotlivých členů rodiny a aktivně spoluvytváří podmínky pro harmonické soužití napříč generacemi	**Lidská práva** – Lidská práva v dokumentech. Morálka a mravnost. **Rodina** – Práva a povinnosti členů rodiny. Rodina a domov. Komunikace v rodině.	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stat Osobnostní a sociální výchova

Občanská výchova		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- projevuje toleranci a empatii ve vztazích mezi pohlavími a v komunikaci uvnitř rodiny		- Mezilidské vztahy - Komunikace - Hodnoty, postoje, praktická etika
- si uvědomuje význam rodinných rituálů a vnímá rovněž materiální podobu rodinného soužití - rozlišuje příjmy a výdaje domácnosti, diskutuje o nich a sestaví jednoduchý vyrovnaný rodinný rozpočet - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - chápe pojem měny, objasní vznik ceny a jednoduše vysvětlí, kdy ceny produktů na trhu rostou	**Rodina** – Zařízení bytu a stolování. Ekonomika domácnosti. Rodinný rozpočet. **Finanční gramotnost** – Peníze. Hotovostní a bezhotovostní peníze. Hotovostní a bezhotovostní placení. Měna, Cena. Inflace.	Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- vysvětlí mechanismus vzniku závislosti a rozlišuje mezi experimentálním užíváním, zneužíváním a závislostí - **analyzuje** zdravotní, sociální a legální důsledky užívání drog **- prokáže** dovednosti odmítání a odolávání vrstevnickému tlaku (peer tlaku) v modelových situacích	**Zneužívání návykových látek** – Drogy a jejich účinky. Doping. Vznik závislosti. Drogy a legislativa.	Osobnostní a sociální výchova – Psychohygiena - Hodnoty, postoje, praktická etika

Občanská výchova		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- **vyhledá a navrhne** možnosti odborné pomoci pro lidi ohrožené závislostí ve svém regionu		
- identifikuje potenciálně nebezpečné situace doma, ve škole i na veřejnosti - rozlišuje různé formy násilí (fyzické, psychické, sexuální, domácí násilí, kyberšikana, stalking) - dokáže verbálně odmítnout nepříjemné chování vrstevníků i dospělých a ví, na koho se v případě problému obrátit - zná organizace a krizové linky poskytující pomoc obětem násilí (např. Linka bezpečí, Bílý kruh bezpečí) a dokáže nabídnout základní podporu spolužákovi v nouzi - shrne hlavní úkony v případě ohrožení života svého či ostatních a předvede aktivní poskytnutí laické první pomoci v takové situaci	**Osobní bezpečí** – Nebezpečné situace. Násilí mezi vrstevníky. Bezpečnost silničního provozu. První pomoc.	Osobnostní a sociální výchova - Psychohygiena - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Občanská výchova		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák - vyjmenuje základní etapy vývoje lidského života a přemýšlí nad životními změnami, které s nimi souvisí	**Osobnost –** Životní změny a etapy, životní období člověka. Sebepoznání, temperament.	Osobnostní a sociální výchova – Sebepoznání a sebepojetí

Občanská výchova		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života		
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - popíše fungování lidských smyslů a vysvětlí, jak odlišné vnímání (např. smyslové klamy) ovlivňuje náš pohled na realitu	**Osobnost –**Potřeby, zájmy a hodnoty jedince. Vlohy, schopnosti a inteligence. **Psychické procesy a stavy** – Poznávání okolního světa.	Osobnostní a sociální výchova - Sebepoznání a sebepojetí - Rozvoj schopností poznávání
- identifikuje faktory, které rozptylují jeho pozornost, a aplikuje základní paměťové techniky (mnemotechnické pomůcky) při učení - rozlišuje základní myšlenkové operace, chápe rozdíl mezi kritickým a intuitivním myšlením a dokáže odhalit základní argumentační fauly - objasní význam emocí v lidském životě a jejich souvislost s vlastním prožíváním	**Psychické procesy a stavy** –Myšlení. Paměť a učení. Prožívání.	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání Osobnostní a sociální výchova - Psychohygiena
- vysvětlí komplexnost lidské osobnosti a chápe význam aktivního přístupu k rozvoji vlastní osobnosti - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné konflikty či neshody s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	**Rozvoj osobnosti** – Duševní a tělesné zdraví. Řešení problémů. **Člověk v sociálních vztazích** – Sebeprosazení v životních situacích, asertivní jednání. Náročné životní situace. Zásady zdravého života.	Osobnostní a sociální výchova - Psychohygiena - Komunikace

Občanská výchova		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
		Řešení problémů a rozhodovací dovedností
- objasní podstatu dělby práce a definuje specializaci ve výrobě, chápe pojem efektivita - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) - rozlišuje základní právní terminologii a oblasti práva - vnímá rozdíl mezi způsobilostí k právům a povinnostem a způsobilostí k právním úkonům a rozlišuje situace z toho pro něj plynoucí - na jednoduchém příkladu vysvětlí podíl nákladů, zisku a DPH na ceně výrobku - vysvětlí vliv inflace na kupní sílu peněz	**Hospodaření** – Dělba práce. Výroba a výrobní faktory. Trh, poptávka a nabídka. Ekonomie. **Složky ceny** – inflace a kupní síla **Právní minimum** – Právo a morálka. Právní vztahy a právní způsobilost. Právní řád a odvětví práva.	Osobnostní a sociální výchova – Hodnoty, postoje, praktická etika
- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	**Právní minimum** Ústava. Moc zákonodárná, výkonná a soudní. Základní práva a svobody. Politika a politické strany. Právo v Evropě. Evropská unie.	Výchova demokratického občana – Občan,

Občanská výchova		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- jednoduše vysvětlí vznik práva z historického hlediska - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování		občanská společnost a stát Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
- dokáže identifikovat pilíře funkčního partnerství jako vzájemný respekt, empatie, otevřená komunikace, důvěra a sdílení odpovědnosti - popíše vznik manželství - projevuje dovednosti konstruktivního řešení konfliktů v partnerském a rodinném životě a navrhuje způsoby, jak předcházet krizím nebo jak je včas řešit (např. vyhledání odborné pomoci, poradny) - sestaví osobní rozpočet a rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácností, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu - dodržuje zásady hospodárnosti, a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi - uplatňuje svá práva spotřebitele	**Rodina** – Faktory ovlivňující stabilitu rodiny. Hledání ideálního partnera a partnerky. Funkce rodiny. Sňatek. Neshody v manželství. **Finanční gramotnost** – Hospodaření domácnosti. Rozpočet. Typy rozpočtů. Rozvaha domácnosti. Domácí finance. Práva spotřebitelů.	Osobnostní a sociální výchova - Mezilidské vztahy - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Občanská výchova		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - sestaví modelový jídelníček na základě znalostí o nutričních hodnotách potravin a zásadách zdravého životního stylu - rozkrývá manipulační techniky v reklamách na potraviny a dokáže popsat, jak tyto strategie ovlivňují stravovací chování dětí a mládeže - shrne hlavní příčiny kontaminace potravin, možné potravinové nákazy a dokáže vysvětlit pojem minimální trvanlivosti	**Člověk ve zdraví a nemoci** – Nemoc a důležitost péče o zdraví. Zdravá výživa a nežádoucí způsoby výživy. Reklama a hygiena potravin	Osobnostní a sociální výchova – Psychohygiena Mediální výchova – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- vyjmenuje a klasifikuje základní legální a ilegální návykové látky, včetně novodobých fenoménů (např. alkohol, tabák, e-cigarety/vaping, kratom, konopné produkty, stimulancia) a diskutuje o příčinách jejich výskytu u mladistvých - si uvědomuje formy rizikového chování vedoucí k závislosti na drogách a popíše možná preventivní opatření - rozpozná otevřenou i skrytou agresi ve skupině vrstevníků a dokáže jí čelit - aplikuje pravidla bezpečného chování v rámci prevence i při setkání s agresorem	**Prevence zneužívání návykových látek** – Drogy kolem nás. Nebezpeční závislosti. Jak se ubránit závislosti. **Osobní bezpečí** – Agresivita. Nebezpečí kolem nás. Jak předcházet nebezpečí.	Osobnostní a sociální výchova - Psychohygiena - Mezilidské vztahy - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Hodnoty, postoje, praktická etika

Občanská výchova		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- charakterizuje lidskou sexualitu jako kombinaci fyzické (biologické) a psychosociální složky osobnosti; chápe význam vůle, rozumu a citu v sexuálním životě - rozlišuje pojmy biologické pohlaví, gender a sexuální orientace; projevuje respekt k odlišnostem a identitě druhých - vysvětlí rozdíl mezi normou, sexuální orientací a parafilní poruchou - objasní, jak se efektivně chránit před pohlavně přenosnými infekcemi (STI včetně HIV/AIDS) a před neplánovaným těhotenstvím - orientuje se v hlavních metodách a formách antikoncepce a dokáže diskutovat o připravenosti na rodičovství	**Lidská sexualita** - Láska. Rozdíly v sexualitě. Ohrožení reprodukčního zdraví dospívajících. Sexuální deviace. Plánované rodičovství a prevence před nežádoucím otěhotněním.	Osobnostní a sociální výchova - Mezilidské vztahy - Hodnoty, postoje, praktická etika

Občanská výchova		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák - objasní právní vztah mezi občanem a státem a uvědomuje si z toho plynoucí povinnosti občana - definuje svoji občanskou přináležitost k EU	**Občan** – Občan a obec. Občan a stát. Občan a Evropská unie.	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát

Občanská výchova		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- chápe význam soukromého a vlastnictví a respektu k majetku ostatních - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv, upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věcí - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomují si rizika jejich porušování - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	**Občan a právo** – Odvětví práva ČR. Občanskoprávní vztahy. Vlastnictví a ochrana majetku. Smlouvy. Odpovědnost za škodu. **Právní ochrana** – Orgány právní ochrany a sankce. Přestupky a správní řízení.	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce - rozpozná korupční jednání v jednoduché modelové situaci a vysvětlí jeho důsledky	**Právní ochrana** – Občanské soudní řízení. Trestní právo. Korupce a její důsledky. **V pracovním poměru** – Volba budoucího povolání. Hledání zaměstnání. Pracovní smlouva. Druhy pracovních činností, jejich organizace a náročnost.	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát Osobnostní a sociální výchova – Sebepoznání a sebepojetí
- objasní právní podstatu manželství a popíše způsoby jeho vzniku (občanský a církevní sňatek) i zániku (rozvod, úmrtí)	**Rodina a zákony** – Manželství a zákon o rodině. Registrované partnerství. Rozvod. Rodiče a děti.	Osobnostní a sociální výchova

Občanská výchova		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- vysvětlí rozdíly mezi manželstvím, registrovaným partnerstvím a nesezdaným soužitím (kohabitací) - popíše právní důsledky rozpadu rodiny - identifikuje znaky funkční, problémové a dysfunkční rodiny a navrhne možnosti řešení krizových situací v rodině - diskutuje o moderních trendech v rodinném životě (odkládání rodičovství, single matky, fenomén „sandwichové generace“, patchworková rodina) - objasní termín rodičovské předpoklady a uvažuje o zodpovědnosti spojené s rodičovstvím	**Rodina** – Rodina v minulosti a dnes. Význam rodiny. Krizové situace v rodině. Problémy současné rodiny. Rodičovské předpoklady.	– Hodnoty, postoje, praktická etika - Mezilidské vztahy - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- rozliší hlavní příjmy a výdaje státního rozpočtu - vysvětlí význam daní pro financování veřejných služeb - uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	**Hospodářství** – Stát a národní hospodářství. Státní rozpočet. Záchytná sociální síť. Peněžní ústavy. Právní subjekty podnikání. **Finanční gramotnost** – Finanční trh. Tok peněz ve finančních produktech.	
- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí - vysvětlí význam úroku placeného a přijatého - analyzuje nabídku finančních produktů na trhu a uvědomuje si riziko lichvy - uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	**Finanční gramotnost** –Finanční produkty. Pojištění. Porovnání nabídky finančních produktů. Finanční plánování. **Globální svět** – Problémy současného světa. Ohrožené životní prostředí. Problém přelidnění.	Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Občanská výchova		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory - vyjmenuje některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni (v obci, regionu) - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu a svět Enviromentální výchova – Vztah člověka k prostředí
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky, pěstovat zdravou sebedůvěru a směřovat k vlastní seberealizaci - uvědomuje si důležitost duševní hygieny a prevence civilizačních chorob	**Životní perspektivy** – Životní plány a cíle. **Péče o duševní zdraví** – Důležitost péče o duševní zdraví. Duševní hygiena. Čistota půl zdraví. Prevence civilizačních chorob, civilizační choroby. Pohyb. Preventivní lékařské prohlídky.	Osobnostní a sociální výchova – Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a sebeorganizace - Psychohygiena

Občanská výchova		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- dokáže definovat zásady dravého životního stylu, které vedou k optimálnímu fyzickému a psychickému zdraví - rozlišuje vyživovací zásady a vhodnost sportovních aktivit u jednotlivých specifických sociálních skupin (dle věku, pohlaví, kondice apod.) - objasní rizika spojená s nátlakem reklamy - vytvoří vlastní jídelníček a sestaví si plán vhodných aktivit	**Zdravá výživa** – Význam zdravé výživy. Výživa kojenců a mladých sportovců. Stravování nemocných, poruchy příjmu potravy. Jak se nestát obětí reklamy ve výživě. Výživa a technologické zpracování potravin a jídelníček.	Mediální výchova - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- dává do souvislostí příčiny (např. tlak vrstevníků, zvědavost, únik ze stresu) a psychosociální i zdravotní důsledky experimentování s drogami - vysvětlí rozdíl mezi fyzickou, psychickou a sociální závislostí a na konkrétních příkladech popíše znaky závislostního chování - zná a dokáže v případě potřeby aktivně vyhledat kontakty na odborná pracoviště a krizové linky v regionu - diskutuje o rizicích nelátkových závislostí (netolismus, gambling, závislost na sociálních sítích, herní závislost)	**Prevence zneužívání návykových látek** – Důvody vzniku závislosti. Jak se nestát závislým. Kde hledat pomoc od závislosti. Drogy a sport. Jak jednat s lidmi pod vlivem návykových látek. První pomoc. Gambling a jeho rizika. Závislost na počítačích. Kouření a alkoholismus.	Osobnostní a sociální výchova – Psychohygiena - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- projevuje odpovědné chování v partnerských vztazích, které je založeno na vzájemné úctě, toleranci a empatii	**Sexuální výchova** – Partnerské vztahy. Necking a petting. Prostředky plánovaného rodičovství. Nechtěné těhotenství, rizika interrupcí.	Osobnostní a sociální výchova – Mezilidské vztahy

Občanská výchova		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- orientuje se v právním rámci sexuality v ČR - dokáže vysvětlit principy plánování rodiny, orientuje se v metodách antikoncepce (bariérová, hormonální atd.), dokáže posoudit jejich spolehlivost a chápe význam prevence nechtěného těhotenství - orientuje se v problematice období těhotenství a následné péče o dítě	Prostituce a pornografie. Těhotenství, porod, péče o dítě	Osobnostní a sociální výchova – Hodnoty, postoje, praktická etika

5.11 Informatika

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
prima	sekunda	tercie	kvarta	
1	1	1	1	4
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Informatika vychází ze vzdělávací oblasti Informatika**.** Navazuje na informatické vzdělávání žáků na 1. stupni základního vzdělávání a dále rozvíjí jejich informatické myšlení, schopnost pracovat s daty a informacemi a účelně využívat digitální technologie.

Výuka informatiky vede žáky k porozumění základním principům fungování digitálních technologií a informačních systémů. Žáci se učí získávat, zaznamenávat, zpracovávat a vyhodnocovat data, pracovat s informacemi, vytvářet digitální obsah a využívat vhodné digitální nástroje při řešení různých úloh.

Důraz je kladen na rozvoj informatického a logického myšlení, algoritmizaci, hledání a popis postupů řešení problémů a jejich realizaci s využitím vhodných digitálních prostředků. Žáci se učí rozpoznávat problémy, rozdělovat je na dílčí části, navrhovat různá řešení a ověřovat jejich správnost.

Součástí vzdělávání je také práce s daty a informačními systémy a porozumění jejich významu v každodenním životě. Žáci jsou vedeni k bezpečnému, odpovědnému a etickému využívání digitálních technologií, k ochraně osobních údajů a soukromí a k respektování autorských práv.

Předmět je vyučován ve všech ročnících nižšího gymnázia, tedy v primě, sekundě, tercii a kvartě, v časové dotaci 1 vyučovací hodina týdně v každém ročníku**.**

Výuka probíhá převážně v počítačové učebně. Žáci při výuce pracují s počítači, vhodným programovým vybavením, internetovými službami a dalšími digitálními technologiemi. Výuka je zaměřena především na praktické činnosti, samostatnou práci, řešení problémových úloh a projektovou práci.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výuka informatiky přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání, třídění a zpracování informací z různých zdrojů.
- Seznamujeme žáky s možnostmi efektivního využívání digitálních technologií při učení a řešení úkolů.
- Rozvíjíme schopnost žáků plánovat vlastní postup práce, vyhodnocovat dosažené výsledky a hledat možnosti jejich zlepšení.
- Podporujeme využívání digitálních nástrojů k organizaci a prezentaci vlastního učení.
- Podněcujeme žáky k průběžnému sledování a osvojování nových možností digitálních technologií.

Kompetence k řešení problémů

- Rozvíjíme schopnost žáků analyzovat problém, rozdělit jej na dílčí části a navrhnout vhodný postup řešení.
- Seznamujeme žáky se základními principy algoritmizace a učíme je využívat při řešení problémových úloh.
- Podněcujeme žáky k hledání různých způsobů řešení a k porovnávání jejich efektivity.
- Učíme žáky odhalovat a opravovat chyby v algoritmech, programech a vlastních postupech.
- Motivujeme žáky k ověřování správnosti a funkčnosti navržených řešení.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjíme schopnost žáků srozumitelně formulovat informace, myšlenky a postupy při práci s digitálními technologiemi.
- Podporujeme vhodné využívání digitálních nástrojů pro komunikaci a spolupráci.
- Seznamujeme žáky s pravidly bezpečné, ohleduplné a odpovědné komunikace v digitálním prostředí.
- Podněcujeme žáky k prezentování výsledků vlastní práce a jejich sdílení s ostatními.
- Učíme žáky rozlišovat vhodné a nevhodné způsoby elektronické komunikace.

Kompetence sociální a personální

- Podporujeme spolupráci žáků při řešení úloh a společných projektů s využitím digitálních technologií.

- Vedeme žáky k respektování pravidel spolupráce a k odpovědnému přístupu ke společně vytvářeným digitálním výstupům.
- Rozvíjíme schopnost žáků přijímat a poskytovat věcnou zpětnou vazbu.
- Podněcujeme žáky k uvědomování si přínosů i rizik používání digitálních technologií pro vlastní práci a každodenní život.
- Podporujeme odpovědné a bezpečné chování žáků v online prostředí.

Kompetence občanské

- Seznamujeme žáky se zásadami bezpečného a odpovědného pohybu v digitálním prostředí.
- Učíme žáky respektovat autorská práva, licenční podmínky a pravidla ochrany osobních údajů.
- Rozvíjíme schopnost žáků kriticky posuzovat informace získané z digitálních zdrojů a rozpoznávat jejich důvěryhodnost.
- Upozorňujeme na rizika spojená s dezinformacemi, manipulativním obsahem a nevhodným chováním na internetu.
- Podporujeme odpovědný přístup k vytváření, sdílení a zveřejňování digitálního obsahu.

Kompetence pracovní

- Rozvíjíme schopnost žáků účelně a bezpečně využívat digitální technologie při plnění pracovních a vzdělávacích úkolů.
- Vedeme žáky k organizaci vlastní práce, dodržování stanovených postupů a efektivnímu využívání dostupných nástrojů.
- Seznamujeme žáky se zásadami bezpečné práce s počítačem a dalšími digitálními zařízeními.
- Podporujeme samostatné řešení běžných technických problémů a vyhledávání vhodných postupů při jejich řešení.
- Učíme žáky odpovědně zacházet s digitální technikou a chránit zařízení i data.

Kompetence digitální

- Rozvíjíme schopnost žáků bezpečně, samostatně a účelně využívat digitální technologie při učení i v běžném životě.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat, ukládat, sdílet a prezentovat informace prostřednictvím digitálních technologií.
- Seznamujeme žáky se základy algoritmizace, programování a principy fungování digitálních technologií.
- Podněcujeme žáky k tvorbě vlastního digitálního obsahu a k jeho odpovědnému využívání.
- Rozvíjíme schopnost žáků chránit osobní údaje, digitální zařízení a vlastní digitální identitu.
- Učíme žáky rozpoznávat rizika digitálního prostředí a odpovědně jednat při používání online služeb.

- Podporujeme kritické posuzování informací a digitálního obsahu a uvědomování si dopadu digitálních technologií na jednotlivce i společnost.

Informatika		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozpozná zakódované informace kolem sebe - napíše text v textovém editoru, opraví případné chyby, správně používá pravidla při psaní textu, upraví vzhled dokumentu - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka – graf), popíše pravidla uspořádání v existující tabulce, doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - ukládá textové, grafické, zvukové a multimediální soubory, vybere vhodný formát pro uložení dat. - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální podobě - využívá vhodné aplikace - modeluje jednoduché situace různými způsoby, včetně grafů nebo obdobných schémat	Informační systémy (školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva) Datové a programové soubory, správa souborů, struktura složek, počítačová síť Fungování a služby internetu, princip e-mailu, práce s dokumenty Kódování a šifrování dat a informací (přenos informací, přenos a ukládání dat) Práce s rastrovým grafickým programem, úprava fotografií Práce s textem (pravidla při psaní textu, formát písma a odstavce, vzhled stránky)	Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání

Informatika		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Práce s daty (přístup k datům, data v grafu a tabulce, evidence dat, porovnání dat v tabulce a grafu, řešení problémů s daty) Prezentační programy – základní tvorba a vlastní prezentace získaných poznatků Základní HW a SW pojmy Modelování – jednoduché modely a schémata.	

Informatika		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - v tabulkovém procesoru vytvoří jednoduchý vzorec pro vyhodnocování dat - vytvoří ze získaných dat grafické znázornění v různých aplikacích - vyhledá samostatně informace na vybrané téma, související s HW, SW a bezpečností, prezentuje své poznatky skupině - v blokově orientovaném programu vytvoří a odladí jednoduchý program, vysvětlí jeho činnost - orientuje se v autorském právu, dbá o zachování duševního vlastnictví	Informační systémy – práce se strukturovanými daty, číselná a nečíselná data Tvorba vlastní tabulky v tabulkovém procesoru, návrh struktury HW a SW – součásti počítače, operační systémy, aplikační programy Bezpečnost práce na PC a s internetem, cíle a metody	OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Informatika		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- v textovém editoru vytvoří dokument, využívající informace z veřejných zdrojů s multimediálním obsahem, užívá odkazy na zdroje informací - vytvoří prezentaci s multimediálním obsahem, prezentuje informace skupině včetně zodpovídání dotazů a závěrečné diskuse	Algoritmizace úloh, pravidla pro tvorbu algoritmu Blokově orientovaný programovací jazyk – nástroje programovacího prostředí, vstup, výstup, sekvence Textový editor jako prostředek popisu činnosti – seznam, víceúrovňový seznam, textové tabulky, tabulátory, vkládání objektů Prezentace poznatků pomocí různých prezentačních aplikací a prostředí	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV – Tvorba mediálního sdělení; OSV – Komunikace

Informatika		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - v tabulkovém procesoru provádí výpočty s daty, seřadí tabulku dat podle daného kritéria, používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky, používá k výpočtům funkce pracující	Tabulkový procesor – užití vestavěných funkcí a vzorců, grafické znázornění dat. Prezentační program – animace, přechody, řazení snímků, úprava prostředí Textový editor – vícestránkový dokument, záhlaví, zápatí, dělení do oddílů	OSV – Rozvoj schopností poznávání MV – Tvorba mediálního sdělení OSV – Řešení problémů

Informatika		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
s číselnými a textovými vstupy, statisticky vyhodnocuje data - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - ověřuje správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - spustí prezentační program, prohlédne si již vytvořenou prezentaci, vytvoří vlastní prezentaci, zná základní pravidla pro správnou prezentaci - v textovém editoru využívá styly, chápe a aktivně používá základní typografická pravidla	Propojení kancelářských aplikací Blokově orientovaný programovací jazyk – větvení programu, jednoduchý cyklus Počítačová síť – způsob zapojení, užití, rizika	a rozhodovací dovednosti MV – Fungování a vliv médií ve společnosti

Informatika		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému, užívá jednoduchou proměnnou - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků, hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Blokově orientovaný programovací jazyk – vlastní bloky, souběh jednotlivých akcí, proměnná – její deklarace, užití a zobrazení při ladění programu HW, SW, historie a současnost, digitální doba, nebezpečí sdílení dat a anonymita internetu –	Mediální výchova - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Informatika		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- pojmenuje části počítače a popíše způsoby jejich propojení, orientuje se v možnostech ukládání dat, navrhuje a realizuje užití moderních prostředků digitalizace - v textovém editoru vytvoří dokument většího rozsahu - v tabulkovém procesoru pracuje s více listy a hypertextovými odkazy, používá makra - v prezentačním programu používá interaktivní prostředky - rozlišuje rastrovou a vektorovou grafiku - natrénuje model strojového učení a vyhodnotí, jak dobře model funguje - vybírá pro své potřeby hardware, software a způsob připojení digitálních zařízení do sítě na základě porozumění jejich vlastnostem - diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	samostatné zpracování přidělených témat, skupinová práce Prezentace skupinové práce, koordinace výstupů Textový editor – řazení dokumentu, odkazy, přenos dat a jejich úprava do jednotného stylu, alternativní textové editory a jejich kompatibilita Tabulkový procesor – tvorba a užití maker, práce s více listy, tvorba různých typů grafů podle povahy znázorňovaných dat Vektorová grafika – základní principy, jednoduché grafické programy, paměťové možnosti ukládaných dat, konverze dat Užití multimediálních prostředků v dostupných aplikacích – zvukové vstupy, videovstupy, vlastní tvorba	- Stavba mediálních sdělení - Vnímání autora mediálních sdělení - Fungování a vliv médií ve společnosti - Tvorba mediálního sdělení - Práce v realizačním týmu

Informatika		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Strojové učení – trénování a testování jednoduchého modelu, vyhodnocení jeho úspěšnosti.	

5.12 Tělesná výchova

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
prima	sekunda	tercie	kvarta	
2	2	2	2	8
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávacího oboru Tělesná výchova, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Svým obsahem přispívá k všestrannému rozvoji pohybových schopností a dovedností žáků, podporuje vytváření pozitivního vztahu k pohybu a vede k osvojování zásad zdravého životního stylu.

Výuka směřuje k rozvoji základních pohybových schopností, osvojování pohybových dovedností a jejich využívání v různých pohybových činnostech. Žáci se seznamují s pravidly a základními herními činnostmi sportovních her, rozvíjejí své pohybové schopnosti prostřednictvím atletiky, gymnastiky, sportovních her, pohybových a kondičních cvičení. Součástí výuky jsou také činnosti zaměřené na rozvoj obratnosti, rychlosti, vytrvalosti, síly a pohybové koordinace. Důraz je kladen na správné držení těla, kompenzační cvičení, prevenci úrazů a bezpečné chování při pohybových aktivitách.

Tělesná výchova podporuje také rozvoj sociálních a osobnostních dovedností. Žáci se učí spolupracovat, respektovat pravidla, přijímat odpovědnost za své jednání, zvládat přiměřenou zátěž a vyrovnávat se s úspěchem i neúspěchem. Vedeme je k fair play, vzájemnému respektu a ohleduplnosti vůči ostatním.

Výuka tělesné výchovy probíhá ve všech ročnících nižšího gymnázia v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně. Při výuce využíváme venkovní sportovní areál školy, který umožňuje realizaci atletických disciplín, sportovních her a dalších pohybových aktivit. V případě nepříznivého počasí využíváme městskou sportovní halu v Trhových Svinech. Podle charakteru učiva a aktuálních podmínek jsou zařazovány také další pohybové aktivity a sportovní kurzy.

Výuka je vedena s ohledem na individuální pohybové předpoklady a možnosti žáků. Důraz klademe na aktivní zapojení všech žáků, postupné zvyšování jejich pohybové zdatnosti a vytváření návyku pravidelného pohybu jako přirozené součásti zdravého způsobu života.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výuka tělesné výchovy přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Seznamujeme žáky se základními pravidly a principy různých pohybových a sportovních činností.
- Vedeme žáky k osvojování a zdokonalování pohybových dovedností a ke sledování vlastního pokroku.
- Učíme žáky vnímat význam pravidelného pohybu pro zdraví a celkovou tělesnou kondici.
- Motivujeme žáky k samostatnému vyhledávání možností pohybového vyžití a k vytváření pozitivního vztahu k pohybu.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k hledání vhodných postupů při řešení pohybových a herních situací.
- Podněcujeme žáky k přizpůsobování pohybových činností vlastním možnostem a aktuálním podmínkám.
- Učíme žáky reagovat na změny situace při sportovních hrách a volit vhodné řešení.
- Vedeme žáky k vyhodnocování vlastního výkonu a hledání možností jeho zlepšení.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k jasné a srozumitelné komunikaci při pohybových a sportovních činnostech.
- Učíme žáky používat základní tělovýchovné a sportovní názvosloví.
- Rozvíjíme schopnost domlouvat se, spolupracovat a respektovat pokyny při společných aktivitách.
- Vedeme žáky k poskytování a přijímání zpětné vazby.

Kompetence sociální a personální

- Rozvíjíme schopnost spolupracovat ve dvojicích i ve skupinách.
- Vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů v pohybových schopnostech a dovednostech.
- Podporujeme vzájemnou pomoc, ohleduplnost a respekt mezi spolužáky.
- Učíme žáky zvládat úspěch i neúspěch a přiměřeně hodnotit vlastní výkon.

- Vedeme žáky k odpovědnosti za své chování a bezpečnost vlastní i ostatních.

Kompetence občanské

- Seznamujeme žáky se zásadami bezpečného chování při pohybových a sportovních činnostech.
- Vedeme žáky k respektování pravidel, zásad fair play a sportovního chování.
- Podporujeme odpovědný přístup k vlastnímu zdraví a zdraví ostatních.
- Vedeme žáky k respektování společně stanovených pravidel a k odpovědnému jednání při sportovních aktivitách.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k bezpečnému a účelnému používání tělocvičného a sportovního náčiní a nářadí.
- Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových činnostech.
- Učíme žáky připravovat a uklízet sportovní náčiní a udržovat pořádek na sportovišti.
- Podporujeme zodpovědný a aktivní přístup k plnění úkolů při pohybových činnostech.

Kompetence digitální

- Seznamujeme žáky s možnostmi využití digitálních technologií při sledování a vyhodnocování pohybové aktivity.
- Vedeme žáky k využívání vhodných digitálních nástrojů pro získávání informací o pohybových aktivitách, zdravém životním stylu a sportu.
- Učíme žáky kriticky posuzovat informace o pohybu, sportu a zdraví získané z digitálních zdrojů.
- Vedeme žáky k odpovědnému a bezpečnému využívání digitálních technologií v souvislosti s pohybovými aktivitami.

Tělesná výchova		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - při hodinách TV se chová tak, aby neohrožoval zdraví své ani ostatních	Úvodní hodina; Seznámení se zásadami bezpečnosti při TV a sportu a při přechodech na jiná sportoviště v rámci školní TV	
- pochopí význam porovnávání jako měřítka osobního zlepšení	Testování (vstupní a výstupní testy) – pohyblivost a síla základních svalových skupin, osvojení pohybových dovedností	OSV – Sebepoznání a sebepojetí
- využívá pohybové dovednosti získané při hladkém běhu - využívá výhod koordinace dolních a horních končetin	Lehká atletika; Běh - v terénu, sprint (60m), vytrvalostní běh 600m; Lehkoatletická abeceda.	
- užívá vhodnou sportovní výzbroj a výstroj, - usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností, – hlavně rychlosti a obratnosti, - umí měřit a hodnotit výkony svoje i ostatních, - omezuje negativní návyky a projevy, - usiluje o nejlepší koordinaci pohybu, - rozvíjí pohybové předpoklady a dovednosti prostřednictvím soutěživých forem cvičení dodržuje zásady bezpečnosti při pohybové činnosti.	Skok do dálky: – průprava, násobné odrazy, různé variace odrazů, odrazy jednonož i snožmo, Skok do výšky: – průpravná odrazová cvičení, technika flop; Hod kriketovým míčkem: – technika odhodu z místa, technika odhodu z rozběhu.	
- usiluje pomocí konkrétních postupů o zlepšení výkonu, - uvědomuje si své pohybové předpoklady,	Sportovní gymnastika; Gymnastická průprava - správné držení těla; Akrobacie základní akrobatické tvary; Kladina (dívky) – rovnovážná cvičení, sestavy;	OSV – Sebepoznání a sebepojetí

Tělesná výchova		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- vyvíjí snahu se učit novým pohybovým dovednostem, - usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností a obratnosti, - aplikuje vyrovnávací a kompenzační cviky, - zvládá bezpečně dopomoc při cvičení, - respektuje principy a zásady posloupnosti, - zná osvojované pojmy a názvosloví, - uvědomuje si nutnost zahřátí a rozcvičení organismu před cvičením.	Šplh – na laně, na tyči	
- umí využít hru pro tělesnou a duševní relaxaci, - zvládá základní herní činnosti jednotlivce dané hry - zkracuje časový interval chycení/hození, - uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti - usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností, hlavně vytrvalosti - zná rizikové faktory ovlivňující bezpečnost během hry, - dbá na bezpečnostně a zdravotně vhodnou výstroj a výzbroj pro hru, - komunikuje se spoluhráči i protihráči, týmově řeší herní situace, - užívá gesta a názvosloví jednotlivých sportovních her.	Sportovní hry; Přehazovaná: přihrávky, útočný hod, chytání míče, utkání); Kopaná - herní činnosti jednotlivce (obranné, útočné, hra brankáře), základní pravidla, utkání; Košíková - herní činnosti jednotlivce, pohyb s míčem a bez míče, střelba, přihrávky, driblink, základy pravidel, utkání; Florbal - herní činnosti jednotlivce, obranné a útočné, hra brankáře, vedení míčku, střelba, zjednodušená pravidla, utkání	Osobnostní a sociální výchova - Komunikace

Tělesná výchova		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- dodržuje obecná pravidla bezpečnosti - rozvíjí své pohybové schopnosti - pokračuje v učení se novým dovednostem - chápe význam učení se novým dovednostem pro seznámení se s lidmi a navazování sociálních kontaktů	Netradiční sportovní hry: softbal, frisbee, ringo a podobné – herní činnosti jednotlivce, taktika hry, pravidla, hra	Osobnostní a sociální výchova – Poznávání lidí
- zvládá emoční vypětí spjaté s předstartovními stavy - ovládá své emoce, pozná „chuť“ vítězství a porážky	Míčové hry, Štafety; Soutěže družstev („opičí“ dráhy apod.); Pohybové hry	OSV – Psychohygiena

Tělesná výchova		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - při hodinách TV se chová tak, aby neohrožoval zdraví své ani ostatních	Úvodní hodina; Seznámení se zásadami bezpečnosti při TV a sportu a při přechodech na jiná sportoviště v rámci školní TV	
- pochopí význam porovnávání jako měřítka osobního zlepšení	Testování (vstupní a výstupní testy) – pohyblivost a síla základních svalových skupin, osvojení pohybových dovedností	OSV – Sebepoznání a sebepojetí
- užívá vhodnou sportovní výzbroj a výstroj - usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností – hlavně rychlosti a síly - umí měřit a hodnotit výkony svoje i ostatních - omezuje negativní návyky a projevy - usiluje o nejlepší koordinaci pohybu	Skok do dálky – průprava, násobné odrazy, různé variace odrazů, odrazy jednonož i snožmo; Skok do výšky – průpravná odrazová cvičení, technika flop; Hod kriketovým míčkem – technika odhodu z místa, technika odhodu z rozběhu.	OSV – Rozvoj schopností poznávání

Tělesná výchova		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- rozvíjí pohybové předpoklady a dovednosti prostřednictvím soutěživých forem cvičení - ví, jak nacvičit vytrvalostní běh - ví, jak připravit organismus na zátěž - dodržuje zásady bezpečnosti při pohybové činnosti		
- usiluje pomocí konkrétních postupů o zlepšení výkonu - uvědomuje si své pohybové předpoklady - vyvíjí snahu se učit novým pohybovým dovednostem - usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností, především obratnosti - aplikuje vyrovnávací a kompenzační cviky - zvládá bezpečně dopomoc při cvičení	Sportovní gymnastika; Gymnastická průprava – správné držení těla; Akrobacie základní akrobatické tvary; Přeskok – odraz po rozběhu, roznožka; Kladina (dívky) – rovnovážná cvičení, sestavy; Šplh – na laně, na tyči	OSV – Sebepoznání a sebepojetí
zvládá základní herní činnosti jednotlivce dané hry - zvládá základní herní kombinace a systémy dané hry - zkracuje časový interval chycení – hození - uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti - usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností, hlavně vytrvalosti - zná rizikové faktory ovlivňující bezpečnost během hry - dbá na bezpečnostně a zdravotně vhodnou výstroj a výzbroj pro hru	Sportovní hry	OSV – Kooperace a kompetice OSV – Komunikace

Tělesná výchova		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- komunikuje se spoluhráči i protihráči, týmově řeší herní situace		

Tělesná výchova		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - při hodinách TV se chová tak, aby neohrožoval zdraví své ani ostatních	Úvodní hodina; Seznámení se zásadami bezpečnosti při TV a sportu a při přechodech na jiná sportoviště v rámci školní TV	
- pochopí význam porovnávání jako měřítka osobního zlepšení	Testování (vstupní a výstupní testy) – pohyblivost a síla základních svalových skupin, osvojení pohybových dovedností	
- využívá pohybové dovednosti získané při hladkém běhu - využívá výhod koordinace dolních a horních končetin - užívá vhodnou sportovní výzbroj a výstroj - usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností – hlavně rychlosti a síly - umí měřit a hodnotit výkony svoje i ostatních - omezuje negativní návyky a projevy - usiluje o nejlepší koordinaci pohybu	Lehká atletika	OSV – Sebepoznání a sebepojetí

Tělesná výchova		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- rozvíjí pohybové předpoklady a dovednosti prostřednictvím soutěživých forem cvičení - ví, jak nacvičit vytrvalostní běh - ví, jak připravit organismus na zátěž - dodržuje zásady bezpečnosti při pohybové činnosti		
- usiluje pomocí konkrétních postupů o zlepšení výkonu - uvědomuje si své pohybové předpoklady - vyvíjí snahu se učit novým pohybovým dovednostem - usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností, především obratnosti - aplikuje vyrovnávací a kompenzační cviky - zvládá bezpečně dopomoc při cvičení	Sportovní gymnastika; Výběrové učivo: složitější gymnastické sestavy dle výběru učitele; základy gymnastického tréninku	OSV – Sebepoznání a sebepojetí
zvládá základní herní činnosti jednotlivce dané hry - zvládá základní herní kombinace a systémy dané hry - zkracuje časový interval chycení – hození - uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti - usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností, hlavně vytrvalosti - zná rizikové faktory ovlivňující bezpečnost během hry - dbá na bezpečnostně a zdravotně vhodnou výstroj a výzbroj pro hru	Sportovní hry	OSV – Kooperace a kompetice OSV – Komunikace

Tělesná výchova		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- komunikuje se spoluhráči i protihráči, týmově řeší herní situace		
-dodržuje obecná pravidla bezpečnosti - rozvíjí své pohybové schopnosti - pokračuje v učení se novým dovednostem	Netradiční sportovní hry: softbal, frisbee, ringo a podobné – herní činnosti jednotlivce, taktika hry, pravidla, hra;	OSV – Kooperace a kompetice

Tělesná výchova		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - při hodinách TV se chová tak, aby neohrožoval zdraví své ani ostatních	Úvodní hodina; Seznámení se zásadami bezpečnosti při TV a sportu a při přechodech na jiná sportoviště v rámci školní TV	
- užívá vhodnou sportovní výzbroj a výstroj - usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností – hlavně rychlosti a síly - umí měřit a hodnotit výkony svoje i ostatních - omezuje negativní návyky a projevy - usiluje o nejlepší koordinaci pohybu - rozvíjí pohybové předpoklady a dovednosti prostřednictvím soutěživých forem cvičení - ví, jak nacvičit vytrvalostní běh - ví, jak připravit organismus na zátěž - dodržuje zásady bezpečnosti při pohybové činnosti	Lehká atletika	OSV – Sebepoznání a sebepojetí

Tělesná výchova		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
-využívá pohybové dovednosti získané při hladkém běhu - využívá výhod koordinace dolních a horních končetin - užívá vhodnou sportovní výzbroj a výstroj - usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností – hlavně rychlosti a síly - umí měřit a hodnotit výkony svoje i ostatních - omezuje negativní návyky a projevy usiluje pomocí konkrétních postupů o zlepšení výkonu - uvědomuje si své pohybové předpoklady - vyvíjí snahu se učit novým pohybovým dovednostem - usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností, především obratnosti - aplikuje vyrovnávací a kompenzační cviky - zvládá organizaci vlastního pohybového režimu a zátěže - zvládá bezpečně dopomoc při cvičení - respektuje principy a zásady postupnosti - zná osvojované pojmy a názvosloví - uvědomuje si nutnost zahřátí a rozcvičení organismu před cvičením	Sportovní gymnastika	OSV – Sebepoznání a sebepojetí
- zvládá emoční vypětí spjaté s předstartovními stavy - ovládá své emoce, pozná „chuť“ vítězství a porážky	Míčové hry; Gymnastické hry; Štafety; Soutěže družstev („opičí“ dráhy apod.); Pohybové hry;	OSV – Psychohygiena OSV – Kooperace a kompetice

Tělesná výchova		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
-dodržuje obecná pravidla bezpečnosti - rozvíjí své pohybové schopnosti - pokračuje v učení se novým dovednostem	Netradiční sportovní hry: softbal, frisbee, ringo a podobné – herní činnosti jednotlivce, taktika hry, pravidla, hra;	OSV – Kooperace a kompetice

5.13 Estetická výchova hudební

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
prima	sekunda	tercie	kvarta	
1	1	1	1	4
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. na nižším stupni osmiletého gymnázia se vyučuje od primy do kvarty v časové dotaci jedné vyučovací hodiny týdně v každém ročníku.
Hudební výchova rozvíjí hudební schopnosti žáků a jejich vztah k hudbě. Umožňuje jim hudbu aktivně vytvářet, vnímat, poznávat a využívat jako prostředek vyjádření a komunikace. Výuka respektuje rozdílné schopnosti a zkušenosti žáků a nabízí jim různé možnosti zapojení.
Vzdělávací obsah tvoří vzájemně propojené vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti. Při zpěvu si žáci osvojují zásady hlasové hygieny, rozvíjejí intonaci a rytmické cítění a zapojují se do jednohlasého i jednoduchého vícehlasého zpěvu. Při hře na hudební nástroje a při rytmických činnostech reprodukují hudební motivy, vytvářejí jednoduché doprovody a podle svých možností improvizují. Pohybem vyjadřují rytmus a charakter hudby a seznamují se s vybranými tanci.
Poslechové činnosti vedou žáky k soustředěnému vnímání hudby, rozpoznávání jejích výrazových prostředků a vyjadřování vlastního hudebního zážitku. Žáci poznávají hudební nástroje, formy, styly a žánry i vybrané skladatele. Postupně se seznamují s hudbou od nejstarších období po současnost a všímají si jejích souvislostí s dobou vzniku, kulturními tradicemi a dalšími druhy umění. Základy hudební nauky a orientace v notovém zápisu jsou průběžně propojovány se zpěvem, hrou a poslechem.
Výuka probíhá zejména formou společného zpěvu, hry na dostupné nástroje, rytmických a hudebně pohybových aktivit, poslechu a rozhovoru o hudbě. Využívají se hudební nahrávky, audiovizuální materiály a podle možností také digitální technologie. Výuku mohou doplňovat koncerty a další kulturní akce. Při společných činnostech jsou žáci vedeni ke spolupráci, tvořivosti, respektování projevu druhých a přiměřenému zdůvodňování vlastního názoru.

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Hudební výchova rozvíjíme klíčové kompetence žáků prostřednictvím zpěvu, hry na hudební nástroje, hudebně pohybových a poslechových činností.

Kompetence k učení

- Seznamujeme žáky se základními hudebními pojmy a vedeme je k jejich využívání při zpěvu, hře a poslechu.
- Rozvíjíme jejich schopnost orientovat se v jednoduchém notovém zápisu a používat jej jako oporu při hudebních činnostech.
- Propojujeme poznatky o hudebních obdobích, stylech a skladatelích s poslechem konkrétních děl.
- Umožňujeme žákům poznávat vlastní hudební schopnosti a sledovat pokrok ve zpěvu, rytmických a poslechových dovednostech.
- Motivujeme je k samostatnému vyhledávání informací o hudbě a kulturním dění.

Kompetence k řešení problémů

- Podněcujeme žáky k hledání různých způsobů rytmického doprovodu a pohybového vyjádření hudby.
- Rozvíjíme jejich schopnost rozpoznat nepřesnost při zpěvu nebo hře a hledat způsob její nápravy.
- Vytváříme příležitosti k jednoduché hudební improvizaci a k obměňování rytmických nebo melodických motivů.
- Při poslechu vedeme žáky k rozpoznávání hudebních nástrojů, výrazových prostředků a stavby skladby.
- Umožňujeme jim porovnávat různá řešení společného hudebního úkolu a zdůvodnit vlastní volbu.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjíme schopnost žáků vyjádřit vlastní zážitek z hudby a přiměřeně zdůvodnit svůj názor.
- Procvičujeme používání základních hudebních pojmů při popisu skladeb a hudebních činností.
- Vedeme žáky k pozornému naslouchání hudebnímu projevu spolužáků i jejich názorům.
- Prostřednictvím společného zpěvu a hry rozvíjíme jejich schopnost reagovat na ostatní a přizpůsobit jim vlastní projev.
- Ukazujeme žákům, že hudba může vyjadřovat myšlenky, pocity a příběhy i beze slov.

Kompetence sociální a personální

- Vytváříme příležitosti ke spolupráci při společném zpěvu, hře na nástroje a hudebně pohybových činnostech.
- Dbáme na to, aby žáci respektovali rozdílné hudební schopnosti a zkušenosti spolužáků.
- Rozvíjíme jejich odpovědnost za vlastní úlohu při skupinovém hudebním projevu.
- Podporujeme ohleduplné hodnocení vlastního výkonu i výkonu ostatních.
- Posilujeme sebedůvěru žáků tím, že jim nabízíme různé způsoby zapojení do hudebních činností.

Kompetence občanská

- Seznamujeme žáky s českými hudebními tradicemi, hudebním dědictvím regionu i hudbou jiných kultur.
- Rozvíjíme jejich respekt k různým podobám hudebního projevu a k odlišným hudebním názorům.
- Motivujeme žáky k zájmu o koncerty a další kulturní dění ve škole i v jejím okolí.
- Upozorňujeme na souvislosti hudby s historickými událostmi, kulturními tradicemi a životem společnosti.
- Vedeme žáky k ohleduplnému chování při kulturních akcích a k respektování práce účinkujících.

Kompetence pracovní

- Upevňujeme návyky potřebné k soustředěnému nácviku písně, rytmického doprovodu nebo společného vystoupení.
- Dbáme na správné a šetrné zacházení s hudebními nástroji a dalšími pomůckami.
- Seznamujeme žáky s pravidly bezpečného pohybu při hudebně pohybových činnostech.
- Rozvíjíme jejich schopnost připravit se na společnou hudební činnost a dokončit svěřený úkol.
- Podněcujeme žáky k hledání vlastní role při přípravě a realizaci hudebního vystoupení.

Digitální kompetence

- Využíváme digitální nahrávky a audiovizuální ukázky k poznávání hudebních nástrojů, skladeb a hudebních stylů.
- Seznamujeme žáky s možnostmi jednoduchého digitálního záznamu hudby a notačních programů.
- Rozvíjíme jejich schopnost vyhledávat a porovnávat informace o hudbě v digitálním prostředí.
- Upozorňujeme na potřebu ověřovat původ a věrohodnost informací o hudbě a jejích autorech.
- Vedeme žáky k respektování autorských práv při používání hudebních nahrávek a obrazových materiálů.

Estetická výchova hudební		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - při zpěvu zaujímá správný postoj a přiměřeně hospodaří s dechem - dbá na srozumitelnou výslovnost a přiměřenou - podle svých dispozic napodobí předvedený tón nebo krátkou melodii	Pěvecké dovednosti, dechová technika, hlasová hygiena, intonace. hlasitost	
- zpívá podle svých možností jednohlasé lidové a umělé písně - udrží společný rytmus při skupinovém zpěvu - rozliší na jednoduchém příkladu lidovou a umělou píseň - zpívá vybrané koledy a uvede jejich souvislost s vánočními tradicemi	Lidové a umělé písně, jednohlasý zpěv, koledy.	
- pojmenuje základní části notového zápisu - vyhledá a zapíše probírané noty v houslovém klíči - využije jednoduchý notový zápis jako oporu při zpěvu - rozpozná v zápisu posuvky a označení volt	Notová osnova, houslový klíč, noty g–c^3, posuvky, prima a sekunda volta.	
- doprovodí píseň jednoduchým rytmem pomocí hry na tělo nebo dostupného nástroje - přizpůsobí svůj doprovod společnému tempu - navrhne jednoduchou rytmickou obměnu - porovná možné doprovody a vysvětlí, proč pro píseň vybral jeden z nich	Hra na tělo, jednoduchý rytmický doprovod, rytmická tvořivost, výběr vhodného doprovodu.	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Estetická výchova hudební		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- rozliší sluchem durový a mollový charakter jednoduché ukázky - seznámí se se stavbou probíraných stupnic a kvintakordu - rozpozná nebo zazpívá vybrané intervaly s pomocí známých písní	Durové a mollové stupnice, mollová aiolská, harmonická a melodická stupnice, intervaly, kvintakord.	
- rozpozná při poslechu zrychlení, zpomalení, zesilování a zeslabování - použije základní označení tempa a dynamiky - vlastními slovy popíše, jak změna tempa nebo dynamiky působí na charakter hudby	Tempo, allegro, moderato, andante, dynamika, crescendo a decrescendo.	
- pozná podle zvuku nebo vzhledu vybrané hudební nástroje - zařadí vybrané dechové nástroje mezi dřevěné nebo žesťové - rozliší vybrané bicí nástroje - rozpozná základní druhy pěveckých hlasů	Bicí a dechové nástroje, nástroje orchestru, pěvecké hlasy.	
- rozpozná opakování a kontrast v jednoduché písni - na známém příkladu vyznačí části formy ABA - vyjádří rytmus nebo náladu hudby jednoduchým pohybem	Píseň, forma ABA, hudebně pohybové hry.	
- uvede příklady hudebních projevů pravěku a antiky - vyrobí nebo využije jednoduchý nástroj k vytvoření zvuku či rytmu	Hudba v pravěku a antice, jednoduché hudební nástroje.	

Estetická výchova hudební		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- popíše, jakou úlohu mohla mít hudba v životě lidí v probíraných obdobích		
- pod vedením učitele zapíše krátký hudební úsek v notačním programu - porovná vytvořený zápis se slyšeným nebo zahraným rytmem	Základy notového zápisu v programu Sibelius.	
- podílí se na přípravě společného hudebního vystoupení nebo hudební aktivity třídy či školy -přijímá dohodnutou úlohu a respektuje úlohy ostatních	Společná hudební aktivita třídy nebo školy, spolupráce při přípravě vystoupení.	VDO – Občanská společnost a škola

Estetická výchova hudební		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - uplatňuje zásady správného držení těla, dýchání a výslovnosti při zpěvu - zpívá podle svých dispozic lidové a umělé písně a koledy - všímá si vlastního pěveckého projevu a snaží se napravit zjištěnou nepřesnost	Hlasová hygiena, pěvecké dovednosti, lidové a umělé písně, koledy.	
- zapojí se podle svých možností do zpěvu jednoduchého kánonu nebo lidového dvojhlasu - udrží svůj hlas při společném zpěvu s oporou učitele	Jednoduchý kánon, lidový dvojhlas, společný zpěv.	

Estetická výchova hudební		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
či skupiny - respektuje ostatní zpěváky a přizpůsobuje jim svůj hlasový projev		
- přečte jednoduchý notový a rytmický zápis v houslovém klíči - zapíše podle sluchu krátký rytmický úsek - vysvětlí význam tečky u noty, ligatury a koruny - použije základní pravidla platnosti posuvek	Houslový klíč, notový diktát, noty s tečkou, ligatura, koruna, posuvky.	
- reprodukuje jednoduchý rytmus v základním taktu - vytvoří krátký rytmický úsek s využitím not a pomlk - doprovodí píseň hrou na tělo nebo dostupným rytmickým nástrojem - při společné hře udrží pravidelný rytmus - při skupinové práci se podílí na domluvě o podobě doprovodu a respektuje společné rozhodnutí	Rytmická cvičení, rytmizace písní, Orffovy nástroje, hra na tělo, rytmická improvizace, společná volba doprovodu.	VDO – Principy demokracie jako formu vlády a způsobu rozhodování
- rozliší sluchem durový a mollový kvintakord na známých příkladech -pozná vybrané intervaly s pomocí nápěvkových písní - porovná mollovou stupnici s paralelní durovou stupnicí	Intervaly, durový a mollový kvintakord, mollové a paralelní durové stupnice.	
- rozpozná výrazné změny hlasitosti a tempa - vysvětlí význam vybraných dynamických a tempových označení	. Dynamika, tempo, accelerando, ritardando, hudebně pohybové hry.	

Estetická výchova hudební		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- zareaguje na změnu tempa nebo dynamiky při rytmické či pohybové činnosti		
- zařadí vybrané nástroje do základních skupin - pozná některé bicí nástroje podle zvuku nebo obrazu - v poslechové ukázce si všímá rozdílné zvukové barvy nástrojů	Skupiny hudebních nástrojů, bicí nástroje, orchestr.	
- na ukázce rozpozná vybrané znaky středověké a renesanční hudby - porovná starší způsoby hudebního zápisu se současnou notací - uvede souvislost hudby s kulturou probíraných období - vyjádří vlastní dojem z poslouchané skladby	Hudba středověku a renesance, neumy, kvadratická notace, církevní stupnice, poslech	

Estetická výchova hudební		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- při zpěvu využívá získané pěvecké návyky - zpívá podle svých dispozic lidové a umělé písně - přizpůsobí svůj zpěv společnému projevu skupiny - vyjádří, co se mu při zpěvu daří a co potřebuje procvičit	Pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, lidové a umělé písně, koledy.	
- podle svých možností zazpívá svůj hlas v jednoduchém kánonu nebo lidovém dvojhlasu	Kánon, lidový dvojhlas, jednohlas a vícehlas.	

Estetická výchova hudební		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- všímá si souzvuku hlasů a při společném zpěvu reaguje na ostatní - rozliší sluchem jednohlasý a vícehlasý zpěv		
- reprodukuje rytmus podle jednoduchého zápisu - zapíše rytmický doprovod k písni ve 2/4 nebo 3/4 taktu - vysvětlí a na příkladu předvede synkopu - vytvoří krátký vlastní rytmický úsek - vyzkouší více možností rytmického zpracování a vybere podobu pro společné provedení	Rytmický zápis, doprovod písní, noty s tečkou, pomlky, synkopa, improvizace, obměna rytmického motivu	OSV - Kreativita
- doprovodí lidovou píseň na dostupný rytmický nástroj - spolupracuje při společné hře a dodržuje dohodnutý rytmus - navrhne jednoduchou obměnu doprovodu	Orffovy nástroje, hra na tělo, tvorba rytmického doprovodu.	
- rozpozná sluchem vybrané základní intervaly -rozliší durový a mollový charakter ukázky - orientuje se v základních označeních dynamiky - vysvětlí na jednoduchém příkladu princip transpozice	Intervaly, durové a mollové tóniny, dynamika, transpozice.	
- na základě poslechu pojmenuje vybrané znaky barokní hudby - uvede příklady českých a evropských barokních skladatelů	Baroko, čeští a evropští skladatelé, poslech.	

Estetická výchova hudební		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- všímá si obsazení a výrazových prostředků poslouchané skladby		
- na základě poslechu pojmenuje vybrané znaky klasicistní hudby - uvede příklady představitelů klasicismu - porovná vlastní dojem z barokní a klasicistní ukázky a svůj názor jednoduše zdůvodní	Klasicismus, evropští skladatelé, poslech.	
- vlastními slovy popíše náladu nebo děj vybrané skladby - uvede příklad souvislosti hudby s vánočními tradicemi - všímá si vztahu mezi hudbou a textem	J. J. Ryba: *Česká mše vánoční*, koledy, vánoční tradice.	
- pozná při poslechu vybrané hudební nástroje a zařadí je do skupin - rozliší některé zvukové barvy nástrojů v hudební ukázce	Skupiny hudebních nástrojů, zvuková barva.	
- rozpozná při poslechu výrazný dvoudobý nebo třídobý rytmus - rozliší na známých ukázkách polku a valčík - zvolí jednoduchý pohyb odpovídající rytmu a charakteru hudby	Dvoudobý a třídobý rytmus, polka, valčík, pohybový doprovod hudby.	

Estetická výchova hudební		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - zpívá podle svých dispozic lidové a umělé písně - při zpěvu uplatňuje získané návyky hlasové hygieny - reprodukuje krátký rytmický nebo melodický motiv - přizpůsobuje vlastní projev společnému zpěvu a hře	Lidové a umělé písně, koledy, pěvecké dovednosti, intonace.	
- podle svých možností se zapojí do jednoduchého vícehlasého zpěvu - udrží svou část kánonu nebo lidového dvojhlasu s oporou skupiny - zhodnotí vlastní zapojení do společného hudebního projevu	Kánon, lidový dvojhlas, společná hudební interpretace.	
- rozlišuje rytmus, metrum a tempo - reprodukuje jednoduchý rytmický zápis - vytvoří a zapíše rytmický doprovod k písni - improvizuje krátký rytmický úsek	Rytmus, metrum, tempo, rytmický zápis, doprovod, improvizace.	
- vysvětlí význam pojmů akord, harmonizace a transpozice - podle svých možností se zapojí do tvorby jednoduchého doprovodu písně - seznámí se s využitím základních harmonických funkcí v doprovodu	Akord, harmonizace, transpozice, tónika, subdominanta, dominanta.	
- orientuje se v jednoduchém notovém nebo grafickém záznamu skladby - rozpozná v ukázce výrazné změny melodie, rytmu,	Notový a grafický záznam, melodie, rytmus, tempo, dynamika, harmonie, zvuková barva.	

Estetická výchova hudební		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
tempa či dynamiky - vysvětlí, jak vybraný výrazový prostředek ovlivňuje náladu skladby		
- rozliší dvoudílnou a třídílnou malou písňovou formu - pozná na přístupném příkladu princip ronda - vysvětlí spojení hudby s mimohudebním námětem v symfonické básni	Malá písňová forma, rondo, symfonická báseň.	
- charakterizuje na základě poslechu vybrané znaky romantické hudby - uvede příklady českých a světových skladatelů romantismu - popíše vlastními slovy náladu poslouchané skladby - vyjádří její námět také jiným způsobem, například kresbou nebo krátkým příběhem	Romantismus, Smetana, Dvořák, světoví skladatelé, programní hudba.	
- uvede příklady různých podob hudby 20. a 21. století - porovná vybrané ukázky z různých období - svůj názor na poslouchanou hudbu opře o konkrétní znak, který v ní slyší - všímá si, jak media ovlivňují dostupnost a popularitu hudby	Hudba 20. a 21. století, hudební směry, poslechové ukázky, šíření hudby prostřednistvím médií	MeV – Fungování a vliv médií ve společnosti
- vysvětlí vztah hudby k příběhu v opeře nebo filmu - všímá si role libreta a filmového obrazu - porovná, jak hudba působí samostatně a ve spojení s dějem	Opera a libreto, filmová hudba, hudba a jiné druhy umění.	

Estetická výchova hudební		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- rozliší komorní soubor, orchestr a sbor - při poslechu si všímá obsazení a práce s nástroji nebo hlasy - zhodnotí poslouchaný hudební výkon a svůj názor zdůvodní - respektuje odlišné hodnocení ostatních	Hudební tělesa, koncert, poslech a hodnocení hudby	
- rozliší při poslechu vybrané tance podle rytmu a charakteru - zvolí pohybové vyjádření odpovídající poslouchané hudbě - vysvětlí, proč zvolil určitý pohyb	Vybrané lidové a společenské tance, rytmus tance, pohybové vyjádření hudby.	
- vyjádří a zdůvodní vlastní názor na probíraný příklad umění nebo kýče - uvede příklad kulturního dění ve svém okolí - popíše svůj zážitek z koncertu nebo zprostředkovaného hudebního vystoupení	Umění a kýč, koncertní život, kulturní dění v okolí školy.	

5.14 Estetická výchova výtvarná

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
prima	sekunda	tercie	kvarta	
2	1	1	1	5
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Charakteristika předmětu:

Předmět výtvarná výchova patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura a na nižším stupni gymnázia vychází ze vzdělávacího oboru Výtvarná výchova RVP ZV. Přispívá ke komplexní kultivaci osobnosti žáka, rozvíjení jeho estetického cítění a tvořivosti.
Žák se učí chápat provázanost historických zkušeností s projekcí vlastního vnitřního světa a tvořivosti. Prostřednictvím výtvarných prostředků, které jsou výsledkem jeho duchovní činnosti, nonverbálně vyjadřuje své estetické cítění a vnímavost k uměleckým dílům, k sobě samému i k okolnímu světu.
Předmět je realizován v 1. ročníku osmiletého studia (primě) s časovou dotací 2 hodiny týdně a ve 2.–4. ročníku (sekundě, tercii a kvartě) s časovou dotací 1 hodina týdně.
Výuka probíhá v kmenových třídách, případně v plenéru nebo formou exkurzí do galerií a muzeí podle aktuální nabídky. Škola nedisponuje specializovanou učebnou, ateliérem ani dílnou, proto jsou voleny výtvarné techniky a materiály vhodné pro práci v běžné třídě. po předchozí domluvě s vyučujícím mohou žáci individuálně využívat vlastní digitální techniku (fotoaparát, mobilní telefon, tablet) k fotografické a digitální tvorbě; práce s digitální technikou není podmínkou splnění výstupů.
Žáci se seznamují s různými výtvarnými technikami a jejich výrazovými prostředky a s historickým vývojem výtvarného umění. Poznávají zákonitosti vybraných uměleckých směrů, děl a autorů a jejich vztahy k jiným druhům umění (hudba, literatura, divadlo). Nalézání těchto vztahů přispívá k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření, ke komplexnímu rozvoji osobnosti žáka i k porozumění uměleckému dílu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- Rozvíjíme u žáků osvojování základních výtvarných technik a jejich využívání při vlastní tvorbě.
- Seznamujeme žáky s dějinami výtvarného umění a podporujeme poznávání souvislostí mezi jednotlivými uměleckými směry.
- Učíme žáky hodnotit vlastní práci a využívat získané zkušenosti pro další rozvoj.

Kompetence k řešení problémů

- Podporujeme žáky při hledání různých možností výtvarného řešení zadaného tématu.
- Motivujeme žáky k experimentování s různými materiály, technikami a výrazovými prostředky.
- Učíme žáky obhajovat vlastní výtvarné řešení a porovnávat je s pracemi ostatních.

Kompetence komunikativní

- Podporujeme žáky ve vyjadřování vlastních myšlenek, představ a prožitků prostřednictvím výtvarných prostředků.
- Rozvíjíme schopnost žáků interpretovat vlastní i cizí výtvarná díla.
- Motivujeme žáky k prezentaci výsledků vlastní práce a k respektování názorů druhých.

Kompetence sociální a personální

- Podporujeme spolupráci žáků při skupinových výtvarných činnostech a projektech.
- Rozvíjíme tolerantní přístup k odlišným výtvarným názorům a kulturním hodnotám.
- Učíme žáky sebereflexi a sebehodnocení a podporujeme jejich odpovědnost za vlastní práci.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k respektování kulturního dědictví a uměleckých hodnot.
- Podporujeme vnímání umění jako nedílné součásti života společnosti.
- Rozvíjíme schopnost žáků vyjadřovat prostřednictvím výtvarné tvorby vztah k přírodě, životnímu prostředí a společenským tématům.

Kompetence pracovní

- Učíme žáky bezpečně a správně používat výtvarné nástroje, pomůcky a materiály.
- Rozvíjíme schopnost žáků dodržovat pracovní postupy a účelně organizovat vlastní práci.
- Podporujeme odpovědný přístup k dokončování a prezentaci vlastní práce.

Kompetence digitální

- Podporujeme využívání digitálních technologií jako zdroje informací a inspirace pro výtvarnou tvorbu.
- Seznamujeme žáky s možnostmi fotografie a jednoduchými formami digitální prezentace vlastní práce.
- Učíme žáky respektovat původ obrazových zdrojů a dodržovat základní pravidla bezpečné práce v digitálním prostředí.

Estetická výchova výtvarná		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozvrhuje tvar a objem v ploše, zachycuje poměry a pohledovost - má znalosti o základních pojmech nauky o barvách - míchá barvy, uplatňuje výrazové prostředky v barvě - zachycuje přírodní i umělé tvary studijní kresbou	objem v ploše, výrazová linie (kresba), poměry, perspektivní zkratka – „Ruka“ - perspektiva oblých předmětů – „Kytice“ - nauka o barvách, barvy základní, podvojné, popř. komplementární, pestré a ponuré tóny a jejich význam pro vyjadřování objemu a prostoru – „Barevné město“, „Šnek“ (malba) - studijní a kolorovaná kresba zvířat – „Moje milé zvíře“, „Sova v noci“, „Pavouk v síti“, „Chameleon“ - kresba v plenéru – „Křižovatka“, studie architektury dle předlohy (Holašovice)	Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání - Kreativita Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí

Estetická výchova výtvarná		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- vyjadřuje vlastní představy (práce s vlastní fantazií), prožitky, vjemy a získané zkušenosti - volí vhodné výtvarné prostředky a kombinuje je - zachycuje figuru v pohybu	- plošné i prostorové vyjadřování, kresba, malba (základy perspektivy – dle tématu) – „Město budoucnosti“, „Tajuplný les“, „Mlýnek plný skřítků“, „Zimní královna“ - experimenty s materiály a technikami – kolorovaná a lavírovaná perokresba, voskovky, barevné křídy, stříkaný podklad, kresba do mokrého podkladu, negativní kresba do inkoustového podkladu - figura v pohybu – „Sportovci, sportujeme“ (zdravý životní styl) - ilustrace k uměleckým dílům (literatura) – „Jarní písnička -záznam emocí, prožitků a nálad – poslech hudby, popř. literárního díla	Osobnostní s sociální výchova - Kreativita - Psychohygiena
- využívá vlastnosti přírodních a umělých forem v tvorbě - chápe vztah funkce a materiálu s estetikou forem - uplatňuje rytmické řazení prvků v ploše	- přírodnina a její umělecké ztvárnění – „Kouzelná lampa“ (tvarová proporcionalita), „Život v trávě“ – prostorová koláž rostlin - koláže z přírodních materiálů v kombinaci s vhodnou výtvarnou technikou	Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí

Estetická výchova výtvarná		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	- formy koláží, asambláží – „Podmořský svět“, „Ptáčci v březovém háji“, „Létající balóny“ – rozvoj estetického vnímání skutečnosti - dekorativní kompozice plochy, tvar, barva a design – „Hrnečky“ - vánoční techniky – přání, svícen, věnec – prostorové utváření	Osobnostní a sociální výchova - Kooperace a kompetice
- uplatňuje písmo jako výrazový prostředek - vnímá vývoj vlastního výtvarného projevu, sleduje výrazové formy a prostředky v prezentaci současného umění - dle svých možností využívá digitální techniku při tvorbě a prezentaci vlastní práce	- písmo – druhy a výrazové možnosti písma (popř. PC), sestavení tvaru pomocí písmen, rytmické řazení prvků – „Monogram“, říkanka - dle zájmu a možností žáků individuální práce s vlastní digitální technikou, s fotografií – koláže z vlastních fotografií (možná forma domácí práce spojená se skupinovou diskusí nad vytvořeným dílem)	Mediální výchova - Tvorba mediálního sdělení
- hodnotí a zdůvodňuje vlastní práci, snaží se interpretovat, hodnotit a tolerovat tvorbu ostatních, objektivně se porovnává s jejich vyjádřením	- diskuse nad tvorbou – hodnocení, hledání nedostatků, chápání rozvržení a vyváženosti (barevné i obsahové) kompozice	Osobnostní a sociální výchova - Sebepoznání a sebepojetí - Komunikace
- hledá vztah ke kulturním hodnotám v průběhu dějin	základy dějin umění I. * pravěk – jeskynní malby, „Pravěká zvířata“	Výchova k myšlení v evropských a globálních

Estetická výchova výtvarná		prima
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- nachází souvislosti v mezipředmětových vztazích (dějepis) a rozšiřuje si všeobecný přehled - projevuje zájem o výtvarné práce ve svém okolí - vnímá odlišnosti jiných kultur	* starověk - inspirace dílem J. Lady – „Zimní radovánky“, Živá abeceda - „Afrika mýma očima“ – malba, koláž - návštěvy galerií, muzeí (inspirace, tříbení výtvarného názoru a vkusu)	souvislostech - Evropa a svět nás zajímá Multikulturní výchova - Kulturní diference

Estetická výchova výtvarná		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - zachycuje tvar, objem a strukturu předmětů studijní kresbou - uplatňuje kompoziční vztahy a tvarovou proporcionalitu - zachycuje lidskou hlavu a její části, vytváří portrét a autoportrét - uplatňuje základy perspektivy při kresbě architektury	- studijní kresba přírodnin (šišky, kůra, větvičky, lastury, plody) – kompozice, objem, světlo a stín – „Maličkosti z velkých stromů“, „Plody“ - studie části lidské hlavy – „Ucho“, „Oko – do duše okno“ - „Kresba hlavy kamaráda“, popř. autoportrét pomocí zrcadla / selfie - studijní kresba dle názoru a dle předlohy – „Bota“, „Má brouka v hlavě“, „Kočky v pohybu“ - perspektiva, studie architektonických prvků – „Štíty selského baroka“, „Městské zátiší“ (náčrt v terénu, kolorování)	Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí

Estetická výchova výtvarná		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- vyjadřuje vlastní představy, fantazii a osobní výpověď - experimentuje s technikami a volí je vzhledem ke svému záměru - uplatňuje nadsázku, vtip a hru s tvary a barvou	- fantazijní malba a kresba – „Atlas fantaskních rostlin“, „Pohádková zahrada“, „Fantaskní stroj“, „Automobil pro 22. století“ - hra s tvary, rytmus – „Abstraktní kočky“ - experimentální rozpíjená technika kombinovaná s kresbou, lavírování, kresba do mokrého podkladu, voskovka v kombinaci s akvarelem – „Vážky nad vodou“, „Zátiší s blatouchy“ - vyjádření sluchového vjemu – „Co poslouchám“ (malba)	Osobnostní a sociální výchova - Kreativita
- využívá vlastnosti přírodních materiálů v tvorbě - uplatňuje rytmus, strukturu a symboliku barev v plošné kompozici - vytváří jednoduchý prostorový objekt	- frotáž listů, koláž pozadí – „Bratr strom“ - koláž z přírodnin, asambláž – „Co všechno nám vyrostlo v květináči“ (vztah k životnímu prostředí) - dekorativnost v malbě – „Podzimní svítání“ - rytmus vertikál a horizontál – „Věže“, prostorové utváření – „Skládanka Eiffelovy věže“ - struktura a plošná kompozice, symbolika barev a značek – „Kouzlo technického výkresu“ (mapa neznámé krajiny) - koláž, kompozice objektů – „Pampelišky“ - vánoční techniky – přání, svícen, novoročenka	Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Estetická výchova výtvarná		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- vytváří jednoduché vizuální sdělení s určitým záměrem - rozpoznává, jak na diváka působí reklama - dle svých možností využívá fotografii jako předlohu	- návrh na billboard – „Zdravá strava“ (koláž) - dokreslovaná koláž – „Hlava“, „Stará auta“ - dle zájmu a možností práce s vlastní digitální technikou – selfie jako předloha autoportrétu	Mediální výchova - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Stavba mediálních sdělení
- hodnotí a zdůvodňuje vlastní práci, snaží se interpretovat, hodnotit a tolerovat tvorbu ostatních, objektivně se porovnává s jejich vyjádřením	- diskuse nad tvorbou – hodnocení, hledání nedostatků, chápání rozvržení a vyváženosti (barevné i obsahové) kompozice	Osobnostní a sociální výchova - Sebepoznání a sebepojetí - Komunikace
- hledá vztah ke kulturním hodnotám v průběhu dějin - nachází souvislosti s dějepisem a rozšiřuje si všeobecný přehled - vnímá lidovou architekturu jako součást kulturního dědictví regionu - porovnává odívání v různých zemích a obdobích	- základy dějin umění II. * raně křesťanské umění * románský sloh * gotika - lidová architektura – selské baroko - „Fantaskní účesy, pokrývky hlavy“ – „Co se nosí v Evropě“ - návštěvy galerií, muzeí (inspirace, tříbení výtvarného názoru a vkusu)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu a svět

Estetická výchova výtvarná		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - zachycuje proporce lidské postavy a její pohyb - uplatňuje zásady lineární perspektivy (nárožní a průčelní poloha) - vystihuje světlo, stín, objem a odlesk - zachycuje krajinu a městské zákoutí v plenéru	- kánon lidské postavy (Leonardo da Vinci) – kresba, proporce - kostra – studie, perokresba tuší - anatomická kolorovaná kresba – „Lidské srdce“, „Mozek“ (podle předlohy / modelu) - lidská figura, proporce – „Silueta v pohybu“ - „Perspektiva hranatých těles“ – sestava krychlí a kvádrů, perspektivní zkratka – „Knihy“ - „Oblá tělesa“ – studijní kresba a malba dle názoru (láhev, sklenice, džbán) – stín, elipsa, odlesk - „Městské zákoutí“ – náčrt v terénu, kresba krajiny, kolorování	Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání
- vyjadřuje pocity, nálady a zvukové vjemy výtvarnými prostředky - využívá symbolů a vlastní výpovědi - experimentuje s netradičními technikami	- „Nač myslím, co mě trápí…“ – překrývaná technika tuše a voskové barvy - „Čím se lišíme“ – barevná aura kolem schematických figur v pohybu - „Den mých narozenin“ – polyekrán, rytmus, symbolika - „Barva a zvuk“ – vyjádření zvuku barvou (cinkot, řičení, dutý zvuk) - experimentální techniky – nit a tempera s dokreslováním, rozfoukávaná technika – „Ptačí strom“	Osobnostní a sociální výchova - Sebepoznání a sebepojetí - Psychohygiena Multikulturní výchova - Lidské vztahy

Estetická výchova výtvarná		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- vytváří prostorový objekt z kombinovaných materiálů - navrhuje architektonický objekt s ohledem na funkci a estetiku - uplatňuje kompoziční vyvážení, rytmus a řazení prvků	- „Ptačí křídlo, pera“ – kašírovaný opeřenec, kostra z drátu - „Bájný pták“ – prostorový objekt, sádra - „Pera a peříčka“ – pero, tuš, pastel - „Dům mých snů“ / „Hra na architekta“ – dokreslovaný fragment, architektonické prvky v rozmanitém slohu, osobité pojetí domu (J. Kaplický, E. Jiřičná, O. Niemeyer…) - kompoziční vyvážení – „Člověk a kultura odívání, co rád nosím“ - rytmus a řazení – „Loga aut“ - vánoční techniky – přání, svícen, novoročenka	Osobnostní a sociální výchova - Kreativita Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí
- uplatňuje tvar písma a barvu jako nositele sdělení - vytváří plakát vyjadřující osobní postoj k aktuálnímu tématu - rozlišuje působení vizuálně obrazných vyjádření v médiích a počítačových hrách	- „Výstražný nápis“ – tvar písmen a barva (HURÁ! PSST! STŮJ! TICHO! POZOR!) - „Návrh na plakát“ – životní prostředí, zdraví, drogy, rasismus - „Bájný pták – Fénix“ – tempera / kresba, návrh na tetování - „Tajemná planeta“ / „Herní mapa PC hry“ – kolorování, vysvětlivky; „Herní avatar“ - dle zájmu a možností práce s vlastní digitální technikou	Mediální výchova - Tvorba mediálního sdělení Multikulturní výchova - Princip sociálního smíru a solidarity Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Estetická výchova výtvarná		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- hodnotí a zdůvodňuje vlastní práci, snaží se interpretovat, hodnotit a tolerovat tvorbu ostatních, objektivně se porovnává s jejich vyjádřením	- diskuse nad tvorbou – hodnocení, hledání nedostatků, chápání rozvržení a vyváženosti (barevné i obsahové) kompozice	Osobnostní a sociální výchova - Sebepoznání a sebepojetí - Komunikace
- hledá vztah ke kulturním hodnotám v průběhu dějin - nachází souvislosti v mezipředmětových vztazích - rozpoznává architektonické slohy a všímá si současné architektury - vnímá význam symbolů a tradic v kultuře	- základy dějin umění III. * renesance – Leonardo da Vinci - architektura různých slohů a současná architektura - „Halloween“ – tematická malba, symboly a tradice - inspirace dílem J. Lady – „Ptačí orchestr“ - návštěvy galerií, muzeí (inspirace, tříbení výtvarného názoru a vkusu)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Jsme Evropané Multikulturní výchova - Kulturní diference

Estetická výchova výtvarná		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - zachycuje proporce hlavy a výraz tváře - zvětšuje detail a pracuje se strukturou povrchu - zachycuje pohyb a dynamiku těla - zachycuje krajinu v plenéru kresebnou skicou	- portrét a jeho proměny, autoportrét (zrcadlo, fix, tuš), portrét spolužáka – proporce - „Portrét velikánů z literatury“ – kresba dle názoru - „Zátiší“ – klíče, kresba dle předlohy	Osobnostní a sociální výchova - Poznávání lidí - Rozvoj schopností poznávání

Estetická výchova výtvarná		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	- „Kočky / Koně v pohybu“ – dynamika těla v pohybu - „Svět pod mikroskopem“ (pero, tuš, pastel), „Velký detail“ – studijní kresba - „Silueta stromů“ – strukturální kresba (strom, kůra), plenér - „Quo vadis“ – kresba boty a otisku stopy - „Krajina v plenéru“ – kresebná skica	
- vyjadřuje osobní postoj, hodnoty a pocity - užívá symboliku a nadsázku - rozvíjí vlastní výtvarný projev a volí vhodné prostředky	- „Socha hudby“ – kresba - „Jsme ve vesmíru sami?“ – malba, hra, fantazie - „Strom života“ / „Štěstí!“ – kresba s prvky malby - „Davy“ – symbolika, proměna figury v prostoru - „Rozfoukané větvičky“ – experiment doplněný kresbou dle tvarové podobnosti - Doodle art – rozdělené plochy, linie různé šířky, opakované symboly; „Kaleidoskop“	Osobnostní a sociální výchova - Hodnoty, postoje, praktická etika - Kreativita
- uplatňuje dekorativní prvky a symboly v kompozici - navrhuje užitý předmět s ohledem na funkci a estetiku - využívá kombinované techniky	- „Khamsa“ – dekorativní kresba, symboly, barevný podklad - „Fontána“ – kresba, design - „Brýle“ – dokreslovaná koláž, design - „Znamení zvěrokruhu“ – návrh na šperk; „Souhvězdí“ – dekorativní malba	Multikulturní výchova - Kulturní diference

Estetická výchova výtvarná		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	- „Zajímavé pokrývky hlavy“ / „Účesy“ – kresba s kolorovanými prvky - vánoční techniky – přání, svícen, prostorové utváření	
- navrhuje obal a uplatňuje vztah obrazu a písma - kriticky posuzuje vizuální sdělení a jeho působení - dle svých možností využívá digitální techniku při tvorbě a prezentaci, respektuje původ obrazových zdrojů	- „Návrh na obal DVD / PC hry“ – kresba / malba - „Zvíře z písma“ – hra s tvarem a písmem - dle zájmu a možností fotografie a úprava obrazu na vlastní digitální technice	Mediální výchova - Stavba mediálních sdělení - Fungování a vliv médií ve společnosti
- hodnotí a zdůvodňuje vlastní práci, snaží se interpretovat, hodnotit a tolerovat tvorbu ostatních, objektivně se porovnává s jejich vyjádřením	- diskuse nad tvorbou – hodnocení, hledání nedostatků, chápání rozvržení a vyváženosti (barevné i obsahové) kompozice	Osobnostní a sociální výchova - Sebepoznání a sebepojetí - Komunikace
- interpretuje známá výtvarná díla a vytváří jejich parafráze - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření - hledá vztah ke kulturním a technickým hodnotám 20. století	- základy dějin umění IV. * baroko, rokoko - „Metamorfózy slavných obrazů“ – parafráze známých děl - „Co dobrého dalo 20. století lidstvu“ – dokreslovaná koláž (staré × nové, přístroje, móda, výzkum, lety do vesmíru) - návštěvy galerií, muzeí (inspirace, tříbení výtvarného názoru a vkusu)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Jsme Evropané

5.15 Volitelné předměty

Volitelné předměty doplňují povinnou výuku a umožňují žákům rozvíjet jejich individuální zájmy, schopnosti a dovednosti a prohlubovat znalosti v oblastech, o které mají zvýšený zájem.

Ve 2., 3. a 4. ročníku nižšího gymnázia si žák volí jeden volitelný předmět z nabídky stanovené pro příslušný ročník. Nabídka volitelných předmětů je koncipována tak, aby žákům umožňovala rozvíjet jejich zájmy v různých vzdělávacích oblastech a podporovala jejich další osobnostní a studijní rozvoj.

Volbu volitelného předmětu pro následující školní rok provádějí žáci zpravidla do 30. dubna daného školního roku. O konkrétním způsobu a termínu volby jsou žáci a jejich zákonní zástupci informováni školou.

O otevření jednotlivých volitelných předmětů rozhoduje ředitel školy s ohledem na počet přihlášených žáků a personální, prostorové a organizační možnosti školy. V případě nízkého počtu přihlášených žáků nemusí být příslušný volitelný předmět v daném školním roce otevřen. Žákům je v takovém případě umožněna volba jiného nabízeného předmětu.

V případě, že počet zájemců o některý volitelný předmět převýší jeho kapacitní možnosti, může škola podle svých personálních a organizačních možností vytvořit další skupinu. Není-li vytvoření další skupiny možné, rozhodne o zařazení žáků do jednotlivých volitelných předmětů ředitel školy s ohledem na organizační a kapacitní možnosti školy.

Volba volitelného předmětu je po jejím uzavření závazná. Změna zvoleného předmětu je možná pouze ve výjimečných a odůvodněných případech se souhlasem ředitele školy a s ohledem na organizační a kapacitní možnosti školy.

5.15.1 Praktika z biologie

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
prima	sekunda	tercie	kvarta	
0	1	0	0	1
	Volitelný			

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Praktika z biologie je volitelným předmětem určeným pro žáky sekundy nižšího gymnázia. Navazuje na vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Biologie a rozšiřuje jej především o praktické činnosti, při nichž si žáci osvojují a prohlubují základní dovednosti spojené s poznáváním živé přírody.

Výuka je zaměřena především na praktická cvičení, pozorování, jednoduché biologické pokusy, mikroskopování, práci s biologickým materiálem a určování přírodnin. Žáci se učí samostatně nebo ve skupinách pozorovat biologické objekty, zaznamenávat výsledky pozorování, porovnávat získané údaje, formulovat jednoduché závěry a prezentovat výsledky své práce. Podle možností jsou zařazována také terénní pozorování a činnosti zaměřené na poznávání organismů v okolí školy.

Praktika z biologie podporují aktivní přístup žáků k přírodovědnému poznávání. Žáci si prostřednictvím vlastní zkušenosti ověřují biologické poznatky, učí se dodržovat zásady bezpečné práce a správně používat základní laboratorní a pozorovací pomůcky. Důraz je kladen také na přesnost, pečlivost, samostatnost, spolupráci a odpovědný přístup k živým organismům a životnímu prostředí.

Výuka probíhá 2 vyučovací hodiny jednou za 14 dní, převážně v odborné učebně biologie, podle charakteru činnosti také v terénu. Praktická cvičení mohou být organizována individuálně, ve dvojicích nebo v menších skupinách.

Předmět přispívá zejména k rozvoji kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní a digitální kompetence. Žáci si při praktických činnostech osvojují postupy přírodovědného zkoumání, učí se pracovat s informacemi a využívat vhodné nástroje a technologie při pozorování, zaznamenávání a prezentaci výsledků.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výuka praktik z přírodopisu přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k aktivnímu získávání poznatků prostřednictvím vlastního pozorování, praktických činností a jednoduchých biologických pokusů.
- Rozvíjíme schopnost plánovat a organizovat vlastní práci při praktických úkolech.
- Vedeme žáky k využívání různých zdrojů informací a k jejich propojování s poznatky získanými při výuce biologie.
- Podněcujeme žáky k porovnávání výsledků pozorování s předpoklady a k vyvozování jednoduchých závěrů.
- Rozvíjíme schopnost zaznamenávat výsledky práce přehledně a s využitím vhodných způsobů jejich prezentace.

Kompetence k řešení problémů

- Podněcujeme žáky k formulování jednoduchých otázek a problémů vycházejících z pozorování živé přírody.
- Vedeme žáky k navrhování postupů, kterými lze daný problém prakticky ověřit.
- Rozvíjíme schopnost pozorovat, porovnávat, třídit a vyhodnocovat získané informace.
- Umožňujeme žákům hledat příčiny odlišných nebo neočekávaných výsledků.
- Vedeme žáky k formulování závěrů na základě vlastního pozorování a získaných výsledků.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjíme schopnost žáků přesně a srozumitelně popsat průběh praktické činnosti a její výsledky.
- Vedeme žáky k používání základní biologické terminologie při popisu pozorovaných jevů a organismů.
- Podporujeme prezentování výsledků samostatné nebo skupinové práce.
- Vytváříme příležitosti k diskusi, při níž žáci obhajují své závěry a reagují na názory ostatních.
- Rozvíjíme schopnost zpracovávat a předávat informace prostřednictvím tabulek, schémat, nákresů, fotografií a dalších vhodných forem.

Kompetence sociální a personální

- Podporujeme spolupráci žáků při praktických činnostech a laboratorních úkolech.
- Vedeme žáky k rozdělování úkolů ve skupině a k odpovědnému plnění svěřené role.
- Rozvíjíme schopnost respektovat názory a pracovní postupy ostatních.
- Podněcujeme žáky k vzájemné pomoci a sdílení zkušeností při řešení praktických úkolů.
- Vedeme žáky k sebereflexi vlastní práce a k uvědomování si svých silných stránek i oblastí, ve kterých se mohou zlepšovat.

Kompetence občanská

- Rozvíjíme odpovědný vztah žáků k živým organismům a životnímu prostředí.
- Vedeme žáky k respektování pravidel ochrany přírody a k šetrnému zacházení s biologickým materiálem.
- Seznamujeme žáky s významem biologické rozmanitosti a s vlivem lidské činnosti na přírodu.
- Podněcujeme žáky k vnímání souvislostí mezi stavem životního prostředí a kvalitou života člověka.
- Vedeme žáky k odpovědnému jednání při praktických činnostech a k dodržování stanovených pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví.

Kompetence pracovní

- Seznamujeme žáky se správným používáním základních laboratorních a pozorovacích pomůcek.
- Vedeme žáky k dodržování pracovních postupů, pravidel bezpečnosti a hygienických zásad.
- Rozvíjíme přesnost, pečlivost a systematičnost při praktické práci.
- Podporujeme samostatné zvládání jednoduchých pracovních postupů a odpovědné zacházení se svěřenými pomůckami.
- Vedeme žáky k udržování pořádku na pracovním místě a k šetrnému nakládání s materiálem a vybavením.

Digitální kompetence

- Využíváme digitální technologie k vyhledávání, zpracování a prezentaci biologických informací.
- Seznamujeme žáky s možnostmi využití digitálních nástrojů při pozorování a dokumentaci biologických objektů a jevů.
- Vedeme žáky k pořizování a zpracování fotografických či obrazových záznamů při praktických činnostech.
- Rozvíjíme schopnost zaznamenávat a zpracovávat výsledky pozorování v digitální podobě.
- Vedeme žáky k posuzování důvěryhodnosti získaných informací a k odpovědnému využívání digitálních zdrojů.

Praktika z biologie		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - dodržuje pravidla bezpečné práce v odborné učebně - správně používá základní přírodovědné pomůcky a nástroje - zvolí vhodný způsob pozorování nebo jednoduchého pokusu podle zadaného úkolu - zaznamenává výsledky pozorování - vyvozuje závěry na základě získaných výsledků	Metody zkoumání přírody Bezpečnost práce Základní laboratorní pomůcky	
- připraví jednoduchý mikroskopický preparát - pozoruje preparáty pod mikroskopem - zakreslí pozorovaný objekt	Mikroskopování Mikroskopické preparáty	
- na základě pozorování určí základní znaky vybraných organismů - používá určovací klíče a atlasy - využívá digitální technologie k určování organismů	Pozorování organismů a jejich znaků Určování organismů	
- pozoruje organismy v jejich přirozeném prostředí - využívá metody určování organismů - využívá znalost pobytových znamení k určování organismů žijících v daném prostředí	Praktické pozorování v přírodě	Environmentální výchova: Vztah člověka k prostředí
- vyhledává informace v atlasech, odborných publikacích a ověřených digitálních zdrojích - porovnává informace z různých zdrojů	Práce se zdroji informací	

5.15.2 Společenskovědní seminář

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
prima	sekunda	tercie	kvarta	
0	1	0	0	1
	Volitelný			

Charakteristika předmětu:

Předmět Společenskovědní seminář patří mezi volitelné předměty 2. ročníku osmiletého studia (sekundy). Vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost RVP ZV, zejména ze vzdělávacích oborů Dějepis a Výchova k občanství, a přesahuje i do dalších oborů (zeměpis, fyzika, přírodopis, český jazyk a literatura).
Žákům poskytuje rozšiřující informace o vývoji a kontinuitě lidské civilizace a kultury v tematicky vybraných oblastech (viz vzdělávací obsah). Důraz je kladen na poznávání regionu, jeho tradic a kulturního dědictví a na formování kritického myšlení při práci s informacemi.
Předmět je realizován formou vyučovacích hodin. Časová dotace je 1 hodina týdně (z disponibilní časové dotace); v rozvrhu je zařazen jako dvouhodinový seminář jednou za 14 dní.
Výuka probíhá v učebně i v terénu, případně formou exkurzí podle aktuální nabídky. Součástí předmětu je samostatná práce žáků s různými informačními zdroji (vyhledávání, výběr a prezentace informací) – využívána je zejména knihovna, časopisy a internet.
Do předmětu jsou integrovány některé tematické okruhy těchto průřezových témat: mediální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova a osobnostní a sociální výchova.
Součástí předmětu mohou být exkurze a výuka v terénu podle aktuální nabídky a možností školy.
Témata uvedená v plánu lze obměňovat podle zájmu žáků a upravovat podle aktuálně medializovaných témat, kulturních a společenských událostí a potřeb ročního školního plánu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

které v předmětu Společenskovědní seminář směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Zadáváme žákům samostatné vyhledávání, třídění a zpracování informací z knihovny, časopisů a internetu.
- Propojujeme regionální témata s evropskými a světovými souvislostmi, aby žáci vnímali kontinuitu lidské civilizace a kultury.
- Na závěr tématu s žáky shrnujeme klíčové události a pojmy a vedeme je k hodnocení vlastního pokroku.

Kompetence k řešení problémů

- Zadáváme úkoly, při kterých žáci ověřují informace z více zdrojů a rozlišují fakta od mýtů a spekulací.
- Předkládáme žákům neobjasněné záhady a historické otázky, k nimž hledají a zdůvodňují možná vysvětlení.
- Při pátrání v rodokmenech a regionální historii vedeme žáky k plánování postupu a hledání dalších zdrojů.

Kompetence komunikativní

- Umožňujeme žákům prezentovat výsledky své práce před spolužáky.
- Organizujeme diskuse nad aktuálně medializovanými tématy, v nichž žáci formulují a obhajují svůj názor.
- Zařazujeme převyprávění pověstí a rozhovory s pamětníky v rodině.

Kompetence sociální a personální

- Zařazujeme skupinové projekty, při nichž si žáci rozdělují úkoly a nesou za ně odpovědnost.
- Umožňujeme žákům vyzkoušet si různé role ve skupině (koordinátor, prezentující, zapisovatel).
- Seznamujeme žáky s podpůrnými terapiemi a vedeme je k empatii vůči lidem, kteří potřebují pomoc.

Kompetence občanská

- Seznamujeme žáky s tradicemi, zvyky a obyčeji a porovnáváme je se současností.
- Při poznávání památek a pověstí regionu budujeme u žáků vztah ke kulturnímu dědictví a k jeho ochraně.

- Srovnáváním kultur Evropy a světa vedeme žáky k respektu ke kulturní a náboženské rozmanitosti.

Kompetence pracovní

- Při výuce v terénu a na exkurzích vyžadujeme dodržování pravidel bezpečnosti a chování.
- Zadáváme žákům konstruování modelů a objektů podle zvoleného postupu.
- Stanovujeme postup a termíny práce na projektech a vedeme žáky k jejich dodržování.

Kompetence digitální

- Učíme žáky efektivně vyhledávat informace na internetu a posuzovat důvěryhodnost zdrojů.
- Využíváme dokumentární videa a mediální sdělení jako podklad k rozboru a kritické diskusi.
- Zadáváme zpracování digitálních prezentací s uvedením použitých zdrojů a s respektováním autorských práv.

Společenskovědní seminář		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- uvede příklady zdrojů informací o minulosti (matriky, kroniky, archivy) a instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány - sestaví jednoduchý rodokmen své rodiny - popíše vybraná zaniklá řemesla a jejich význam pro život předků - charakterizuje významné památky, zajímavá a památná místa regionu - převypráví místní pověst a rozliší v ní historické jádro a smyšlenku	- rodokmeny a řemesla předků – pátrání v rodokmenech, zaniklá řemesla - architektura památek Trhovosvinenska - místní pověsti (R. Krátký – „Jihočeské pověsti“), záhady - regionální pověsti z místa bydliště žáků - Branišovský les - exkurze podle aktuální nabídky (např. technická památka – hamr)	Osobnostní a sociální výchova - Poznávání lidí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá

Společenskovědní seminář		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- popíše tradiční zvyky a obyčeje v průběhu církevního roku - porovná zvyky a obyčeje dříve a v současnosti - objasní význam tradic pro život společnosti - respektuje kulturní a náboženské odlišnosti	- etnografie jižních Čech – vánoční zvyky a obyčeje - práce s knihou V. Vondrušky „Církevní rok a lidové obyčeje“ - masopust, autorská filmová tvorba z regionu - Velikonoce – zvyky a obyčeje dříve × v současné době	Multikulturní výchova - Kulturní diference Mediální výchova - Vnímání autora mediálních sdělení
- rozliší fakta od mýtů, domněnek a spekulací - kriticky přistupuje k mediálním informacím a ověřuje je z více zdrojů - uvede historické a přírodovědné souvislosti vybraných záhad a legend	- Ďáblova bible (Codex gigas) - kruhy v obilí, UFO – fakta a mýty - některé neobjasněné záhady, tajemná místa Čech i světa - Atlantida - Bermudský trojúhelník	Mediální výchova - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Osobnostní a sociální výchova - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- uvede příklady přínosu starověkých civilizací pro vývoj lidstva - rozpozná vývoj techniky a jeho vliv na život lidí - uvede nejvýznamnější české a světové objevy a vynálezy	- čínské pyramidy a terakotová armáda - knihovna palmových listů - sluneční soustava – projekty, vyhledávání informací, konstruování objektů - vesmír a kosmonautika (dokumenty BBC)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech -

Společenskovědní seminář		sekunda
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- vyhledá a zpracuje informace o vesmíru a kosmonautice, podílí se na projektu	- nejznámější vynálezy světa lidstvu - 10 nejvýznamnějších českých objevů a vynálezů - exkurze podle aktuální nabídky (např. planetárium)	Objevujeme Evropu a svět Osobnostní a sociální výchova - Kreativita - Kooperace a kompetice
- popíše druhy podpůrných terapií a jejich význam - projevuje empatii a respekt k lidem, kteří potřebují pomoc	- druhy podpůrných terapií – hipoterapie, canisterapie, felinoterapie…	Osobnostní a sociální výchova - Mezilidské vztahy - Hodnoty, postoje, praktická etika
- samostatně vyhledává, třídí a zpracovává informace z různých zdrojů - uvádí použité zdroje a respektuje autorská práva - prezentuje výsledky své práce, diskutuje a obhajuje svůj názor	- práce s informačními zdroji – knihovna, časopisy, internet, video - prezentace výsledků samostatné i skupinové práce - diskuse nad aktuálně medializovanými tématy	Mediální výchova - Tvorba mediálního sdělení Osobnostní a sociální výchova- Komunikace

5.15.3 Poznej svůj region

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
prima	sekunda	tercie	kvarta	
0	0	1	0	1
		Volitelný		

Charakteristika předmětu:

Volitelný předmět Poznej svůj region vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Zeměpis, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Svým obsahem zároveň navazuje zejména na dějepis, občanskou výchovu a přírodopis.
Předmět je zaměřen na poznávání blízkého i vzdálenějšího okolí bydliště a školy a umožňuje žákům hlouběji poznávat Trhovosvinensko **a jeho okolí**. Žáci při výuce využívají a propojují znalosti a dovednosti získané v dalších vyučovacích předmětech a vytvářejí si ucelenější pohled na region, ve kterém žijí.
Pozornost je věnována přírodním, historickým, kulturním a společenským charakteristikám regionu, jeho minulosti i současnosti, významným místům a kulturním památkám. Žáci se seznamují také s historií soužití českého a německého obyvatelstva na Trhovosvinensku a s proměnami regionu v průběhu času. Výuka podporuje zájem žáků o místní prostředí a vytváření odpovědného vztahu k jeho přírodnímu, historickému a kulturnímu dědictví.
Předmět je vyučován jako volitelný předmět v tercii osmiletého gymnázia v rozsahu 2 vyučovacích hodin jednou za 14 dní**.**
Výuka probíhá ve škole i mimo školní prostředí. Důraz je kladen na praktické poznávání regionu a propojování teoretických poznatků s konkrétními místy a situacemi. Podle charakteru probíraného tématu jsou zařazovány vycházky, exkurze, výstavy, prohlídky významných objektů, kulturních a historických památek a návštěvy místních podniků a dalších institucí. Žáci pracují také s mapami, regionální literaturou, historickými a současnými materiály, informačními zdroji a vhodnými digitálními technologiemi.

Výchovné a vzdělávací strategie:

které v předmětu POZNEJ SVŮJ REGION směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Učíme žáky osvojovat si základní geografické a regionální pojmy a správně je používat.
- Rozvíjíme schopnost žáků vyhledávat, třídit a propojovat informace z různých zdrojů.
- Podporujeme způsob myšlení založený na ověřování vyslovovaných myšlenek a formulovaných závěrů.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky zkoumat přírodní jevy a jejich souvislosti s využitím různých metod poznávání.
- Vedeme žáky k porozumění souvislostem mezi činností člověka a stavem přírodního a životního prostředí.
- Rozvíjíme schopnost žáků posuzovat důležitost, spolehlivost a správnost získaných dat a využívat je k potvrzení hypotéz a závěrů.

Kompetence komunikativní

- Podporujeme zapojování žáků do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí.
- Učíme žáky formulovat a srozumitelně vyjadřovat vlastní názory a postoje k probíraným tématům.
- Rozvíjíme schopnost žáků prezentovat informace a poznatky získané při poznávání regionu.

Kompetence sociální a personální

- Podporujeme toleranci k názorům ostatních a spolupráci se spolužáky.
- Vedeme žáky k uvědomování si vlastní identity v rámci místního regionu, České republiky a evropského prostoru.
- Rozvíjíme schopnost žáků spolupracovat při skupinových činnostech, terénní práci a společných projektech.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k respektování národnostní a kulturní rozmanitosti a k odmítání rasismu a dalších forem nesnášenlivosti.
- Rozvíjíme dovednosti žáků vhodně reagovat v situacích ohrožujících život, zdraví, majetek nebo životní prostředí.
- Podporujeme vytváření odpovědného vztahu k přírodnímu, historickému a kulturnímu dědictví regionu.

Kompetence pracovní

- Učíme žáky bezpečně a účelně používat geografické pomůcky a digitální technologie.
- Vedeme žáky k pečlivému plnění zadaných úkolů v dohodnutém termínu.
- Podporujeme uplatňování geografických poznatků při orientaci v aktuálním dění a při rozhodování v běžném občanském životě.
- Rozvíjíme odpovědný přístup k práci při vycházkách, exkurzích a dalších aktivitách realizovaných mimo školu.

Kompetence digitální

- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a analyzovat statistická data, například z Českého statistického úřadu.
- Rozvíjíme schopnost žáků vyhledávat a využívat informace ze satelitních a leteckých snímků a map stabilního katastru.
- Podporujeme využívání digitálních mapových zdrojů při poznávání regionu a orientaci v krajině.
- Vedeme žáky k porovnávání změn krajiny v čase s využitím vhodných digitálních a mapových podkladů.

Poznej svůj region		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- podle zvolených kritérií posuzuje demografické složení a vývoj regionu, chápe souvislosti s historickým vývojem, odlišuje hospodářsky vyspělejší a zaostalejší oblasti	Historický vývoj oblasti - Počátky osídlení (Keltové, Doudlebové) - Kolonizace území v 13.–17. století - Šlechtické rody a výstavba rodových sídel - Období před a po 2. světové válce, odsun sudetských Němců - Celková geografická charakteristika zaměřená na historický vývoj Obyvatelstvo - dělení obyvatelstva podle základních kritérií	Multikulturní výchova – Kulturní diferenciace Výchova demokratického občana -Občan, občanská společnost a stát

Poznej svůj region		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	- migrace obyvatelstva - sídla	
- charakterizuje nerovnosti zemského povrchu vzniklé působením vnějších a vnitřních činitelů, podle horninového složení dokáže nastínit geologický vývoj	Geologické složení, typy krajiny - horninové složení, - charakteristika geologického vývoje – souvislost s vývojem celé České republiky - Skautský park – naleziště vltavínů	
- dokáže podle základních klimatických činitelů charakterizovat ráz podnebí jednotl. oblastí regionů - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy procesy v krajinné sféře, jejich urč. pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti a vzájemnou souvislost a podmíněnost	Klimatické poměry - rozložení teplot a srážek - rozdělení kraje na oblasti teplejší a chladnější – základní charakteristika - charakterizovat oblast na základě klimatických činitelů Hydrologické poměry - nejznámější vodní toky a jejich přítoky, vodní nádrže oblasti - propojenost nejvýznamnějších měst a vodních toků, na kterých města leží - lázeňství oblasti - meandry Klenského potoka	Enviromentální výchova - Ekosystémy
- ovládá půdní typy Trhovosvinenska a z toho vyplývající rozšíření rostlinné a živočišné výroby	Zemědělství - základní půdní typy a druhy oblasti - rozšíření rostlinné a živočišné výroby - nejvýznamnější zemědělské plodiny	Enviromentální výchova – Vztah člověka k prostředí

Poznej svůj region		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	- potravinářský průmysl	
- zná zdroje nerostných surovin kraje, nejdůležitější odvětví, včetně nejvýznamnějších podniků, dokáže charakterizovat výrobu a budoucí vývoj	Nerostné suroviny a průmysl - zdroje nerostných surovin - historický vývoj průmyslu Trhovosvinenska - nejvýznamnější průmyslová odvětví - Lom na Rejtech	Enviromentální výchova – Vztah člověka k prostředí
- používá s porozuměním základní geografickou a kartografickou terminologii	Doprava - počátky dopravy na našem území – říční doprava, koněspřežka - základní druhy – silniční, železniční, letecká, - hraniční přechody	
- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace, data z dostupných kartografických elaborátů, grafů, diagramů, statistických a dalších zdrojů	Služby, vzdělávání, cestovní ruch - základní vybavení sídel v okolí službami - úroveň školství oblasti – základní, střední a vysoké školy - charakteristika cestovního ruchu – atraktivita kraje	

5.15.4 Praktika z fyziky

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
prima	sekunda	tercie	kvarta	
0	0	1	0	1
		Volitelný		

Charakteristika předmětu:

Předmět je realizován ve 3. ročníku jako povinně volitelný. Časová dotace činí jednu vyučovací hodinu týdně. Výuka je organizována ve dvouhodinových blocích jednou za čtrnáct dní.
Jde o praktický předmět, využívající poznatků teoretických hodin fyziky v konkrétních měřeních, výzkumných experimentech a při výrobě konkrétních výrobků. Hodiny mohou být vedeny buďto formou frontálních pokusů pod průběžným vedením učitele, formou samostatné práce podobné laboratorní nebo formou demonstračních pokusů s výrazným zapojením žáků. Součástí hodin je diskuse o řešených problémech a vzájemné seznámení se s výsledky práce své nebo své skupiny. Jeho součástí jsou i exkurze na pracoviště, kde se mohou studenti seznámit s využitím fyzikálních poznatků v praxi (výroba el. energie z alternativních zdrojů, vědecká pracoviště ap.)

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výuka utváří a rozvíjí klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Využíváme práce se značkami, vzorci a grafy.
- Vedeme žáky k tomu, aby našli v ději to podstatné a vysvětlili daný děj.
- Podporujeme žáky k sestavení a provedení experimentů, dokazující daný děj nebo využívající daného jevu.
- Motivujeme žáky, aby při učení využívali poznatků z běžného života a aplikovali získané poznatky do praktického života.

Kompetence k řešení problému

- Vedeme žáky k vysvětlování pozorovaných dějů a hledání způsobů, jak dokázat fyzikální zákonitosti.
- Umožňujeme žákům navrhovat hypotézy a tyto ověřit (pokusem nebo výpočtem).
- Motivujeme žáky k hledání informací jinde než v učebnici.
- Zařazujeme aktivity, ve kterých si žáci musí účelně zorganizovat práci.

Kompetence sociální

- Necháváme žáky při řešení problému diskutovat, obhájit svůj názor, ale i přijmout jiný, pokud se ukáže jako lepší.
- Často pracují žáci ve skupinách, kde přijímají zodpovědnost za práci skupiny, a učí se přijmout i méně zajímavou část úkolu.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky porozumět vývoji fyziky v širším historickém kontextu (význam vynálezů, možnost využití i zneužití poznatků).
- Požadujeme dodržování pravidel bezpečnosti práce a stanovených pravidel spolupráce.
- Pomáháme žákům pochopit principy přírodních katastrof, znečištění životního prostředí.
- Dodržováním základních pravidel vedeme žáky ke schopnosti chránit zdraví své i jiných.
- Na příkladech současného výzkumu ukazujeme smysl mezinárodní spolupráce.
- Hledáme se žáky ekologické aspekty vědecko-technického rozvoje.

Kompetence pracovní

- Při provádění experiment rozvíjíme u žáků zručnost a schopnost dotáhnout práci do konce.
- Požadujeme po žácích, aby dbali při práci na bezpečnost svou i okolí.
- Na praktických příkladem podporujeme pochopení fyzikálních principů jednoduchých strojů.
- Podporujeme schopnost využít získané poznatky v běžném životě.
- Rozvíjíme smysl pro přesnou práci, pochopení důsledků lajdáctví.
- I méně nadaným dětem dáváme při provádění experimentů pocit uspokojení z dobře vykonané práce.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjíme schopnost formulovat myšlenky, navrhovat a zdůvodňovat hypotézy a stručně a výstižně popsat výsledky experimentu.
- Ve vhodných příkladech využíváme k popisu dějů jednoduché grafy.
- Diskutujeme se žáky o problémech, necháme je obhájit svůj názor nebo přijmout názor jiných – podle situace.
- Učíme žáky naslouchat jiným, i když žák s jejich názory nesouhlasí, přemýšlet o těchto názorech.
- Podporujeme žáky, aby se nebáli se vyslovit hypotézu i s rizikem, že nebude správná.
- Ukazujeme žákům, že je potřeba přijímat své i cizí omyly jako něco, co patří k vědecké práci.
- Vedeme žáky k sepsání přehledných zápisů o provedených experimentech včetně grafů a tabulek.

Kompetence digitální

- Ve vhodných situacích využíváme digitální zařízení ke zpracování výsledků experiment.
- Podporujeme vyhledávání informací v digitálních zdrojích.
- Vedeme žáky k rozeznání rizik a nutnosti ověřovat nalezené informace v relevantních zdrojích.
- Podporujeme rozvoj etického užívání digitální techniky .

Učitel vybírá náměty z následující tabulky, aktivity přizpůsobuje složení skupiny žáků, jejich zájmům, schopnostem apod.

Praktika z fyziky		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - ověří vlastnosti jednotlivých skupenství látek v konkrétních příkladech	Skupenství látek, skupenské změny	
- zkoumá konkrétní zařízení, obsahující magnety - vyrobí model kompasu - pracuje s mapou a buzolou v terénu - vyrobí elektromagnet	Magnetické vlastnosti látek	

Praktika z fyziky		tercie
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- zkoumá vlastnosti složitějších typů zrcadel a čoček - vyrobí model optického zařízení (periskop, dalekohled, kaleidoskop) - zkoumá fyzikální principy oka a principy vidění	Optika	
- využívá pohybových zákon při výrobě jednoduchých pohybujících se modelů (raketa na stlačený vzduch, autíčko na pohon gumičkou, balonkem apod.)	Pohybové zákony	
- zkoumá souvislost hustoty těles a jejich chování v kapalině - pozoruje chování vody v různých situacích	Mechanické vlastnosti kapalin	
- vyrábí model jednoduché pumpy - provádí experimenty, jejichž základem je existence atmosférického tlaku	Mechanické vlastnosti plynů, atmosférický tlak	
- zkoumá souvislost těžiště těles a rovnováhy - vyrábí jednoduché hračky založené na umístění tělesa - řeší praktické úlohy z Archimediády	Těžiště Měření fyzikálních veličin	
- zapojuje složitější elektrické obvody - zkoumá jednoduché zdroje el. napětí (ovocné články apod.)	Elektrický proud	

5.15.5 Anglická konverzace

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
prima	sekunda	tercie	kvarta	
0	0	0	1	1
			Volitelný	

Charakteristika předmětu:

Předmět Konverzace v anglickém jazyce rozvíjí komunikační dovednosti žáků a podporuje jejich schopnost dorozumět se v běžných situacích každodenního života. Předmět je vyučován ve čtvrtém ročníku osmiletého studia v časové dotaci jedné vyučovací hodiny týdně. Výuka je zaměřena především na rozvoj mluveného projevu, porozumění mluvenému slovu, rozšiřování slovní zásoby a upevňování gramatických struktur. Žáci na úrovni A2 až A2+ dle SERJ se učí aktivně používat anglický jazyk v autentických komunikačních situacích.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve výuce předmětu Konverzace v anglickém jazyce jsou využívány moderní i tradiční metody výuky. Zahrnují především formy práce podporující rozvoj učení, řešení problémových situací, interakci, vnímání souvislostí a získávání správných pracovních a učebních návyků.

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k aktivnímu používání anglického jazyka v reálných komunikačních situacích.
- Zařazujeme činnosti podporující rozvoj slovní zásoby a její praktické využití.
- Využíváme autentické materiály (články, videa, letáky, jízdní řády, jídelní lístky apod.).
- Podporujeme samostatné vyhledávání informací a práci se slovníky.
- Motivujeme žáky k pravidelnému sebehodnocení a sledování vlastního pokroku.

Kompetence k řešení problémů

- Vytvářmeí modelové situace z běžného života, ve kterých žáci hledají řešení v anglickém jazyce.
- Vedeme žáky k formulování vlastních názorů a argumentů.
- Podporujeme používání různých komunikačních strategií při nedostatku slovní zásoby.
- Zadáváváme úkoly vyžadující porovnávání, třídění a vyhodnocování informací.
- Rozvíjíme schopnost samostatně reagovat v neočekávaných komunikačních situacích.

Kompetence komunikativní

- Poskytujeme dostatek příležitostí k rozhovorům, diskusím, prezentacím a debatám.
- Vedeme žáky k souvislému ústnímu projevu na probíraná témata.
- Rozvíjíme schopnost naslouchat druhým a vhodně reagovat.
- Dbáme na správnou výslovnost, intonaci a srozumitelnost projevu.
- Podporujeme používání odpovídajících jazykových prostředků vzhledem ke komunikační situaci.

Kompetence sociální a personální

- Zařazujeme práci ve dvojicích a skupinách.
- Vytváříme prostředí podporující spolupráci a vzájemný respect.
- Vedeme žáky k respektování odlišných názorů a zkušeností spolužáků.
- Podporujeme zdravé sebevědomí při používání cizího jazyka.
- Motivujeme žáky k převzetí odpovědnosti za vlastní práci i práci ve skupině.

Kompetence občanské

- Seznamujeme žáky s kulturou a tradicemi anglicky mluvících zemí.
- Vedeme žáky k toleranci a respektu vůči odlišným kulturám a životním stylům.
- Zařazujeme témata podporující porozumění mezikulturním rozdílům.
- Vytváříme příležitosti k vyjadřování vlastních postojů k běžným společenským otázkám.
- Vedeme žáky k respektujícímu vystupování v komunikaci.

Kompetence pracovní

- Zařazujeme úkoly propojující anglický jazyk s budoucím profesním uplatněním.
- Vedeme žáky k systematické a zodpovědné práci.
- Podporujeme samostatné plánování a organizaci pracovních postupů.
- Vytváříme příležitosti k prezentaci výsledků práce před skupinou.
- Poukazujeme na význam znalosti anglického jazyka pro studium, cestování i pracovní život.

Digitální kompetence

- Vedeme žáky k účelnému využívání digitálních technologií při osvojování cizího jazyka.
- Zařazujeme práci s online slovníky, jazykovými aplikacemi a vzdělávacími platformami.
- Podporujeme vytváření digitálních prezentací a dalších výstupů v anglickém jazyce.
- Učíme žáky bezpečně a zodpovědně komunikovat v digitálním prostředí.
- Vedeme žáky ke kritickému posuzování informací získaných z internetových zdrojů.
- Seznamujeme žáky s možnostmi využití nástrojů umělé inteligence při studiu cizích jazyků.

Anglická konverzace		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - představí sebe, členy své rodiny a své přátele - používá základní slovní zásobu týkající se rodiny a mezilidských vztahů - pojmenuje jednotlivé členy rodiny a popíše jejich vzájemné vztahy - jednoduše charakterizuje vzhled a osobnost člověka	My Family and Friends	

Anglická konverzace		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- hovoří o svých kamarádech, spolužácích a vztazích s nimi - popíše běžné společné aktivity s rodinou a přáteli - krátce pohovoří o rodinných oslavách a významných událostech - sestaví krátkou souvislou promluvu o své rodině nebo nejlepším příteli - porozumí jednoduchým textům a nahrávkám na téma rodina a přátelé a vyhledá v nich požadované informace - prezentuje svou rodinu nebo přátele s využitím jednoduchých digitálních prostředků		
- pojmenuje základní typy bydlení (house, flat, cottage, farmhouse apod. - popíše svůj domov - sdělí základní informace o svém pokoji - popíše polohu předmětů s využitím jednoduchých předložek místa - popíše výhody a nevýhody života ve městě a na venkově - hovoří o každodenních činnostech spojených s domovem - zapojí se do jednoduchého rozhovoru o bydlení a domácnosti	Housing and Living	

Anglická konverzace		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- porozumí jednoduchým textům a nahrávkám na téma bydlení - prezentuje svůj domov nebo vysněné bydlení formou krátkého souvislého projevu - využívá jednoduché digitální nástroje při zpracování tématu bydlení		
- představí a popíše svůj běžný den - hovoří o svých každodenních činnostech a rutinách - sdělí informace o svém školním a volnočasovém programu - používá základní časové údaje při popisu dne - popíše průběh pracovního dne, školního dne a víkendu - hovoří o svých zájmech, koníčcích a volnočasových aktivitách - zapojí se do jednoduchého rozhovoru o každodenních aktivitách - klade jednoduché otázky týkající se denního režimu a volného času a adekvátně na ně reaguje - domluví si jednoduchou společnou aktivitu s kamarádem - vypráví o svých aktivitách během víkendu nebo prázdnin	My Day. Daily Routines. Free Time	

Anglická konverzace		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- porozumí jednoduchým textům a nahrávkám zaměřeným na denní režim a volný čas - sestaví krátký souvislý projev o svých každodenních činnostech - využívá základní digitální nástroje k plánování a prezentaci volnočasových aktivit		
- pojmenuje základní sporty, sportovní hry a volnočasové pohybové aktivity - hovoří o sportech, které provozuje nebo sleduje - popíše své sportovní zájmy a preference - sdělí, jak často sportuje a jak tráví volný čas - charakterizuje sportovní vybavení a potřeby pro jednotlivé sporty - zapojí se do jednoduchého rozhovoru o sportu a hrách - klade a zodpovídá otázky týkající se sportovních aktivit - porovná různé sporty a hry podle vlastních zkušeností - porozumí jednoduchým textům a nahrávkám na téma sport a volný čas - prezentuje svůj oblíbený sport nebo sportovce krátkým souvislým projevem	Sports and Games	

Anglická konverzace		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- využívá digitální zdroje k vyhledávání informací o sportech a sportovních událostech		
- pojmenuje běžná povolání a pracovní činnosti - sdělí základní informace o zaměstnání členů své rodiny a známých - hovoří o svém vysněném povolání- - popíše jednoduchými větami pracovní náplň vybraných profesí - uvede základní pracovní prostředí a pracovní nástroje spojené s různými povoláními - vyjádří své zájmy, schopnosti a dovednosti ve vztahu k budoucímu zaměstnání - zapojí se do jednoduchého rozhovoru o práci a povoláních - klade a zodpovídá otázky týkající se zaměstnání - vyjádří své preference a důvody pro výběr určitého povolání - porozumí jednoduchým textům a poslechům na téma práce a zaměstnání - představí své plány týkající se budoucí kariéry - jednoduše popíše brigádu nebo pracovní zkušenost - využívá digitální zdroje k získávání informací o profesích a pracovním uplatnění.	Work and Jobs	
- pojmenuje základní druhy potravin a nápojů	Meals and Food	

Anglická konverzace		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- hovoří o svých stravovacích návycích - popíše své oblíbené a neoblíbené jídlo a nápoje - sdělí, co obvykle jí k jednotlivým jídlům během dne - hovoří o zdravém a nezdravém stravování - pojmenuje základní pokrmy české i zahraniční kuchyně - porozumí jednoduchému jídelnímu lístku - objedná si jídlo a nápoj v restauraci - popíše jednoduchý recept nebo postup přípravy pokrmu - sdělí informace o rodinných a svátečních jídlech - porozumí jednoduchým textům a poslechům zaměřeným na stravování - představí své oblíbené jídlo nebo národní pokrm formou krátkého souvislého projevu - využívá digitální zdroje při vyhledávání informací o stravování a receptech		
- pojmenuje základní druhy obchodů a nákupních míst - orientuje se v základní slovní zásobě související s nakupováním - sdělí, co obvykle nakupuje a kde nakupuje - zeptá se na cenu, množství, velikost nebo barvu zboží	Shopping	

Anglická konverzace		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- poskytne jednoduché informace o nakupovaném zboží - zapojí se do jednoduchého dialogu mezi zákazníkem a prodavačem - nakoupí běžné zboží v modelových situacích - porozumí základním informacím na cenovkách, účtenkách a reklamních letácích - porovná ceny a vlastnosti jednoduchých produktů - používá jednoduché zdvořilostní obraty při nakupování - porozumí jednoduchým textům a poslechovým cvičením zaměřeným na nakupování - využívá digitální technologie při vyhledávání produktů a informací o nich		
- pojmenuje základní dopravní prostředky - hovoří o způsobech cestování a dopravě ve svém okolí - sdělí, jak cestuje do školy, na výlety nebo na dovolenou - popíše jednoduchou cestu z jednoho místa na druhé - orientuje se v základní slovní zásobě související s cestováním - poskytne jednoduché pokyny k orientaci ve městě - zeptá se na cestu a porozumí základním instrukcím	Travelling and Transport	

Anglická konverzace		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- popíše své plány na výlet nebo dovolenou - porovná výhody a nevýhody různých druhů dopravy - zapojí se do jednoduchého dialogu na nádraží, autobusové zastávce nebo letišti - porozumí jednoduchým textům a poslechům zaměřeným na cestování a dopravu - prezentuje krátkým souvislým projevem oblíbenou destinaci nebo cestovatelský zážitek - využívá digitální nástroje při plánování cest a získávání informací		

5.15.6 Německá konverzace

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
prima	sekunda	tercie	kvarta	
0	0	0	1	1
			Volitelný	

Charakteristika předmětu:

Předmět Německá konverzace je volitelným předmětem vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Navazuje na výuku německého jazyka a rozvíjí především komunikační dovednosti žáků v běžných životních situacích. Německá konverzace rozšiřuje a prakticky aplikuje jazykové znalosti a dovednosti získané ve výuce německého jazyka. Poskytuje žákům živý jazykový základ a dává jim předpoklady pro komunikaci v evropském i mezinárodním prostředí.
Předmět je realizován ve čtvrtém ročníku v rámci disponibilní časové dotace, je volitelný. Má časovou dotaci jednu hodinu týdně, výuka probíhá v kmenových třídách, popř. v jazykových učebnách. Třída je v případě velkého zájmu dělena na dvě skupiny.
Výuka směřuje k upevnění a rozvoji komunikační úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (SERRJ). Z toho vyplývá, že žák rozumí hlavním myšlenkám adekvátně složitých textů, které pojednávají o konkrétních a abstraktních tématech, dokáže konverzovat s určitou mírou plynulosti o jednodušších tématech s tím, že dokáže vyjádřit jednoduše svůj názor. Umí se s určitou jistotou zapojit do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, požádá o informace a poskytne je.
Hlavní důraz je kladen na rozvoj ústní komunikace, porozumění mluvenému projevu, rozšiřování slovní zásoby a schopnost reagovat v běžných komunikačních situacích. Pozornost je věnována nejen komunikativním dovednostem, ale i poslechu s porozuměním a čtení
Výuka v tomto předmětu seznamuje žáky také se sociokulturním prostředím a reáliemi zemí, v nichž se hovoří daným jazykem.
V předmětu jsou taktéž využívány moderní informační technologie (vyhledávání informací na internetu, práce s výukovými programy, práce s cizojazyčnými audiovizuálními programy).

Výuka využívá rozmanité formy a metody práce, zejména frontální, skupinovou, párovou a individuální práci, dialogy, situační a komunikační aktivity, jazykové hry, projektovou výuku, práci s autentickými texty a audiovizuálními materiály, poslechová a řečová cvičení, práci se slovníkem a vyhledávání a zpracování informací, aktuální texty z časopisů, německé texty z internetu.
Žáci jsou vzděláváni podle materiálů určených pro cizojazyčnou komunikaci a poskytují nejrůznější náměty k aktivizaci komunikativních dovedností. Texty jsou přiměřeně náročné, obsahují známou slovní zásobu, jež se v průběhu vyučování adekvátně rozšiřuje. K výuce jsou používány i materiály s náměty na jazykové hry, s podněty pro diskusi, postupně jsou zařazovány texty přinášející populární formou základní informace o reáliích německy mluvících zemí. Žák pracuje i s písničkami a tvoří projektové úkoly.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výuka německé konverzace přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Žák je veden k uvědomění si smyslu učení se cizímu jazyku pro vlastní soukromý a budoucí profesní život a pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání.
- Vedeme žáka k plánování, organizování a řízení vlastního učení, k hodnocení vlastních studijních výkonů, dovedností, schopností a k jejich posouzení s reálnými možnostmi.
- Učíme žáka vyhledávat a třídit informace.
- Žák je veden ke zpracování a prezentaci vlastních prací a projektů obsahujících klíčové informace použitelné pro další studium a život. Žákům vytváříme optimální podmínky, situace a prostředí, které přispívají k jejich dobrému pocitu z učení.

Kompetence k řešení problému

- Vytvářením problémových úkolů a situací učíme žáky řešit problémy v praxi a nebát se jich.
- Podporujeme tvořivost a samostatnost při řešení problému.
- Vedeme žáky k používání logického myšlení a k formulování a obhájení jednoduchého vlastního názoru v cizím jazyce.
- Vedeme žáky ke schopnosti samostatně vyhledat problém a k objevování různých variant a způsobů řešení problému.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problému.

- Využíváme moderní techniku při řešení problému.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k formulování myšlenek a názorů v německém jazyce.
- Rozvíjíme schopnost porozumět mluvenému i psanému sdělení a vhodně na ně reagovat.
- Vedeme žáky k aktivnímu naslouchání, respektování názorů druhých a vhodnému zapojování do dialogu.
- Učíme žáky využívat komunikační strategie při nedostatečné znalosti slovní zásoby.
- Vedeme žáky k přiměřenému a kulturně vhodnému vyjadřování.

Kompetence sociální a personální

- Žák je veden k rozvoji komunikační schopnosti v rámci kolektivu, s jednotlivými spolužáky, s učiteli i ostatními lidmi ve škole i mimo školu, k vytváření příjemné atmosféry na základě ohleduplnosti a úcty.
- Snažíme se žáky naučit týmové práci a využít ji při řešení problémových úkolů.
- Žák je veden k respektování a dodržování pravidel.
- Žák je veden k umění naslouchat názorům jiných, obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a logicky argumentovat.
- Žák je veden ke schopnosti požádat o pomoc a také ji poskytnout.
- Pomáháme žákům nahlížet na svou osobu a začlenit se do společnosti. Umožňujeme žákům vyzkoušet si i jiné sociální role. Vyžadujeme, aby si žák uvědomoval svoji jedinečnost, ale zároveň respektoval i ostatní.

Kompetence občanské

- Žák je veden k uvědomění si tradic, historického a kulturního dědictví zemí, v nichž se mluví německým jazykem.
- Žák je veden k chápání demokratických principů při vyučování a je si vědom svých práva povinností.
- Žák poznává kulturní, historické a společenské souvislosti německy mluvících zemí a respektuje jejich kulturní rozmanitost.
- Žák je veden k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a k posouzení svých reálných možností.
- Vedeme žáky k využívání znalostí a dovedností z německého jazyka v situacích souvisejících s jejich budoucím studiem a profesním životem.
- Demonstrujeme na konkrétních příkladech (nabídky zaměstnání, inzeráty apod.) lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládání cizího jazyka.
- Vedeme žáky k dodržování pracovních povinností.

Kompetence digitální

- Učíme žáky vyhledávat informace v různých digitálních zdrojích.
- V online slovnících učíme žáky ověřovat správný pravopis, v případě potřeby zjišťovat význam neznámého slova a vyhledávat synonyma.
- Vedeme žáky k posuzování důvěryhodnosti informací, např. z hlediska důvěryhodnosti elektronického zdroje. Učíme žáky ověřovat si na internetu pravdivost tvrzení uvedených v komunikaci na sociálních sítích. Žáci jsou vedeni k odlišení emotivních textů od faktů a identifikaci argumentačních faulů a argumentačních klamů.
- Vedeme žáky ke schopnosti vybírat funkčně jazykové prostředky vzhledem k webovému komunikačnímu prostředí či platformě.
- Učíme žáka volit vhodné jazykové prostředky vzhledem ke komunikační situaci, komunikačnímu prostředí či platformě a vzhledem k adresátovi.
- Motivujeme žáka k tvorbě své profesní identity. na základě řešeného tématu učíme žáka uvědomit si možné důsledky každého komentáře na sociální síti jako součásti digitální stopy.
- Učíme žáka uvádět zdroje informací, citovat v souladu s citační normou, při vkládání obrázků do dokumentu uvádět licence obrázků.

Německá konverzace		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: -umí pozdravit přiměřeně situaci a představí se -předá informace o sobě, svém bydlišti a své rodině -hláskuje své jméno, napíše hláskovaná jména svých spolužáků a frekventovaná německá jména -rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci -vyžádá jednoduchou informaci - sestaví jednoduché sdělení týkající se situací souvisejících se životem v rodině -domluví se jednoduchým způsobem v běžných každodenních situacích -reaguje adekvátně a převážně gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů	Já a mé okolí -první kontakty -osobní údaje (jméno, věk, bydliště…) - moje rodina	
Žák -vyjmenuje vyučovací předmětu a stručně o nich v dialogu pohovoří z hlediska osobní obliby -představí svůj rozvrh hodin -domluví se se ploužáky na vypracování úkolu/projektu -vysvětlí rozdíly školních systému České republiky a Německa	Škola - moje škola - třída - rozvrh hodin -školní předměty - český a německý školní systém	

Německá konverzace		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
-rozumí obsahu jednotlivých textů v učebnicích a obsahu dalších materiálů, např. v časopisech nebo jednoduchých textů z německého internetu -sestaví jednoduché sdělení týkající se situací souvisejících se životem ve škole		
Žák -hovoří o svých koníčcích se spolužáky -hodnotí své koníčky z hlediska aktivního pohybu a zdravého životního stylu -diskutuje se svými spolužáky o nákupu vhodného dárku - sestaví vhodné přání k narozeninám -vypráví v perfektu o narozeninové oslavě a o přípravách na ni - sestaví jednoduché sdělení týkající se situací souvisejících s volným časem	Volný čas -koníčky -můj volný čas -narozeniny, narozeninová oslova	
Žák -objasní, co jíme k snídani, obědu a večeři -pojmenuje obchody a oddělení v obchodních domech/ nákupních centrech -v rozhovorech si vyzkouší roli zákazníka i prodavače -objedná si v jídlo v restauraci -rozliší eurobankovky	Jídlo -potraviny a pokrmy -nákupy -nakupování, peníze a obchody - v restauraci -národní pokrmy	

Německá konverzace		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
-seznámí se s národními pokrmy německy mluvících zemí -používá dvojjazyčný slovník, vyhledává informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku nebo na internetu - sestaví jednoduché sdělení týkající se situací souvisejících s daným tématem - vysvětlí své názory a stanoviska ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma můj oblíbený pokrm		
Žák -v dialozích se spolužáky hovoří o dispozičním členění bytu -sestaví plánek svého pokoje a seznámí s ním ostatní žáky -udává výhody a nevýhody bydlení ve městě a na vesnici / v centru města a na jeho okraji -představí svůj dům snů -odvodí pravděpodobný význam nových slov podle kontextu - sestaví jednoduché sdělení týkající se situací souvisejících tématem bydlení -vysvětlí své názory a stanoviska ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma bydlení	Bydlení -byt a bydlení -zařízení pokoje -úklid -život na venkově a ve městě	

Německá konverzace		kvarta
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák -čte a poslouchá pohádky -rekonstruuje text pohádky -vyhledá informace o bratrech Grimmových, najde jejich nejznámější pohádky -se spolužáky zdramatizují vybranou pohádku -čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného obsahu -stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy	Svět pohádek -Červená karkulka -Šípková Růženka -W. a J. Grimmovi	

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků je nedílnou součástí výchovně-vzdělávacího procesu. Poskytuje žákům zpětnou vazbu o úrovni dosažených znalostí, dovedností a kompetencí, pomáhá jim uvědomovat si vlastní pokrok a oblasti dalšího rozvoje a podporuje jejich motivaci a odpovědnost za vlastní vzdělávání.

Hodnocení vychází z očekávaných výstupů a vzdělávacího obsahu stanoveného školním vzdělávacím programem. Při hodnocení uplatňujeme přiměřenou náročnost, pedagogický takt a respektujeme individuální vzdělávací potřeby žáků.

Podrobná pravidla hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků jsou stanovena ve školním řádu.

6.1 Způsoby hodnocení

Základním způsobem hodnocení výsledků vzdělávání žáků je klasifikace. Hodnocení probíhá průběžně v průběhu celého klasifikačního období a vychází z dostatečného množství podkladů získaných různými způsoby s ohledem na charakter jednotlivých vyučovacích předmětů.

Podklady pro hodnocení získávají vyučující zejména prostřednictvím ústního a písemného ověřování znalostí a dovedností, písemných prací a testů, praktických činností, laboratorních prací, samostatných a skupinových úkolů, projektů, referátů, prezentací a dalších výstupů odpovídajících charakteru jednotlivých předmětů.

Žáci jsou s požadavky a kritérii hodnocení předem seznamováni. O výsledcích svého hodnocení jsou průběžně informováni a je jim poskytována zpětná vazba, která upozorňuje nejen na případné nedostatky, ale také na dosažený pokrok a možnosti dalšího zlepšení.

Součástí vzdělávacího procesu je rovněž sebehodnocení žáků. Vedeme žáky k tomu, aby dokázali přiměřeně posoudit výsledky své práce, uvědomovali si své silné stránky i oblasti, ve kterých se potřebují dále rozvíjet, a přijímali odpovědnost za vlastní učení. Podle charakteru činnosti může být využíváno také vzájemné hodnocení žáků.

Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných respektujeme jejich individuální vzdělávací potřeby a případná doporučení školského poradenského zařízení.

Výsledná klasifikace za klasifikační období vychází z celkového posouzení úrovně dosažených výsledků vzdělávání. Není stanovována pouze na základě aritmetického průměru jednotlivých známek.

6.2 Kritéria hodnocení

Při hodnocení výsledků vzdělávání posuzujeme míru dosažení očekávaných výstupů stanovených školním vzdělávacím programem s přihlédnutím k charakteru jednotlivých vyučovacích předmětů.

Při hodnocení sledujeme zejména:

- Úroveň osvojení požadovaných znalostí a dovedností.
- Schopnost porozumět získaným poznatkům, vysvětlit je, propojovat je a uvádět je do souvislostí.
- Schopnost využívat získané znalosti a dovednosti při řešení teoretických i praktických úloh.
- Samostatnost, tvořivost, logické a kritické myšlení a schopnost řešit problémy.
- Schopnost vyhledávat, zpracovávat, posuzovat a účelně využívat informace.
- Úroveň ústního, písemného, praktického nebo jiného projevu odpovídajícího charakteru vyučovacího předmětu.
- Schopnost formulovat vlastní myšlenky, názory a závěry a vhodně je zdůvodňovat.
- Aktivní a odpovědný přístup k vlastnímu vzdělávání a plnění zadaných úkolů.
- Schopnost samostatné práce a spolupráce s ostatními tam, kde je vzhledem k charakteru činnosti relevantní.
- Pokrok žáka s přihlédnutím k jeho individuálním možnostem a vzdělávacím potřebám.

Konkrétní požadavky a kritéria hodnocení mohou být dále upřesněny s ohledem na charakter jednotlivých vyučovacích předmětů. Žáci jsou s nimi předem seznámeni.

Podrobnosti týkající se klasifikace, stupňů hodnocení prospěchu a chování, získávání podkladů pro hodnocení, hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, komisionálních a opravných zkoušek a dalších pravidel hodnocení stanovuje školní řád.

7 Autoevaluace školy

Autoevaluace školy je součástí systematického hodnocení kvality vzdělávání a podmínek, ve kterých vzdělávání probíhá. Jejím cílem je průběžně získávat informace o činnosti školy, vyhodnocovat její silné stránky a oblasti, které je vhodné dále rozvíjet, a využívat získané poznatky při plánování dalšího rozvoje školy.
Do autoevaluace se podle charakteru hodnocené oblasti zapojují vedení školy, pedagogičtí pracovníci, žáci a jejich zákonní zástupci. Škola využívá rovněž výsledky externího hodnocení a další dostupné podklady vztahující se ke kvalitě vzdělávání.

7.1 Oblasti autoevaluace

Autoevaluace školy se zaměřuje zejména na:

- podmínky ke vzdělávání – materiální, prostorové, technické, personální a organizační podmínky vzdělávání;
- průběh vzdělávání – kvalitu výuky, využívané metody a formy práce, naplňování ŠVP, rozvoj klíčových kompetencí a zohledňování individuálních vzdělávacích potřeb žáků;
- výsledky vzdělávání žáků – průběžné výsledky vzdělávání, výsledky přijímacích a maturitních zkoušek, úspěšnost žáků v soutěžích a olympiádách a další výsledky jejich vzdělávací činnosti;
- podporu žáků a školní klima – vztahy mezi žáky a pedagogy, bezpečné a respektující prostředí, prevenci rizikového chování a podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i žáků nadaných a mimořádně nadaných;
- spolupráci s rodiči a dalšími subjekty – komunikaci se zákonnými zástupci, spolupráci se školskými poradenskými zařízeními, zřizovatelem, městem a dalšími institucemi a partnery školy;
- řízení školy a profesní rozvoj pedagogických pracovníků – organizaci a řízení školy, spolupráci pedagogického sboru, další vzdělávání pedagogických pracovníků a sdílení zkušeností;
- naplňování cílů ŠVP a rozvoj školy – soulad vzdělávání se zaměřením školy, stanovenými cíli a potřebami žáků.

7.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Hlavním cílem autoevaluace je získávat podklady pro další zkvalitňování vzdělávání a činnosti školy. Výsledky autoevaluace slouží vedení školy a pedagogickým pracovníkům k plánování dalšího rozvoje, přijímání potřebných opatření a vyhodnocování jejich účinnosti.
Při hodnocení škola sleduje zejména:

- zda jsou vytvářeny odpovídající podmínky pro vzdělávání žáků;
- zda je vzdělávání uskutečňováno v souladu se ŠVP a stanovenými cíli školy;
- zda používané metody a formy práce podporují aktivitu, samostatnost a rozvoj klíčových kompetencí žáků;
- zda výsledky vzdělávání odpovídají možnostem a předpokladům žáků;
- zda škola poskytuje odpovídající podporu žákům s různými vzdělávacími potřebami;
- zda je ve škole vytvářeno bezpečné, podnětné a respektující prostředí;
- zda je spolupráce a komunikace mezi školou, žáky, zákonnými zástupci a dalšími partnery funkční;
- zda jsou personální, materiální a technické podmínky školy účelně využívány a průběžně rozvíjeny.

7.3 Nástroje autoevaluace

Pro získávání a vyhodnocování informací škola využívá zejména:

- hospitační a kontrolní činnost vedení školy;
- pedagogické pozorování a vzájemné sdílení zkušeností pedagogických pracovníků;
- analýzu výsledků vzdělávání a klasifikace žáků;
- analýzu výsledků přijímacích a maturitních zkoušek;
- vyhodnocování účasti a výsledků žáků v soutěžích, olympiádách, projektech a dalších vzdělávacích aktivitách;
- sledování absence, výchovných problémů a dalších ukazatelů souvisejících se vzděláváním a školním klimatem;
- rozhovory a konzultace se žáky, zákonnými zástupci a pedagogickými pracovníky;
- dotazníková šetření podle aktuálních potřeb školy;
- jednání pedagogické rady a předmětových komisí;

- podněty žáků a zákonných zástupců;
- vyhodnocování projektů, kurzů, exkurzí a dalších školních aktivit;
- výsledky kontrolní a inspekční činnosti a další externí hodnocení školy.

Škola volí konkrétní nástroje s ohledem na oblast, která je hodnocena, a na aktuální potřeby školy.

7.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností

Autoevaluační činnosti probíhají průběžně v průběhu školního roku. Výsledky vzdělávání, docházka a výchovné otázky jsou pravidelně vyhodnocovány zejména při jednáních pedagogické rady. Hospitační a kontrolní činnost probíhá podle plánu kontrolní činnosti školy a podle aktuálních potřeb.
Výsledky přijímacího řízení, maturitních zkoušek, soutěží, projektů a dalších aktivit jsou vyhodnocovány zpravidla po jejich ukončení a v souhrnu za příslušný školní rok. Materiální, personální a organizační podmínky školy jsou sledovány průběžně a vyhodnocovány zejména v souvislosti s plánováním dalšího školního roku a rozvoje školy.
Komplexnější hodnocení jednotlivých oblastí je prováděno podle aktuálních potřeb školy. Není nezbytné hodnotit všechny oblasti každoročně stejným způsobem a ve stejném rozsahu.
Výsledky autoevaluace jsou projednávány vedením školy a podle jejich charakteru také pedagogickými pracovníky. Zjištění jsou využívána při plánování další činnosti školy, úpravách ŠVP, plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, zlepšování materiálních a organizačních podmínek a při přijímání dalších opatření směřujících ke zvyšování kvality vzdělávání.